มหาสติปัฏฐาน ๔

โพธิสัตว์ธรรมบารมี

ในวาระ ๖๐ พรรษา หลวงปู่พุทธะอิสระ

มหาสติปัฏฐาน ๔ | โพธิสัตว์ธรรมบารมี

หลวงปู่พุทธะอิสระ

มหาสติปัฏฐาน ๔
โพธิสัตว์ธรรมบารมี

คำสอนพุทธะว่าด้วยสติปัฏฐาน ๔
การบำเพ็ญโพธิสัตว์ธรรมบารมี
รักษาปกป้องพระธรรมวินัย

ในวาระ ๖๐ พรรษา หลวงปู่พุทธะอิสระ

มหาสติปัฏฐาน ๔

โพธิสัตว์ธรรมบารมี

หลวงปู่พุทธะอิสระ

ลิขสิทธิ์ มูลนิธิธรรมอิสระ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙

ที่ปรึกษา นัทธิ์ทพัทธ์ อักษรสมัย

คณะทำงาน แขลดา จิตตปัญญา, อภิรดี คงจีระ, บุษบงค์ ชัยวาระนนท์,
พรรณี วงศ์ภิรมย์ศานติ์, พี่จัน, ณิชา

ภาพถ่าย นนท์, เขม

ภาพปกและภาพประกอบ เซมเบ้

ออกแบบปก สามเกลอหัวแข็งกราฟฟิคกรุ๊ป

รูปเล่ม ภูรี สามเกลอ, เซมเบ้และทีมงานใบไม้แห่งชมพูทวีป,
ปัญญาฤทธิ์ อ่อนแจ้ง

พิมพ์ที่ บริษัท พิมพ์ดี จำกัด

ญาณสังวรบูชา

ขอนอบน้อมถวายอภิสัมมาณสักการะแด่
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สังฆราชาองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
ผู้เปี่ยมด้วยคุณธรรมของพระผู้ประเสริฐ
และคุณประโยชน์ต่อชาติ ศาส์น กษัตริย์

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เมื่อครั้งเสด็จวัดอ้อน้อย

ธรรมเพื่อความสวัสดี
พระราชนิพนธ์เพื่อความสวัสดีแห่งชีวิต
และพระคติธรรมเพื่อเป็นแสงส่องใจ

พระคติธรรม

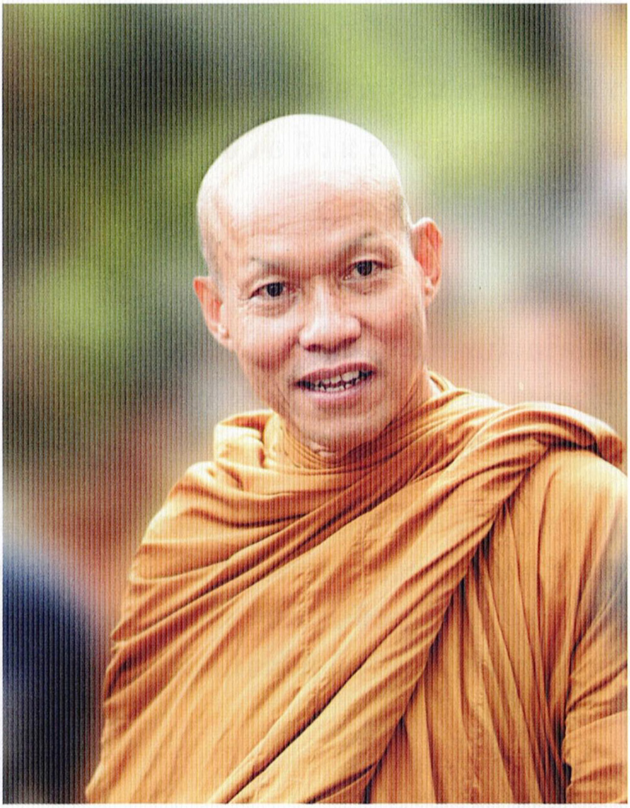
อันธรรมที่พระพุทธองค์ทรงประกาศมีมากมายพ้นประมาณ และทั้งหมดเป็นเครื่องดับทุกข์ได้จริง ตั้งแต่ทุกข์เล็กน้อย จนถึงทุกข์ใหญ่ยิ่ง ดับได้บ้างชั่วครั้งชั่วคราว ได้มีความสุขบ้าง ทุกข์บ้าง จนถึงดับทุกข์ได้ตลอดสายสิ้นเชิงตลอดไปนิรันดร

ความสำคัญอยู่ที่ต้องรับปฏิบัติตามที่ทรงสอน ปฏิบัติได้จริงเพียงไร ก็จะได้รับผลจริงเพียงนั้น พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งจริงแท้ สำหรับผู้ปรารถนาดับทุกข์ และพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิง และพระพุทธศาสนามุ่งจิตใจเป็นสำคัญ มุ่งให้รักษาจิตใจให้ผ่องใส หัวใจพระพุทธศาสนา ๓ ประการมีดังนี้

๑. ความไม่ทำชั่วทั้งหมด
๒. ความทำดีให้ถึงพร้อม
๓. ความรักษาใจให้ผ่องใส

ความไม่ทำชั่วทั้งปวงและความทำดีทั้งหมด นั้นคือ ทางสะดวกไปสู่การปฏิบัติรักษาใจให้ผ่องใส

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

อาจริยบูชา
๖๐ พรรษา หลวงปู่พุทธะอิสระ

พญาราชสีห์แห่งเวทีแจ้งวัฒนะ
ผู้หาญกล้าต่อสู้เพื่อความถูกต้องบริสุทธิ์บริบูรณ์
ของพระธรรมวินัย และสังฆมณฑล

ลูกรัก

ธรรมะ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์
สรุปลงตรงที่สอนให้ นั่งให้เป็น ยืนให้เป็น
กินให้เป็น เดินให้เป็น นอนให้เป็น
สุดท้าย ตายให้เป็น

พุทธะอิสระ

คำนำ

หนังสือ **"มหาสติปัฏฐาน ๔ โพธิสัตว์ธรรมบารมี"** นี้ มูลนิธิธรรมอิสระจัดทำเพื่อน้อมถวายอภิสัมมาณสักการะแด่ **สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมมหาสังฆปริณายก** สังฆบิดาผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐต่อสถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และกราบน้อมถวายเป็นอาจริยบูชาแด่ หลวงปู่พุทธะอิสระ ในวาระครบรอบ ๖๐ พรรษา ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ นี้

ครูบาอาจารย์หลวงปู่พุทธะอิสระ วัดอ้อน้อย มีความเคารพอย่างสูงสุดต่อองค์เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชฯ โดยได้รับพระเมตตาพระมหากรุณาธิคุณเสด็จมาเยี่ยมวัดอ้อน้อยเป็นการส่วนพระองค์ในปี ๒๕๔๑ ถึง ๒ ครั้ง ทรงประทานพระโอวาทธรรมและตรัสเรียกหลวงปู่พุทธะอิสระด้วยความเมตตาว่า "หลวงปู่หนุ่ม" และทรงพระกรุณารับเป็นประธานหมู่สงฆ์ในพิธีฝังลูกนิมิตอุโบสถวัดอ้อน้อยในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

ต่อมาปลายปี ๒๕๕๗ หลังจากที่พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์แล้ว องค์หลวงปู่จึงได้มีเมตตาเขียนบทความเล่าถึงเหตุการณ์สำคัญในครั้งนั้น รวมถึงบทความล่าสุดในโอกาสที่ได้ไปกราบพระศพที่วัดบวรฯ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งองค์หลวงปู่ได้ถวายสัจจะและปณิธานที่จะกระทำภารกิจที่ทรงมอบหมายให้กำจัดอลัชชีชั่วให้สิ้นไปจากพระธรรมวินัย แม้จะต้องแลกด้วยชีวิตก็จะกระทำให้สำเร็จจงได้

มูลนิธิธรรมอิสระจึงได้กราบขออนุญาตนำบทความดังกล่าวมารวบรวมพิมพ์ไว้ในหนังสือเล่มนี้ เพื่อแสดงความกตัญญู และระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อวัดอ้อน้อย และพุทธศาสนิกชนได้ศึกษาสืบไป

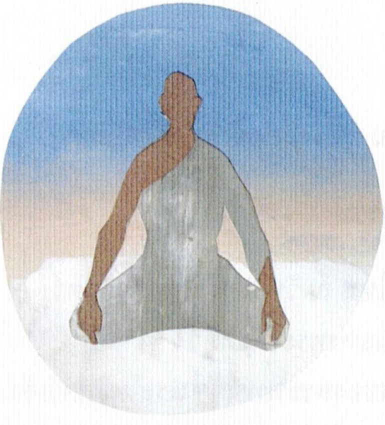
ในปี ๒๕๕๘ นับเป็นอีกปีหนึ่งที่หลวงปู่พุทธะอิสระ ได้อุทิศตัวต่อสู้เพื่อรักษาความถูกต้องบริสุทธิ์ของพระธรรมวินัย ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักคำสอนของพุทธศาสนา และเพื่อปกป้องรักษาพระเกียรติของสมเด็จพระสังฆราชฯ มิให้มัวหมองต้องอาบัติสังฆาทิเสส จนดีเอสไอได้รับคดีธรรมกาย ธัมมชโยนี้ไว้เป็นคดีพิเศษ และพร้อมที่จะส่งให้อัยการสั่งฟ้องต่อไป มูลนิธิฯ จึงได้รวมรวมเหตุการณ์สำคัญที่องค์ครูบาอาจารย์ได้ออกมาต่อสู้ครั้งประวัติศาสตร์เพื่อพระพุทธศาสนานี้ไว้เป็นสังเขป ในภาค ๓ ของหนังสือนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสังคมได้รับทราบข้อเท็จจริง และร่วมกันกำจัดอลัชชีให้พ้นไปจากพระพุทธศาสนา รวมถึงได้นำสรุปการงานสำคัญในดำริของครูบาอาจารย์ที่เร่งให้ดำเนินการปลูกป่า และขุดบ่อน้ำเกษตรกรในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความทุกข์ยากของพี่น้องเกษตรกรและประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้งมารวมไว้ด้วย

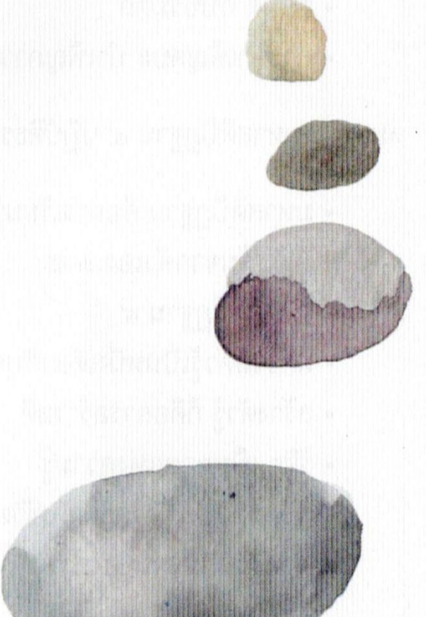
นอกจากนี้ ในปี ๒๕๕๘ ในส่วนของการสอนปฏิบัติธรรม แม้ครูบาอาจารย์จะมีงานมากมาย แต่องค์หลวงปู่ก็ไม่ได้ละเลยที่จะสั่งสอนวิถีแห่งปัญญาให้แก่พุทธบริษัทตามหลักมหาสติปัฏฐาน ๔ (กาย เวทนา จิต ธรรม) อย่างต่อเนื่องสมบูรณ์ ท่านได้อรรถาธิบายอย่างแจ่มแจ้งเป็นขั้นตอนจนสามารถเข้าถึงธรรมที่มีความลึกซึ้ง ละเอียด เป็นปัญญาที่ประจักษ์แจ้งเห็นได้ด้วยตนเอง ในหมวด ๒ ของเล่ม ซึ่งถือเป็นการสอนธรรมที่สมบูรณ์ที่สุดครั้งหนึ่งของท่านในเรื่องมหาสติปัฏฐาน ๔

ในชีวิตเราทุกคน หรือในระดับสังคมโลก ล้วนมีการต่อสู้อยู่เสมอ ระหว่าง**ธรรม**และ**อธรรม** ระหว่าง**กุศล**และ**อกุศล**อยู่ตลอดเวลา ในฐานะพุทธบริษัทเราท่านล้วนมีหน้าที่และสามารถมีส่วนร่วมในการรักษาพระธรรมวินัย ขอเพียงเราหมั่นศึกษาปฏิบัติสร้าง **"ตัวรู้"** หรือ**สติสัมปชัญญะ**ให้ปรากฏชัดเจน ต่อเนื่อง เอาชนะความไม่รู้ อวิชา โลภ โกรธ หลง ได้ในแต่ละขณะๆ หรือปฏิบัติตามที่องค์หลวงปู่สอนอบรมอยู่เสมอๆ ให้เป็นผู้ที่ "มีน้ำใจ ให้อภัย ไม่เห็นแก่ตัว" เอาชนะความตระหนี่ คับแคบ เอารัดเอาเปรียบ ฯลฯ ก็ถือว่าเราได้ปฏิบัติหน้าที่ของพุทธบริษัท ได้ช่วยกันรักษาพระธรรมวินัยที่องค์พระผู้มีพระภาคเจ้า และครูบาอาจารย์ทั้งหลายได้สืบทอดผ่องถ่ายมาดีแล้ว เพื่อส่งต่อหลักธรรมที่ถูกต้องให้กับลูกหลานสืบไป

มูลนิธิธรรมอิสระ ใคร่ขออนุโมทนาบุญต่อคณะทำงานผู้จัดทำหนังสือทุกท่าน และท่านผู้บริจาคสนับสนุนการเผยแผ่ธรรมในครั้งนี้ รวมทั้งท่านผู้สนใจใฝ่ศึกษา ขอให้ทุกท่านได้เจริญรุ่งเรืองในธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า มีสติปัญญาสว่างรุ่งเรืองดุจพระอาทิตย์เที่ยงวัน และประสบความสุขสวัสดีทุกทิพาราตรีกาลเทอญ

มูลนิธิธรรมอิสระ

สารบัญ

"..คุณหมอบอกว่าเจ้าพระคุณสมเด็จ
พระองค์ท่านทรงประชวรหนัก
ทรงเป็นไข้ ความดันลด เกล็ดเลือดต่ำ
เพิ่งจะทรงเข้าประทับที่โรงพยาบาล
ได้ ๒ วัน พระองค์ทรงแสดงความ
ประสงค์แก่หมอว่ามีงานสำคัญ
ที่จะต้องไปงานของหลวงปู่หนุ่ม
ณ วัดอ้อน้อย แล้วพระองค์ก็ทรงเสด็จ
มาที่วัดอ้อน้อยจนได้ ทั้งที่ข้อพระกร
ยังมีเข็มให้น้ำเกลือติดอยู่.."

“..ทรงมีความสุขมาก
ที่จะเสด็จวัดอ้อน้อย
ดูได้จากพระกิริยาที่
ทรงพระสรวลอย่าง
เบิกบาน ชนิดที่ไม่มีใคร
ได้เคยเห็นพระจริยาวัตร
เช่นนี้ในที่อื่นๆ..”

“พระมหากรุณาธิคุณ พระเมตตาคุณ
ที่ทรงมีต่อนักบวชบ้านนอก..”

บันทึกหลวงปู่พุทธะอิสระ
สืบเนื่องเรื่องจากความบ้าของฉัน ตอนที่ ๔

๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

เมื่อพูดถึงพระเมตตาของเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช แห่งวัดบวรแล้วล่ะก็ พระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณแก่ฉันและวัดอ้อน้อยเป็นอย่างยิ่ง ถึงกับทรงประทานพระราชสาสน์ ประธานธรรมโอวาท อีกทั้งยังทรงนำพระราชสาสน์ นั้นมาอ่านให้ฉันและคณะสงฆ์พร้อมทั้งหลวงพ่อจังหวัดและญาติโยมวัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ) ให้ได้ฟังด้วยพระองค์เอง ดังปรากฏในพระรูปถ่ายและเอกสารดังต่อไปนี้ว่า

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช

สกลมหาสังฆปริณายก

ประทานธรรมโอวาท

ในวันเสด็จเยือนวัดธรรมอิสระ (อ้อน้อย)

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๑

....

อำนวยพรทุกท่าน ยินดีที่วันนี้ได้มาพบพระ เณร และญาติโยม วัดธรรมอิสระพร้อมกันโดยเฉพาะท่านหลวงปู่ เจ้าอาวาสวัดนี้ก็อยู่ให้พบด้วย คงเป็นโชคดีประการหนึ่ง กิตติศัพท์ท่านเจ้าอาวาสวัดนี้ดังมาก และก็ดังในทางดีมากๆ จึงนับว่าเป็นบุญของพระพุทธศาสนาที่มีท่านมาช่วยสืบพระศาสนา และก็เป็นบุญของท่านทั้งหลายด้วยที่ได้มีโอกาสมาใกล้ชิดท่าน ได้เห็นปฏิปทาของท่าน ได้รับคำสอนจากท่าน เมื่อท่านเป็นบัณฑิต คือคนดี ก็เป็นบุญ ของท่านทั้งหลายที่ได้มาพบท่าน

สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงสอนเทวดาไว้ว่า มงคลสูงสุดข้อแรก ข้อที่หนึ่ง คือการไม่คบคนพาล คือคนไม่ดี ด้วยการคบบัณฑิตคือคนดีเหมือนหลวงปู่หนุ่มวัดนี้ เมื่อท่านทั้งหลาย มีบุญมีมงคลสูงสุดได้พบท่านได้ใกล้ชิดท่านแล้ว ก็จงตั้งใจปฏิบัติตามท่านปฏิบัติและปฏิบัติตามท่านสอน อาตมาไม่เคยได้ยินท่านสอนแต่เชื่อว่าท่านต้องสอนหัวใจพระพุทธศาสนา ๓ ประการด้วยคือ ไม่ทำบาปทั้งปวง การทำบุญทำกุศลทุกๆ อย่าง และทำใจให้ผ่องใส มีโลภ โกรธ หลงให้น้อยลง น้อยลงเป็นลำดับ จนวันนี้ที่ได้มีความสุขสงบมีชีวิตสว่างไสว แม้ทุกวันนี้โลก

ทั่วๆ ไปค่อนข้างวุ่น ค่อนข้างมืด ต้องขอแสดงความยินดีกับทุกท่านที่มีแสงสว่างอยู่ข้างตัว คือ หลวงปู่ของท่าน ช่วยกันรักษาท่านไว้ด้วยวิธีที่ท่านต้องชอบใจ คือทำตามท่านสอน

พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนไว้ว่า อปฺปมาทรตา โหถ ท่านทั้งหลายจงยินดีในความไม่ประมาท คือในความที่มีสติปัญญาควบคุมความประพฤติทางกาย ทางวาจา ทางใจ ทุกอย่างให้เป็นกายสุจริต วจีสุจริต มโนสุจริต เป็นบุญเป็นกุศล สจิตฺตมนุรกฺขถ ทั้งนี้ก็โดยที่ตรงตามรักษาจิตของตนด้วยมี สัญญม ความระมัดระวังใจ และ ทมะ ความข่มใจ ทุคฺคาอุทธรถฺตานํ จงถอนตนให้ขึ้นจากหล่ม เหมือนดังช้างติดหล่มถอนตนขึ้นจากหล่มฉันนั้น และยังได้สั่งสอนไว้ด้วยว่า ความคุ้นเคย ไว้วางใจกัน เป็นญาติอย่างยิ่ง สนฺตุฏฺฐีปรมํ ธนํ ความสันโดษ ยถาลาภสันโดษ ยินดีตามได้ ยถาพลสันโดษ ยินดีตามกำลัง และ ยถาสารุปปสันโดษ ยินดีตามสมควร เป็นทรัพย์อย่างยิ่ง นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง ดังนี้ เป็นบรมธรรม ๔ ประการ ซึ่งผู้ใดได้ฟังแล้วตั้งใจกำหนดจดจำ และยึดปฏิบัติตามสมควรจะได้ความสุขทางจิตใจ และทางกายยิ่งๆ ขึ้นไป

. . . .

บรรยากาศในเย็นวันนั้น พระองค์ทรงให้เจ้าพนักงานต้นห้องมาแจ้งว่าจะเสด็จมาเยี่ยมในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๑ ฉันและคณะสงฆ์วัดอ้อน้อย ต่างพากันกุลีกุจอช่วยกันอย่างเอิกเกริกโกลาหล พร้อมทั้งพระทั้งโยม ทำความสะอาดเพื่อเตรียมการต้อนรับเสด็จเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งฉันได้แจ้งให้หลวงพ่อเจ้าคณะจังหวัดให้ได้ทราบตาม

ธรรมเนียมปฏิบัติ เมื่อพระสังฆปรินายก ประมุขแห่งหมู่สงฆ์ เสด็จมาในเขตปกครองของตน จะต้องมาคอยให้การต้อนรับ อำนวยความสะดวกตามกำลัง

ครั้นเมื่อถึงเวลารถตำรวจนำขบวนดังมาจากถนนหลวงมีเสียงประกาศว่าให้รถทุกคันโปรดชะลอความเร็ว ฉันสั่งให้ผู้กองวรพล ยศในขณะนั้น ได้ออกไปอำนวยความสะดวกให้แก่ขบวนเสด็จฯ พร้อมทั้งชี้จุดบอกตำแหน่งรถขบวนเสด็จจะเลี้ยวจะจอด ณ จุดใด

เมื่อรถพระที่นั่งแล่นเข้ามาถึงหน้าศาลาวัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ) พวกตำรวจติดตามและเจ้าหน้าที่การศาสนาได้ลงมายืนคอยรับเสด็จ ฉันได้เดินเข้าไปรอรับเสด็จด้านหน้าประตูรถ เมื่อประตูรถพระที่นั่งเปิดออก ฉันก้มตัวลงนั่งคุกเข่ากราบไปที่ฝ่าพระบาท พระองค์ตรัสถามว่า เอ้า! วันนี้อยู่หรือ แล้วทรงพระสรวล

ฉันจึงกราบทูลว่า ขอประทานอภัยกระหม่อม ช่างเป็นบุญของเกล้ากระหม่อมยิ่งนักที่พระองค์ทรงเสด็จมาโปรดถึงถิ่นที่พักหลายครั้งหลายครา ด้วยพระเมตตาของฝ่าพระบาท ขอกระหม่อมได้มีโอกาสถวายงานรับใช้ใกล้ชิดเพื่อสนองงานเป็นพระคฑาชาน (ไม้เท้าหรือเครื่องพยุงกาย) ถวายแด่ฝ่าพระบาทด้วยเถิดกระหม่อม

สมเด็จพระสังฆราชทรงตรัสว่า
‘ได้ซิ มาช่วยพยุงตัวเราหน่อย’

วันนั้นเป็นวันที่ฉันประทับใจสุดๆ ที่ได้รับความไว้วางพระทัยยิ่งพระองค์ทรงมีพระเมตตาต่อฉันอย่างที่ไม่คาดคิด

จนถึงวันที่วัดอ้อน้อยมีงานปิดทองฝังลูกนิมิต และทำพิธีพุทธาภิเษกวัตถุมงคล ฉันได้กราบทูลเชิญเสด็จพระองค์มาเป็นประธานจุดเทียนชัย และทรงประทับนั่งอธิษฐานจิต ทำพิธีพุทธาภิเษกพระเครื่องพระบูชาของวัด ฉันยังจำเหตุการณ์วันนั้นได้ดี

คณะสงฆ์และคณะกรรมการวัดทุกคน ต่างกุลีกุจอจัดเตรียมงานเพื่อรอรับเสด็จ จนเลยเวลากำหนดจุดเทียนชัยไปเกือบ ๑๕ นาที ฉันได้ให้คนโทรไปถามต้นห้องของสมเด็จพระสังฆราช ได้รับแจ้งว่าพระองค์ทรงพระประชวรกะทันหัน ต้องเสด็จไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลจุฬาได้ ๒ วันแล้ว หมอยังต้องถวายพระโอสถทางสายยางพร้อมน้ำเกลือ คงจะไปร่วมงานที่วัดอ้อน้อยไม่ได้หรอก

พอฉันได้ทราบ จึงรู้สึกกังวลใจว่าพระองค์จะทรงประชวรมากหรือไม่ พร้อมทั้งคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าว่าจะให้ใครมาจุดเทียนชัยแทนเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช พวกคุณรู้ไหมว่าขณะที่ฉันคิดคำนึงอยู่นั้นพลันหูของฉันได้ยินเสียงเจ้าประคุณสมเด็จดังแว่วเข้ามาว่า

‘ไม่ต้องกังวล เรากำลังจะเดินทางไปทำหน้าที่ที่รับปากท่านเอาไว้แล้ว อาจจะถึงช้าหน่อย แต่ไปแน่’

ขณะนั้น ฉันได้หยิบไมค์ประกาศแจ้งแก่พระสงฆ์และญาติโยมว่าไม่เป็นไร เรารอเจ้าประคุณสมเด็จฯ อีกสักครู่ พระองค์กำลังเสด็จมา พวกท่านทราบหรือไม่ว่าปาฏิหาริย์มีจริง เมื่อเวลาผ่านไปได้ไม่นาน ขบวนเสด็จมาถึงหน้าพระอุโบสถ แต่คราวนี้มีรถพยาบาลตามเสด็จมาด้วย เมื่อรถพระที่นั่งเข้ามาจอดหน้าพระอุโบสถ ฉันยืนรอกราบรับเสด็จพระองค์

หมอผู้ติดตามเดินมากระซิบบอกแก่ฉันว่า พระองค์ทรงประชวรมากต้องถวายพระโอสถทางสายน้ำเกลือ หมอทูลขอให้งดงานนี้

พระองค์ตรัสว่า *"ไม่ได้ หลวงปู่วัดอ้อน้อยท่านสู้อุตส่าห์นิมนต์ไปจุดเทียนชัยอธิษฐานจิต รับปากท่านเอาไว้แล้ว ไม่ว่าจะยังไงต้องไปร่วมงานนี้ให้ได้"*

ฉันพอได้ทราบน้ำพระทัยที่ทรงมีให้แก่วัดอ้อน้อยธรรมอิสระ น้ำหูน้ำตาไม่รู้มันหลั่งไหลมาจากไหน ทั้งยิ่งได้เห็นข้อพระกรของพระองค์ยังทรงมีสายน้ำเกลือส่วนหนึ่งที่หมอปล่อยค้างเอาไว้เพื่อเสด็จกลับไปโรงพยาบาลจะได้ถวายพระโอสถต่อได้โดยไม่ต้องแทงเข็มให้เจ็บพระวรกายเพิ่มขึ้นอีก

เมื่อพระองค์ท่านเห็นฉันน้ำตาซึมจึงทรงตรัสแก่ฉันว่า

"ไม่เป็นไร ไม่ต้องกังวล เราเต็มใจ พอใจ สุขใจ ที่ได้มาร่วมพิธีของวัดนี้ ท่านมิต้องวิตกกังวลไป ให้ใครเตรียมจัดที่นั่งให้เราด้วย เดี๋ยวจะช่วยนั่งปรกอธิษฐานจิตสักครู่ หลังจากจุดเทียนชัยแล้ว"

ปรากฏว่าสถานการณ์เป็นไปดั่งพระบัญชา ทั้งที่หมอพยายามทัดทานว่าจะทรงตรากตรำมากเกินไป พระองค์กลับตรัสแก่คุณหมอว่า

"หมอรู้ไหม การทำสมาธิจะทำให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้ดี"

พิธีงานปิดทองฝังลูกนิมิต พระอุโบสถวัดอ้อน้อยธรรมอิสระครั้งนั้นสมเด็จพระสังฆราชทรงมีพระเมตตาประทับอยู่ในพระอุโบสถ หลังจากจุดเทียนชัยแล้วทรงนั่งปรกอธิษฐานจิตอยู่ร่วม ๑ ชั่วโมงเศษ ซ้ำยังทรงประพรมน้ำพระพุทธมนต์แก่วัตถุมงคลที่เข้าพิธีด้วยทุกชนิด

ที่ยกมาเล่านี้เพื่อชี้ให้พวกคุณเห็นว่า พระองค์ท่านทรงดีต่อฉันขนาดไหน แต่ฉันกลับเลวร้ายชั่วระยำไม่เคยได้เข้าไปร่วมงานพระศพของพระองค์เลย ตั้งแต่วันที่พระองค์สิ้นพระชนม์จนถึงวันนี้ เหตุที่ฉันไม่ได้เข้าไปร่วม เพราะฉันละอายในความชั่วร้ายบ้าระห่ำ ที่ต้องไปทำหน้าที่แกนนำเวทีแจ้งวัฒนะ ทั้งที่รู้อยู่แก่ใจตนดีว่าไม่สมควรขัดต่อสมณะสารูป แต่เป็นเพราะด้วยสถานการณ์มันบังคับ ความผิดชั่วบาปที่ฉันได้กระทำลงไป ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรที่สุด ผู้คนเขาจะต้องรุมประณาม เหยียดหยามดูถูกตัวเราจนเสียหาย แต่ยังไงฉันก็ถือว่าเป็นความผิดเสียหายเฉพาะตัว แต่ถ้าปล่อยให้บ้านเมืองเสียหาย พระพุทธศาสนาจักดำรงตั้งมั่นอยู่ไม่ได้ เมื่อประชาชนโดนครอบงำจากคนชั่วเลวร้าย จนอาจนำมาซึ่งการทำร้ายทำลายสถาบันอันเป็นที่รักยิ่ง เช่นนี้แล้วจะให้ฉันอยู่นิ่งเฉยได้กระนั้นหรือ มิสู้นำฉันไปตัดหัวเสียดีกว่า

ทั้งที่รู้อยู่แก่ใจว่าสิ่งที่ฉันทำหลายสิ่งไม่บังควร แต่ถ้าเราไม่ทำแล้วจะมีใครกล้าทำ หากวันนี้เรายังรักตัวกลัวตาย รักษาภาพพจน์มากกว่ารักษาประโยชน์ของบ้านเมือง เรายังมีค่าควรแก่การยอมรับตัวเองอย่างภาคภูมิได้อยู่อีกกระนั้นหรือ

ชั่วชีวิตฉันมักคิดเสมอว่า
หากมีชีวิตอยู่แล้วไม่ทำประโยชน์ ไม่ภาคภูมิ สู้ตายเสียจะดีกว่า

ด้วยวิธีคิดที่บ้าๆ เหล่านี้แหละ ฉันจึงกลายเป็นคนบาปของสังคม ฉันรู้สึกละอาย ไม่อาจที่จะเข้าไปกราบพระศพของท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ด้วยเพราะเกรงว่าจะทำให้พระองค์ทรงเสื่อมเสียพระเกียรติ และเป็นที่ครหาต่อผู้ไม่หวังดีได้ว่า มีพระบ้ากบฏ

อย่างฉันไปเป็นเจ้าภาพถวายสักการะพระศพ ฉันจึงได้แต่ชักชวนชาวบ้านญาติโยม ทำพิธีสวดพระศพถวายพระกุศล แด่เจ้าประคุณในวัดอ้อน้อยเท่านั้น ทั้งที่ใจอยากจะเข้าไปกราบพระศพพระองค์ท่านสักครั้ง

คงทำได้แค่พยายามน้อมรำลึกนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ พระเมตตาคุณที่ทรงมีต่อนักบวชบ้านนอก ต่ำต้อย ไร้ค่าอย่างฉัน พร้อมทั้งพยายามทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เจ้าประคุณทรงห่วงใยและปรารถนาดีตลอดมา ด้วยพระกรณียกิจที่ทรงกระทำอุทิศให้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มาโดยตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ จะจักเพียรพยายามสืบสานปณิธานที่พระองค์ท่านทรงปรารถนาต้องการให้หมู่สงฆ์เป็นผู้ทรงธรรม รู้วินัย แตกฉานเจนจัดในอรรถธรรมพยัญชนะ ปฏิบัติธรรมกันทั่วหน้าอย่างซื่อตรง

บุญกุศลใดที่เกล้ากระหม่อม หลวงปู่หนุ่มของพระองค์ได้เพียรพยายามบำเพ็ญมาแล้วด้วยดี ทั้งในอดีตชาติ ปัจจุบันชาติ จงเป็นเดชะพลวปัจจัย น้อมนำส่งผลให้ดวงพระวิญญาณของท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปรินายกองค์ที่ ๑๙ ของแผ่นดินสยามทรงพระเกษมสำราญ ทรงสถิตสถาพรในแดนดุสิตเทวราชนั้นด้วยเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า หลวงปู่หนุ่มของพระองค์

พุทธะอิสระ

กราบพระศพสมเด็จพระสังฆราช

เช้าตรู่วันจันทร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ฉันเดินทางมาถึงวัดบวรแต่เช้า มีเจ้าออย พี่ชายเจ้าเฉาก๊วย สู้อุตส่าห์เดินทางเอารถมารับแต่เช้า ได้ยินว่ามันมานอนรอที่จะขับรถส่งตั้งแต่เมื่อคืน

๖ โมงเศษๆ เจ้าออยถึงได้นำรถมารับ วันนี้ถนนค่อนข้างโล่ง อาจเป็นเพราะเป็นวันหยุดชดเชยวันเฉลิมพระชนมพรรษา เลยถึงวัดบวรตั้งแต่ ๗ โมงเศษๆ พอดีถึงหน้าวัดบวรมีการปิดถนนเพื่อซ้อมใหญ่เคลื่อนขบวนพระศพเจ้าพระคุณสมเด็จ

โดยเจ้าหน้าที่ราชสำนักได้มีพิธีเชิญพระโกศ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เลื่อนชั้นเครื่องเกียรติยศประกอบพระศพ สมเด็จพระสังฆราช จากพระโกศกุดั่นใหญ่ เป็นพระโกศทองน้อยในการพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ ๑๕-๑๗ ธันวาคมนี้ ในฐานะทรงดำรงอยู่ในครุฐานียะ เป็นที่ศรัทธาพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนประชาชนทุกหมู่เหล่า

สำหรับพระโกศทองน้อย ทำด้วยไม้แกะสลักลวดลายทรง ๘ เหลี่ยม ยอดมงกุฎปิดทองประดับกระจกทั้งองค์

...เมื่อครั้งที่เจ้าพระคุณสมเด็จทรงพระชนม์ชีพอยู่ ฉันได้มีโอกาสมาเข้าเฝ้าพระองค์ที่พระตำหนักบ่อยครั้งมาก ด้วยเพราะต้องเข้ามาถวายรายงานความคืบหน้าเรื่องดำเนินการอบรมพระวิปัสสนาจารย์ของคณะสงฆ์ภาค ๑๔ ที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จทรงมีพระบัญชาให้ฉันและหลวงพ่อชุ้น เจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เป็นผู้ดำเนินการอบรมในฐานะเลขานุการและอาจารย์ผู้สอน จึงเป็นหน้าที่ๆ ฉันต้องนำข้อมูลมาทูลถวายให้เจ้าพระคุณสมเด็จได้ทรงทราบและทรงมีพระวินิจฉัย

ฉันจำได้มิลืมว่าทุกครั้งที่ฉันมาเข้าเฝ้า หากเป็นช่วงเวลาเช้า ท่านเจ้าพระคุณจักทรงมีพระเมตตาสั่งให้ลูกศิษย์พระองค์ท่านนำอาหารมาถวายในพระตำหนักคอยท่าปราโมช แม้ท่านเจ้าคุณสมเด็จจักทรงติดพระภารกิจขนาดไหน หากฉันขอพระประทานอนุญาตเข้าพบ พระองค์จักทรงให้เวลากับฉันเสมอ

แม้ขณะที่ทรงพระประชวรในโรงพยาบาล ก็ยังทรงถอดสายน้ำเกลือมาเป็นประธานงานปิดทองฝังลูกนิมิต ซึ่งก็ยังมีรถพยาบาลและหมอตามเสด็จมาคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ฉันมารู้ตอนหลังเมื่อคุณหมอบอกว่าเจ้าพระคุณสมเด็จพระองค์ท่านทรงประชวรหนัก ทรงเป็นไข้ ความดันลดเกล็ดเลือดต่ำ เพิ่งจะทรงเข้าประทับที่โรงพยาบาลได้ ๒ วัน พระองค์ทรงแสดงความประสงค์แก่หมอว่ามีงานสำคัญที่จะต้องไป งานของหลวงปู่หนุ่ม ณ วัดอ้อน้อย แล้วพระองค์ก็ทรงเสด็จมาที่วัดอ้อน้อยจนได้ ทั้งที่ข้อพระกรยังมีเข็มให้น้ำเกลือติดอยู่

นึกถึงตรงนี้แล้วทำให้น้ำตาไหล อยากจะตะโกนทูลบอกพระองค์ออกมาดังๆ ว่า “ฝ่าพระบาท หลวงปู่หนุ่มของพระองค์เดินทางมาถวายสักการะ และช่วยพระองค์ชะล้างมลทินที่เกิดจากพวกอลัชชีชั่วได้แล้ว”

หวนระลึกต่อไปว่า พระบ้านนอกไร้ดีกรี ไม่มีเส้นสาย ทำงานตากแดดตัวดำหัวแดง ผอมแกรน ดูเถื่อนๆ ไม่มีสง่าราศีอะไรเหมือนพระในเมือง แต่ยังได้รับพระเมตตาคุณจากพระสังฆบิดร ผู้เป็นราชาของหมู่สงฆ์ เสด็จมาโปรดถึงวัดในขณะที่ฉันกำลังก่อสร้าง ติดพลอยฐานพระประธานอยู่ในพระอุโบสถวัดอ้อน้อยธรรมอิสระ

ภาพที่พระองค์เสด็จมาโดยมิได้นัดหมาย ทรงพระดำเนินผ่านกองอุปกรณ์ก่อสร้าง มีเศษไม้ เศษตะปูร่วงหล่นเกลื่อนกลาด แถมต้องทรงพระดำเนินลอดนั่งร้านที่ตั้งเอาไว้หน้าพระอุโบสถโดยมิได้ทรงรังเกียจ

ทรงนำผ้าไตรจีวร ๑๙ ไตร และเงินมามอบให้ฉันเพื่อสมทบทุนสร้างพระอุโบสถและซุ้มประตูหน้าวัดถึง ๓ แสนบาท

ทั้งยังทรงมีพระเมตตาคุณ นำพระพุทธรูปไพรีพินาศของวัดบวรขนาดหน้าตัก ๓ นิ้วมามอบให้วัดในวันที่เสด็จวัดอ้อน้อยเป็นครั้งที่สอง ทรงนำเหรียญและพระเครื่องเนื้อผงที่ทรงสร้างมามอบให้เป็นกล่องเพื่อให้แจกจ่ายชาวบ้านที่ร่วมสร้างวัดและสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ณ ทุ่งมะขามหย่อง ต.หนองน้ำขาว จ.กาญจนบุรี ทั้งยังทรงไว้วางใจให้ฉันได้มีส่วนร่วมในการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ด้วย

ทรงมีความสุขมากที่จะเสด็จวัดอ้อน้อย ดูได้จากพระกิริยาที่ทรงพระสรวลอย่างเบิกบาน ชนิดที่ไม่มีใครได้เคยเห็นพระจริยาวัตรเช่นนี้ในที่อื่นๆ

ทรงทดสอบ ทดลองภูมิความรู้ของฉันในครั้งแรกเมื่อได้เข้าเฝ้าพร้อมหลวงพ่อชุ้นที่พระตำหนัก โดยมีพระบัญชาให้กลับมาเขียนหลักสูตรมหาสติปัฏฐาน ๔ อย่างย่อให้ทอดพระเนตรภายใน ๑ สัปดาห์

หลังจากนั้นทรงพระปรารภให้ฉันค้นหาประวัติพระไพรีพินาศ ฉันได้เขียนประวัติที่มาที่ไปของพระพุทธรูปสำคัญของวัดบวรพระองค์นี้นำไปถวาย งานทั้งสองอย่างที่ทรงทดลองให้ฉันทำเพื่อนำขึ้นทูลถวายทรงพอพระทัยเป็นอันมาก ถึงขนาดทรงออกพระโอษฐ์ชวนให้ฉันเข้าไปดูพระพุทธรูปไพรีพินาศองค์จริงในพระตำหนัก

แต่ด้วยเวลาดึกมากแล้ว อีกทั้งสมเด็จพระเทพทรงมีพระลิขิตประกาศไว้หน้าพระตำหนักว่า "หากรักเคารพเจ้าพระคุณสมเด็จ ขอร้องว่าอย่ารบกวนพระองค์นาน"

ทุกครั้งที่ฉันมาเฝ้าจะต้องใช้เวลาสนทนาพูดคุยกับพระองค์เป็น

ชั่วโมงๆ จนบรรดาลูกศิษย์ของสมเด็จพากันกล่าวว่ามีแต่หลวงปู่องค์เดียวแหละที่ท่านเจ้าประคุณสมเด็จทรงโปรดสนทนาด้วยนานๆ

ฉันจึงถามกลับไปว่า แล้วพระองค์ทรงพระสำราญหรือไม่ล่ะ

พวกอุปัฏฐากใกล้ชิด (ห้องกระจก) ก็จะกล่าวว่า ดูพระองค์ทรงพระสำราญทุกครั้งที่หลวงปู่มา หากว่างก็นิมนต์มาถวายพระพรบ่อยๆ ฉันฟังพวกห้องกระจกกล่าวเช่นนั้นก็ได้แต่ยิ้ม ในใจคิดว่า แค่นี้ก็เกร็งแย่แล้ว แม้จะมีอุปนิสัยอิสระ แต่ก็ต้องรู้กาลเทศะ ต้องระมัดระวังคำพูดคำจา แต่สิ่งที่ทูลถวายได้ก็มีแต่ความจริงใจ ความเทิดทูนอย่างบริสุทธิ์ใจโดยมิได้มุ่งหวังสิ่งใดตอบแทนจากพระองค์

ฝ่าพระบาท วันนี้หม่อมฉันได้มาเข้าเฝ้าพระศพของพระองค์เป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ในขณะที่พระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ หม่อมฉันได้รับพระเมตตาจากพระองค์อย่างมากล้น

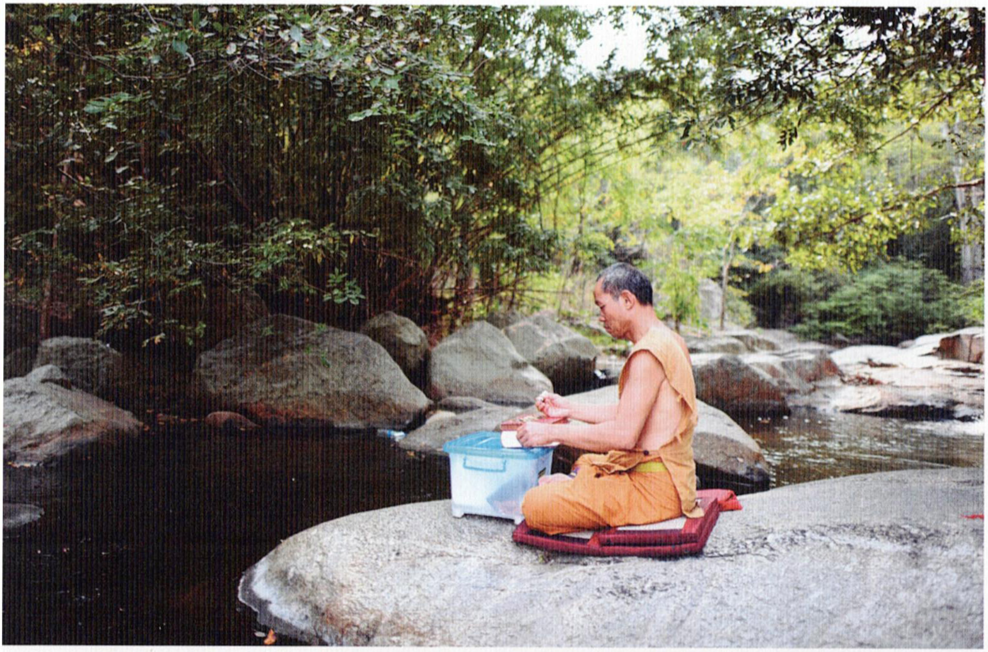
เพื่อเป็นการตอบแทนพระเมตตาคุณที่ฝ่าพระบาททรงประทานให้แก่หม่อมฉันและภิกษุสงฆ์วัดอ้อน้อย หม่อมฉันจักกระทำภารกิจที่ทรงมอบหมายให้กำจัดอลัชชีชั่วให้สิ้นไปจากพระธรรมวินัย แม้จะต้องแลกด้วยชีวิต หม่อมฉันก็จะกระทำให้สำเร็จจงได้

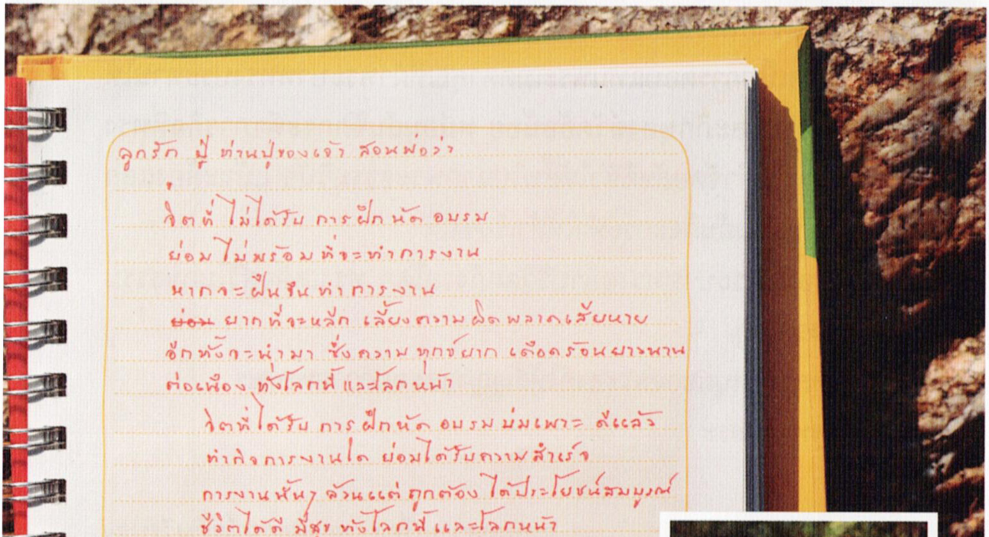
ขอฝ่าพระบาททรงอย่าปริวิตกกังวลใดๆ ทรงเสด็จสู่วิโมกขธรรมโดยไร้กังวลใดๆ

หลวงปู่หนุ่มของพระองค์ให้สัญญาและขอถวายพระพร

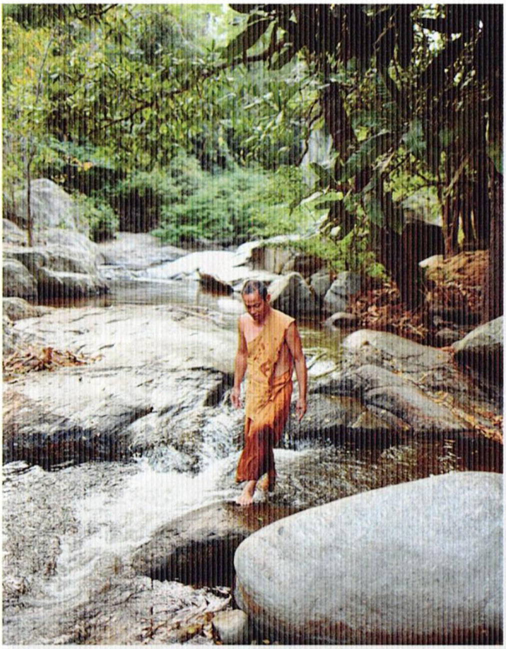
พุทธะอิสระ

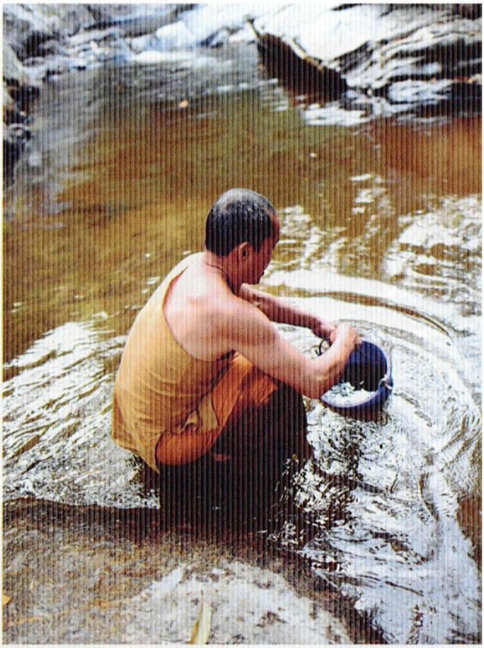
จากบทความเรื่อง “สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ
เรื่องที่ยากที่สุดสร้างมิตรแท้” (ตอนที่ ๒)
๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

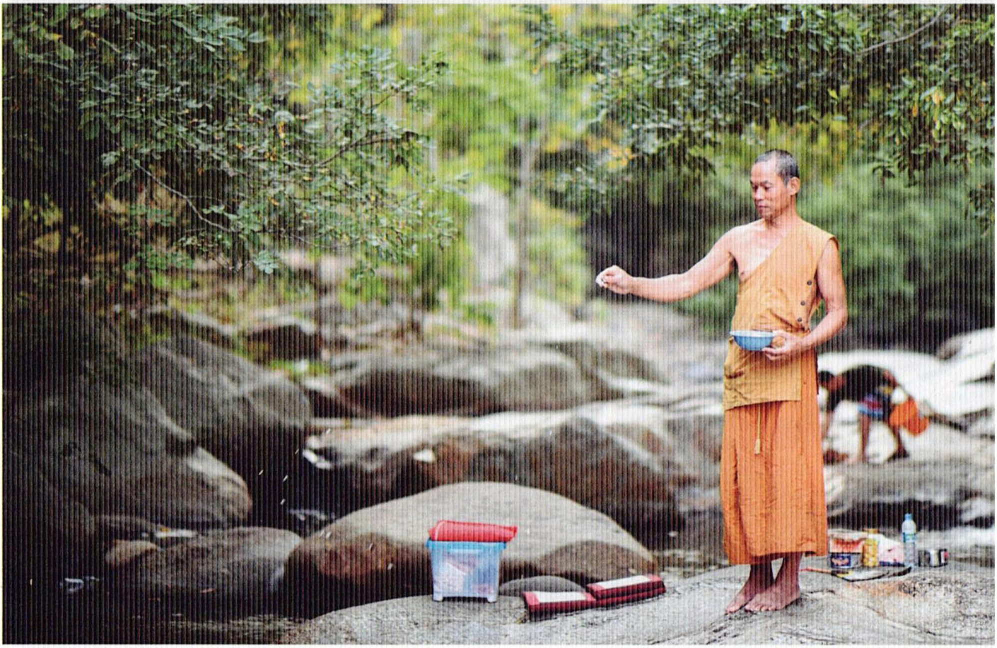

ลูกรัก ปู่ ท่านปู่ของเจ้า สอนพ่อว่า
จิตที่ไม่ได้รับ การฝึกหัด อบรม
ย่อมไม่พร้อมที่จะทำการงาน
หากจะฝืนรีบ ทำการงาน
~~ย่อม~~ ยากที่จะหลีก เลี่ยงความผิดพลาดเสียหาย
อีกทั้งจะนำมา ซึ่งความ ทุกข์ยาก เดือดร้อนยาวนาน
ต่อเนื่อง ทั้งโลกนี้ และโลกหน้า
จิตที่ได้รับ การฝึกหัด อบรม บ่มเพาะ ดีแล้ว
ทำกิจการงานใด ย่อมได้รับความสำเร็จ
การงานนั้นๆ ล้วนแต่ถูกต้อง ได้ประโยชน์สมบูรณ์
ชีวิตได้ดี มีสุข ทั้งโลกนี้ และโลกหน้า

“ถ้าไม่เพราะพระธรรมวินัย และสัจจะที่ให้ไว้แก่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ก็ไม่รู้จะออกไปสู้ไปเสี่ยงเพื่อประโยชน์อะไร

..ฉันจะใช้ทุกอย่างที่ฉันมี ทำหน้าที่ปกป้องพระธรรมวินัยจนสุดชีวิต..”

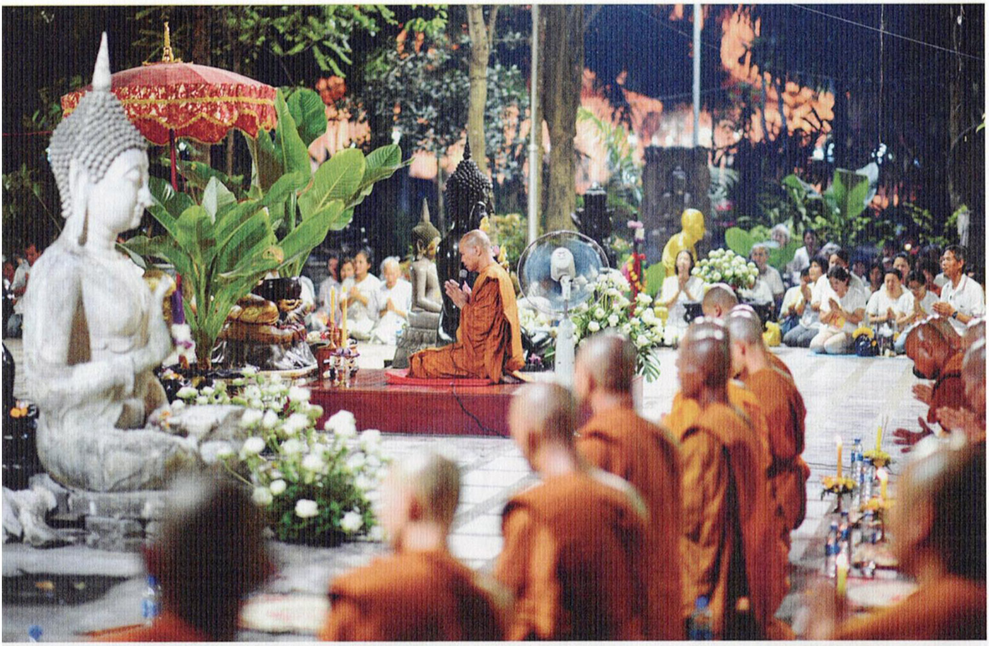

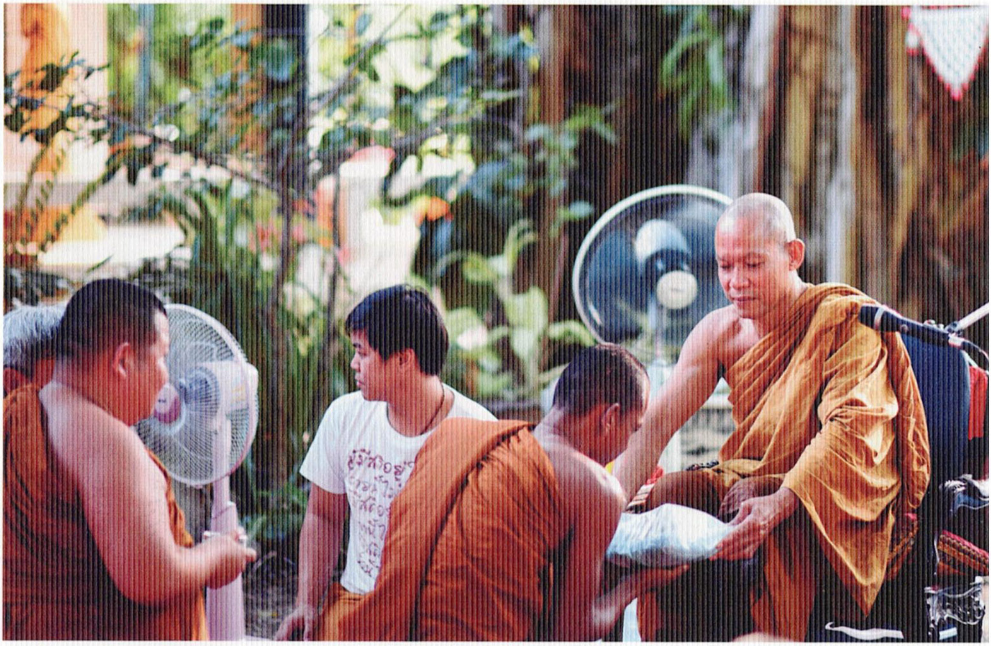

พิธีพิรุณศาสตร์

ประเทศไทยตกอยู่ในสถานการณ์ภัยแล้งในปี ๒๕๕๘ น้ำในเขื่อนมีไม่เพียงพอต่อการทำเกษตรกรรม หลวงปู่พุทธะอิสระ ได้นำพระภิกษุ สามเณร พุทธบริษัท ทำพิธีพิรุณศาสตร์ ตามโบราณประเพณีที่มีการสืบทอดกันมาในสมัยอยุธยา รัตนโกสินทร์ซึ่งจะกระทำเฉพาะในปีที่ฝนแล้ง โดยเจริญมนต์ถึงสามวันสามคืนที่หน้าลานโพธิ์เพื่อให้ฝนตกลงมา เป็นที่น่าอัศจรรย์ ในระหว่างพิธีมีฝนตกลงมาอย่างหนัก และหลังจากทำพิธีในช่วงหนึ่งสัปดาห์มีพายุฝนตกทั่วประเทศไทย เขื่อนต่าง ๆ ได้รับปริมาณน้ำเพิ่มสูงขึ้น จากเดิมที่กรมอุตุฯ ได้พยากรณ์อากาศว่าจะไม่มีพายุฝนเข้าประเทศไทยอีกแล้ว

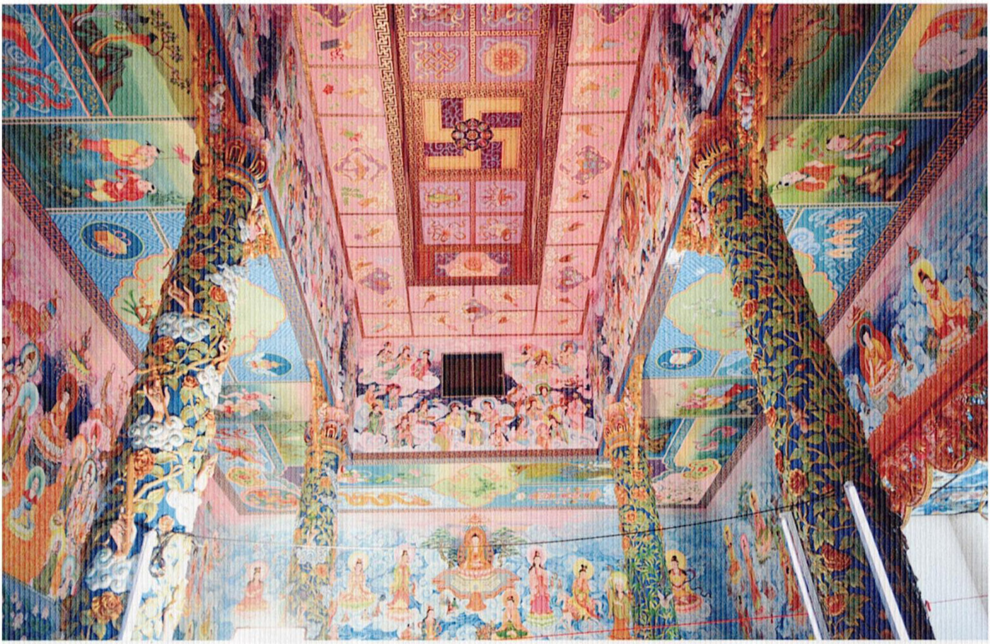

พระพุทธศาสนาไม่ได้เสียหาย พระธรรมไม่ได้เลวร้าย สิ่งที่เสียหายคือคนที่มาอาศัย เราไม่ต้องหาทางออกให้พระธรรม พระวินัย พระพุทธเจ้า เพราะดีอยู่แล้ว แค่ทำอย่างไรไม่ให้สังฆมณฑลคิดว่าตัวเองคือธรรม คือวินัย คือศาสนา แต่ต้องทำให้เขาคิดว่าเป็นลูกชาวบ้านเข้ามาศึกษา เขาจะได้ไม่คิดว่าตัวเองเป็นผู้วิเศษ พร้อมได้รับการตรวจสอบ ติเตียน ตักเตือน

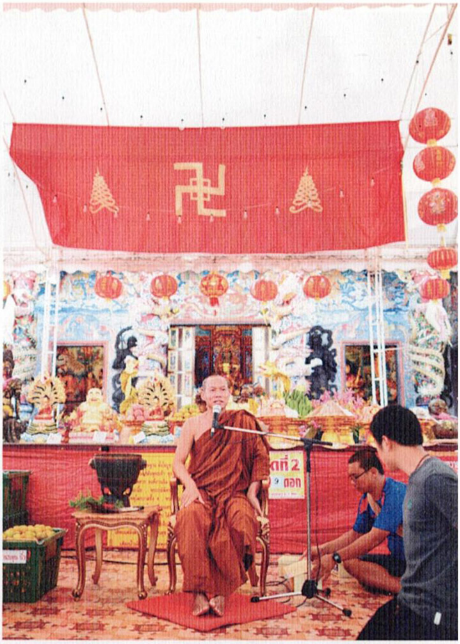
..พระพุทธเจ้าทรงสุบินนิมิตรว่า มีหมู่หนอนหัวดำหัวขาวไต่ขึ้นจากกองมูตรคูตรมาที่จีวรพระองค์ หมู่หนอนนั้นคือเหล่าพุทธบริษัทที่ปฏิเสธลาภสักการะ ปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ แต่สมัยนี้มีแต่หมู่หนอนไต่ลงจากจีวรของพระองค์ลงไปที่กองภูเขามูตรคูตร แล้วกำลังรวมตัวกันทำอะไรผิดๆ อีก พอเถอะ.. หยุดเสียที

“สวรรค์จะให้พรกับผู้ที่เป็นผู้พรั่งพร้อมด้วยสติปัญญา สวรรค์จะให้พรสำหรับคนที่รู้เนื้อรู้ตัว ที่สามารถจะกำจัดขยะภายในให้หมดไป พรนั้นจึงจะใส่ลงมา แต่ถ้าตัวเราเป็นถังขยะ เต็มไปด้วยขยะ ไม่มีสวรรค์ที่ไหนจะให้พรเราได้ แม้พยายามให้มันก็ล้นออกหมด งั้นก็ต้องฝึกบ่อยๆ ศึกษา สั่งสม อบรม เจริญปัญญาอยู่เนืองๆ

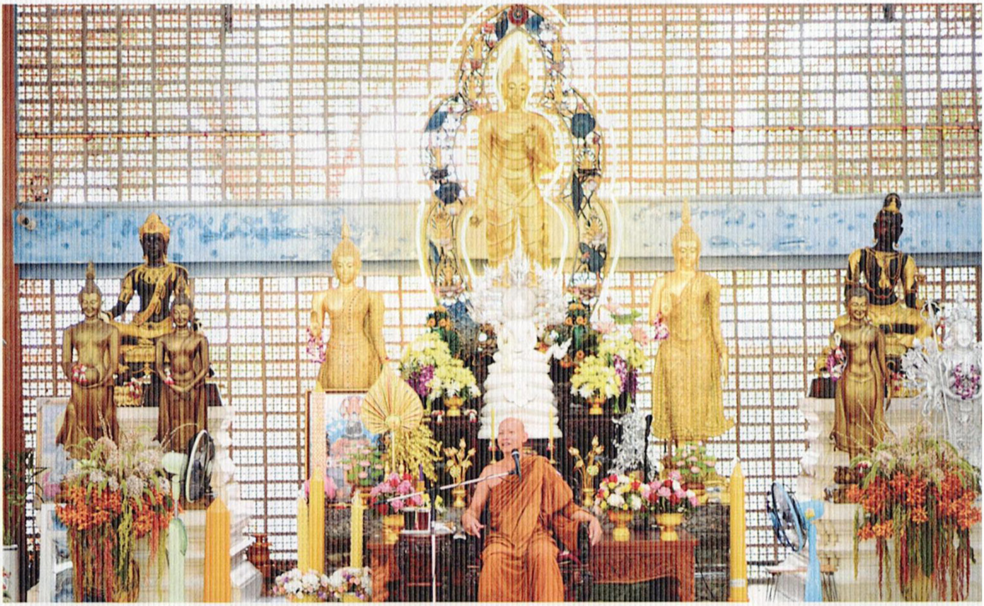
สติ สำคัญมาก่อนปัญญา สร้าง “สติมา” แล้ว “สัมปชาโน” ก็คือปัญญามันจะเกิดขึ้นเอง”

“ลูกรัก กิจพระศาสนาไม่มีอะไรมาก ไม่เพิ่มขยะใหม่ ทำลายขยะเก่า ทำของดีที่มีอยู่แล้วให้ผ่องใส ..”

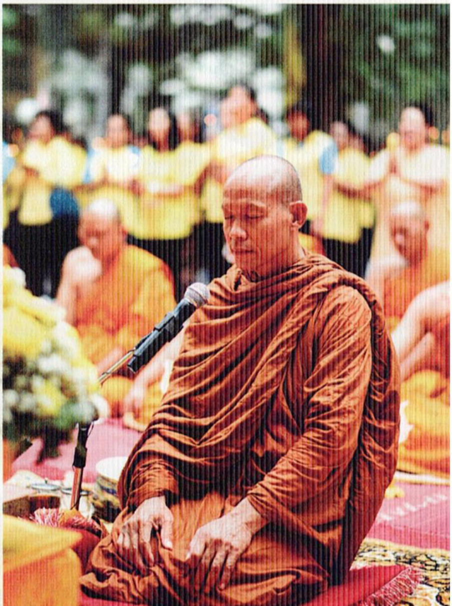

"..พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสั่งสอนว่า **ผู้มีสติในกาย กายไม่ลำบาก ผู้มีสติในวาจา วาจาไม่ลำบาก ผู้มีสติในใจ ใจนี้ก็ไม่ลำบากเลย** หน้าที่ของพวกเรา ต้องเจริญมหาสติ และมหาสติอย่างนี้ หลวงปู่เรียกท่านว่า ท่านผู้รู้ เพราะเรามีท่านผู้รู้ เราจึงรับรู้ได้ทุกเรื่อง อย่างไม่ยึดติด และไม่มีพันธนาการ"

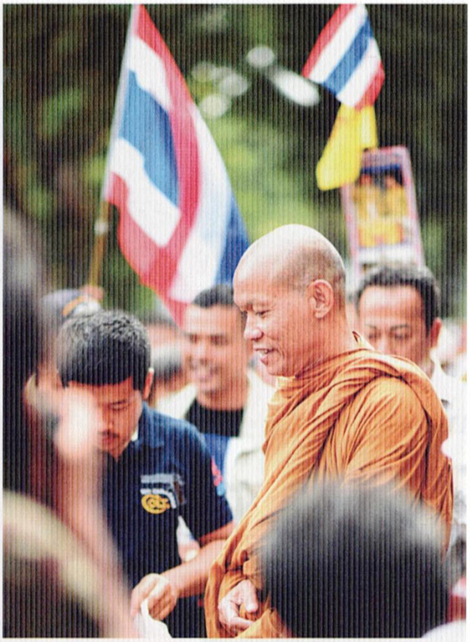

"ลูกไทยหลานไทยผู้มีหัวใจกตัญญูต่างพากันมาพรั่งพร้อมกันที่ลานหน้าอาคาร ศิริราชร้อยปี เพื่อเจริญพระพุทธมนต์ จุดเทียนชัย ถวายพระพรแด่พ่อหลวงผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐยิ่งทุกคนมีสีหน้าที่อิ่มเอม แววตาเป็นประกายเปี่ยมไปด้วยความอิ่มเอิบปิติ บางคนถึงกับน้ำตาไหลซึม ฉันเห็นแล้วทำให้รู้สึกซึ้งในหัวจิตหัวใจยิ่งนัก นี่แหละที่เขาเรียกว่าน้ำใจคนไทยผู้มากไปด้วยมิตรจิตมิตรใจ กตัญญูรู้คุณ กตเวทิตาตอบแทนคุณแผ่นดิน"

"เราในฐานะพลเมืองไทยจึงขอเรียกร้องให้สหรัฐโดยเอกอัครราชทูตสมควรพิจารณายับยั้งในพฤติกรรมที่ทำลายความสัมพันธ์อันดีต่อกันเสียแต่ตอนนี้หากสหรัฐยังคิดว่าไทยเป็นประเทศพันธมิตร มิใช่เมืองขึ้นของสหรัฐก็ควรจะหยุดการแทรกแซงและวิพากษ์วิจารณ์ด้วยถ้อยคำที่จะทำลายจิตใจของคนไทยโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับสถาบัน"

“ถ้าจะถามฉันว่าฉันต้องการอะไร

สิ่งที่ฉันต้องการคือความถูกต้องบริสุทธิ์บริบูรณ์ของพระธรรมวินัยและสังฆมณฑลกลับคืนมา

และอยู่อย่างภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ของลูกไทยหลานไทยที่มีโอกาสตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน

ปกป้องชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ เอาไว้ให้ลูกหลานไทยในอนาคต”

"ลูกปลูกป่าให้พ่อหลวง แม่หลวง"
6 กันยายน 2557
ณ อ่างเก็บน้ำห้วยกระแทก ลพบุรี
คืนความสุขให้แผ่นดิน
เส้นทางพุทธะ
แจ้งวัฒนะ..วิถี.

"..๖๐ ปีของชีวิตฉัน ได้ใช้ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่มาประชุมเป็นร่างกายนี้อย่างคุ้มค่า เรียกว่ามีกายอันศักดิ์สิทธิ์ แปลว่า กายที่สำเร็จประโยชน์สูงสุด ทั้งจิตใจก็ไม่สะดุ้งหวั่นไหวต่อสิ่งเร้าเครื่องล่อทั้งหลาย เรียกว่าจิตศักดิ์สิทธิ์ มีจิตให้สำเร็จประโยชน์ ทั้งหลายทั้งปวงล้วนได้มาจากธรรมอันศักดิ์สิทธิ์ อันมีโพธิศรัทธาในโพธิธรรม จนเกิดโพธิจิต

ถึงวันนี้ฉันจึงเป็นอยู่ด้วยความภาคภูมิ กล้าที่จะเผชิญต่อความจริงอย่างองอาจไม่หวั่นหวาดแม้แต่ความตาย ..ผู้ที่มีธรรมเป็นที่พึ่ง มีธรรมเป็นเครื่องอาศัย ตั้งมั่นอยู่ในธรรมนั้นด้วยความไม่ประมาท **ย่อมเป็นผู้องอาจงดงาม** กล้าเผชิญต่อความจริง แม้แต่ความตาย.."

หมวด ๑

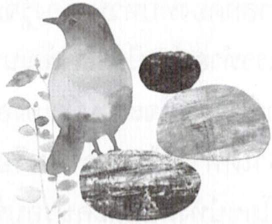
โพธิสัตว์ธรรม

ธรรมวันปีใหม่

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ณ วิหารพระมหาโพธิสัตว์

ซินเจียยู่อี่ ซินนี้ฮวดไช้. . .
วันขึ้นปีใหม่ของชาวจีน. . .

การมีชีวิตของเรามีสาระเพิ่มขึ้นหรือเปล่า ถ้าเมื่อใดที่เราแก่เพิ่มขึ้น แล้วสาระมันไม่ได้เพิ่มขึ้น ก็แสดงว่าแก่เสียเปล่า แก่เสียของ แก่แล้วแก่เลย แก่แล้วไม่ได้สาระ ปีๆ หนึ่งผ่านพ้นไป วันหนึ่งผ่านพ้นไป เดือนหนึ่งผ่านพ้นไป สัปดาห์หนึ่งผ่านพ้นไป ชั่วโมงหนึ่ง นาทีหนึ่งผ่านพ้นไป ต้องถามตัวเองอยู่เนืองๆ คิดอยู่ตลอดเวลาว่า. . .

เรามีอะไรดีกว่าเก่าหรือเปล่า

อย่าพอใจในสิ่งที่มันมีอยู่เดิม โดยเฉพาะความดีงาม

ถ้าเมื่อใดที่เราพอใจในสิ่งที่มันมีอยู่เดิม เช่นความดีงาม มันก็จะทำให้เราไม่พัฒนา ไม่ก้าวไปข้างหน้า ไม่สามารถจะนำพาชีวิตเข้าไปสู่เป้าหมายสูงสุดได้ ถ้ามีโอกาสก็ต้องทบทวน ต้องรู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ว่าปีที่ผ่านมา เราทำอะไร ปีนี้เราทำอะไร มีอะไร พัฒนาขึ้นมาบ้าง

หลวงปู่จะใช้ทุกโอกาสในการที่จะถามตัวเองอยู่เนืองๆ ว่า เอ..นี่เราอายุมากขึ้นแล้วนะ แล้วเราได้ทำอะไรมากขึ้นหรือยัง ที่ว่าอะไรเพิ่มขึ้นก็คือสิ่งที่เราทำมันเป็นประโยชน์ทั้งตนและคนรอบข้างได้มากขึ้นแค่ไหน ถึงเวลาที่เราจะต้องพูดเรื่องนี้ในวันเฉลิมฉลอง เพราะไม่อยากให้ท่านทั้งหลาย ตั้งอยู่ในความประมาทมัวเมา วันไหนๆ มันก็เหมือนเดิมก็คือคนเดิม ที่มันไม่ใช่คนเดิมก็ขึ้นอยู่กับว่าเราพัฒนาขึ้นมั้ย เหมือนกับที่เมื่อเช้าสอนการ์ดทำน้ำกะทิข้าวหลาม เขาเทน้ำตาลแล้วมันเหลือคาก้นถุงแล้วก็เอาไปทิ้ง เทน้ำกะทิก็กระฉอก เราก็เลยบอกว่า คนนี่มันมีอะไรไม่แตกต่างกัน การกระทำของคนทุกคนมันก็ไม่ได้แตกต่างกัน ความรู้ความสามารถของแต่ละคน มันก็ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก ที่มันแตกต่างกัน คือ **โง่ กับ ฉลาด**

โง่กับฉลาด นี่แตกต่างกันมากๆ ทำให้เห็นว่าคนๆ นี้มีสาระ คนๆ นั้นไร้สาระ คนโง่ คนๆ นั้นมีสาระ ฉลาด

พอโง่กับฉลาดแล้วมันก็คือ **ดีกับชั่ว** การชี้ความแตกต่างของคนโง่กับคนฉลาด ต่อมาก็ ดี กับชั่ว คนทำดีก็จะแตกต่างจากคนทำชั่ว ผลแห่งการทำชั่วย่อมเผาตนให้ร้อนรน ทุรนทุราย เร่าร้อน ทุกข์ โศก ผลแห่งการทำความดี มันก็ทำให้คนๆ นั้นเป็นผู้อยู่เป็นสุข ยืนเป็นสุข นั่งเป็นสุข นอนเป็นสุข ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข ยืน เดิน นั่ง นอน ก็เป็นสุข ผลของความดี ให้ผลเป็นความร่มเย็นเป็นสุข

ที่แตกต่างอีกอย่างหนึ่งก็คือ **หยาบกับละเอียด**

คนหยาบนี่ทำอะไรได้เหมือนคนละเอียด แต่ไม่ดีเท่ากับคนที่ละเอียดรอบคอบสุขุมทำ ทำเหมือนกัน แต่ผลตอบรับมันแตกต่างกัน ถ้ารู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ รู้จักคำนวณ รู้จักใคร่ครวญ รู้จักพินิจพิจารณา เมื่อเช้านั่งรถไป เขาพาไปใส่บาตร วันนี้วันเกิดหลวงพ่อชุ้น (พระเทพคุณาภรณ์ อดีตเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม) ก็จัดอาหารไปให้ท่านใส่บาตรร้อยกว่าชุด แบ่งบุญให้พวกคุณด้วยแล้วกัน (สาธุ)

เขาพาไปใส่บาตร ก็หมวดกุดของเราอีกแล้วล่ะครับท่าน หมวดกุดเขาก็พานั่งรถไป แล้วเขาก็เข้าโค้ง เราก็นั่งเกร็งอยู่ว่า มันจะหลุดโค้งหรือว่ายังอยู่ในโค้ง โอ้โห..อีตอนไปก็ไปดีๆ แต่อีตอนเข้าโค้ง มันฉีกออกมาอีกข้างหนึ่ง แล้วมันก็วัดเข้าไปในโค้ง มันเหมือนกับว่าพยายามจะหาที่ให้กว้างหน่อยเพื่อจะตีโค้ง อะไรประมาณนี้ เราก็นึกในใจว่า ถนนนี้ไม่ใช่เป็นของมึงคนเดียวนะ แล้วถ้าเกิดมันมีรถ ๑๐ ล้อมาอยู่ข้างๆ แล้วมึงฉีกออกไปอย่างนี้ กูไม่หลุดโค้งไปหรือนี่ (ฮา)

เหมือนๆ กับสมัยก่อนนั้น หลวงปู่นั่งรถไปลพบุรี ก็ไม่มีใครขับเลยต้องเอาเด็กวัดขับ เด็กวัดมันก็ไม่ได้ขับรถเก่งนักหรอกนะ เฮ้ย..ช่วยขับรถพากูไปหน่อย เดี๋ยวทุ่มหนึ่ง จะไปแสดงธรรมที่ลพบุรี เขาก็ขับไปทางสามโคก สุพรรณบุรี ถนนสมัยนั้นมันก็ยังแคบๆ ๒ เลนอยู่ แถมข้างๆ ก็เป็นนา เป็นแอ่งน้ำ เป็นคลอง ตอนนั้น มันเป็นช่วงจังหวะที่เขาตัดอ้อยกัน ไอ้รถ ๑๐ ล้อมันก็แข่งกันมา เราจะไปข้างหน้า มันก็มาข้างหน้า ถนน ๒ เลน รถ ๑๐ ล้อมันเต็มหมด เราก็เห็นอยู่ข้างหน้าไวๆ ไอ้ลูกศิษย์คนขับรถมันก็หันมาถาม “หลวงปู่ครับ..ข้างหน้ารถ ๑๐ ล้อเต็มไปหมดเลย ทำไงดีล่ะครับ” เราก็เลยบอก “เดี๋ยว..กูปวดท้องเยี่ยว มึงจอดข้างทาง

กูลงตรงนี้ เดี๋ยวกูลงเยี่ยวก่อน แล้วมึงค่อยขับไปก็แล้วกัน” เออ..ไม่มีปฏิภาณ มันก็มีช่องทางอยู่ที่จะลงได้ข้างทาง

ชีวิตนี่มันขึ้นอยู่กับการใช้สติปัญญาในการวิจัย วิจารณ์ พินิจพิจารณา เล่าให้ฟังก็เพื่อให้เห็นว่า **ทุกอย่างมันต้องใช้ปัญญา** ถ้าอยู่ด้วยสัญญา คือความจำได้หมายรู้เฉยๆ แล้วไม่ใช้ปัญญาใคร่ครวญ พินิจพิจารณา ความบกพร่อง ไม่ถูกต้อง ผิดพลาด มันจะเกิดขึ้นเนืองๆ หลวงปู่ก็ถามพวกมัน “มึงเคยเห็นกูผิดพลาดอะไรบ้างมั้ย” ถามเขานะ “ไม่เคยครับ” นั่นสิ ก็เพราะว่า กูเป็นผู้นำชาวบ้าน เป็นผู้นำคน สมัยอยู่เวทีแจ้งวัฒนะก็เป็นผู้นำกองทัพ ถ้าผู้นำยังคิดผิด พูดผิด ทำผิด คิดพลาด พูดพลาด ทำพลาด คนที่ลำบากที่สุดคือผู้ตาม ผู้ตามก็จะเสียหาย ดีไม่ดีมันอาจจะล้างผลาญ ทำให้ชีวิตพินาศฉิบหายไปเสียก็ได้ เพราะว่าความผิดพลาดของผู้นำคนเดียว

งั้นต้องระวังอย่างยิ่ง ต้องประคับประคองอย่างยิ่ง ต้องมีสติสัมปชัญญะอย่างยิ่ง ต้องตั้งอกตั้งใจอย่างยิ่ง ต้องเตรียมใจ แล้วก็พร้อมใคร่ครวญ วิจัยวิจารณ์ พินิจพิจารณาทุกเรื่องที่เข้ามาและออกไป หลวงปู่ก็เลยเขียนบทโศลกเอาไว้ ที่จริงเขียนเอาไว้หลายสิบปีแล้ว

“ลูกรัก สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ..”

ไม่ใช่ว่าวีรบุรุษเพราะเราไปช่วยใคร แต่วีรบุรุษเพราะว่าเรารู้จักคิด วีรบุรุษที่รู้จักคิด รู้จักใคร่ครวญ รู้จักคำนวณ รู้จักพินิจพิจารณา รู้จักวิเคราะห์ รู้จักอ่าน รู้จักที่จะแก้ปัญหา รู้จักแยกแยะ รู้จักโง่-ฉลาด ละเอียด-หยาบ ดี-ชั่ว แล้วก็ใช่-ไม่ใช่ ได้-เสีย ชัดเจน

ต้องคำนึงว่าชีวิตเราไม่ได้อยู่คนเดียว เมื่อใดที่เรากลายเป็นผู้นำ เราจะรู้ว่าคนอื่นต้องพึ่งพิงอิงแอบอาศัยเรา หากความผิดพลาดมันเกิดขึ้น แม้แต่เสี้ยววินาทีเดียว คนที่ติดตามเราเขาก็จะเป็นผู้รับทุกขเวทนา ต้องยากลำบากแสนสาหัส จึงต้องพยายามประคับประคองตนไม่ให้ผิดพลาด ไม่ให้บกพร่อง พยายามทำ

แน่นอนล่ะ ธรรมชาติของมนุษย์ปุถุชน มันคงทำอะไรถูกไม่หมดหรอก แต่ก็ทำให้ผิดน้อยที่สุด และแม้มันจะมีความผิด ก็ต้องเป็นความผิดที่ไม่มีผลกระทบต่อคนอื่น เพราะถ้ามันเป็นผลกระทบต่อคนอื่น มันจะทำร้ายคนอื่น เราจะกลายเป็นคนที่เลวร้ายที่สุดในโลก มันจึงกลายเป็นคำพูดที่ตามมาว่า สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ เพราะคนที่อยู่ในสถานการณ์ไม่ว่าจะอยู่ในสถานกาณ์ใด ถ้ามันสามารถนำพาผู้ตามให้รอดปลอดภัยได้ ถือว่าท่านผู้นั้นเป็นวีรบุรุษ แต่ถ้าอยู่ในสถานการณ์ใดๆ แล้วอะไรก็ไม่รอด ตัวเองรอดอยู่คนเดียว ถ้าอย่างนี้ไม่ใช่วีรบุรุษ

ทุกคนก็มีสิทธ์เป็นวีรบุรุษของตัวเอง เป็นวีรบุรษของคนอื่น ก็โดยการที่เรามีสติมากๆ มีปัญญามากๆ ใคร่ครวญ คำนวณ พินิจพิจารณาเยอะๆ ทำอะไรก็ละเอียดรอบคอบ แล้วก็รังสรรค์แต่เรื่องที่งดงาม ดีงาม ถูกต้อง ชอบธรรม เรื่องไหนที่มันเป็นเรื่องเสียหาย เป็นความชั่วผิดบาป แม้นิดหน่อย แค่คิด แค่พูด ก็อย่ากระทำ อีกทั้งก็**พยายามใช้สติปัญญาเยอะๆ ในการทำ พูด คิด อย่าใช้สัญญาอย่างเดียว** ทำอะไรก็ด้วยความละเอียดรอบคอบ สุขุมคัมภีรภาพ อย่าหยาบโลน มันจะกลายเป็นต้นแบบที่ไม่ดี แล้วเป็นสาเหตุของความเสียหายตามมา แล้วมันทำให้อะไรเกิดขึ้น มันจะกลายเป็นว่าเราเป็น **โมฆบุรุษ** เป็น **โมฆสตรี** สตรีและบุรุษที่ไม่มีประโยชน์ อยู่ไปก็ไม่ได้พัฒนาขึ้น

นี่มันสิ้นปีมาแล้ว จะขึ้นปีใหม่ ทุกคนก็แก่ตัวลง หลวงปู่เห็นบางคนมาตั้งแต่ใกล้จะเป็นสาว แล้วตอนนี้ก็ไม่เหลือสักสาว พยุงกูไปที อะไรอย่างนี้นะ เราก็มองพัฒนาการของแต่ละคนๆ พัฒนาการไม่ค่อยไปไหนเลย วนอยู่แถวๆ นั้นแหละ มั่วอยู่ตรงนั้นแหละ คือมันต้องพัฒนาให้ดีขึ้น มันต้องรู้ว่า เอ้อ นี่เราแก่พรรษาแล้วนะ แก่มะพร้าว แก่ตาล อย่าแก่มะละกอ แก่มะม่วง แก่รอเน่า ต้องแก่มะพร้าว แก่ตาล แก่แล้วมันแก่แล้วงอกงามไพบูลย์ แก่แล้วเจริญรุ่งเรือง

มันต้องพัฒนาขึ้น ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ขีดเขียนเอาไว้ก็ได้ บางทีบางครั้ง เราจำไม่หมด จดเอาไว้ว่าปีที่แล้วทำอะไรบ้าง ทำอะไรให้กับกาย ทำอะไรให้กับจิตใจ ทำอะไรให้กับวาจา ทำอะไรให้กับความรู้สึกนึกคิด ความคิดเราพัฒนาขึ้นดีกว่าเก่ามั้ย วาจาเรามีพัฒนาการเยอะขึ้นมั้ย จิตใจเรายังต่ำเตี้ย จมปลักอยู่ในหลุมแห่งขยะเยอะขึ้นมั้ย มันสูงขึ้นบ้างหรือเปล่า ทำ พูด คิด ของเรา เป็นที่พึ่งของตัวเราและคนรอบข้างได้มากน้อย แค่ไหนอย่างไร

ถ้าปีแรก อายุน้อยๆ ก็ยังพอทำเนา อยากนู่น อยากนี่ ปีต่อมาก็ยังเอ้อ..ของกูทั้งนั้น ปีต่อไปก็ทั้งหมดของกู ถ้าอย่างนี้ก็ไม่ควรจะอยู่ล่ะ เราจะกลายเป็นบ้าหอบฟาง ทีนี้เวลาตายไปไหน? ไปเป็นจิ้งจก ตุ๊กแก แมลงสาบ หนู ตัวตุ่นเฝ้ากองฟางอยู่ อย่างนี้เรียกว่าไม่มีพัฒนาการ

เกิดเป็นมนุษย์นี่มันยากนะ ได้พบพระยิ่งยากใหญ่

เกิดเป็นมนุษย์ยาก พบพระยิ่งยาก ฟังธรรมก็ยากกว่า ฟังธรรมแล้วเข้าใจยิ่งยากมากๆ ฟังธรรมเข้าใจแล้วได้มีโอกาสบวช อุปสมบท บรรพชายิ่งยากที่สุด

สรุปแล้ว เราเป็นบุคคลที่ได้มายากทั้งนั้นแหละ เมื่อมาอยู่ในความยากมากๆ อย่างนี้ แล้วเราอยู่รอดมาได้ ก็แสดงว่าเราต้องมีดีอะไรมาบ้าง ต้องถามว่า **ดีเราพัฒนาขึ้นแค่ไหน** ถ้าดีเราไม่ได้พัฒนาขึ้นเลยก็แสดงว่าไม่ได้ล่ะ มันต้องหาวิธีการ ต้องเปลี่ยนแปลงใหม่ เปลี่ยนแปลงนิสัย แก้ไขพฤติกรรมของตน

ที่พูดที่เตือนที่บอกก็ด้วยความหวังดีลูก ด้วยเห็นว่าแต่ละคนก็อายุกันเยอะๆ แล้ว แรกๆ ก็ขึ้นกะได ๕-๖ ขั้นยังสบาย เดี๋ยวนี้ขั้นสองขั้นก็พยุงปีกกันให้รึ่มไปหมด แล้วมันจะยังไงต่อไป มันจะมีอะไรที่เป็นแก่นสารมีรากฐาน

เมื่อเราเจอมัจจุราชแล้วเราจะหวั่นไหว หวั่นหวาด สะดุ้ง ผวา พรั่นพรึง ประหม่า ประมาท มัวเมา ขาดสติหรือไม่ เราอยู่ในสถานการณ์ใดๆ เราตั้งสติได้ ที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์นั้นๆ อย่างไม่ครั่นคร้าม ไม่หวาดกลัว ไม่สะดุ้งมั้ย สิ่งใดๆ ที่มันเกิดขึ้นกับเรา มันครอบงำเราได้เยอะมั้ย เราตกเป็นทาสอยู่ในอำนาจการครอบงำของตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกได้กลิ่น ลิ้นรับรส กายถูกต้องสัมผัส ใจรับรู้อารมณ์ได้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร

หลวงปู่บอกกับพวกลูกศิษย์ที่อยู่ใกล้ชิด ชวนมันดองผักบ้าง เก็บผักบ้าง ทำนู่นทำนี่บ้าง บอกว่า **“กูเนี่ย ทำทุกอย่างแหละ แต่กูเป็นคนกระทำ ไม่ใช่กูโดนกระทำ”**

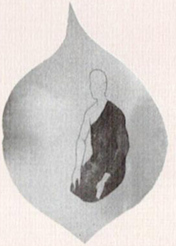
หลวงปู่ทำทุกเรื่องล่ะ ทำกับข้าว ทำขนม ปลูกผักสวนครัว ทำสารพัดทำ แต่เราต้องเป็นผู้กระทำ เราต้องไม่ใช่เป็นผู้โดนกระทำ งั้นเมื่อทำทุกอย่างได้ ก็ต้องไม่ให้ทุกอย่างมันมากระทำเรา ครอบงำเรา แต่ถ้าเมื่อใดที่เราไม่ทำสักอย่าง แต่ตกเป็นทาสของทุกอย่าง แล้วมันครอบงำเราหมดทุกอย่าง ทุกเรื่อง โอย..เสียดายสิ่งที่ได้มายาก คือชีวิตของความเป็น

มนุษย์ เสียดายสิ่งที่ได้มายาก คือชาติภพที่ได้มาแล้วมันทำให้เราไม่พัฒนาอะไรเลย กลายเป็นว่าเราเป็นบุคคลที่ไม่มีพัฒนาการใดๆ เกิดขึ้น

ลองเป็นคนทำทุกอย่าง แต่อย่าให้ทุกอย่างมันกระทำเรา

ถ้าเมื่อใดที่ทุกอย่างมันทำเรา เราก็เป็นผู้ที่อยู่ในอำนาจการครอบงำของทุกๆ อย่าง แล้วเมื่อนั้นเราจะลำบากในทุกอย่าง ที่คิด ทำ พูด

ไม่เป็นที่พึ่งของสิ่งนั้นๆ ได้เลย

“ ต้องเป็นคนรู้จักให้ รู้จักเสียสละ
รู้จักแบ่งปัน รู้จักสงเคราะห์ รู้จักอนุเคราะห์
ไม่จำเป็นต้องมีสตางค์ มีเงินทองมากมาย
แค่รู้จักให้อภัย ก็ถือว่าเราได้ทำหน้าที่
ตามวิถีพระโพธิสัตว์ เราได้ให้
ในสิ่งที่บุคคลอื่นให้ได้ยาก ก็เป็น
การสั่งสมบารมีได้ในระดับหนึ่งเหมือนกัน ”

บารมีธรรมแห่งพระโพธิสัตว์

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ณ วิหารพระมหาโพธิสัตว์

คุณค่าของความเป็นคนดี

หลวงปู่นั่งพิจารณามองรอบๆ วิหารโพธิสัตว์ มันทำให้เห็นถึงคุณค่าของความเป็นคนดีนะ

เราท่านทั้งหลายมองแล้วต้องคิดให้ได้ว่า พระมหาโพธิสัตว์ ๔๘ ปางเหล่านี้ แต่ละพระองค์ท่านทำอะไรมา ท่านถึงได้เป็นที่เคารพศรัทธาเทิดทูนบูชาของมหาชนทั้งหลายเยอะแยะมากมาย ก็เพราะว่าท่านเป็นต้นแบบ เป็นสัญญูลักษณ์ของคนที่มีความมุ่งมั่น มีความเพียร พยายาม มีความมานะบากบั่นอดทน มีความเสียสละ มีการให้ มีจิตใจที่งดงาม แล้วก็ไม่ได้ทำแค่ครั้งเดียว ท่านทำสั่งสมมาเป็นหลายๆ ภพ หลายๆ ชาติ ซ้ำซากจนกลายเป็น 'บารมีธรรม'

บารมีธรรมประมาณไหน...

ก็ประมาณว่า เหยียบบนภูเขา บนหินผา ถ้าต้องการน้ำ ภูผาก็จะนิ่งเฉยอยู่ไม่ได้ ต้องกลั่นน้ำพุ่งขึ้นมาจากก้อนหินให้ท่านกิน อยู่กลางป่ากลางแจ้ง อยู่ท่ามกลางทะเลทราย ต้องการอาหาร พวกเจ้าป่าเจ้าเขาเจ้าที่ เจ้าทาง เจ้าทุ่ง เจ้าท่า ก็ไม่กล้านิ่งเฉยดูดาย ต้องบันดาลเนรมิตอาหาร พลาหาร ทั้งคาวและหวานปรากฏขึ้น บารมีธรรมอย่างนี้มันเกิดขึ้นได้ไม่ยากหรอกลูก สำคัญว่าเราต้องสั่งสมบ่อยๆ สั่งสมเรื่อยๆ

ทุกครั้งที่หลวงปู่รู้สึกป้อแป้ หมดเรี่ยวหมดแรง เหี่ยวแห้งหมดกำลังใจ พอมาอยู่ในท่ามกลางรูปเคารพของพระโพธิสัตว์เหล่านี้ ก็จะมีพลังวังชา เพราะเราไม่ได้มองเพียงแค่ว่าเป็นภาพสวยงาม แต่มองให้เห็นภาพว่า แต่ละองค์ที่ท่านได้มีภาพขึ้นมาปรากฏโดดเด่นให้เห็นอย่างนี้ ท่านใช้เวลาสั่งสมอบรมทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อธิษฐานบารมี เมตตาบารมี และอุเบกขาบารมี ไม่รู้ว่าจะกี่ร้อยกี่พันชาติ แล้วแต่ละภพแต่ละชาติ ท่านก็ทำประโยชน์ให้กับมนุษย์ สัตว์ พรหม มาร ญาติและไม่ใช่ญาติ อยู่ต่อเนื่องยาวนาน มีจิตใจที่ให้ เสียสละแบ่งปันแม้แต่เลือดเนื้อและชีวิต โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นต้นแบบ เป็นเยี่ยงอย่าง เป็นกำลัง เป็นพลัง

เสาร้อยแปดมงคล

เราจะเห็นว่า เสาแต่ละต้น ก็มีมือพระโพธิสัตว์ที่เป็นมงคลยื่นออกมาจาก **เสาร้อยแปดมงคล** เสา ๔ ต้นนี่ เขาเรียกว่า **เสาร้อยแปดมงคล** คือมันเป็นเครื่องแสดงว่า ความมหัศจรรย์ และพลังอำนาจของ

พระมหาโพธิสัตว์นี้ มันสุดจะคณานับ แม้แต่เสาธรรมดาก็มีฝ่ามือยื่นออกมาอวยชัยให้พร มีน้ำเต้าทองคำ มีกระจกส่องทาง มีลูกคิดทองคำ มีกำไล คือความหัศจรรย์และศักดิ์สิทธิ์ของพระมหาโพธิสัตว์สุดจะคณานับ หยั่งได้ คาดเดาได้ แม้แต่เสาก็ปรากฏความศักดิ์สิทธิ์ เป็นเครื่องแสดงให้เห็นภาพนิมิตว่า บารมีธรรมของพระโพธิสัตว์ครอบงำสรรพสัตว์และสรรพสิ่งรอบกาย

การเข้าถึงบารมีธรรม ต้องทำให้ถึงธรรม ต้องปฏิบัติให้ถึงธรรม

เราท่านอาจจะสงสัยถามว่า แล้วพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพของพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้สูญหายไปแล้วกระนั้นหรือ

ยัง...ตราบใดที่เรายังเข้าใจ รู้จักอริยสัจ ๔ รู้ทุกข์ รู้สมุทัย รู้นิโรธ รู้มรรค แล้วก็เข้าใจความหมายของอริยสัจ เข้าใจความหมายของศีล สมาธิ ปัญญา พุทธบารมี ธรรมบารมี สังฆบารมีก็ยังมีอยู่ ดำรงอยู่

แต่ปัญหามันอยู่ที่ว่า **การจะเข้าถึงบารมีของพระผู้มีพระภาคเจ้า ของพระธรรมเจ้า ของพระสงฆ์เจ้า เราท่านทั้งหลายต้องทำให้ถึงธรรม ต้องปฏิบัติให้ถึงธรรม** ก็คือต้องให้มีตาเห็นธรรม ต้องเข้าถึงธรรม ธรรมนั้นต้องเป็นที่เกาะเป็นที่พึ่ง พระพุทธเจ้าจึงจะถือว่าเป็นผู้ดำรงบารมีอยู่กับผู้มีธรรม พระสงฆ์เป็นผู้ดำรงบารมีกับผู้มีธรรม พุทธบารมี สังฆบารมี ก็จะเกิดขึ้นกับผู้มีธรรมบารมี ซึ่งจะแตกต่างกับบารมีของพระโพธิสัตว์ ที่ขอเพียงเราลดความเห็นแก่ตัวลงบ้าง เป็นผู้รู้จักให้เสียบ้าง เราก็สามารถเข้าถึงบารมีแห่งพระโพธิสัตว์แล้ว แล้วก็พัฒนาไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเรากลายเป็นพระโพธิสัตว์เสียเอง เป็นผู้ที่มีบารมีเสียเอง

พระโพธิสัตว์ทั้งหลายก็ถือว่าไม่ต้องมาอวยชัยให้พรเราแล้ว เพราะเราเป็นผู้ที่มากมีไปด้วยบารมีธรรมทั้งปวง สมบูรณ์แล้ว

ครั้งใดที่หลวงปู่รู้สึกอ่อนแอ เปลี้ย แปล้ แล้วก็หมดเรี่ยวหมดแรง พอมาอยู่ตรงนี้ แล้วได้นั่ง ได้มอง ได้ยืน ได้ดู ได้ชม ก็จะเห็นว่ามันจะมีพลังวังชา มีจิตใจที่เบิกบานไพบูลย์ มีกำลังสติปัญญา คิดอ่านก้าวไกล มองอะไรก็ทะลุปรุโปร่ง

ที่สร้างโรงเจหอคุณธรรมฟ้าเอาไว้ ก็เพื่อให้พวกท่านทั้งหลายได้ตระหนัก รำลึกถึงคุณของพระโพธิสัตว์ และบารมีแห่งพระโพธิสัตว์

ส่วนรูปมงคลทั้งหลายทั้งร้อยแปด เมื่อเราเข้าถึงบารมี พระโพธิสัตว์แล้ว ความเป็นมงคลทั้งหลายก็อยู่เหนือหัวเรา มันจะหลั่งไหลพรั่งพรูเข้ามาหาเราเอง ความมั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ อายุขัยยืนยาว สุขภาพแข็งแรง ความรุ่งเรืองเจริญ ความสุขสมบูรณ์ พลัง อำนาจ ตบะ เดช ศักดา ก็จะหลั่งไหลพรั่งพรูเข้ามาหาเราเอง

สำคัญเริ่มต้นเราต้องเป็นคนรู้จักให้ รู้จักเสียสละ รู้จักแบ่งปัน รู้จักสงเคราะห์ รู้จักอนุเคราะห์ ไม่จำเป็นต้องมีสตางค์ มีเงินทองมากมาย แค่รู้จักให้อภัย ก็ถือว่าเราได้ทำหน้าที่ตามวิถีพระโพธิสัตว์ เราได้ให้ในสิ่งที่บุคคลอื่นให้ได้ยาก ก็เป็นการสั่งสมบารมีได้ในระดับหนึ่งเหมือนกัน

ความหมายของภาพเขียนในโรงเจ

หลายคนอาจจะสงสัยว่า หลวงปู่ให้ช่างเขาเขียนภาพอะไรเยอะแยะ ก็เป็นเครื่องแสดงถึงคุณลักษณะพิเศษของพระโพธิสัตว์แต่ละองค์ๆ

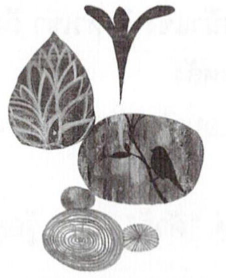
ในการบำเพ็ญบารมีทั้ง ๓๐ ทัศ ว่าท่านทำ ใช้เวลาสั่งสมมายาวนานขนาดไหน ไม่ใช่ทำได้ง่ายๆ ไม่ใช่เกิดขึ้นง่ายๆ แล้วจึงจะได้ชื่อว่าพระ-โพธิสัตว์ ท่านใช้ชีวิตของท่าน ใช้เลือดเนื้อทุกหยด ใช้ลมหายใจ ใช้กระดูกทุกท่อน ใช้เอ็นทุกเส้น สำหรับที่จะช่วยเหลือสรรพสัตว์อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ไม่ย่นย้อ ไม่ท้อแท้ ไม่ท้อถอย แล้วก็สามารถเอาชนะอุปสรรคขวากหนามต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์แบบ จนกลายเป็นบารมีธรรมแห่งพระโพธิสัตว์ผู้ยิ่งใหญ่

อันนี้เล่าให้ท่านทั้งหลายฟัง
จะได้เข้าใจว่า เวลามาที่นี่แล้วเรามองภาพ
อย่ามองเอาเพียงสวยงาม

พัฒนาการของพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์เจ้า

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ณ วิหารพระมหาโพธิสัตว์

(ระหว่างปฏิบัติธรรม)

ระหว่างนี้เรามานั่งเจริญภาวนากัน ทำจิตให้ว่างแล้วว่าง ดับแล้วเย็นกันหน่อยดีกว่ามั้ยลูก

เอ้า...ลุกขึ้นยืน นั่งนานเกินไปแล้ว เลือดมันไม่ไปเลี้ยงช่วงล่าง ทำให้เลือดลมตีบตัน ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปลายประสาทไม่ได้รับการเยียวยาด้วยเลือด

ยืน ทำความรู้สึกภายในกาย

ดูว่าขา ๒ ข้างเหยียบพื้นเต็มฝ่าเท้ามั้ย

ส่งความรู้สึกไปในกาย...หลับตา

ดูตั้งแต่ฝ่าเท้า ไม่ใช่ใช้ตาดู ไม่ต้องก้มดู เอาใจดู

เอาใจดู ดูที่ฝ่าเท้า ว่าฝ่าเท้าเรา ๒ ข้างรับน้ำหนักได้เสมอกันมั้ย น้ำหนักตัวเราเอียงไปข้างหนึ่งข้างใดหรือเปล่า

ไล่จากฝ่าเท้าขึ้นมา ถึงหน้าแข้ง ถึงหัวเข่า ถึงต้นขา ไล่เรื่อยขึ้นมา ถึงก้นกบ ถึงลำตัว ถึงกระดูกสันหลัง

ดูว่าตรงมั้ย บิดเบี้ยวมั้ย เอนเอียงมั้ย ปรับสมดุล

ไม่ต้องภาวนาอะไร มีแต่ "ตัวรู้" เฉยๆ รู้อยู่ภายในกาย เรียกว่า **กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน**

ส่งความรู้สึกเข้าไป

๒ ขาตรง ยืนรับน้ำหนักเสมอ

๒ แขนเหยียดตึง ไม่ต้องเกร็ง ปล่อยเป็นธรรมชาติ

ฝ่ามือ นิ้วไม่ต้องกำ

กล้ามเนื้อทุกส่วนไม่ต้องเกร็ง

คอไม่เอนเอียง ไม่บิดเบี้ยว ไม่เงย ไม่ก้ม

ให้เป็นฉากกับหัวไหล่

ทำตัวให้ผ่อนคลายให้มากที่สุด **มีแต่ตัวรู้ แล้วผ่อนคลาย ไม่ใช่รู้แล้วคิด**

ไม่ใช่ตรึก ไม่ใช่วิเคราะห์ ไม่ว้าวุ่น ไม่ตกเป็นทาส ไม่อยู่ในอำนาจการครอบงำของอารมณ์ใดๆ

แค่รู้ อยู่ ภายในกาย เฉยๆ

ลมหายใจ มันจะกลับมารู้ รู้ลมหายใจก็ไม่ต้องสนใจ

ตอนนี้เราไม่ต้องการลมหายใจที่จะต้องไปรับรู้ หรือต้องไปรับรู้ลมหายใจ ไม่ต้อง

เรารู้อยู่แต่ภายในกาย..รู้อยู่แต่โครงสร้างในกาย

รู้ เฉยๆ

อย่าให้จิตมันออกมาจากกาย..จิตต้องอยู่ในกาย..ตัวรู้ ต้องอยู่ภายในกาย

. . . .

เราจะเข้าถึงบารมีธรรมของพระโพธิสัตว์ได้อย่างไร

(แสดงธรรมระหว่างการปฏิบัติธรรม)

การเจริญตัวรู้ เป็นการปฏิบัติธรรมถวายแด่พระมหาโพธิสัตว์ เพื่อจะสื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับพระบารมีธรรมอันยิ่งใหญ่ที่พระโพธิสัตว์แต่ละพระองค์ท่านทรงมีและดำรงอยู่

เทคนิคในการสื่อสารกับพระโพธิสัตว์ ก็คือ ทำจิตให้นิ่ง..

รู้แล้วก็ว่าง วาง..นิ่ง.. รู้.. ว่าง.. และ วาง..

ปฏิสัมพันธ์ของพระมหาโพธิสัตว์ก็จะไหลรินเข้ามาสู่ตัวเรา พระ-มหาโพธิสัตว์เปรียบประดุจดั่งอากาศที่อยู่รอบๆ กายเรา เป็นพลังงานพิเศษชนิดหนึ่งที่ให้ความชุ่มชื่น ให้ความสุข ให้ความอิ่มเอม ให้ความผ่อนคลาย หล่อเลี้ยงกายและจิตใจ ด้วยบารมีธรรมอันยิ่งใหญ่นี้ เราจะสัมพันธ์สัมผัสได้ก็ต่อเมื่อเราต้องทำจิตเรา ทำกายเราให้วางแล้วว่างเหมือนกับภาชนะว่างๆ โล่งๆ สะอาด พร้อมที่จะรับความงดงาม ความเบ่งบานเบิกบานไพบูลย์ขององค์พระโพธิสัตว์เจ้าทุกพระองค์ได้

องค์พระโพธิสัตว์เจ้าก็มีพระธรรมเป็นเครื่องยึดถือ พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าแต่ละองค์ ท่านได้ทรงตรัสรู้แล้ว แล้วก็สั่งสอนชี้นำให้

ปรากฏ ที่จริงพระธรรมนั้นแม้ไม่มีพระพุทธเจ้าก็ปรากฏอยู่เดิมแล้ว แต่เพราะมนุษย์และสัตว์ พรหมและมาร เทวดาและสามัญสัตว์ทั้งปวง ไม่สามารถเข้าถึงอริยสัจธรรมนั้นได้ ต้องอาศัยบารมีธรรมแห่งพระโพธิสัตว์เจ้าที่สั่งสมอบรมมา โดยเฉพาะ 'เนกขัมมบารมี' กับ 'ปัญญาบารมี' ท่านใช้เวลาสั่งสมถึงสี่อสงไขยกับแสนมหากัปในการที่จะบำเพ็ญเพียรเพื่อให้เข้าถึงซึ่งพระธรรมอันบริสุทธิ์บริบูรณ์นั้น เมื่อพระองค์ทรงเข้าถึงแล้ว ก็ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ เพื่อจะนำเอาพระธรรมนั้นมาผ่องถ่ายและถ่ายทอด

การเรียนรู้ สั่งสมบารมีธรรมของพระโพธิสัตว์

การตรัสรู้พระธรรมของพระพุทธเจ้า ก็เป็นการประกาศว่า ท่านได้เข้าถึงที่สุดทุกข์แห่งธรรมแล้ว เข้าถึงที่สุดแห่งธรรมนั้นๆ แล้ว ไม่มีธรรมอื่นต้องรู้มากไปกว่านี้แล้ว ซึ่งจะแตกต่างจากพระโพธิสัตว์เจ้าที่จะต้องเรียนรู้ เปรียบพระโพธิสัตว์เหมือนกับเด็กอนุบาล พัฒนาขึ้นไปสู่ชั้นประถม มัธยม เตรียมอุดม ส่วนพระผู้มีพระภาคเจ้าทุกพระองค์ เปรียบประดุจดั่งผู้จบมหาวิทยาลัย จบปริญญาเอกเรียบร้อยแล้ว ถ้าเปรียบให้เห็นชัดๆ ก็ประมาณนี้

งั้น อนุบาล ประถม มัธยม เตรียมอุดม เมื่อรู้แล้วก็จะต้องฝึก ศึกษา สั่งสม อบรม ฝึกหัดปฏิบัติ.. ฝึก ศึกษา สั่งสม อบรม และฝึกหัดปฏิบัติ ๒ อย่าง ๒ กรณี คือ

ฝึก เพื่อกายตน เพื่อการตรัสรู้แห่งตน

ฝึก ศึกษา สั่งสม อบรม เพื่อสรรพสัตว์และสามัญสัตว์ทั้งปวง เพื่อจะให้เกิดพุทธบริษัท

เพราะพุทธบริษัทเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่จะไปมองว่า พระโพธิสัตว์เป็นบุคคลที่ไม่ต้องพึ่งอะไรเลย ไม่ใช่

ถ้าพระโพธิสัตว์ไม่ได้พึ่งพุทธบริษัท ไม่ได้พึ่งประชาชนน่ะ พูดง่ายๆ ก็คือไม่คิดจะขวนขวายสั่งสมบารมีธรรม เพราะความเป็นผู้นำจึงจะต้องขวนขวายสั่งสมบารมี อบรมบารมี เพื่อช่วยเหลือสรรพสัตว์เหล่านั้นให้พ้นทุกข์ ให้พ้นจากภัยทั้งปวง มันก็เลยกลายเป็นการพึ่งพาอาศัยกันและกันโดยปริยาย

แต่ถ้าพระโพธิสัตว์รูปใดพระองค์ใดปฏิเสธที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับพุทธบริษัท พระโพธิสัตว์นั้นก็จะตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า ซึ่งไม่มีบริวาร ไม่มีพุทธบริษัทคอยติดตามฟังธรรม ก็ได้แค่เอาตัวรอดเฉยๆ ไม่ได้นำพาสรรพสัตว์ สามัญสัตว์ให้รอด ก็ไม่ได้ชื่อว่า **อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า**

บุคคลที่จะได้รับขนานนามว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นต้องเป็นบุคคลที่เจริญทั้งภายนอก แล้วก็เจริญทั้งภายใน **เจริญภายใน** ก็คือสั่งสมบารมีธรรมของตน.. **เจริญภายนอก** ก็คือ สั่งสมอบรมพุทธบริษัท เมื่อทุกอย่างพร้อมมูลทั้ง ๒ ทาง ก็สามารถจะเข้าสู่การตรัสรู้ หรือกระบวนการตรัสรู้ สำเร็จเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้

พัฒนาการของพระพุทธเจ้า ก็มาจากพระโพธิสัตว์

พัฒนาการของพระโพธิสัตว์ ก็มาจากศรัทธาความเชื่อ ศรัทธาความเชื่อก็ยืนอยู่บนเงื่อนไขของทำนองคลองธรรม เชื่อกันว่าพระธรรมที่พระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ได้ปฏิบัติมา คือ โพธิธรรมทั้ง ๑๐ ประการที่เรียกว่า บารมีธรรมทั้ง ๓๐ ทัศ เริ่มต้นจาก ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี

ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อธิษฐานบารมี เมตตาบารมี และอุเบกขาบารมี

ด้วยบารมีทั้ง ๑๐ทัศ และ ๓๐ ทัศนี่แหละ พระโพธิสัตว์ก็เวียนว่ายตายเกิดที่จะกระทำบารมีอย่างนี้อยู่ทุกลมหายใจ แรกๆ ก็อาจจะเป็นภพเป็นชาติ เป็นครั้งเป็นคราว ต่อไปๆ ความเชื่อความศรัทธามันมากขึ้น ก็ทำกันจากภพหนึ่งชาติหนึ่ง ก็เป็น ๔, ๕, ๖ เป็นร้อย เป็นพัน เป็นหมื่นภพหมื่นชาติ จนกลายเป็นผู้มากไปด้วยบารมี อย่างที่กล่าวว่าแม้จะยืนอยู่บนก้อนหิน ถ้าต้องการน้ำกิน หินนั้นก็จะคั้นเอาน้ำนมของตนออกมา บางหินนั้นก็จะต้องมีน้ำพุ่งขึ้นมา อยู่ในทะเลทราย ต้องการน้ำ อาหารคาวหวานเทพเทวดาทั้งหลายก็มิอาจจะปฏิเสธได้ ต้องเนรมิตน้ำ อาหารคาวหวานให้ปรากฏในท่ามกลางทะเลทราย เพราะอำนาจบารมีธรรมของตน

เราทุกคนมีสิทธิ์จะเข้าถึงบารมีธรรมอย่างนั้นได้ ต้องอาศัยความเพียร

วิริเยนะ ทุกขมัจเจติ บุคคลล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

ความเพียรยังไม่พอ เพียรแล้วต้องมีปัญญา เพียรแบบโง่เขลาก็ใช้อะไรไม่ได้ รวมๆ แล้ว ปฏิบัติในทศบารมีทั้ง ๑๐ ประการนั่นแหละ

ทีนี้ มาพูดถึงว่า **เราจะเข้าถึงบารมีธรรมของพระโพธิสัตว์แต่ละองค์ได้อย่างไร**

เมื่อครู่นี้ได้แจ้งไปแล้วว่า แค่ขอเพียงพวกท่านทั้งหลายได้รู้จักให้ได้รู้จักเสียสละ เท่านั้นก็สามารถจะเข้าถึงบารมีธรรมของพระโพธิสัตว์มีปฏิสัมพันธ์เชื่อมต่อกับพระโพธิสัตว์ได้แล้ว

รู้จักให้ รู้จักเสียสละ อย่าเห็นแก่ตัว เป็นผู้ให้อภัย มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว

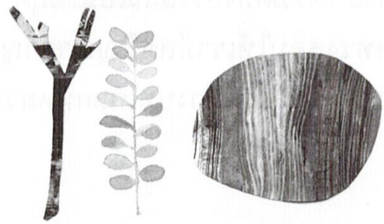
เท่านี้ก็สามารถที่จะมีปฏิสัมพันธ์ เชื่อมสัมพันธ์กับเหล่าบรรดาพระโพธิสัตว์

เอ้า... ทีนี้ก็ค่อยๆ นั่งลงช้าๆ รักษาสติ

สมมุติกับปรมัตถ์

แสดงธรรม ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ณ ศาลาวัดอ้อน้อย

เอ้า เข้าสู่หมวดการแสดงธรรม ที่จริงวันนี้มีเรื่องที่จะนำเสนอ ก็คืออยากพูดเรื่องปรมัตถ์ กับสมมุติให้เข้าใจชัดอีกครั้งหนึ่ง

หลายคนไม่เข้าใจเรื่องสมมุติ ไม่เข้าใจเรื่องปรมัตถ์ แล้วก็ชอบอ้างส่งเดช อ้างจนกลายเป็นทำร้ายประโยชน์ ทำลายหน้าที่ของตนที่จะกระทำต่อสังคมรอบข้างและตัวเอง เพราะไปอ้างปรมัตถ์ชดเชยสมมุติ หรืออ้างสมมุติบิดเบี้ยว เบียดบังปรมัตถ์ เลยมั่วกันไปใหญ่

ทำความเข้าใจเบื้องต้นว่า 'สมมุติ' ก็คือโลกที่เราอยู่ในปัจจุบันนี้ ทุกอย่างที่อยู่ในตัวเรา อยู่รอบๆ ตัวเรา ผัว เมีย พ่อ แม่ ลูก ครอบครัว ครู

อาจารย์ ทรัพย์สมบัติ ข้าทาส บริวารหญิงชาย ทั้งหมดนี่มันเป็นสมมุติทั้งนั้น แม้คำว่า ตัวกูของกู หน้าที่ ภาระ สถานะ สิ่งที่ทำ คำที่พูด สูตรที่คิด หรือตำแหน่งแห่งที่ทั้งหลาย ทั้งหมดทั้งปวงนี่มันเป็นสมมุติ

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้เรามีสติปัญญาชาญฉลาดที่จะอยู่กับโลกแห่งสมมุติ ใช้สมมุติ เหมือนอย่างบทโศลกที่หลวงปู่เขียนเอาไว้เมื่อ ๓๐-๔๐ ปีที่แล้วว่า

"รู้จักสมมุติ ใช้สมมุติ ให้ประโยชน์กับสมมุติ ได้ประโยชน์จากสมมุติ แล้วท้ายที่สุด อย่ายึดติดในสิ่งที่เป็นสมมุติ" อันนั้น เข้าสู่โลกปรมัตถ์

สมมุติบัญญัติ นี่มันมีกำหนดขึ้นมา เพื่อให้เราเข้าใจถึง สี สัณฐาน เข้าใจฐานะ เข้าใจภาระ ธุระ ภาวะ หน้าที่ และเพศภาวะ อันนั้นคือหลักการของสมมุติ

แต่ส่วน ปรมัตถ์ มันมีไว้สำหรับเปลื้อง สมมุติ

ปรมัตถ์ คืออะไร

ปรมัตถ์ คือ สิ่งที่มันไม่มีอยู่จริง นั่นก็เป็นปรมัตถ์

ปรมัตถ์ คือ สิ่งที่ไม่ได้เป็นตัวเป็นตน ไม่มีอยู่จริง ไม่เป็นตัวเป็นตน ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งกระบวนการของความเกิด ความแก่ ความเจ็บ และความตาย นั่นคือ สิ่งที่มันมีอยู่จริง และสิ่งที่มันไม่มีอยู่จริง

ถามว่า เกิด มันมีอยู่จริงอย่างไร ก็คือ มันมีอยู่จริงในชีวิตเรา แต่จริงๆ แล้วมันไม่มีอยู่จริงในสภาวะแห่งปรมัตถ์ เพราะว่าทุกอย่างมันมีเหตุปัจจัยปรุงแต่งมันขึ้น มันจึงกลายเป็นการเกิด เช่น

อวิชชา ทำให้เกิด **ตัณหา**

ตัณหา ทำให้เกิด **อุปาทาน**

อุปาทาน ทำให้เกิด **ชาติภพ**

หรือจะไล่ไปตามหลักปฏิจจสมุปปันนธรรม ก็มีอวิชชา มีสังขาร มีวิญญาณ มีนามรูป ไล่เรื่อยมาจนกระทั่งถึงตัณหา มาถึงอุปาทาน แล้วก็มาถึงชาติภพ อย่างนี้ก็ได้ ถ้าพูดสั้นๆ ก็คือ อวิชชา ตัณหา และอุปาทาน

รวมแล้ว มันไม่มีอยู่จริงในปรมัตถ์ แต่มันมีอยู่จริงในสมมุติ

ทีนี้ สมมุติที่มีอยู่จริง มันก็ไม่ใช่ของจริงในความเป็นปรมัตถ์ พูดอย่างนี้เข้าใจมั้ย

สมมุติที่มีอยู่จริง ก็ไม่ใช่ของจริงในความเป็นปรมัตถ์

เพราะปรมัตถ์มันไม่มีอยู่จริง

ในมุมกลับกัน **ปรมัตถ์ มันก็เป็นของจริงที่ใครก็ไม่สามารถจะลบล้าง หักล้างมันได้**

ของจริง คืออะไร

อนิจจัง ทุกขัง แล้วก็อนัตตา อันนั้นเป็นของจริง

เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป อันนั้นก็เป็นของจริง

นี่คือปรมัตถ์

สมมุติบัญญัติ และปรมัตถบัญญูติ มันทำหน้าที่ของมันตามเหตุตามปัจจัย

สมมุติ มันมีเหตุมีปัจจัย มีเหตุมีปัจจัยทำให้เกิด ทำให้เป็น ทำให้ดำรง ทำให้อยู่ ทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้แปรปรวน ทำให้แตกสลาย ทั้งหมดมันมีมาแต่เหตุและปัจจัย

ส่วนปรมัตถ์ ก็เหมือนกัน ปรมัตถ์จะแตกต่างตรงที่ว่ามันเกิดขึ้นโดยไม่เปลี่ยนแปลง

สมมุติ นี่มันเปลี่ยนแปลงของมันอยู่ตลอดเวลา
แต่ปรมัตถ์มันเกิดแล้วมันจะไม่เปลี่ยนแปลง

คุณสมบัติที่กำหนดปรมัตถ์ หรือชี้สัญลักษณ์ของปรมัตถ์ ก็คือ

๑. จะต้องไม่เปลี่ยนแปลง

๒. ต้องเป็นความจริงอันประเสริฐ และเป็นความจริงที่แท้แน่นอน

๓. เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ทุกขั้นตอน ทนต่อการพิสูจน์ ไม่ว่าเราจะพยายามสงสัยอย่างไร แต่สุดท้ายมันก็หาข้อยุติได้

อย่างเช่นปรมัตถ์ที่ว่าด้วยเรื่อง **อริยสัจ ๔**

พระองค์ทรงสั่งสอนเอาไว้ว่า ทุกข์ มีเหตุทำให้เกิด อะไรเป็นเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ มันก็ไล่ลงไปตั้งแต่อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ชาติ ภพ ชรา มรณะ พยาธิ แล้วในขณะที่มีอวิชชา มีตัณหา มีอุปาทาน ทำให้เกิดชาติภพ ทำให้เกิดชรา-ความแก่ มรณะ-ความตาย พยาธิ-ความเจ็บป่วย สรุปรวมๆ แล้วในขณะที่มีสังขารนี้ เป็นทุกข์ทั้งนั้น มีสังขารก็คือ นามกับรูป ก็คือ

กายกับจิต เป็นทุกข์ทั้งนั้น สังขารอีกชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ความปรุงแต่ง ก็เป็นทุกข์ทั้งนั้น

สรุป นี่คือความจริง นี่คือสิ่งที่มีอยู่จริง พระพุทธเจ้าจึงทรงเรียกสิ่งเหล่านี้ว่าเป็น **ปรมัตถสัจจะ**

ใช้สมมุติอย่างชาญฉลาด

ในขณะเดียวกัน ถ้าเราใช้มันในเรื่องสมมุติอย่างเข้าใจ เช่นใช้เวลาเกิด ใช้ชีวิตในขณะที่เกิด ทำกรรมในขณะที่ดำรงการเกิดอยู่ แล้วสุดท้ายก็แปรปรวน แตกสลาย หรือไม่ก็ดำรงอยู่แล้วเสื่อม คร่ำคร่า เก่าชรา และแก่ตาย ทุกขั้นตอนเราใช้มันอย่างเหมาะสมถูกต้องตามครรลองคลองธรรม ก็ถือว่าเราใช้สมมุติอย่างสมบูรณ์ เรียกว่า **ใช้สมมุติอย่างชาญฉลาด**

แต่ถ้าเมื่อใดที่เราอยู่กับสมมุติ แล้วเราปฏิเสธสมมุติ ไปยึดเอาปรมัตถ์มาใส่ เหมือนอย่างกรณีตัวอย่างเมื่อสองวันนี้ มีนักข่าวมาสัมภาษณ์หลวงปู่ ๔๐ กว่านาที นักข่าวเขาไปทำซีรี่ย์อะไรก็ไม่รู้ เป็นหนังสือนิตยสารรายปักษ์อะไรของเขา

เขาถามหลวงปู่ว่า ท่านรู้สึกอย่างไรกับคำว่า “วางตัวเป็นกลาง” หลวงปู่ก็ชี้แจงเขาว่า คำว่า “เป็นกลาง” มันไม่มีอยู่ในคำว่า สมมุติ

ถามว่าเพราะอะไร ก็เพราะคำว่า “เป็นกลาง” มันอยู่ในความหมายของปรมัตถ์

เหตุที่ “เป็นกลาง” อยู่ในปรมัตถ์ก็เพราะว่า ไอ้สีแดงก็คน สีเหลืองก็คน สีแดงชั่ว สีเหลืองชั่ว สีแดงดี สีเหลืองดี สีแดงทำกรรม สีเหลืองก็ทำกรรม สีแดงรับกรรม สีเหลืองก็รับกรรม สีแดงเป็นผู้กระทำกรรม สีแดง

ก็ต้องรับเอง สีเหลืองเป็นผู้กระทำกรรม เหลืองก็ต้องรับเอง รวมแล้วสัตว์โลกเป็นไปตามกรรม เพราะฉะนั้น เมื่อเข้าใจอย่างนี้ก็ไม่จำเป็นต้องไปแยกแยะสีเหลืองและสีแดง เพราะทุกอย่างมันเป็นไปกรรม ตามเหตุปัจจัยของกรรม อย่างนี้เขาเรียกว่า คนเข้าถึงปรมัตถ์ เข้าถึงปรมัตถ์โดยไม่แยกแยะดีชั่ว ถูกผิด ปล่อยให้กระบวนการของกรรมมันจัดการ

แต่ถ้าในโลกของสมมุติสัจจะ... ไม่ใช่

โลกของสมมุติสัจจะ เวลานี้เราอยู่ในสมมุติหรือว่าอยู่ในปรมัตถ์ (สมมุติ)

เมื่ออยู่ในสมมุติ มันก็จะต้องมีสีเหลือง สีแดง อนาธิปไตย ประชาธิปไตย รัฏฐาธิปัตย์ อัตตาธิปไตย ธรรมาธิปไตย ดีกับชั่ว กุศลกับอกุศล บุญกับบาป ดำกับขาว ยาวกับสั้น ทั้งหมดนี่เป็นโลกของสมมุติทั้งนั้น

ใช้สมมุติให้สมบูรณ์แบบ แล้วจึงเข้าสู่กระบวนการของปรมัตถ์

พระพุทธเจ้าสอนให้เราอยู่กับสมมุติอย่างเป็นผู้ชาญฉลาด และใช้สมมุติให้เหมาะสม สมบูรณ์แบบสูงสุด เมื่อถึงคราวที่สมบูรณ์ในสมมุติหมดสิ้นแล้ว ก็เข้าสู่**กระบวนการของปรมัตถ์** นั่นคือ **การวางตัวเป็นกลาง**

กลางในที่นี้ ก็คือ กลางอย่างเข้าใจสมมุติอย่างถ่องแท้ รู้จักบริหารจัดการ ได้ประโยชน์จากสมมุติ ให้ประโยชน์กับสมมุติ รับประโยชน์จากสมมุติ ก็แบ่งปันสมมุติของเราให้กับคนอื่นบ้าง แล้วสุดท้ายก็อย่ายึดติดในสิ่งที่เป็นสมมุติ อันนี้คือคำว่า ปรมัตถ์

ในอีกกรณีหนึ่ง เช่นคนที่อยู่ในโลก ทั้งสมมุติด้วย ทั้งปรมัตถ์ ด้วย เราจะอยู่อย่างไร อย่างไม่ให้สมมุติมาทำร้ายเรา เราก็ต้องใช้วิธีคิดที่เรียกว่า **วิปัสสนาญาณ** คือ **ปัญญาในการนำเอาปรมัตถ์มาวิเคราะห์ตามสมมุติ**

จำได้มั้ย ในเวทีแจ้งวัฒนะ หลวงปู่ให้ท่องคาถาว่า อะไร

หยิบแล้ววาง วางแล้วว่าง ดับแล้วเย็น เป็นปรมัตถ์หรือเป็นสมมุติ

หยิบ เป็นอะไร หยิบเป็นปรมัตถ์หรือเป็นสมมุติ (สมมุติ) วาง เป็นอะไร วาง เป็นปรมัตถ์

หยิบ เป็นสมมุติ

วาง เป็นปรมัตถ์

วางแล้วว่าง ว่าง เป็นอะไร ว่าง ก็เป็นปรมัตถ์

ดับแล้วเย็น เป็นอะไร ดับแล้วเย็น เป็นผลของปรมัตถ์

ถามว่าทำไมสมมุติมันมีน้อยเหลือเกิน แล้วปรมัตถ์มันต้องเยอะมาก หยิบแค่นิดเดียวต้องวาง ว่าง ดับ เย็น

ก็เพราะว่าฤทธิ์ พิษภัยของสมมุติมันรุนแรงมาก แค่เราหยิบมานิดเดียว เช่น สวยนี่หว่า เมียกูแน่ กี่ภพกี่ชาติ ไม่รู้ว่ากี่ภพกี่ชาติ เพราะเมียกู ผัวกู ลูกกู สวยนี่หว่า

โง่...ความสวยมันไม่มีอยู่จริง

เพราะฉะนั้นแค่หยิบนิดเดียว คำว่า “เมียกู ผัวกู สมบัติกู ลูกกู ครอบครัวกู ตัวกู” มันมีพิษภัยข้ามภพข้ามชาติมหาศาลมาก ใช้เวลาเป็นหลายอสงไขย ดูตัวอย่างเทวทัตเป็นต้น แค่หยิบนิดเดียวก็เป็นผลพวง

ทำให้ต้องตามอาฆาตพยาบาทพระโพธิสัตว์พระพุทธเจ้า เท่ากับเม็ดทรายแค่กำมือเดียว หยิบอะไร หยิบถาดทองคำที่ตัวเองเคยไปจับต้อง ไปเจอหญิงชราอายุมากเป็นเศรษฐีเก่าแก่ตกยาก ต้องให้คนใช้บริวารเอาถาดเก่าซึ่งเป็นถาดทองคำมาบอกขาย บอกแลกสินค้าที่จะใช้บริโภคอยู่ภายในครัวเรือน คนใช้ก็ไปหยิบถาดเก่าๆ คร่ำคร่า ฝุ่นจับ สนิมขุมเกรอะ เอามาให้ ยายก็เอาไปแลก

เทวทัตเป็นพ่อค้า มาร้องเรียกว่าจะเอาสินค้าเก่ามาแลกของหรือว่าแลกกับเสื้อผ้าใหม่ ก็ลองเข้าไปดู ลองทดลองดู เอ ถาดนี้มันหนัก ลองเอาเข็มขีดดู อ้าว นี่มันถาดทองคำนี่หว่า แต่ด้วยความละโมภ แกล้งเสแสร้งโยนเพล้ง

ยาย..ถาดเก่าๆ มันจะแลกได้สักเท่าไหร่ ไม่เอาอ่ะ

โธ่ พ่อคุณ ก็ตีราคามาแล้วกัน จะให้อะไรกับฉันก็ว่ามา

ไม่เอาๆ... ถาดมันเก่า มันหนัก สินค้าที่ผมหิ้วมาก็มีค่ามากกว่าถาดเก่าๆ ของยายใบเดียว คงแลกไม่ได้ แล้วก็ทำแสร้งไม่สนใจ กะว่าจะเล่นฟรี กะว่าตีราคาให้มันต่ำสุด โยนทิ้งแล้วทำเดินหนีไป

พอพ่อค้าพระโพธิสัตว์มาจากทางทิศตะวันออก มาเร่ร้อง เจ้าข้าเอ๊ย...ใครมีของเก่ามาแลกของใหม่เชิญได้ทางนี้ ไข่จ้าไข่ มาแลกเสื้อผ้าเก่าเคยได้ยินมั้ย เด็กๆ ใช่มั้ย ไข่จ้าไข่ กะปิ น้ำปลา หอม กระเทียม แลกกะละมังผุๆ

ยายพอได้ยินก็บอก ไอ้หนู พ่อค้ามาอีกแล้ว ไปเรียกมา ให้หลานสาวเอาถาดใบเดิมมาให้เขาแลก พ่อค้าที่มาจากทางทิศตะวันออกก็คือพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน แต่เป็นพระโพธิสัตว์ในอดีต จับดูก็รู้ได้ทันทีว่านี่ถาดทองคำ ก็เลยบอกว่า

ยาย...ถาดทองคำเชียวนะ สินค้าที่ผมเอามาทั้งหมดนี่ไม่มีค่าเท่าถาดของยายครึ่งใบเลย ผมไม่รู้จะเอาทรัพย์ที่ไหนมาให้ยายหรอก คงรับแลกไว้ไม่ได้

ข้างยายก็บอก ไอ้หนุ่ม เจ้าเป็นพ่อค้าผู้ซื่อตรง ข้ายกให้เจ้า สินค้าที่เจ้ามี เจ้าจะให้อะไรกับข้า ข้ารับหมดแหละ พระโพธิสัตว์ก็เลยยกสินค้าทั้งหมดให้ แล้วแถมสตางค์ที่พกมาจากที่ได้จากการขายของทั้งสิ้น ได้ถาดทองคำใบนั้นก็เป็นแสนกหาปณะแล้ว

ข้างฝ่ายเทวทัตทำแสร้งโยนถาดทิ้ง แล้วย้อนกลับมาใหม่ เห็นหลานยายอยากได้ตุ๊กตา ผมสงสารก็เลยจะแลกให้ เอาก็เอา ผมยอมแลกตุ๊กตากับถาดใบนั้นแล้วกัน

ข้างฝ่ายยายก็บอก ไอ้คนโกง ไอ้คนทุจริต ไอ้คนไม่ซื่อตรง ถาดของข้าเป็นถาดทองคำ เจ้าจับต้องมันแล้ว เจ้าโยนมันทิ้ง แล้วแสร้งแกล้งว่าเป็นของไม่ดี มาบัดนี้เจ้าไม่มีวาสนาจะได้แล้ว ข้ายกให้กับพ่อค้าคนนั้นไปแล้ว ราคาเป็นแสนกหาปณะ

โอ้โห เท่านั้นแหละ หยิบแล้ววางไม่ได้ไง แทบจะกระอักเลือดตาย ตายแล้วกู โยนเงินเป็นแสนกหาปณะทิ้ง ขายมาทั้งเดือนยังไม่ได้ขนาดนี้ ดันทำแสร้งโยนทิ้ง โลภมากไง ลาภเลยหาย แล้วไอ้คนนั้นมันไม่ใช่ใครอื่น มันเพื่อนเกลอกัน ตกลงกันออกมาจากเมืองเดียวกัน กูไปทิศตะวันตก มึงมาทิศตะวันออก พระโพธิสัตว์มาจากทิศตะวันออก ตัวเองมาจากทิศตะวันตก แล้วก็เข้าเมืองมาคนละทิศ ใครขายได้มากก็ได้ ใครขายได้น้อยก็ตัวใครตัวมัน ทีนี้ก็แค้นใจ วิ่งไล่ตามว่า ถาดนั้นของกู ถาดนั้นของกู

พระโพธิสัตว์รู้นิสัย ไปที่ท่าน้ำก็ขึ้นเรือ รีบให้เจ้าของเรือจ้างรีบแจวให้พ้นๆ ไกลๆ เพื่อให้พ่อค้าขี้โกงตามไม่ทัน ความที่หยิบแล้ววางไม่ได้เทวทัตที่อดีตเคยเป็นพ่อค้ากระอักเลือด เสียดาย แค้นมาก หยิบทรายมา

หนึ่งกำมือ ชาตินี้ข้าฆ่าหรือทำร้ายเจ้าไม่ได้ เพราะปาไม้ก็ไม่โดน ปาหินก็ไม่เจอหัว เพราะเรือมันไปไกล เลยหยิบทรายมาก่อนจะขาดใจตาย ข้าจะตามอาฆาตพยาบาทเท่าเม็ดทรายในกำมือ แล้วก็ขาดใจตาย เพราะหยิบแล้วไม่วาง

แค่ไม่วางอย่างเดียว

เทวทัตจองเวรพระโพธิสัตว์กี่ภพกี่ชาติ

...สี่อสงไขย กับแสนมหากัปป์

เพราะฉะนั้น ปรมัตถ์ ถ้าใช้เป็น มันก็จะไม่โดนจับมัด

แต่ถ้าใช้ไม่เป็น มันก็จะทำลายประโยชน์ของสมมุติ ทำให้สมมุติไม่สมบูรณ์แบบ และโลกของปรมัตถ์ก็จะขาดวิ่น

จำไว้ว่า

โลกสมมุติต้องสมบูรณ์แบบ

โลกปรมัตถ์จึงสมบูรณ์และแข็งแรง

แต่ถ้าโลกสมมุติยังยุ่งๆ เหยิงๆ ยังผิดๆ ถูกๆ อย่าหวังเลยว่าโลกปรมัตถ์จะสวยงามสง่า สุดท้ายก็โดนจับมัดอยู่ดี มันไม่สามารถที่จะหลุดพ้น หรือพ้นจากพันธนาการของสมมุติไปได้ ให้เข้าใจตามนี้ เพราะฉะนั้นโลกแห่งสมมุติสมบูรณ์แล้วหรือยัง มาถึงคำว่า โลกแห่งปรมัตถ์ บริหารจัดการอย่างเป็นผู้เข้าใจ ฉลาด มีสติปัญญาตั้งมั่น เหมือนดังบทโศลกที่หลวงปู่สอนเอาไว้ว่า

"ลูกรัก คนฉลาดใช้กิเลส คนโง่โดนกิเลสใช้"

ถ้าเป็นคนชาญฉลาด รู้จักสมมุติชัดเจน ก็จะรู้ว่า เออ..นี่เรากำลังเล่นบทอยู่นะ เรากำลังทำสมมุติอยู่ แล้วก็เป็นแค่สมมุติ มันไม่ใช่ของจริง แล้วเราก็จะวางมันได้ในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชม เรื่องชัง เรื่องยอมรับ เรื่องปฏิเสธ เรื่องสนับสนุนส่งเสริม เรื่องเกียจคร้าน สันหลังยาว อะไรทั้งหลายทั้งปวง เราก็จะรู้ เราจะเข้าใจ **คนที่รู้จักโลกแห่งสมมุติจะไม่มีคำว่าเกียจคร้าน สันหลังยาว** ตรงกันข้ามในมุมกลับกัน ก็จะมีความเพียรอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลว่า ถ้าขืนปล่อยให้โลกแห่งสมมุติมันเลยและหลุดมือไป กว่าจะชนรอบอีกรอบหนึ่งของเรา ไม่แน่อาจจะมีใครเขาแย่งเอาไป หน้าที่แห่งสมมุติตรงนั้น เราอาจจะไม่ได้ทำอย่างสมบูรณ์ เมื่อเราไม่ได้ทำอย่างสมบูรณ์ อย่าหวังเลยว่าจะเอาคะแนนไปเป็นฐานยืนเข้าไปสู่โลกแห่งปรมัตถ์

ทุกเรื่องที่เข้ามาในชีวิตเรา ก็คือทุกเรื่องที่เราต้องทำ

เพราะฉะนั้น ทุกเรื่องที่เข้ามาในชีวิตเรา ก็คือทุกเรื่องที่เราต้องทำ และเป็นทุกเรื่องที่เราต้องหยิบแล้วรู้จักวาง วางแล้วต้องว่าง ดับแล้วเย็นก็จะตามมาอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าทุกเรื่องที่เข้ามาแล้วเราปฏิเสธที่จะทำ ไม่อยากทำ ไม่ต้องการทำ ไม่รู้จะทำไปทำไม ไม่ถึงเวลาทำ ขี้เกียจทำ ทำแล้วก็เดือดร้อน อะไรอย่างนี้เป็นต้น แสดงว่าเราเองเป็นผู้ปฏิเสธปรมัตถ์ไปด้วยในตัว

สมมุติกับปรมัตถ์นี่ แม้มันจะอยู่กันคนละเรื่อง แต่มันก็เป็นตัวที่อุดหนุนซึ่งกันและกัน ถ้าไม่มีสมมุติ มันก็ไม่เกิดปรมัตถ์ เหมือนกับไม่มีโคลนตม ก็ไม่เกิดดอกบัว

พูดอย่างนี้เข้าใจมั้ย

ไม่มีกิเลส ก็ไม่รู้จะบรรลุธรรมไปทำไม

เพราะมีกิเลส จึงต้องการบรรลุธรรม

ถ้าไม่มีทุกข์ แล้วจะรู้ได้ยังไงว่ามันจะพ้นทุกข์

ถ้าทุกข์มันไม่เกิด แล้ววิธีพ้นมันจะมายังไง

พ้นทุกข์แล้วมันแตกต่างอย่างไรกับทุกข์ที่มีอยู่

เพราะฉะนั้น กระบวนการพ้นทุกข์ ก็คือกระบวนการที่มันเป็นทุกข์แล้วมันจึงต้องการพ้น

ถ้าคนไม่มีทุกข์แล้วมันจะเอาอะไรมาพ้น แล้วจะขวนขวายไปเพื่อพ้นได้อย่างไร เพราะมันไม่เห็นว่าทุกข์หน้าตาเป็นอย่างไร แล้วจะพ้นอะไรล่ะ ใช่มั้ย

ไม่รู้ว่าเผ็ด เราก็อาจจะเผลอหยิบพริกเป็นกำใส่ปาก แต่เพราะรู้ว่าพริกมันเผ็ด เวลาหยิบก็ค่อยๆ หยิบทีละเม็ด และเลือกเอาเม็ดเล็กที่สุดอย่างนี้เป็นต้น

ไม่รู้ว่าเค็ม เราก็ไม่แยกแยะว่า ระหว่างน้ำตาลกับเกลือมันแตกต่างกันอย่างไร

ทีนี้เข้าใจหรือยังว่า อะไรเป็นปรมัตถ์ อะไรคือสมมุติ

หน้าที่ของเราที่จะต้องทำกับปรมัตถ์ กับสมมุติ คืออะไร

แล้วหน้าที่ของเราที่จะต้องทำกับปรมัตถ์ กับสมมุติ คืออะไร ก็คือ **ให้ประโยชน์ ได้ประโยชน์ ใช้ประโยชน์ แล้วสุดท้ายก็อย่ายึดติดในสิ่งที่เป็นประโยชน์** นั่นแหละคือโลกที่สุดของสมมุติแล้วล่ะ

แต่ชีวิตของคนบางคน ในหนึ่งชีวิตไม่รู้แม้กระทั่งจะทำหน้าที่กับ

สมมุติ ทำหน้าที่ของสมมุติ ก็ยังไม่เคยถามว่าทำสมบูรณ์หรือยัง แล้วสมมุติหน้าตามันเป็นยังไง แล้วสุดท้ายก็จะมาเรียกร้องหาปรมัตถ์ ต้องการปรมัตถ์ และอยากได้ปรมัตถ์ ส่วนใหญ่แล้วก็โดนจับมัดเหมือนๆ กับพวกดาบสอดเหาะ

ถามว่า ดาบส อดเหาะอย่างไร

ก็ทั้งชีวิตไม่ได้ทำอะไร บวชเข้ามาแล้วก็หลบเข้าป่า แล้วก็ปฏิบัติสมาธิภาวนาจนกระทั่งบรรลุองค์ฌานสมาบัติ ได้สมาบัติ ๘ เหาะขึ้นไปบนอากาศ บิณฑบาตเช้า สายเหาะกลับ เช้าเหาะเข้าเมือง สายบิณฑบาตได้ก็เหาะกลับ มีอยู่วันหนึ่งเกิดอยากเปลี่ยนเส้นทาง ปกติก็เหาะผ่านตรงโน้นบ้าง ผ่านตรงนี้บ้าง ก็ไม่ต้องเสียค่าตั๋วค่าเครื่องบิน บินเอง แล้วก็ไม่ต้องกลัวเครื่องตก เหตุผลก็เพราะว่า ตัวเองเป็นผู้ขับยานไป ยานก็คืออำนาจจิต วันนั้นเกิดอยากเปลี่ยนเส้นทาง ขาไปก็ดีอยู่ล่ะ อีตอนขากลับแหม อยากเหาะกลับผ่านวังพระเจ้าอยู่หัว วังพระยาพิมพิสารเจ้าเมืองเหาะผ่านมา กำลังเหาะอยู่บนกลางอากาศ ได้ยินเสียงน้องหญิงกระซิกกระซี้ ระริกระรี้ เขาว่ากันว่าเสียงอะไรจะมีอำนาจครอบงำจิตใจบุรุษเท่าเสียงสตรีเป็นไม่มี และเสียงอะไรที่จะมีอำนาจครอบงำจิตใจสตรีเท่ากับเสียงบุรุษก็เป็นไม่มี สรุปแล้วดาบสได้ยินเสียงน้องหญิงระริกระรี้เป็นปลากระดี่เล่นน้ำอยู่ ก็เหลือบตาลงไปมอง โอ้โห อล่างฉ่าง ขาว อวบลืมท่องมนต์ น้ำมันหมด ตกปุ้ม..หล่นน้ำ ดาบสหล่นน้ำ ขากลับเดินก้มหัวย่ำต๊อกกลับ เหาะไม่ขึ้นแล้ว ปีกหัก

ดาบสองค์นี้น่ะ อยู่ในป่าหิมพานต์ไม่ใช่ปีสองปี อยู่มาเป็นหลายร้อยปี คิดว่าตัววิเศษที่สุด คิดว่าตัวเองเข้าถึงปรมัตถสัจจะ เพราะชีวิตไม่เคยอยู่ในโลกแห่งสมมุติ ปรารถนาจะพ้นทุกข์ ก็ไปบวช ถือบำเพ็ญฌาน

แต่ไม่สามารถจะแยกแยะได้ว่า อะไรคือทุกข์ อะไรคือเหตุเกิดทุกข์ อะไรคือทางดับทุกข์ อะไรคือข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ก็เลยไม่รู้ว่าจะพ้นทุกข์ได้อย่างไร ก็คิดว่าสิ่งที่ตัวเองมีอยู่น่ะมันพ้นแล้ว มันพ้นจากทุกข์ทั้งปวงแล้ว แต่จริงๆ แล้วว่ามันไม่ใช่ มันเป็น "มายาขจิต" อย่างหนึ่งที่เรียกว่า "สมาบัติ"

"สมาบัติ" นี่เขาเรียกว่าเป็นมายา

สำหรับปรมัตถสัจจะแล้วคำว่า "สมาบัติ" นี่ เขาเรียกว่าเป็นมายา ไม่ใช่ของจริง เพราะมันเป็นของหลอก มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วมันก็ดับไป ถ้าจะรู้จัก เข้าใจสมมุติ ก็ต้องถือว่าสมาบัติก็ยังเป็นสมมุติบัญญัติ เพราะมันมีอยู่ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป

แต่ปรมัตถสัจธรรม ไม่มีคำว่า เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป เมื่อถึงที่สุดแล้ว มันก็ยังคงอยู่ของมันอย่างนั้น ไม่แปรสภาพ ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่แตกสลาย ไม่ลุ่มๆ ดอนๆ ไม่ขึ้นๆ ลงๆ ยังคงที่ เสมอต้นเสมอปลาย

ฉะนั้น เข้าใจความหมายของสมมุติและปรมัตถ์ให้กระจ่างชัด แล้วเราก็จะรู้ว่า ชีวิตเรานี่ วันนี้ นาทีนี้ เดือนนี้ ปีนี้ เวลานี้ เราทุกข์ เราทุกข์เพราะเราอยู่ในโลกแห่งสมมุติ **เรากำลังเป็นผู้ใช้สมมุติ หรือเราเป็นผู้ที่ให้สมมุติมันใช้** ต้องถามก่อน ที่ผ่านมาเราใช้สมมุติ หรือเราโดนสมมุติใช้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่โดนสมมุติใช้ทั้งนั้นแหละลูก หาได้น้อยมากที่เป็นผู้ที่ใช้สมมุติ เพราะอะไร

การจะรู้จักสมมุติและปรมัตถ์ได้ดีที่สุด คือต้องมีสติปัญญา

การจะรู้จักสมมุติและปรมัตถ์ได้ดีที่สุด ก็คือต้องมีสติปัญญา คนไม่เจริญสติ ไม่มีปัญญา ไม่มีสิทธิ์แยกแยะว่าอะไรเป็นสมมุติ ไม่มีสิทธิ์แยกแยะว่าอะไรเป็นปรมัตถ์

เพราะงั้น สติและปัญญา พระสารีบุตรท่านจึงกล่าวไว้ว่า เป็นอุปการะต่อธรรมทั้งปวง

ฉะนั้น การเจริญสติ เจริญปัญญา เป็นสภาวธรรมที่จะทำให้เราเข้าใจแยกแยะได้ว่า ที่เราเป็นอยู่นี่มันเป็นสมมุติหรือเป็นปรมัตถ์ ถ้าเป็นสมมุติก็ให้เข้าใจว่ามันเป็นสมมุติ

คำว่า สมมุติคืออะไร มันไม่ใช่ของจริง มันเกิดขึ้นในเบื้องต้น ตั้งอยู่และแปรปรวนในท่ามกลาง สุดท้ายก็แตกสลายในที่สุด เมื่อมันไม่ใช่ของจริง เราจะไปเอาจริงเอาจังกับมัน จนกระทั่งชีวิตเราจะดับสูญไปกับโลกแห่งสมมุตินี้ แสดงว่าเราโดนสมมุติใช้ หรือเราเป็นผู้ใช้สมมุติ (โดนสมมุติใช้)

ชีวิตกับผ้าเหลืองเป็นสมมุติ หรือเป็นปรมัตถ์

นักข่าวสัมภาษณ์หลวงปู่ว่า ที่ท่านออกไปสู้เรื่องธรรมกายนี่น่ะ ท่านประกาศเอาชีวิต เอาผ้าเหลืองเป็นเดิมพันนี่ อย่างนี้ไม่เรียกว่าท่านโดนสมมุติใช้หรือ

หลวงปู่เลยบอกว่า ฉันยังทำสมมุติไม่เต็มที่เลย คุณจะรู้ได้ไงว่าฉันโดนสมมุติใช้

ถามว่า เพราะอะไร

อ้าว ก็ท่านทำตั้งเยอะแล้ว มันถึงที่สุดแล้วไม่ใช่เหรอ

ใครว่าถึงที่สุดแล้ว ฉันยังมีอีกเป็นเข่ง พูดง่ายๆ ก็คือ สิ่งที่ฉันทำยังไม่ได้เต็มความสามารถที่ฉันทำเลย จะเรียกว่าฉันถึงที่สุดของโลกสมมุติได้ยังไง สรุปรวมๆ แล้ว การที่ต่อสู้กับธรรมกาย มหาแถก็ดีนี่นะ หลวงปู่ยังใช้มุกไปได้ไม่ถึงครึ่งเลย ก็คือยังทำไม่ได้จนเต็มที่เลย เมื่อใดที่เราทำจนเต็มที่แล้ว เรารู้ว่าเราทำจนเต็มที่แล้ว มันไม่มีสติปัญญาจะทำให้มากกว่านี้แล้ว ถ้าอย่างงั้นก็แสดงว่า มารมันมีอำนาจเหนือกว่าเรา อย่างนั้นก็ต้องยอม ต้องยอม แต่ถ้าเรายังทำไม่เต็มที่ แล้วมาอ้างว่า เอาล่ะ ถึงที่สุดแล้ว จบแล้ว เลิกกันที พอแล้ว ยอมแพ้ละ ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ถูกต้อง ไม่ถูกต้องก็ตรงที่ไม่รู้จักว่ามันเป็นสมมุติ ใช้สมมุติ ได้ประโยชน์จากสมมุติ ให้ประโยชน์กับสมมุติ นี่เรายังทำไม่สมบูรณ์แบบตามขั้นตอน แล้วจะเรียกว่าเราเป็นผู้พ่ายแพ้หรือ

หลวงปู่ก็เลยบอกกับเขาว่า

ชีวิตกับผ้าเหลืองเป็นสมมุติหรือเป็นปรมัตถ์ (สมมุติ)

เออ แม้ที่สุด ชีวิตกับผ้าเหลืองก็เป็นสมมุติบัญญัติ เข้าใจมันก็จะรู้จักใช้มันอย่างเหมาะสม ไม่ได้ยึดติดกับมัน ดังนั้นหลวงปู่จึงไม่สนใจ

จำไว้ว่า ใครก็ตามที่อยู่ในโลกแห่งสมมุติ แล้วใช้สมมุติ ยอมรับสมมุติ ได้ประโยชน์จากสมมุติ แล้วไม่ให้ประโยชน์กับสมมุติ แล้วยึดติดในสิ่งที่เป็นสมมุติ ให้ตะโกนกู่ก้องร้องทั่วดังไป ๓ โลกว่า ข้าคือผู้ที่เข้าถึงปรมัตถ์ ไม่มีสิทธิ์หรอก โกหก มันตอแหล มันหลอกลวงเรา

เพราะโลกปรมัตถ์จะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อโลกแห่งสมมุติสมบูรณ์แล้ว

ทำสมมุติจนสมบูรณ์แล้ว

“หยิบแล้ววาง วางแล้วว่าง ดับแล้วเย็น”

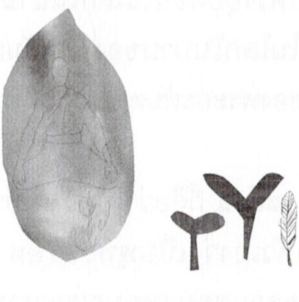
แต่ถ้าเมื่อใดที่โลกแห่งสมมุติยังไม่ได้ทำเลย...
หรือทำครึ่งๆ กลางๆ แล้วจะมาอวดอ้างว่า
เราคือผู้เข้าถึงคุณวิเศษแห่งปรมัตถ์
ไอ้นั่นมันโกหก มันตอแหล มันหลอกลวงคนกิน เข้าใจนะ

การบำเพ็ญตบะ บำเพ็ญภาวนา

แสดงธรรมแก่ผู้บวชเนกขัมมะ

วันวิสาขบูชา ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ณ ศาลาวัดอ้อน้อย

เจริญธรรม เจริญสุข ท่านสาธุชนคนใฝ่ดีทุกท่าน

วันนี้ต้องขออภัยที่ก้มลงกราบพระไม่ได้ เพราะว่าเดี๋ยววูบ ความดันเหลือ ๘๐-๕๐ มันปวดหัว อยากจะนอน แต่ว่านอนมาทั้งวันละ รำคาญ ทั้งวันทั้งคืน เขียนหนังสือก็เขียนจนไม่รู้จะเขียนอะไร ก็เลย เอ้า มาเจอไมค์ เผื่อมันจะมีแรงขึ้นมาบ้าง เพราะเคยพูดเอาไว้ว่า ถ้าจะตาย เอาไมค์จ่อปากก็จะลุกขึ้นมานั่งคุย อีกทั้งก็เห็นลูกหลานมาร่วมบวชปฏิบัติธรรมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา น่าอนุโมทนา

เรื่องที่จะมาพูดมาคุยให้ฟังในวันนี้ ก็เป็นเรื่องที่พวกเรามาแสดงความกตัญญู รู้คุณ กตเวทิตาตอบแทนคุณต่อองค์พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐยิ่งพระองค์นั้นในวันวิสาขปุณณมี

ที่จะถึงวันจันทร์นี้ เป็นที่รู้กันทั้งโลกว่าเป็นวันที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นในโลกในนามของพระมหาโพธิสัตว์เจ้า แล้วก็ทรงอุบัติขึ้นในโลกในนามของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็ทรงจากโลกนี้ไปในนามของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระบรมศาสดาผู้ยิ่งใหญ่

ดังนั้นวันจันทร์ที่จะถึงนี้ ก็ถือว่าเป็นวันที่บรรดาศาสนิกทั้งหลายที่ประกาศชื่อ เรียกชื่อตัวเองว่าเป็นพุทธบริษัท จะต้องทำการแสดงอุปการคุณ สำนึกในพระคุณ ตอบแทนบุญคุณท่านด้วยการถวายเครื่องสักการะปฏิบัติบูชา หรืออามิสบูชา ตามเหตุตามปัจจัย

พระมหาโพธิสัตว์ทรงอุบัติขึ้นเพื่อประโยชน์ท่าน

ถามว่าทำไมต้องบูชา...

เพราะการอุบัติขึ้นมาในโลกของพระมหาโพธิสัตว์พระองค์นั้นจนบำเพ็ญตนเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ไม่ได้ทรงอุบัติขึ้นเหตุเพียงเพื่อประโยชน์ตน พระองค์ทรงอุบัติขึ้นเพื่อประโยชน์ท่าน ประโยชน์ของสรรพสัตว์ ประโยชน์ของสรรพสิ่ง ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม และประโยชน์ของมนุษยชาติ พรหม มาร และเทวดาทั้งปวง ไม่ใช่อุบัติขึ้นเหตุเพื่อประโยชน์ตน ไม่ใช่อุบัติขึ้นเหตุเพื่อแสวงหาวิโมกขธรรมเพียงเพื่อตนหรือบางกลุ่มคน เอาตัวรอดเฉยๆ แต่พระองค์ทรงแสวงหาวิโมกขธรรมความหลุดพ้นเพื่อประโยชน์ของสรรพสัตว์ทั้ง ๓ โลก สวรรค์ มนุษย์ นรก

แล้วอะไรเป็นประโยชน์ของสรรพสัตว์ทั้งสวรรค์ มนุษย์ นรก ก็คือพระธรรมคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ซึ่งก็มีหลาก

หลายมาก มี ๘๔,๐๐๐ ข้อ ย่นย่อลงมาก็คือ ไม่ทำชั่ว ทำดี ทำใจนี้ให้ผ่องใส แล้วก็ย่นย่อลงมาจนสุดท้ายก็คือ **ทำประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท** จาก ๘๔,๐๐๐ ข้อ เหลือ ๓ จาก ๓ ก็เหลือแค่ ๒ คือ **ประโยชน์ตน ประโยชน์ท่าน**

พวกเรา ใครก็ตามที่ทำประโยชน์ท่าน และประโยชน์ตนด้วยความถึงพร้อม ก็ถือว่าเป็นการบำเพ็ญพรต เป็นการปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า

ก่อนที่หลวงปู่จะมานี่ ก็นั่งเขียนบทความลงเฟสบุ๊กฉบับใหม่ มีคนเขามักจะถาม ไปเชียงใหม่คราวนี้หลวงปู่ไปปลูกป่า ไปมอบทุนการศึกษา ฝนตกแล้วก็แดดออก แดดออกแล้วก็ฝนตก เดี๋ยวเย็น เดี๋ยวร้อน เลยเป็นไข้ คนเขาก็ถาม ท่านมาลำบากลำบนอย่างนี้ทำไม ทำไมต้องทำอะไรเยอะแยะมากมาย ทำไมต้องไปตะกายขึ้นเขา ทำไมต้องไปตากแดดหัวแดง ทำไมต้องไปอยู่ท่ามกลางสายฝน ทำไปเพื่ออะไร

ก็ตอบเขาไปสั้นๆ ว่า **เพราะพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ทรงสั่งไว้ว่าต้องทำประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม การทำประโยชน์ตนประโยชน์ท่านอย่างนี้แหละ ถือเป็นการบำเพ็ญพรต บำเพ็ญตบะ บำเพ็ญศีล บำเพ็ญทาน บำเพ็ญธรรม บำเพ็ญภาวนา**

เพราะธรรมชาติของคนมันมีความเห็นแก่ตัวเป็นหลัก คนเราถ้ามันเห็นแก่ตัวแล้วมันไม่มีใจคิดอยากจะให้อะไรใคร นี่เป็นธรรมชาติของคน ธรรมชาติของมนุษย์ส่วนใหญ่ก็เป็นอย่างนี้ทั้งนั้น งั้นถ้าใครก็ตามที่กล้าที่จะเสียสละ แบ่งปัน เอื้ออาทร การุณ อุดหนุน อนุเคราะห์ แล้วก็ให้

ประโยชน์อย่างทั่วถึงเท่าเทียมเป็นธรรมต่อเนื่องยาวนาน ก็ถือว่าท่านผู้นั้นเป็นผู้กำลังบำเพ็ญพรต กำลังจะเจริญภาวนา

บำเพ็ญภาวนา บำเพ็ญพรตอย่างไร

พรต ก็คือ ศีล บำเพ็ญตนให้เป็นผู้ยึดมั่นอยู่ในศีล ศีลที่ทำตนเป็นผู้มีปกติที่ไม่ตกอยู่ในอำนาจการครอบงำของความตระหนี่ ความคับแคบ ความเห็นแก่ตัวและความละโมบ คนที่ไม่มีความตระหนี่ ไม่มีความคับแคบ ไม่มีความเห็นแก่ตัว ไม่มีความละโมบ คือคนกำลังรักษาศีล

บำเพ็ญภาวนา คืออะไร คำว่า ภาวนา หมายถึง การทำตัวเองให้เจริญขึ้น เมื่อใดที่เราคับแคบ ตระหนี่ เอาเปรียบ และเห็นแก่ตัว เป็นความเลวร้าย น่ารังเกียจ มันไม่ทำให้ตัวเองเจริญขึ้น มันเหมือนกับก่อนที่จะขึ้นมา วันนี้มีลูกศิษย์มาจากสหรัฐฯ คนหนึ่งเขามาเยี่ยม เขาก็ถามว่าทำไมหลวงปู่ต้องไปทะเลาะกับบริษัทยักษ์ใหญ่ของประเทศไทยที่มีอะไรต่ออะไรเยอะแยะ

เราก็เลยบอกว่า ขอร้องถ้าคิดถึงว่าเราเป็นมนุษย์ แล้วเราต้องอยู่กับเพื่อนมนุษย์ เราก็ไม่ควรจะปิดช่องทางการเดินของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การทำธุรกิจการค้าทั้งหลาย ควรเป็นไปด้วยการเปิดโอกาสให้กับคนที่ด้อยโอกาสได้ทำกิจกรรมและการงานเพื่อจะนำมาซึ่งประโยชน์ของแต่ละคน แต่ละฐานะของตน อย่างชนิดที่ไม่เอาเปรียบ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมเวลานี้ในเมืองไทย คือบริษัทนี้มันเอาเปรียบทุกอย่าง มันจะทำซาละเปาขาย มันก็มีโรงงานแป้ง มันมีหมู มันมีผัก มันมีน้ำตาล สรุปแล้ว มันไม่คิดที่จะเปิดช่องทางให้เกษตรกรคนยากคนจนทำมาหากินเลย มันทำหมด

ไอ้คนที่มาจากสหรัฐฯ มันก็เถียง มันเป็นธรรมดาของกลุ่มทุน มันก็ต้องเก็งกำไร

ทุน ก็คนนะโว้ย คนที่เป็นนายทุน หรือว่าเป็นพวกกลุ่มทุน ก็เป็นมนุษย์ เป็นคน แล้วเมื่อมันเป็นมนุษย์ เป็นคน สำนึกของความเป็นมนุษย์ที่มีใจสูง ใจประเสริฐ มันไม่มีบ้างหรือไง ความละอายชั่ว กลัวบาป ไม่มีบ้างหรือไง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่มีบ้างหรือไง

พูดไปพูดมาก็เลยทำให้นึกได้ว่า นี่มันเป็นธรรมชาติของคนที่เอาเปรียบ คับแคบ ตระหนี่ เห็นแก่ตัว แม้เพียรพยายามจะสร้างภาพให้ดูดี มียกธรรมะมาไว้ที่นี่ มันก็ไม่ได้ดีเพราะมันยังอัปรีย์ด้วยความเห็นแก่ตัว การดำรงชีวิตของเขาทำร้ายประโยชน์คนอื่นอย่างมหาศาลทั้งประเทศ เรียกว่ากินรวบประเทศ ระบบเศรษฐกิจรากหญ้าโดนกินรวบหมด กินรวบแม้กระทั่งชาวไร่ชาวนา เกษตรกร ป่าไม้ ถามว่ากินรวบอย่างไร ก็ไปคราวนี้ ก็เห็นชาวบ้านรุกที่ป่าเพิ่มขึ้นเพื่อต้องการปลูกข้าวโพด ปลูกถั่ว ปลูกมัน แล้วข้าวโพด ถั่ว มัน ข้าวฟ่าง เอามาทำอะไร ก็เอามาทำอาหารสัตว์ แรกๆ ก็อ่อยเหยื่อให้มีอาชีพ คือเอาเมล็ดข้าวโพดไปแจกให้ราคาสูงๆ คนตื่นเต้นก็ปลูกตาม ปีแรกได้ราคาสูง โลหนึ่ง ๑๐-๑๕ บาท พอปีที่ ๒ คนปลูกเยอะๆ ก็ลดลงมาเหลือโลละ ๕ บาท คนต้องการให้ได้เม็ดเงินเท่านั้น เพราะรู้ว่าปีแรกเราได้ เพราะว่าบริษัทผูกขาด ก็ไปสร้างหนี้เพิ่ม สร้างหนี้ด้วยวิธีอะไร ก็ไปผ่อนรถ ผ่อนซื้อโทรศัพท์ ส่งลูกให้เรียน เมื่อรายจ่ายมันจ่อคอหอย แต่รายรับมันลดลง ก็ต้องไปตัดไม้เพิ่มขึ้น รุกที่ป่าเยอะขึ้น เพื่อปลูกให้ได้เม็ดเงินเท่ากับปีที่ผ่านมา สุดท้ายที่ปลูกได้ราคากลับตกต่ำลงมาอีก เพราะบริษัทอ้างว่าเมล็ดข้าวโพด หรือว่าพืชผลทางการเกษตรมันล้นตลาด มีจำนวนมาก แทนที่จะซื้อโลละ ๕ บาท ๗ บาท เหลือ ๓ บาท หนักกว่าเก่าเข้าไปอีก

นี่คือความเลวร้ายเพราะไม่ได้ประพฤติตนตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าว่า **ยังประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท** เอาแต่ประโยชน์ตน แต่ไม่ให้ประโยชน์ท่าน เพราะฉะนั้นก็ไม่ถือว่าเป็นการบำเพ็ญภาวนา ไม่ถือว่าเป็นการรักษาศีล ไม่ถือว่าเป็นผู้มีธรรมะในใจ แต่เป็นผู้แสวงหาแต่ประโยชน์

วันนี้พวกเราทั้งหลายพากันมาปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า เล่าให้ฟัง ไม่ใช่ไปดึงเอาเข้าการเมืองนะ เพราะเคยพูดไว้แล้วว่า จะไม่พูดการเมือง แต่การเมืองที่พูดให้ฟังเมื่อครู่นี้ มันเป็นเรื่องชีวิต ชีวิตจริงที่มันมีอยู่กับคนที่ไม่มีธรรมะในใจ ชีวิตที่มันมีอยู่กับหัวใจของนายทุน กลุ่มทุนที่เอารัดเอาเปรียบสังคม

เรื่องอย่างนี้มีอยู่ในคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า คำสอนอะไรบ้าง ก็ยังประโยชน์ตนประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม มันไม่ได้ให้ประโยชน์ท่าน เอาแต่ประโยชน์ตน อย่างนี้ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้มีธรรมะ ที่เลวร้ายที่สุดก็คือ ป่าไม้นี่มันไม่ใช่สมบัติของใคร แต่มันเป็นของคนทุกคน สัตว์ทุกชนิดในโลกใบนี้ ป่าไม้เป็นทรัพยากรที่เป็นกลาง ไม่มีใครจะมีสิทธิ์เอาไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว แต่วันนี้เราก็ได้เห็นภาพของความร้อน ความแล้ง อินเดียตายเป็นพันกว่า แล้วมันก็จะมีต่อไป ถามว่าประเทศไทยมีสิทธิ์มั้ย มีสิทธิ์ ถ้าบ้านเมืองเรายังมีคนเห็นแก่ตัวแบบนี้เยอะมากๆ ทั้งหมดนี่มันมาจากคนที่มีแต่คำว่า ประโยชน์ตน ไม่ให้ประโยชน์ท่าน

ไปเชียงใหม่ครั้งนี้ เจอต้นไม้ใหญ่เท่าเสาโดนฟันตัดรอบๆ ต้นหลายสิบต้นเพิ่มขึ้นอีก จากปีที่แล้วที่ไปปลูกไว้ พวกม้งก็ไปรุกเผา เพราะมีเอ็นจีโอที่ได้รับเงินจ้างจากประเทศปาราชิก รู้จักประเทศปาราชิกมั้ย (รู้จัก) เออ รับเงินจ้างจากประเทศปาราชิก แล้วก็เป็นแกนนำบางกลุ่มไปปลุกปั่นให้พวกม้งกระด้างกระเดื่องต่อรัฐ โดยไม่ยอมรับการปลูกป่า แล้ว

ก็เอาที่ป่าคืน ทั้งที่ม้งมีที่แต่ละครัวเรือนไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่ขึ้นไป แล้วก็ไม่ใช่มีบ้านอยู่ในที่นั้นด้วย มันรุกที่ไปเรื่อยๆ

ถามว่าทำไม เขียนเอาไว้ในเฟสบุ้คแล้วว่า ข้าวโพดก็ดี ข้าวฟ่างก็ดี มันก็ดี มันจำเป็นต้องใช้ดินป่าใหม่ คือดินที่บุกเบิกใหม่ จึงจะปลูกพวกนี้ได้ เพราะไม่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ย ปลูกข้าวโพด ข้าวฟ่าง แล้วก็มัน ถั่ว เป็นพืชที่ต้องการดินที่ร่วนซุย และมีอินทรียวัตถุผสมจำนวนมาก แล้วดินที่มันรุกไปเผาป่าไป ฉีดยาฆ่าหญ้าไป จุลินทรีย์ และอินทรียวัตถุในดินมันไม่เหลือ มันปลูกอะไรก็ไม่ได้ ก็เลยบุกป่าไปเรื่อย เพื่อให้ได้ผลผลิตจำนวนมาก มันเป็นวัฏจักรที่เน่าในที่มันหยุดยั้งการทำลายป่าไม้ได้ ถ้าตราบใดที่เรายังไม่มีวิธีการที่แยบยลในการที่จะจัดสรรที่ รัฐบาลเขารู้อย่างนี้ เขาก็พยายามจัดคนละ ๑๕ ไร่ ที่เหลือนอกนั้นก็ยึดคืนเอามาเพื่อจะมาปลูกป่า

ตบะและการบำเพ็ญ เป็นศีล เป็นสมาธิ และเป็นปัญญา

หลวงปู่ก็พยายามทำเท่าที่สามารถทำได้ตามกำลังที่ตัวเองจะพอมีด้วยวิธีคิดที่ว่า เรากำลังจะบำเพ็ญตบะ บำเพ็ญภาวนา การบำเพ็ญตบะ บำเพ็ญภาวนา ท่านทั้งหลายอย่าเข้าใจว่า แค่มานั่งหลับตา แล้วสวดมนต์ภาวนา มันไม่ใช่ เหมือนอย่างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ก็ทรงกำลังบำเพ็ญ พระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ที่อุบัติในจักรวาลนี้ ท่านเหล่านั้นก็บำเพ็ญกว่าจะได้มาเป็นพระพุทธเจ้า พระองค์ก็ทรงบำเพ็ญโดยใช้เลือดเนื้อชีวิต หยาดเหงื่อแรงงานของแต่ละพระองค์ให้กับสรรพสัตว์ เป็นทานต่อสัตว์

การบำเพ็ญภาวนา บำเพ็ญตบะ ยกตัวอย่างให้ฟังไปแล้วว่า ถ้าเราจะบำเพ็ญศีล ทำตัวเองให้เป็นผู้มีตบะ ก็ไม่ยาก ลดความเห็นแก่ตัวลง ทำลายความคับแคบ ความตระหนี่ ความเอาเปรียบ ความอิจฉาริษยา แล้วเป็นผู้ให้ ผู้เสียสละ เท่านี้เราก็เป็นผู้มีศีลแล้ว เพราะอะไร

ศีล แปลว่า ปกติ

ปกติของคนที่ไม่ผิดปกติ คนที่ผิดปกติจะรักษาศีลไม่ได้ ด้วยว่าสรรพสิ่งในโลกมันเกิดขึ้นในเบื้องต้น ตั้งอยู่และแปรปรวนในท่ามกลาง สุดท้ายแตกสลายในที่สุด ถ้ามีความเห็นเป็นอย่างนี้ ถือว่าเห็นเป็นปกติ แต่ถ้าเมื่อใดที่เห็นว่า นั่นของกู ไอ้นี่ของกู ไอ้นั่นตัวกู สมบัติกู ทรัพย์สินเป็นของกูทั้งหมด โลกนี้ แผ่นดินนี้ กูต้องกอบโกย อย่างนี้ปกติหรือผิดปกติ.. ผิดปกติ อย่างนี้จะเรียกว่ารักษาศีลได้มั้ย... ไม่ได้

หลวงปู่จึงพูดเสมอว่า พวกมหาเถรสมาคมที่ร่ำรวยมหาศาล มันรักษาศีลได้มั้ย.. ไม่ได้ เพราะมันทำชีวิตผิดปกติ มีชีวิตที่ค้านกับความเป็นจริง เพราะความเป็นจริงของโลก สรรพสิ่งในโลกมันไม่มี มันเป็นเพียงแค่สมมติทั้งนั้น หลวงปู่จึงไม่ใส่ใจ ไม่สนใจว่าทรัพย์สินศฤงคารจะหมดไป ชีวิตเลือดเนื้อจะเหือดแห้งไป เพราะนี่คือสิ่งปกติ..ปกติที่เรามาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสรรพสิ่ง สรรพสัตว์ และสรรพชีวิต สรรพวัตถุ อย่างนี้จึงเรียกว่า ตบะและการบำเพ็ญ เป็นศีล เป็นสมาธิ และเป็นปัญญา

ถามว่า เป็นสมาธิตรงไหน..ก็ตั้งมั่นอย่างไม่ย่อท้อ ตั้งมั่นอย่างไม่

ท้อแท้ ไม่ท้อถอย ไม่เพลี่ยงพล้ำ และไม่พ่ายแพ้ ลักษณะอย่างนี้ คืออาการของผู้มีสมาธิ

แล้วเป็นปัญญาอย่างไร ในขณะที่กระทำ ก็ทำอย่างชาญฉลาด เข้าใจ รู้จัก รู้จักว่าอะไรเป็นปรมัตถ์ รู้จักว่าอะไรเป็นสมมุติ

เพราะฉะนั้นคำว่า **ตบะและภาวนา คือการทำให้ตัวเองมีกำลังแข็งแรง แล้วก็เจริญรุ่งเรืองในวิถีแห่งพุทธธรรมและพุทธิปัญญา** มันไม่ได้หมายความถึงกระบวนการเพียงแค่ว่า หรือจำกัดความเพียงแค่ว่าต้องนั่งรักษาศีลเฉยๆ สวดมนต์ภาวนานิ่มๆ เฉยๆ แล้วก็อยู่เฉยๆ อย่าทำอะไร กินๆ นอนๆ เฉยๆ ไอ้อย่างนี้มันคนใกล้ตาย หรือไม่ก็พิการ

เข้าใจความหมายของคำว่า ตบะและภาวนา และการถือปฏิบัติในศีล สมาธิ ปัญญา แล้วหรือยัง

วิธีทำดีมี ๒ อย่าง คือทำประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน

ทีนี้ มันก็มีวิธีคิดอีกกระบวนการหนึ่งว่า คนอีกกลุ่มหนึ่งหรือพวกหนึ่ง เขาอาจจะมองว่า มันเหนื่อย ไปทำทำไม เอาตัวรอดอย่างเดียวดีกว่ามั้ย อย่าไปบุ่มบ่ามทำอะไรกับเขาเลย เราจะบำเพ็ญตบะ บำเพ็ญภาวนาเอาเฉพาะตนดีกว่ามั้ย

เอ้า... ได้ ทำได้ พวกนี้ก็ทำได้

แต่ถามว่า หลวงปู่ชอบมั้ย..ไม่คบ ไม่ได้บอกว่าชอบไม่ชอบ แต่ไม่คบ ถามว่า ทำไมไม่คบ เพราะเห็นแก่ตัวเกินไป เพราะเวลาเกิดก็เหยียบแผ่นดินนี้ เวลากินก็กินของแผ่นดินนี้ แล้วเวลาหายใจก็หายใจในแผ่นดินนี้ แล้วไม่คิดจะให้ประโยชน์ต่อแผ่นดินนี้มั่งเลยน่ะ หลวงปู่ไม่คบ ไม่รู้จะคบ

ไปทำไม เพราะเห็นแก่ตัวและเอาเปรียบเกินไป น้ำก็ใช้ของแผ่นดินนี้ อากาศก็ใช้ของแผ่นดินนี้ ต้นไม้ใบหญ้าก็เหยียบย่ำบนแผ่นดินนี้ ข้าวทุกเมล็ด น้ำทุกหยด ทุกอย่างเกิดจากแผ่นดินนี้ แต่จะมาแสวงเอาแต่ประโยชน์แล้วก็เอาตัวรอด แล้วไม่ให้แผ่นดินนี้ หลวงปู่ไม่คบ ให้วิเศษเป็นอรหันต์ยังไงก็ไม่ไหว้ ไม่คบ เพราะเอาเปรียบเกินไป

รวมๆ แล้ว วิธีทำดีมี ๒ อย่าง คือ ดีด้วยการบำเพ็ญตบะและภาวนา ก็คือทำประโยชน์ท่าน กับพวกดีด้วยการเอาประโยชน์ตน เอาตัวรอด คือทำตัวให้รอด เรียกว่าทำประโยชน์ตน จบแค่นั้น

แต่พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนี้

วันวิสาขบูชา ก่อนที่พระองค์จะปรินิพพาน พระองค์ทรงสอนว่า **ยังประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท** นี่คือคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านทั้งหลายจงทำความเข้าใจคำสอนนี้ให้ชัดเจน อย่ายึดเอาแค่อย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่งั้นมันจะกลายเป็นคนมีตาข้างเดียว มีมือก็มีมืออยู่ข้างเดียว มีหัวมีสมองก็คิดได้อย่างเดียว จงพิเคราะห์ให้ได้ทุกเรื่อง คิดให้ได้รอบด้าน พระพุทธเจ้าสอนอะไร สอนว่าอย่างไร สอนแล้วเราทำได้ครบมั้ย จงตระหนัก จงระลึกรู้ จงสำเหนียก

และถ้าคิดว่าเราเคารพเลื่อมใสศรัทธา เทิดทูนบูชา **อย่าเอาเพียงแค่มานั่งไหว้แล้วสวดมนต์ภาวนา ลงมือทำด้วย แล้วทำให้ได้เป็นมรรคเป็นผล จับต้องได้ เป็นที่พึ่งของตนและคนรอบข้างได้** อย่างนี้จึงถือว่าเราแสดงความกตัญญูและกตเวทิตาธรรมต่อผู้คนทั้งหลาย ต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า ต่อพระโพธิสัตว์เจ้า และต่อผู้ที่มีอุปการคุณต่อแผ่นดินเกิดต่อชีวิตเรา ต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรรอบกาย

นั่นต่างหากเล่าจึงเรียกว่าเราเป็นผู้เจริญ ผู้มีตบะ แล้วก็ผู้มีศีล มีสมาธิ มีภาวนา

อย่าเพียงแค่รำคาญ เอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เอาแค่นี้พอละ ฉันกำลังน้อย ทำอะไรไม่เป็น นั่งหลับตาภาวนาอย่างเดียว สวดมนต์อย่างเดียว ตามเหตุตามปัจจัย ที่เราทำได้อย่างเดียว ก็ไม่ว่ากัน แต่อย่าไปว่าคนอื่นที่เขาทำได้มากกว่าเรา อย่าไปตำหนิติเตียนคนอื่นที่เขาดีกว่าเรา หรือว่าทำได้เยอะกว่าเรา เพราะแต่ละคนต้องยอมรับว่า กัมมุนา วัตตะตี โลโก สัตว์โลกมันเป็นไปตามกรรม แต่ละคนสั่งสมมาไม่เท่ากัน เมื่อมีกำลังสติปัญญา ความรู้ ความสามารถไม่เท่ากัน เราเห็นคนอื่นไปไกลกว่าเรา ก็อย่าไปว่าเขา อย่าไปบอกว่า มันวิ่งผิด เดินผิด เพราะเราเองยังเดินไม่ได้เท่าเขาแล้วเราจะไปรู้ได้ไงว่าเขาเดินผิด เรายังไม่เคยเดินด้วยซ้ำไป ยังไม่เคยวิ่งด้วยซ้ำไป

วิถีแห่งพุทธิปัญญา พระพุทธเจ้าไม่ได้รังเกียจหรอกว่า ใครจะขึ้นภูเขายอดเขาในทิศไหน ขอเพียงแต่มันขึ้นถึงยอดเขาได้ ก็ใช้ได้ทั้งนั้น เผอิญหลวงปู่เป็นคนที่มันขึ้นเขาได้ทุกทิศ และในขณะเดียวกันทั้งชีวิตก็อุทิศในการที่จะทำประโยชน์ท่าน ก็เลยไม่สนใจว่าใครจะเหยียบย่ำดูถูก ประนามด่าว่าเป็นพระมาปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้ ทำนู่นทำนี่ ขอเพียงมีประโยชน์ท่านเท่านั้นเป็นพอ ไม่สนหรอกว่าใครจะด่าว่าเหยียดหยาม ดูถูก เพราะนี่คือ **การบำเพ็ญ** นี่คือ **การภาวนา**

ความน่ารังเกียจของคนก็คือความเห็นแก่ตัว ที่เราไม่ชอบคนนั้นไม่ชอบคนนี้ ก็เพราะมันเห็นแก่ตัว ถ้ามันไม่เห็นแก่ตัว มันก็ไม่น่ารังเกียจ วันนี้หลวงปู่ยังพูดกับคนที่มาจากสหรัฐฯ บริษัทพวกนี้มันน่ารังเกียจยิ่งกว่านักการเมืองอีกนะ นักการเมืองนี่มันเอา เป็นทีๆ เอาตอนที่เราไปเลือกตั้ง มันมาเอา แต่นี่ไม่ได้เลือกตั้ง มันก็มาเอา แล้วมันเอาทุกวัน

ตลอดทั้งปี ชั่วชีวิตเราจนตาย เรายังไม่รู้เลยมันเอาไปเท่าไหร่ มันน่ารังเกียจ เรียกว่ากินรวบทุกระบบโดยที่เราไม่รู้สึกตัวด้วยซ้ำไป

เพราะเราไปเชื่อในภาพที่สร้างไว้ให้เราเชื่อ เราไม่รู้แล้วไปติดยึดอยู่ในรูปแบบที่ทำให้เราดูว่ามันดี แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่ มันอัปรีย์

หลวงปู่พูดเรื่องนี้มาหลายปีแล้ว รวมๆ สรุปวันนี้ธรรมะนะจ๊ะไม่ใช่การเมือง มันเป็นธรรมะที่ประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม ก็พูดด้วยหลักของธรรมะว่านี่มันผิดหลัก มันไม่เข้าหลักธรรมะเลย เมื่อไม่เข้าหลักธรรมะแล้วจะยังไง เราก็ต้องหาวิธีให้มันเข้าหลักธรรมะ

พระพุทธเจ้าสอนให้เรามีชีวิตที่คลายทุกข์ แล้วสุขจะเกิดขึ้นเอง

วันนี้ คนจากสหรัฐฯ เขามาถาม เขาเห็นหลวงปู่ลงอะไรต่ออะไรเยอะแยะ เขาก็ถาม หลวงปู่ปลูกไว้เต็ม เขียวขจีเต็มไปหมด จากผืนนาโล่งๆ ปลูกต้นไม้ ต้นกล้วย ข้าวโพด ปลูกผัก ฟักทอง แตงไทย ปลูกอะไรต่ออะไรเยอะแยะ นี่มันเป็นหลักอะไรเนี่ย เราก็เลยบอก เนี่ย..ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวฯ แล้วมันก็ตรงกับหลักเศรษฐศาสตร์ในเชิงพุทธ

พุทธวิถี ท่านไม่ได้สอนให้เรารวย แต่สอนให้เรามีความสุข แต่เมื่อใดที่ทุนนิยมเข้ามาแทรก มันต้องรวย ต้องมี แต่หาสุขไม่ ไม่มีสุข

วิธีคิดของพุทธ ก็คือ อยู่อย่างเป็นสุข ตายอย่างเป็นสุข เรายืนด้วยลำแข้งตัวเราเองได้ พึ่งพาตัวเองได้ ถือว่าเราใช้ได้ เรามีความสุข ถ้าเมื่อใดที่เรายืนด้วยลำแข้งตัวเองไม่ได้ พึ่งพาตัวเองไม่ได้ แล้วต้องพึ่ง

ทุกอย่างกับคนอื่น ถ้าอย่างนั้นเราเป็นทุกข์แน่ ไม่ใช่วิธีคิดแบบเศรษฐศาสตร์ในเชิงพุทธ ไม่ใช่วิธีคิดแบบหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ให้เข้าใจความหมายนี้ แล้วเราจะรู้ว่า **พระพุทธเจ้าสอนให้เรามีชีวิตอย่างชนิดที่คลายทุกข์ แล้วความสุขมันจะเกิดขึ้นเอง** แล้วเราจะคลายทุกข์ได้อย่างไรถ้าเราไม่มีปัญญารู้ทัน เราจะคลายทุกข์ได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีปัญญาเข้าใจสภาพธรรมที่ปรากฏตามความเป็นจริง แล้วเราจะคลายทุกข์ได้อย่างไร ถ้ามองกล เกม กาม ของโลกไม่ออก แล้วเราจะคลายทุกข์ได้อย่างไร ถ้าไม่รู้จักเข้าใจ สิ่งแวดล้อม สรรพชีวิต สรรพสิ่งรอบกาย แล้วก็เพื่อนมนุษย์รอบตัวเรา

งั้นเรื่องพวกนี้จึงเป็นธรรมะ ไม่ใช่เป็นเรื่องธรรมเมา ไม่ใช่เป็นเรื่องวุ่นวาย ไม่ใช่เป็นเรื่องเลอะเทอะ ไม่ใช่เป็นเรื่องการเมือง การเมืองก็คือเรื่องชีวิต เรื่องของชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากคนชั่วที่ทำชั่ว พูดชั่ว คิดชั่ว หรือคนดีที่ทำดี พูดดี คิดดี แล้วแต่วิถีแห่งคนๆ นั้น กลุ่มนั้น พวกนั้น

เมื่อเราได้รับผลกระทบแล้ว เราจะมีชีวิตอยู่แบบชนิดไม่เป็นทุกข์ได้อย่างไร ต้องเข้าใจ รู้จัก ต้องรู้จักแยกแยะ เมื่อแยกแยะแล้วก็ต้องรู้จักบริหารจัดการแก้

เมื่อแก้ไม่ได้ สุดท้ายก็ต้องใช้คำว่า ปรมัตถสัจจะ คือ วางแล้วว่าง ดับแล้วเย็น แต่จะถึงคำๆ นั้นได้ ต้องผ่านกระบวนการ หยิบ จับมาก่อน จึงจะรู้ว่ามันควรจะวางตรงไหน ไม่ควรวางตรงไหน นี่คือพุทธิปัญญา

หมวด ๒

มหาสติปัฏฐาน ๔
การพัฒนาตัวรู้ ให้เป็นท่านผู้รู้

มหาสติปัฏฐาน
คือการเรียนรู้โลกทั้งโลกที่เริ่มต้นจากตัวเอง ๑

“ มหาสติปัฏฐานทั้ง ๔ ”

๒๗ กันยายน ๒๕๕๘
จากเฟสบุ๊ค หลวงปู่พุทธะอิสระ (Buddha Isara)

วันพระ เรามาฟังธรรมกันเถิด

มหาสติ แปลว่า สติอันใหญ่ ปัฏฐาน แปลว่า ที่ตั้งของสติ หรือฐานที่สติระลึกได้อยู่ในปัจจุบัน

มหาสติปัฏฐานสูตร เป็นพระสูตรที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสั่งสอนแก่ภิกษุทั้งหลาย

เนื้อหาสำคัญของมหาสติปัฏฐานสูตร มี ๔ ฐาน คือ

มีฐานกาย ฐานเวทนา ฐานจิต และฐานธรรม

ฐานกาย

- มีสติรู้ในลมหายใจที่เข้า ที่ออก เรียกว่า อานาปานสติกรรมฐาน
- มีสติรู้ในอิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน เรียกว่า อิริยาบถบรรพ
- มีสติรู้ในอิริยาบถย่อย เช่น ยกขา ลดขา ยกแขน ลดแขน เหยียดนิ้ว งอนิ้ว เหล่านี้รวมเรียกว่าสัมปชัญญบรรพ
- มีสติทำความรู้จักสิ่งปฏิกูลพึงรังเกียจภายในกาย ที่มีทั้งภายในและภายนอก เรียกปฏิกูลสัญญา
- มีสติพิจารณาธาตุภายในกาย ซึ่งมี

๑. ธาตุดิน มีลักษณะเป็นของข้นแข็งทั้งภายในและภายนอก อันมี ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก ม้าม หัวใจ ตับ พังผืด ไต ปอด ไส้ใหญ่ ไส้น้อย อาหารใหม่ อาหารเก่า

๒. ธาตุน้ำ มีลักษณะเป็นของเอิบอาบ เป็นของเหลวภายในและภายนอกมีน้ำดี น้ำเสลด น้ำหนอง เลือด น้ำเหงื่อ มันข้น น้ำตา เปลวมัน น้ำลาย น้ำมูก ไขข้อ น้ำมูตร

๓. ธาตุลม ความเป็นของพัดไปมา ลมที่พัดขึ้นเบื้องบน ลมพัดลงเบื้องต่ำ ลมอยู่ในช่องท้อง ลมอยู่ในลำไส้ ลมแล่นไปตามอวัยวะน้อยใหญ่ ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก เช่น ลมหายใจอันไม่น่าปรารถนา ลมหมักหมมเหม็นเน่าอยู่ในช่องท้อง

๔. ธาตุไฟ ความเป็นของเร่าร้อน สิ่งที่เป็นเครื่องอบอุ่นแห่งกาย และเป็นเครื่องทำให้ร่างกายทรุดโทรม เป็นเครื่องเผาผลาญให้ร่างกายเร่าร้อน เป็นเครื่องทำให้ร่างกายได้ย่อยของที่กิน ดื่ม เคี้ยว

ธาตุทั้ง ๔ ซึ่งมีทั้งภายในกายและภายนอกกาย มีสภาพปฏิกูล โดยสี โดยกลิ่น โดยที่ตั้ง และโดยความไม่เที่ยง

• มีสติพิจารณาลักษณะศพของคนตาย สัตว์ตาย มี ๙ ลักษณะ ได้แก่การพิจารณาสภาพศพนั้นตั้งแต่ตายวันแรก จนถึงตายมาแล้ว ๗ วัน ๑๕ วัน ๑ เดือน ๓ เดือน ๖ เดือน ๑ ปี ตามลำดับ จนกระทั่งเป็นกองกระดูก และกระดูกผุกร่อนกลายเป็นผงปลิวไปในอากาศ ย่อยสลายกลายเป็นดิน

ฐานเวทนา มีสติพิจารณาอารมณ์

• ที่สุข ว่าตอนนี้กำลังสุขอยู่ สุขด้วยเพราะมีอะไรเป็นเหตุ

• หรือตอนนี้เรากำลังทุกข์อยู่ เราทุกข์เพราะมีอะไรเป็น ต้นเหตุ

สุขที่เกิดขึ้นนี้มีอามิส คือ สุขเพราะรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส หรือไม่มีอามิสหรือสุขเพราะมีเหตุปัจจัยอื่นใดทำให้สุข แม้ความทุกข์ก็เช่นกัน

• ไม่สุขไม่ทุกข์ เฉยๆ เพราะมีเหตุปัจจัยเชิญชวน เช่น ความขี้เกียจท้อแท้สิ้นหวัง หรือ ไม่สุขไม่ทุกข์ เฉยๆ เพราะไม่มีเหตุปัจจัยเชิญชวน

ฐานจิต มีสติระลึกรู้ให้ได้ถึงสภาพจิตว่า ขณะนี้

• จิตมีราคะหรือไม่มีราคะ
• จิตมีโทสะอยู่หรือไม่มีโทสะ
• จิตมีโมหะหรือไม่มีโมหะ
• จิตนี้หดหู่อยู่
• จิตนี้กำลังจะฟุ้งซ่าน
• จิตนี้กำลังตั้งมั่น
• จิตนี้ตั้งมั่นแล้ว

- จิตนี้มีตัวรู้
- จิตนี้ไม่มีตัวรู้
- จิตนี้กำลังรับอารมณ์อยู่
- จิตนี้กำลังคิดอยู่
- จิตนี้กำลังจดจำอยู่
- จิตนี้มีท่านผู้รู้และตั้งมั่นอยู่
- จิตนี้ไม่มีท่านผู้รู้และไม่ตั้งมั่นเลย
- จิตนี้อยู่ในการครอบงำอยู่
- จิตนี้ปราศจากการครอบงำแล้ว

และฐานสุดท้าย คือ ธรรม

- มีสติพิจารณาว่าบัดนี้เรามีเครื่องกั้นจิตที่เรียกว่านิวรณ์อยู่หรือไม่

นิวรณ์ คือ ธรรมที่กั้นจิต ไม่ให้บรรลุความดี มี ๕ อย่าง คือ

๑. กามฉันท์ ความพอใจ ความกำหนัด หรือราคะ คือความพอใจ ความยินดีในรูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กามคุณ ๕

๒. พยาบาท คิดร้ายผู้อื่น ความอาฆาต พยาบาท ความขุ่นเคือง ความขัดข้อง

๓. ถีนมิทธะ ความหดหู่ซึมเซา ความท้อแท้ใจ ความง่วง เหงาหาวนอน อันเกิดแต่จิตเป็นเหตุ ส่วนการนอนเพราะร่างกายต้องการ ถือเป็นการพักผ่อน เป็นเรื่องปกติธรรมชาติ หรือสภาวธรรม ของชีวิต

๔. อุทธัจจกุกกุจจะ ความฟุ้งซ่านรำคาญใจ

๕. วิจิกิจฉา ความลังเลสงสัยในคุณของพระพุทธ คุณของพระธรรม คุณของพระสงฆ์ คุณของศีล คุณของกรรมฐาน จึงต้องแก้ไขด้วยปัญญาให้กระจ่างแจ้งจนถึงที่สุด

- มีสติพิจารณาค้นหาความจริงในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่จริงหรือไม่
- มีสติรู้เท่าทัน รูป ที่ตาเห็น
- มีสติรู้เท่าทัน เสียง ที่หูได้ฟัง
- มีสติรู้เท่าทัน กลิ่น ที่จมูกได้ดม
- มีสติรู้เท่าทัน รส ที่ลิ้นได้สัมผัส
- มีสติรู้เท่าทัน สัมผัส ที่กายได้รับสัมผัส
- และมีสติพิจารณาว่าใจนี้มีกุศลหรืออกุศล และเหตุแห่งกุศล เหตุแห่งอกุศล เกิดจากอะไร
- มีสติพิจารณาธรรมที่เป็นส่วนกุศล และธรรมในส่วนที่เป็นอกุศลทั้งภายในและภายนอก

กุศล-อกุศลภายในได้กล่าวมาแล้ว ยังเหลือแต่กุศล-อกุศลภายนอกอันได้แก่ กุศล-อกุศลที่เรากระทำ ผู้อื่นกระทำด้วยการใช้สติปัญญาให้รู้ชัดตามความเป็นจริง จะได้ไม่หลงมัวเมาประมาท

โดยมีหลักในการพิจารณาอยู่ ๓ อย่าง คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา และอริยสัจ ๔

องค์พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรัสว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย หนทางนี้เป็นทางอันเอก เป็นทางเพื่อความบริสุทธิ์ของเหล่าสัตว์ เพื่อล่วงความโศกและปริเทวะ เพื่อความดับสูญแห่งกองทุกข์และโทมนัส เพื่อทางที่บรรลุธรรมที่ถูกต้อง เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน

ทางนั้นคือมหาสติปัฏฐานทั้ง ๔

นำเรื่องมหาสติปัฏฐานทั้ง ๔ มาให้อ่าน จะได้ให้พวกท่านทั้งหลายได้พัฒนาชีวิต สติปัญญาให้มีคุณภาพ ถูกต้องสอดคล้องตามหลักทำนองคลองธรรม

หากมีเวลา โอกาสหน้าจะนำเอารายละเอียดในเรื่องกาย เวทนา จิต ธรรม มาอธิบายให้ละเอียดกระจ่างอีกรอบ

พุทธะอิสระ

“...ที่จริงพระธรรมนั้น
แม้ไม่มีพระพุทธเจ้า
ก็ปรากฏอยู่เดิมแล้ว
แต่เพราะมนุษย์และสัตว์
พรหมและมาร เทวดา
และสามัญสัตว์ทั้งปวง
ไม่สามารถเข้าถึงอริยสัจธรรมนั้นได้
ต้องอาศัยบารมีธรรม
แห่งพระโพธิสัตว์เจ้าที่สั่งสมอบรมมา”

มหาสติปัฏฐาน
คือการเรียนรู้โลกทั้งโลกที่เริ่มต้นจากตัวเอง ๒

" กายานุปัสสนา อานาปานบรรพ "

๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
จากเฟสบุ๊ค หลวงปู่พุทธะอิสระ (Buddha Isara)

วันนี้วันพระ เรามาฟังธรรม ปฏิบัติธรรมกันดีกว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุพิจารณาเห็นกายในกายอยู่อย่างไรเล่า

ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ไปสู่ป่าก็ดี ไปสู่โคนไม้ก็ดี ไปสู่เรือนว่างก็ดี นั่งคู้บัลลังก์ ตั้งกายตรง ดำรงสติมั่นไว้เฉพาะหน้า

เธอมีสติระลึกได้อยู่ว่ากำลังหายใจออก มีสติระลึกได้อยู่ว่ากำลังหายใจเข้า

เมื่อหายใจออกยาว ก็มีสติระลึกได้รู้ชัดว่ากำลังหายใจออกยาว

เมื่อหายใจเข้ายาว ก็มีสติระลึกรู้ชัดว่ากำลังหายใจเข้ายาว

เมื่อหายใจออกสั้น ก็มีสติระลึกได้รู้ชัดว่ากำลังหายใจออกสั้น

เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็มีสติระลึกรู้ชัดว่ากำลังหายใจเข้าสั้น

มีสติระลึกรู้ได้แน่ชัดว่า เราจักเป็นผู้กำหนดรู้ตลอดกองลมหายใจทั้งปวง หายใจออก

มีสติระลึกรู้ได้แน่ชัดว่า เราจักเป็นผู้กำหนดรู้ตลอดกองลมหายใจทั้งปวง หายใจเข้า

มีสติระลึกรู้ได้แน่ชัดว่า เราจักระงับกายสังขาร หายใจออก

มีสติระลึกรู้ได้แน่ชัดว่า เราจักระงับกายสังขาร หายใจเข้า

ภิกษุย่อมพิจารณาเห็นดังนี้ทั้งในกายภายในบ้าง ในกายภายนอกบ้าง

พิจารณาเห็นกายในกายทั้งภายในทั้งภายนอกบ้าง (ทั้งของตนเองบ้าง ทั้งของผู้อื่นบ้าง)

จบอานาปานบรรพ

. . . .

ท่านทั้งหลายจะเห็นว่าอานาปานสติของพระผู้มีพระภาคเจ้ามิได้มีคำภาวนาใดๆ

มีแต่สติระลึกรู้อยู่เฉพาะลมหายใจที่กำลังเข้าและกำลังออกจนชำนาญ ตั้งมั่น

แล้วพัฒนาขึ้นมาระลึกรู้ลักษณะของลมหายใจที่เข้าและออกว่ายาวหรือสั้น

ขั้นต่อมาก็พัฒนาสติสัมปชัญญะ ความระลึกรู้ลมหายใจที่เข้าและออกให้ตลอดสาย คือ หัวลม กลางลม และหางลม

ความระลึกรู้ในขั้นนี้จะชัดเจน ตั้งมั่น ว่องไว จนสามารถตามรู้

หัวลม กลางลม หางลม ว่าลมหายใจที่เข้าได้ชำแรกเข้าไป ในอวัยวะต่างๆ ภายในกาย นอกกาย และปรุงเป็นอาหารให้แก่เม็ดเลือดเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตอินทรีย์ทั้งภายในและภายนอกกาย

เมื่อหายใจออก ก็ระลึกรับรู้ชัดเจนว่าหัวลม กลางลม หางลม ได้ออกจนหมดแล้ว

ขั้นต่อมาเมื่อสติสัมปชัญญะ คือความระลึกรู้ชัดเจน ตั้งมั่น ว่องไวได้มากขึ้น จึงสามารถแยกแยะได้ชัดเจนว่าลมหายใจที่เข้าและออกบริสุทธิ์สะอาด ปราศจากสิ่งเจือปนปรุงแต่งของอารมณ์ใดๆ แล้วจึงหายใจเข้าหรือหายใจออก

และถ้ามีการปรุงแต่งเจือปนเข้ามาในขณะที่กำลังหายใจ สติสัมปชัญญะ คือความระลึกรู้ก็สามารถระงับยับยั้งสิ่งปรุงแต่งเจือปนนั้นได้ แล้วจึงหายใจเข้า

ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ รวดเร็วกว่าการเดินทางของเสียงและแสง

อานาปานสติกรรมฐาน คือบทเรียนบทแรกของกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน

เป็นเครื่องอยู่หรือวิหารธรรมของพระพุทธเจ้า พระอริยเจ้า และเทพพรหมทั้งหลาย

. . . .

ผู้ปฏิบัติอานาปานสติกรรมฐานจะได้รับอานิสงส์ ดังที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ ความว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อานาปานสติ อันภิกษุเจริญแล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมมีผลมาก มีอานิสงส์มาก ภิกษุที่เจริญอานาปานสติแล้ว ทำให้มาก

แล้ว ย่อมทำสติปัฏฐาน ๔ ให้บริบูรณ์ได้ ภิกษุที่เจริญสติปัฏฐาน ๔ แล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมทำโพชฌงค์ ๗ ให้บริบูรณ์ได้ ภิกษุที่เจริญโพชฌงค์ ๗ แล้ว ทำให้มากแล้ว ย่อมบำเพ็ญวิชชาและวิมุตติให้บริบูรณ์ได้

โพชฌงค์ คือธรรมที่เป็นองค์แห่งการตรัสรู้ มี ๗ ประการ คือ

๑. สติสัมโพชฌงค์ ความระลึกได้ สำนึกพร้อมอยู่ ใจอยู่กับกิจ จิตอยู่กับเรื่อง

๒. ธัมมวิจยะสัมโพชฌงค์ ความเฟ้นธรรม ความสอดส่องสืบค้นธรรม

๓. วิริยะสัมโพชฌงค์ ความเพียร

๔. ปีติสัมโพชฌงค์ ความอิ่มใจ

๕. ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ ความสงบกายสงบใจ

๖. สมาธิสัมโพชฌงค์ ความมีใจตั้งมั่น จิตแน่วในอารมณ์

๗. อุเบกขาสัมโพชฌงค์ ความมีใจเป็นกลางเพราะเห็นตามเป็นจริง

ฉันอยากจะบอกเพื่อเตือนให้ใช้สติระลึกให้ได้ว่า
ไหนๆ เราก็ต้องหายใจกันอยู่แล้ว
ทำไมถึงได้ไม่หาประโยชน์จากลมหายใจ
ทำให้การหายใจกลายเป็นกำไรของชีวิต
อารมณ์ และจิตวิญญาณเล่า

พุทธะอิสระ

มหาสติปัฏฐาน
คือการเรียนรู้โลกทั้งโลกที่เริ่มต้นจากตัวเอง ๓

" มหาสติปัฏฐาน ๔ กายานุปัสสนา
ตอน อิริยาบถบรรพ "

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๘
จากเฟสบุ๊ค หลวงปู่พุทธะอิสระ (Buddha Isara)

มหาสติปัฏฐาน ๔ กายานุปัสสนา
ตอน อิริยาบถบรรพ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย

ภิกษุเดินอยู่ มีสติระลึกรู้แจ้งชัดอยู่ภายในและภายนอกกายว่าเรากำลังเดินอยู่

ภิกษุยืนอยู่ มีสติระลึกรู้แจ้งชัดอยู่ภายในและภายนอกกายว่าเรากำลังยืนอยู่

ภิกษุนั่งอยู่ มีสติระลึกรู้แจ้งชัดอยู่ภายในและภายนอกกายว่าเรากำลังนั่งอยู่

ภิกษุนอนอยู่ มีสติระลึกรู้แจ้งชัดอยู่ภายในและภายนอกกายว่าเรากำลังนอนอยู่

ภิกษุมีสติพิจารณาระลึกรู้แจ้งชัดกาย ภายในและภายนอกกาย ทั้งของตนและกายของผู้อื่น เพื่อพิจารณาตามหลักของขันธ์ ๕ คือ

รูป คือ ธาตุ ๔ ประกอบขึ้นเป็นร่างกายและมีจิตเข้ามาถือครอง ตามอำนาจแห่งกรรมเวทนา คืออารมณ์สุข ทุกข์ ไม่ทุกข์ไม่สุข เฉยๆ สัญญา ความทรงจำได้หมายรู้สังขาร ความปรุงแต่งของอารมณ์ของธาตุทั้งภายในและภายนอกกาย วิญญาณ การรับรู้อารมณ์

ภิกษุมีสติพิจารณาระลึกรู้แจ้งชัดกาย ทั้งภายในและภายนอก ด้วยหลักของปฏิจจสมุปปันนธรรม คือ ธรรมทั้งหลายที่เป็นเหตุปัจจัยของกันและกัน อาศัยกันและกันเกิด อันประกอบด้วย

- เพราะมี อวิชชา ความไม่รู้ เป็นปัจจัยทำให้เกิด สังขาร ความปรุงแต่ง
- เพราะมี สังขาร เป็นปัจจัยทำให้เกิด วิญญาณ การรับรู้อารมณ์
- เพราะมี วิญญาณ จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด นามรูป คือกายกับใจ
- เพราะมี นามรูป จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด สฬายตนะ คือเครื่องสืบต่ออารมณ์ หรือเครื่องมือในการรับอารมณ์ อันได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
- เพราะมี สฬายตนะ จึงเป็นปัจจัย ทำให้เกิด ผัสสะ คือการสัมผัส
- เพราะมี ผัสสะ จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด เวทนา อารมณ์สุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์ เฉยๆ
- เพราะมีอารมณ์หรือเวทนา จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด ตัณหา ความทะยานอยาก
- เพราะมี ตัณหา จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด อุปทาน ความยึดมั่นถือมั่น

● เพราะมี อุปาทาน จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด ภพ แดนเกิด

● เพราะมี ภพ จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด ชาติ การเกิด

● เพราะมี ชาติ จึงเป็นปัจจัยทำให้เกิด ชรามรณะ คือ ความแก่ ความเสื่อมคร่ำคร่า และความตายแตกสลาย จนทำให้เกิดความเศร้าโศก ร่ำไรรำพัน ไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ทั้งหลายล้วนเป็นทุกข์

ภิกษุมีสติ มีความเพียร พิจารณาความเสื่อมของกายในอิริยาบถทั้ง ๔ ทั้งภายในและภายนอกด้วยหลัก

อนิจจัง ไม่เที่ยง

ทุกขัง เป็นทุกข์

อนัตตา ความไม่มีตัวตน

ภิกษุมีสติ มีความเพียร พิจารณาระลึกรู้แจ่มชัดในธรรมทั้งหลายที่มีทั้งกุศลและอกุศล ในกายภายในและกายภายนอก

ภิกษุมีสติ มีความเพียร พิจารณาระลึกรู้แจ่มชัดถึงความเสื่อมแห่งธรรมทั้งหลาย อันมีกุศลและอกุศล ที่มีอยู่ภายในกายและภายนอกกาย

ภิกษุมีสติ มีความเพียร พิจารณาระลึกรู้แจ่มชัดกายในอิริยาบถทั้ง ๔ ดังนี้อยู่เนืองๆ จักรู้เท่าทันกาย รู้เท่าทันขันธ์ทั้ง ๕ รู้เท่าทันปฏิจจสมุปบาท รู้เท่าทันหลักไตรลักษณ์ และรู้เท่าทันสภาวธรรมที่มีทั้งภายในและภายนอกกาย

มีอีกอย่างหนึ่ง

ภิกษุมีสติ มีความเพียรตั้งมั่น ระลึกรู้แจ่มชัดในอิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน แต่เพียงสักว่ารู้ตัวอยู่ทั่วพร้อม ภายในกายและภายนอกกาย

ก็สามารถเป็นผู้ละตัณหา ความทะยานอยาก ทิฏฐิ ความเห็นลงไปได้ ความยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทานจักตั้งอยู่มิได้

อุเบกขารมณ์ คือการวางเฉยต่ออารมณ์ทั้งปวงก็จักปรากฏ

พุทธะอิสระ

มหาสติปัฏฐาน
คือการเรียนรู้โลกทั้งโลกที่เริ่มต้นจากตัวเอง ๔

" วิธีฝึกสัมปชัญญะ "

๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
จากเฟสบุ๊ค หลวงปู่พุทธะอิสระ (Buddha Isara)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุย่อมทำความรู้สึกตัว ในการก้าว ในการถอย ในการแล ในการเหลียว ในการคู้เข้า ในการเหยียดออก ในการทรงผ้าสังฆาฏิ บาตรและจีวร ในการฉัน การดื่ม การเคี้ยว การลิ้ม ในการถ่ายอุจจาระ และในการปัสสาวะ

ย่อมทำความรู้สึกตัว ในการเดิน การยืน การนั่ง การหลับ การตื่น การพูด การนิ่ง

ดังนี้ ภิกษุย่อมพิจารณาเห็นกายในกายทั้งภายในและภายนอก

ภิกษุย่อมมีสติของเธอตั้งมั่นอยู่ว่า กายนี้มีอยู่ ก็เพียงสักว่าเพื่อทำความระลึกรู้เท่านั้น

เธอเป็นผู้อันตัณหาและทิฏฐิ คือ ความเชื่อมิจอาศัยอยู่ได้ ไม่ถือมั่นอะไรๆ ในโลก จึงวางอุเบกขาในกายทั้งภายในและภายนอกเสีย

อธิบายความว่า

เมื่อครั้งที่แล้ว ได้อาราธนาวิธีฝึกสติ สร้างสติ ความระลึกได้ ในอิริยาบถบรรพมาให้ท่านทั้งหลายได้ศึกษา

วันนี้จักขออาราธนา **วิธีฝึกสัมปชัญญะ** ความรู้ตัวให้แก่ท่านทั้งหลายได้ศึกษาต่อไป

คำว่าภิกษุทั้งหลาย หมายถึง พุทธบริษัททั้ง ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะก้าวไปข้างหน้า ในการก้าวถอยมาข้างหลัง

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะก้าวเท้าข้างซ้ายหรือก้าวเท้าข้างขวา

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะเหลียวมองไปทางซ้าย หรือเหลียวมองไปทางขวา

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะก้มหน้า เงยหน้า

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะงอตัว เหยียดตัว

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะเหยียดแขนออก งอแขนเข้า

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะยกแขน ลดแขน

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่กางมือ กำมือ

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่เหยียดนิ้ว งอนิ้ว

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่ลืมตา หลับตา หรือกระพริบตา

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่มีน้ำลายในกระพุ้งปาก และกลืนน้ำลายในกระพุ้งปากลงคอ

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่นำเอาอาหารเข้าปาก

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่เคี้ยวอาหาร และกลืนอาหาร

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่ลิ้นรับรู้ถึงรสอาหาร

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่ดื่มน้ำ

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่กำลังนุ่งห่ม หลับนอน

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่หูได้รับเสียง

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่จมูกได้รับกลิ่น

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่กายได้รับกระทบสัมผัส เย็น ร้อน อ่อน แข็ง

ภิกษุย่อมทำความระลึกได้รู้ตัว ในขณะที่กายนี้กำลังเคลื่อนไหว

พิจารณาเช่นนี้ทั้งกายภายในและกายภายนอก ย่อมระลึกรู้ได้ว่า กายนี้สักแต่ว่ามีเอาไว้เพียงเพื่อการเจริญสติสัมปชัญญะ หรือความระลึกรู้เท่านั้น

ย่อมละได้ ซึ่งตัณหา ความทะยานอยาก

ย่อมละได้ ซึ่งทิฐิ ความเห็น หรือความเชื่อที่ผิดๆ

ย่อมละได้ ซึ่งอุปาทาน ความยึดถือในชาติภพ

การพิจารณาแรกๆ อาจจะฝึกระลึกได้รู้ตัวเฉพาะเป็นท่าเป็นเวลา หลังจากระลึกได้รู้ตัวตั้งมั่นดีแล้ว ควรทำให้กลายเป็นชีวิตประจำวันทุกขณะ ทุกลมหายใจ

จบการพิจารณาสัมปชัญญะบรรพ

พุทธะอิสระ

มหาสติปัฏฐาน
คือการเรียนรู้โลกทั้งโลกที่เริ่มต้นจากตัวเอง ๕

“ การระลึกรู้ความปฏิกูลของกาย ”

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
จากเฟสบุ้ค หลวงปู่พุทธะอิสระ (Buddha Isara)

วันนี้มาเรียน การระลึกรู้ในความปฏิกูลสกปรกของกาย ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งเป็นหนึ่งใน ๖ ข้อ ของกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน

หากท่านทั้งหลายสังเกตจะเห็นว่า การศึกษามหาสติปัฏฐานที่องค์พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงวางหลักในการพิจารณาเอาไว้เป็นขั้นเป็นตอน เป็นประโยชน์ต่อขบวนการระลึก รับรู้ อย่างค่อยเป็นค่อยไป ด้วยการสร้างสติความระลึกได้จนกล้าแข็ง แล้วจึงจะพัฒนาเข้าสู่ขบวนการสัมปชัญญะ ความรับรู้ ตื่นรู้ รู้ตัว อย่างแจ่มชัดแนบแน่น

เมื่อทำความเข้าใจการเรียนรู้สติสัมปชัญญะ ความระลึกได้ รับรู้เรื่องความปฏิกูลสกปรกของกาย

ในกาย ทั้งภายในและภายนอก แล้วทีนี้เราก็มาดูว่าองค์พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรัสสอนว่า

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุย่อมพิจารณาเห็นกายนี้แหละ ตั้งแต่พื้นเท้าขึ้นมา และปลายผมลงไป อันมีหนังห่อหุ้มอยู่โดยรอบ ซึ่งเต็มไปด้วยของไม่สะอาดมีประการต่างๆ

ของไม่สะอาดดังกล่าวนี้มีอยู่ในกายนี้ ที่ประกอบด้วย ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก ม้าม หัวใจ ตับ พังผืด ไต ปอด ไส้ใหญ่ ไส้น้อย อาหารใหม่ อาหารเก่า น้ำดี น้ำเสลด น้ำหนอง น้ำเลือด น้ำเหงื่อ น้ำตา น้ำมันเหลว น้ำลาย น้ำมูก ไขข้อ น้ำมูตร

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย กายนี้เปรียบเหมือนถุงหนัง มีปากสองข้าง ที่เต็มไปด้วยธัญชาติหลากหลาย เช่น ข้าวสาลี ข้าวสาร ถั่วต่างๆ งา ซากพืชและซากสัตว์

ผู้มีปัญญานัยตาดี ทำการแก้ถุงหนังเทธัญชาติออกมา ย่อมมองเห็นแยกแยะได้ว่า นี่ข้าวสาลี นี่ข้าวสาร นี่ถั่วชนิดต่างๆ และนี่งา

ฉันนั้นเหมือนกับภิกษุ เธอจงพิจารณาเห็นสิ่งต่างๆ ดังกล่าวที่ปะปนสกปรก ปฏิกูล ไม่สะอาด มีอยู่ภายในกายนี้ มีทั้งซากพืชซากสัตว์ใหญ่น้อย ดุจดังสุสานใหญ่ สิ่งปฏิกูลแหล่านี้มีทางเข้า ทางปาก ออกทางก้น มีกลิ่นเน่าเหม็นของสารพัดซาก ทั้งพืชแลสัตว์อัดแน่นอยู่ภายในถุงหนังคือกายนี้

มิหนำซ้ำยังต้องคอยเติมสารพัดซากลงไปในถุงหนังนี้ทุกวันจนกลายเป็นป่าช้าของซากพืชและสัตว์จวบจนวันตาย

ภิกษุผู้มีสติความระลึกได้ สัมปชัญญะความรู้ชัด

ย่อมพิจารณาเห็นกายนี้ ตั้งแต่พื้นเท้าขึ้นมา ตั้งแต่ปลายผมลงไป

ภายในและภายนอก อันมีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดโดยรอบ ซึ่งเต็มไปด้วยของไม่สะอาด ทั้งสี ทั้งรูปร่างสัณฐาน ทั้งกลิ่น ทั้งที่ตั้ง และทั้งความหมักหมมเน่าเหม็น คร่ำคร่า เสื่อมโทรม

อันมี ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก ม้าม หัวใจ ตับ พังผืด ไต ปอด ไส้ใหญ่ ไส้น้อย อาหารใหม่ อาหารเก่า น้ำดี น้ำเสลด น้ำหนอง น้ำเลือด น้ำเหงื่อ น้ำมันข้น น้ำตา น้ำมันเหลว น้ำลาย น้ำมูก น้ำมูตร น้ำไขข้อ

เหล่านี้ล้วนมีความสกปรก ปฏิกูล น่ารังเกียจโดยสี โดยกลิ่น โดยรูปร่างสัณฐาน และโดยที่ตั้ง ซึ่งมีอยู่ในกายตน และกายผู้อื่น

การระลึกได้รู้ชัดความจริงในกายตนและกายผู้อื่น อย่างแจ่มชัดดังกล่าว

จักทำให้ไม่มีอุปาทาน คือความยึดถือทั้งปวง

จักทำให้ละได้เสียซึ่งตัณหา ความทะยานอยาก

จักทำให้ละได้เสีย ซึ่งอวิชชาความไม่รู้

และจักทำให้สำรวมระวังในกรรมทั้งปวง

มีอุเบกขาวางเฉยในสิ่งเร้าเครื่องล่อทั้งปวง

เป็นเหตุให้ไม่ตกอยู่ในอำนาจความครอบงำของวัฏฏะสงสารใดๆ ได้เลย

พุทธะอิสระ

“ ภิกษุมีสติ มีความเพียร
พิจารณาความเสื่อมของกาย
ในอิริยาบถทั้ง ๔
ทั้งภายในและภายนอก
ด้วยหลัก
อนิจจัง ไม่เที่ยง
ทุกขัง เป็นทุกข์
อนัตตา ความไม่มีตัวตน ”

มหาสติปัฏฐาน ๔

แสดงธรรม ๑๓ กันยายน ๒๕๕๘

พวกเรามาปฏิบัติธรรม มาทำมหาสติปัฏฐาน ๔

ขออธิบายนิดหนึ่ง ลุกขึ้นยืนก่อน ลูก

กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน

มหาสติปัฏฐาน ๔ เป็นที่รู้กันว่า ประกอบไปด้วย **กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน** คือมีสติพิจารณาความเป็นไปภายในกายตน กายานุปัสสนาสติปัฏฐานมีอิริยาบถบรรพ สัมปชัญญะบรรพ อิริยาบถ ก็คือ ยืน เดิน นั่ง และนอน สัมปชัญญะบรรพ คือยกแขนลดแขน ยกขา ลดขา เงยหน้า หันหน้า หันหลัง มองซ้าย มองขวา อย่างนี้สัมปชัญญะบรรพ

อานาปานสติกรรมฐาน หายใจเข้า รู้ว่าลมหายใจ, หายใจออก รู้ลมหายใจ, รู้แม้กระทั่ง ระงับ

กายสังขารแล้วจึงหายใจเข้า ปรุงแต่งกายสังขารแล้วจึงหายใจออก เมื่อมีสติชัดเจน

ตามด้วย นวสีวถิกาบรรพ ก็คือ การรู้ถึงความตาย ๙ ชนิด ที่มันจะเกิดขึ้นกับตัวเราแล้วก็สัตว์และผู้คนรอบข้าง มีอะไรบ้างก็มีตั้งแต่เริ่มตาย อาการตาย สถานที่ตาย ขณะที่ตาย ตายแล้วมีอาการแบบไหน ลักษณะเป็นอย่างไร ๓ วันเป็นอย่างไร ๗ วันเป็นอย่างไร ๑๐ วัน ๑ เดือนเป็นอย่างไร ๑ ปี สุดท้าย ๑๐ ปีเป็นอย่างไร อย่างนั้นเรียกว่า นวสีวถิกาบรรพ

ต่อมาก็คือ ปฏิกูลสัญญา ก็คือการพิจารณาความเน่าเหม็นทั้งภายในแล้วก็ภายนอกกายเรา มันมีอยู่เป็นปกติ ที่มันยังดูสดสวย สะอาดสะอ้านก็เพราะว่าเราชำระล้าง เราใช้สิ่งประทินผิว เครื่องพอก เครื่องย้อม เครื่องทา เครื่องฉาบ ทำให้กลิ่นหอม ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้ แล้วไม่ได้อาบน้ำ ไม่ได้ชำระล้าง ไม่แปรงฟัน ไม่ล้างหน้าล้างตา เราก็คือถังขี้เดินมาแล้วก็ถังขี้เดินไป อะไรประมาณนั้น ถังขี้ยืนอยู่ ถังขี้นั่งอยู่ ถังขี้นอนอยู่ เน่าทั้งภายในแล้วก็ภายนอก อย่างนี้เขาเรียกว่า ปฏิกูลสัญญา

แล้วก็สุดท้าย จตุธาตุวัฏฐาน ๔ การพิจารณาสิ่งที่เป็นไปภายในกาย ดิน น้ำ ลม แล้วก็ไฟ อะไรเป็นดิน อะไรเป็นน้ำ อะไรเป็นลม อะไรเป็นไฟ ในร่างกายเรา

รวมสรุปทั้งหมดเป็น กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน

ในกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน โดยรวมยอดแล้ว เริ่มตั้งสติภายในกาย **มีสติตื่นรู้อยู่ภายในกาย ไม่มีอะไรนอกเหนือจากกาย** แม้ลมหายใจก็เป็นกายานุปัสสนา แต่ถามว่าทำไมไม่สอนลมหายใจเสียที ไม่ระลึกรู้ลมหายใจ ลมหายใจ นี่มันทำง่ายก็ว่าง่าย ทำยากก็ว่ายาก เพราะว่ามันมีทั้ง

เข้าและออก ส่วนใหญ่ ‘เข้า’ แล้วเรารู้อยู่ แต่ตอน ‘ออก’ เราไม่ค่อยรู้เท่าไหร่ เพราะ ‘ออก’ มันออกไปไกลมาก พอลมออกไปแล้ว เราก็ลอยไปกับมันด้วย พอจะ ‘เข้า’ อีกที มานึกได้ทีหลัง มันก็ออกไปไกลแล้ว ไปหลายเมตร หลายวา หลายศอก บางคนไปหลายภพหลายชาติแล้ว บางคนมันไปยัน ตัวอยู่นี่ป่านนี้ไปบ้านแล้ว อย่างนี้เป็นต้น ไปไกล อานาปานสติกรรมฐานก็เป็นกายานุปัสสนาอย่างหนึ่ง

แต่ในที่นี้ สอนให้มีสติ รู้อยู่ภายในกาย ตั้งมั่นอยู่ภายในกาย

เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน

ในการมีสติพิจารณาภายในกาย พระพุทธเจ้าก็ให้ขยับเลื่อนขั้นสภาพธรรมขึ้น ก็โดยการ**พิจารณาเวทนา** เมื่อเรารู้กายแล้ว เราก็รู้เวทนา เวทนา ก็คือสุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์ ตอนนี้เรามีความสุขอยู่ หรือความทุกข์อยู่ อย่างนี้เป็นต้น ลองพิจารณาตามดู

(หลวงปู่ไอ เนื่องจาก ยังมีอาการหลอดลมอักเสบ)

ไอ อย่างนี้เป็นเวทนามั้ย (เป็น) เป็นเวทนา เป็นสุขเวทนา หรือทุกขเวทนา (ทุกขเวทนา) เป็นทุกขเวทนา

ปวดเมื่อย เป็นเวทนามั้ย (เป็น) เป็นสุขหรือเป็นทุกข์ (เป็นทุกข์) เป็นทุกขเวทนา เรากำลังจะมีทุกขเวทนาอยู่ เรากำลังจะมีสุขเวทนาอยู่ หรือไม่สุขไม่ทุกข์ คือเฉยๆ เฉยๆ ก็จัดว่าเป็นเวทนาอย่างหนึ่ง

จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน

พิจารณาเวทนาแล้ว ต่อไปก็ **พิจารณาจิต** สภาพจิตของเราประกอบไปด้วย สิ่งที่ชอบกับสิ่งที่ไม่ชอบ เรียกว่า อิฏฐารมณ์ กับ อนิฏฐารมณ์ 'อิฏฐารมณ์' คือ 'สิ่งที่ชอบ' 'อนิฏฐารมณ์' คือ 'สิ่งที่ไม่ชอบ'

เรามีอะไรอยู่ในจิตเรา ชอบ ไม่ชอบ ใช่ ไม่ใช่ ดี ได้เสีย ทั้งหมดนี่เป็นจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ชอบ ไม่ชอบ ดี ได้ หรือเสีย โง่ ฉลาด ผูกพันรัดรึง ตกเป็นทาส หรือเป็นอิสระ ทั้งหมดนี่คือ จิตตานุปัสสนา

ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน

ส่วนข้อว่า **ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน** มันเป็นอะไรที่กว้างมาก กุศลก็เป็นธรรม อกุศลเป็นธรรมมั้ย (เป็น) อกุศลก็เป็นธรรม ตัวเราเป็นธรรมมั้ย (เป็น) ดีเป็นธรรมมั้ย (เป็น) ชั่วเป็นธรรมมั้ย (เป็น) มันกว้างมาก

การพิจารณาธรรม จะต้องมีสัมปชัญญะบรรพมาก คือมีปัญญามาก ต้องเป็นสุดยอดล่ะ

ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน นี่เป็นข้อสุดท้ายสำหรับบุคคลที่มีปัญญายิ่งยวด มีปัญญาตั้งมั่น สุดยอด เห็นอะไรเป็นธรรมไปหมด

พอเห็นอะไรเป็นธรรมไปหมด ดีก็เป็นธรรม ชั่วก็เป็นธรรม เป็นสภาพธรรมหนึ่งๆ ที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป มันจะจบลงตรงนี้ คำว่าธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานนะที่สุดของมันก็มีอยู่ คือคำว่า เป็นสภาพธรรมหนึ่งๆ ที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป ไม่ว่าจะเป็นกุศลก็ตาม อกุศลก็ตาม

ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม เป็นสภาพธรรมหนึ่งๆ ที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป นี่คือหลักในการพิจารณาใน ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน

เราสามารถที่จะพิจารณา ๔ ขั้นในเวลาเดียวกัน ขณะเดียวกัน อิริยาบถเดียวกัน ได้หรือไม่

ได้ (หลวงปู่ไอ) นี่ก็เป็นธรรมอย่างหนึ่ง เป็นทุกขเวทนา มันเป็นทุกข์ก็ต่อเมื่อเราไปมีอุปาทาน ความยึดถือ สำหรับผู้ที่เกิดเวทนา เป็นทุกข์เพราะมีอุปาทาน ความยึดถือ ต้องดูต่อไปด้วย มีทุกขเวทนา ก็เพราะมีอุปาทานความยึดถือ อุปาทานความยึดถือ เกิดขึ้นก็เพราะมีอวิชชา ความไม่รู้ นี่คือธรรม

พิจารณาต่อไปว่า อวิชชา ความไม่รู้ มันเกิดมาจากตัณหา ความทะยานอยาก ภพ ชาติ ชรา มรณะ พยาธิ สั่งสมมาทุกภพ ทุกชาติไปเรื่อยๆ จนเกาะกลุ่มกัน กลายเป็นกลุ่มด้ายที่หมุนวน แล้วสับสนปนเปื้อนแกะไม่ออกแยกไม่ได้ กลายเป็นกลุ่มก้อนของอวิชชาทำให้เกิดอุปาทาน

อวิชชา ตัณหา ความทะยานอยาก อุปาทานความยึดถือ มันเกิดเป็นกระบวนการของธรรมในฝ่ายของกุศลหรืออกุศล (อกุศล) ในฝ่ายของอกุศล มันจะเป็นกุศลได้ก็ต่อเมื่อเรารู้วิธีแก้ปัญหา แก้อุปาทาน แก้ตัณหา แก้อวิชชา เมื่อรู้วิธีแก้ตัณหา แก้อุปาทาน แก้อวิชชา จึงเป็นส่วนของกุศลธรรม

พระพุทธเจ้าสอนวิธีแก้ตัณหา แก้อวิชชา แก้อุปาทาน ด้วยการให้พิจารณาธรรมที่เป็นอนัตตลักขณธรรม ก็คือสามัญลักษณะ ๓ อย่าง อนิจจธรรม ทุกขธรรม และอนัตตา อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

การพิจารณาในธรรมที่ปรากฏขึ้น มันเป็นหลักที่จะทำให้เราเป็นผู้อยู่อย่างมีอิสรภาพ มีเสรีภาพ ดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระในสรรพสิ่งทั้งปวงที่ไม่สามารถมาครอบงำและร้อยรัด เราไม่ต้องตกเป็นทาสของอะไร เสรีภาพอย่างนี้แหละ ที่เขาเรียกว่า **วิมุตติ คือความพ้น ความหลุดพ้น**

ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดูว่ายาก ก็ยากมาก ดูว่าง่าย ก็ง่ายมาก สำหรับคนที่มีปัญญามากๆ

เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน มันก็ยังพอไม่ยากไม่ง่าย ด้วยเหตุผลว่ามันเกิดขึ้นได้เพียงแค่มีสติตื่นรู้

จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน มันเป็นเรื่องของการรู้จักตัวตน หน้าตาของตนชัดเจน

ทั้งหมดนี่มาจากกระบวนการเริ่มต้น ก็คือ กายานุปัสสนาสติ-ปัฏฐาน มีสติรู้จักความเป็นไปภายในกายตน รู้อยู่ตั้งแต่หัวจรดปลายเท้า ยืนอยู่ก็รู้ เดินอยู่ก็รู้ นั่งอยู่ก็รู้ นอนอยู่ก็รู้

พอรู้แล้วทีนี้เราก็จะเข้าใจล่ะ รู้แล้วต้องเข้าใจ ไม่ใช่รู้แล้ว ไม่เข้าใจ รู้จริง ต้องเข้าใจ ถ้ารู้จำนี่มันจะไม่ทำให้เกิดความเข้าใจ

อยู่อย่างเป็นผู้ที่ไม่โดนดีครอบงำ ชั่วแปดเปื้อน

พระพุทธศาสนาสอนให้เกิด 'ตัวรู้' พอรู้แล้วเราก็จะแยกแยะดีชั่วถูกผิดได้ แต่ถึงที่สุดของดีชั่วถูกผิด มันก็ต้องมีวิธีวิเคราะห์พินิจพิจารณา พอวิเคราะห์พินิจพิจารณาก็ไม่ใช่หมายถึง ว่าปฏิเสธชั่วแล้วก็ยอมรับความดีก็ไม่ใช่ หรือว่าปฏิเสธดี ยอมรับความชั่วก็ไม่ใช่

ต้องอยู่ระหว่างดีกับชั่ว อย่างเป็นผู้ที่ไม่โดนดีครอบงำ ชั่วแปดเปื้อน แล้วก็เป็นผู้ทำหน้าที่แยกแยะให้ดีชัด ชั่วชัด คือดีชัดเจน ชั่วชัดแจ๋ว เพื่ออะไร เพื่อให้เป็นวิถีทางของคนรุ่นต่อมา หรือสัตว์รุ่นต่อๆ มาที่จะได้เรียนรู้ศึกษาว่า ดีมันหน้าตาอย่างนี้นะ ชั่วมันหน้าตาอย่างนี้นะ ไม่ใช่ว่าคนเห็นธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดีก็ใช่ ชั่วก็ได้ อยู่กับมันหมดโดยไม่สนใจว่าจะแบ่งแยกให้ชัดเจน ถ้าอย่างนี้ก็ถือว่าเป็น **วิปลาสแห่งธรรม** เรียกว่าสัญญาวิปลาส ทิฏฐิวิปลาส เหมือนอย่างที่วิเคราะห์ว่า สัญญาวิปลาสคือความทรงจำที่วิปลาส ทิฏฐิวิปลาสคือความเห็นที่วิปลาส จิตวิปลาสคือความเข้าใจรู้จักสภาพธรรมที่ปรากฏตามความเป็นจริงที่มีอยู่ในจิตของตนมันผิดเพี้ยน บิดเบี้ยวไป เพราะสภาพจิตนี้มันไม่คงที่

กุศลกรรม กับ อกุศลกรรม

เราดีได้ทั้งปีมั้ย (ไม่ได้) ดีได้ทุกนาทีมั้ย (ไม่ได้) แล้วเราชั่วได้ทุกนาทีมั้ย (ไม่ได้) ดีก็ไม่ได้ทุกนาที ชั่วก็ไม่ได้ทุกนาที ทำไมดีมันไม่ได้ทุกนาที ชั่วไม่ได้ทุกนาที ก็เพราะว่า เรามีกรรม เรามีอวิชชา เรามีตัณหา เรามีอุปาทาน กรรม อวิชชา ตัณหา อุปาทาน

แต่กรรมตัวนี้ก็ยังต้องแบ่งออกมาอีกระหว่าง **กุศลกรรม** กับ **อกุศลกรรม** มันเป็นต้นกำเนิดให้อุปาทานแข็งแรงหรืออ่อนแอ มันเป็นต้นกำเนิดให้ตัณหาแข็งแรงหรืออ่อนแอ คือความอยาก แข็งแรงหรืออ่อนแอ มันเป็นต้นกำเนิดให้อวิชชาความไม่รู้แข็งแรงหรืออ่อนแอ ถ้าเมื่อใดที่อกุศลกรรมมันมาก กุศลกรรมมันน้อย ตัณหาก็จะแข็งแรง อุปาทานก็จะแข็งแรง และอวิชชาก็จะแข็งแรง แต่ถ้าเมื่อใดที่กุศลกรรมมันมาก ตัณหามันก็จะอ่อนแอ อุปาทานก็จะอ่อนแอ และอวิชชาก็จะอ่อนแอ

เพราะฉะนั้น คนที่เป็นมนุษย์พันธุ์เต่าฤุยมีกุศลกรรมมากหรืออกุศลกรรมมาก (อกุศลกรรมมาก) อกุศลกรรมมาก แล้วมันไม่ใช่มากแบบธรรมดา มันมากแบบวิปริตผิดธรรมดา จนพระพุทธเจ้าต้องจัดคนพวกนี้ไว้อยู่ในประเภทรอจะเป็นอาหารของเต่าและปลา ไม่สามารถจะโปรดได้ในชาติภพนี้ หรือภพไหนต่อไป จนกว่าเขาจะเปลื้องพันธนาการแห่งอกุศลกรรมให้เบาบางลง

หัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา

เพราะนี่แหละเลยเป็นที่มาที่พระพุทธเจ้าต้องสอนให้เราทำแต่เรื่องของดี กุศล บุญ ละบาป ในหลักคิดของหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนาว่า

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง การไม่ทำบาปทั้งปวง ละบาป กุสะลัสสูปะสัมปะทา การทำกุศล หรือทำความดีด้วยความชาญฉลาดให้ถึงพร้อม

จะเห็นว่าละชั่ว แล้วก็มาทำดี เพราะมันเป็นหัวใจหลักที่จะทำให้อวิชชา ตัณหา และอุปาทานอ่อนแอ เรื่องชั่วๆ มันอ่อนแอ เรื่องดีๆ มันก็จะแข็งแรงขึ้นมา พอเรื่องดีๆ มันแข็งแรงขึ้นมาแล้ว มันจะทำอะไรต่อไปได้อีก มันก็จะทำให้กระบวนการทำก็ตาม พูดก็ตาม คิดก็ตาม ที่เราจะมีต่อไปในกายานุปัสสนา ในเวทนานุปัสสนา ในจิตตานุปัสสนา ในธัมมานุปัสสนา ก็จะเป็นแต่ในส่วนที่เป็นฝ่ายดี เป็นกุศล เป็นส่วนที่ตั้งมั่นได้ง่าย มีสติรอบรู้เข้าใจ มีสมาธิตั้งมั่น มีปัญญารุ่งเรืองเจริญ แล้วมันก็จะปลดเปลื้องพันธนาการของชาติ ชรา มรณะ พยาธิ ได้ง่ายมาก

แต่ในมุมกลับกัน ถ้าอกุศลกรรมมันแข็งแรง กุศลกรรมมันอ่อนแอ มันก็จะทำให้อวิชชา ตัณหา อุปาทาน แข็งแรงมากๆ พอแข็งแรงมากๆ เราจะมาพิจารณากายก็ไม่รู้ว่า กายนี้มันกายใคร รู้แต่ว่ากายกู เพราะมีอุปาทานความยึดถือมาก กูปวด กูไอ กูเจ็บ กูป่วย กูเมื่อย กูเหนื่อย กูเพลีย กูเปลี้ย กูทุกข์ กูร้อน กูหนาว กูหิว กูกระหาย กูอยาก กูได้ กูต้องการ กูเสีย

มันมีแต่คำว่า 'กู' มันไม่มีคำว่า 'กลาง'

เมื่อมันมีคำว่า กู ไม่มีคำว่า กลาง มันจะขยับขั้นไปถึงคำว่าเวทนาก็เป็นเวทนากูอีก ไม่ใช่เวทนากลางๆ พอไปถึงคำว่า 'จิต' ก็ไม่มีคำว่า จิตกลางๆ มีแต่จิตกู **ทุกอย่างพอมันเป็นของกู ก็ไม่รู้ว่าธรรมมันคืออะไร** กุศลธรรมคืออะไร รู้แต่ว่าอกุศลธรรม ทำได้อย่างเดียว มนุษย์พวกนี้จึงเป็นมนุษย์ที่น่าสงสารมาก มันจะตกต่ำจนกระทั่งยากที่จะช่วยเหลือ เพราะเขาได้สั่งสมแต่อกุศลกรรมมาอย่างยาวนาน ละเว้นกุศลกรรมมาอยู่เนืองนิจ ทั้งที่ไม่ควรจะละเว้นกุศลกรรมเลย ควรจะต้องละเว้นอกุศลกรรมด้วยซ้ำ แต่เขาไม่ทำ เพราะเหตุแห่งอกุศลกรรมมีมาก มันจึงยากต่อการอบรมสั่งสอน

เป็นผู้มีสัมมาทิฏฐิ สั่งสมกุศลกรรม ละอกุศลกรรม

พระพุทธเจ้าจึงสอนให้เราบำเพ็ญแต่กุศลกรรม แล้วในส่วนของกุศลกรรม มีอะไรบ้างที่ควรจะทำ

จะเอาอะไรบ้างล่ะ จะเอาทาน จะเอาศีล จะเอาภาวนา ที่พระพุทธเจ้าย่นย่อลงมาให้เหลือ ๓ อย่าง เรียกว่า ศีล สมาธิ ปัญญา หรือ

จะเอาเฉพาะแบบชาวบ้านธรรมดาว่า พระมา..ใส่บาตร ขอทานมา.. บริจาคทาน พระเทศน์..ฟังธรรม น้อมคำนับผู้มีคุณ บูชาครูบาอาจารย์ เทิดทูนคุณบิดามารดา เหล่านี้เป็นกุศลมั้ย (เป็น) พัฒนามาเรื่อยๆ จากเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ขยับขึ้นไปเรื่อยๆ มนุษย์จึงไม่ควรปฏิเสธในส่วนที่เป็นกุศลเลย

อะไรที่เป็นอกุศลควรละ เพราะมันอยู่ในหลักคิดของผู้มีสัมมาทิฏฐิ คนที่มีสัมมาทิฏฐิ คือ

ต้องละอกุศล ทำให้อกุศลที่เจริญแล้ว มันหมดไป เสื่อมไป

อกุศลที่ไม่เจริญ ก็อย่าให้มันเจริญเลย

กุศลใดที่มันยังไม่เจริญ ก็ทำให้มันเจริญขึ้น

กุศลที่เจริญแล้ว ก็ทำให้เจริญมากๆ ขึ้น

สรุปคือทำให้กุศลที่ไม่เจริญให้มันเจริญขึ้น กุศลที่เจริญแล้วให้เจริญขึ้นอีก อกุศลที่ไม่เจริญ ก็อย่าให้มันเจริญเลย อกุศลที่มีให้หมดไป หน้าที่ของสัมมาทิฏฐิเป็นอย่างนี้ นี่คือหลัก ๔ ข้อที่อยู่ในคำว่า **สัมมาทิฏฐิ**

เป็นผู้มีสัมมาทิฏฐิ เชื่อกรรม

ต่อมาก็ต้องเชื่อว่า กุศลกรรมมันมีจริง มีผลจริง เรียกว่ากรรม เชื่อกรรม นี่คือหลักคิด ๒ ข้อที่อยู่ในหลักสัมมาทิฏฐิ

เป็นผู้มีสัมมาทิฏฐิ ทุกข์เกิดเพราะมีเหตุปัจจัย

และเชื่อต่อมาว่า **ทุกข์มันมีเหตุปัจจัย** ไม่ใช่อยู่ดีๆ มันเกิด ทุกข์มีอยู่ มาจากเหตุปัจจัย

รู้ทุกข์ รู้เหตุเกิดทุกข์ ทางดับทุกข์นั้นมันอยู่จริง ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ถ้าทำได้ มันก็จะเข้าถึงความดับทุกข์ได้

เชื่อ ๓ สิ่ง อันเป็น ๓ สิ่งประเสริฐนี้แหละ จึงถือว่าเป็นผู้มีสัมมาทิฏฐิ

ทั้งหมดนี้ เป็นธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน มีทั้งฝ่ายกุศล แล้วก็ฝ่ายอกุศล

การพิจารณาธรรมต้องใช้ปัญญา

เพราะงั้น **กาย เวทนา จิต และธรรม อันไหนที่ใช้ปัญญามากที่สุด (ธรรม)** จะเห็นว่าหลวงปู่ต้องใช้วิธีอธิบาย ใช้กระบวนการเทียบเคียงให้เราได้เห็นตามเป็นจริงว่า นี่คือธรรมะ ธรรมะมีทั้งกุศลและอกุศล

คนปฏิบัติธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานได้ไม่สะทกสะท้าน เขาเรียกว่าไม่อายฟ้าไม่อายดิน ไม่หวาดผวาสะดุ้งกลัวกับภูตผีปีศาจมารพรหมเทวดายักษ์ เพราะเป็นผู้ที่เข้าใจรู้จักตามความเป็นจริง เป็นผู้องอาจงดงามเสมอเป็นผู้ยิ่งใหญ่อยู่ในทิศทั้ง ๔ เป็นผู้รุ่งเรืองเจริญ และมีชัยชนะในทุกสิ่ง

แต่มันต้องหมายถึงว่า เราต้องสั่งสมอบรม เจริญ พัฒนามาตั้งแต่กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน มีสติอยู่ในกาย เวลานี้มีสติอยู่ในกายมั้ย (มี) เป็นสุขหรือเป็นทุกข์หรือเฉยๆ.. เป็นสุขหรือเป็นทุกข์หรือเฉยๆ ก็เป็นเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน จิตเราสงบหรือไม่สงบ สับสนหรือไม่สับสน มีความง่วงหงาว อึมครึมคลุมเครือ ไม่แจ่มชัดหรือโปร่งเบาสบาย เรียกว่าสบายใจ ก็เป็นจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน รู้สภาพธรรมที่ปรากฏทั้งภายในและภายนอก เข้าใจเส้นสายโยงใยของธรรมทั้งส่วนที่เป็นกุศล อกุศล บุญกับบาป

ธรรมที่เป็นส่วนของต้นเหตุรากเหง้าของตัณหา อวิชชาและอุปาทาน

ธรรมที่เป็นส่วนของต้นเหตุรากเหง้าของตัณหา อวิชชาและอุปาทาน คืออะไร ก็คือกรรม มันเป็นสาเหตุของกันและกันนะ ไม่ใช่เป็นแค่รากเหง้าและต้นเหตุอย่างเดียว เป็นสาเหตุของกันและกัน เพราะมีอวิชชา จึงทำให้ทำกรรม ถูกมั้ย ใช่มั้ย เพราะมีกรรม จึงทำให้ก่อกำเนิดเกิดอวิชชา มันจึงเป็นเหตุปัจจัยของกันและกัน

เพราะฉะนั้นถ้าจะตัดวงจรมันก็ต้องใช้ปัญญาทะลุทะลวงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงคำว่า สรรพสิ่งเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป

เท่านี้แหละ ก็ถือว่า เราก็ถึงวิมุตติ คือความหลุดพ้นจากเครื่องครอบงำ พร้อมทั้งกรรม กุศล อกุศล อวิชชา ตัณหา และอุปาทาน ชาติ ชรา มรณะ พยาธิก็หมดสิ้นไป

จบมั้ย จบนะ บรรลุหมดแล้วใช่มั้ย
วันนี้ได้ครบมั้ย กาย เวทนา จิต ธรรม
ไปเหอะ บ้านใครบ้านมัน กูไม่ไหวล่ะ สี่โมงละ พอ
(กราบ)

“ เรามีอะไรอยู่ในจิตเรา
ชอบ ไม่ชอบ
ใช่ ไม่ใช่ ดี ได้เสีย
ทั้งหมดนี่ เป็น
'จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน' ”

ฝึกรวมตัวรู้เป็นหนึ่งเดียวกับกาย

ปฏิบัติธรรม ท่ายืน

วันมาฆบูชา ๔ มีนาคม ๒๕๕๘

ณ ศาลาวัดอ้อน้อย

ปฏิบัติธรรมกันหน่อย ดีมั้ย ลุกขึ้นยืน เตรียมตัวปฏิบัติธรรม หาที่ยืนให้มั่นคง

ยืนให้มั่นคง ไม่จำเป็นต้องยืนตรง แต่ยืนให้มั่นคงก็แล้วกัน ทำไงก็ได้

ทรงกาย น้ำหนักตัวอยู่ที่ฝ่าเท้า ๒ ข้างเสมอกัน

เราจะทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว ขาวรอบและผ่องใสโดยการ **มีสติในกาย**

ทำไม่ยาก เริ่มต้นตั้งแต่จากการมีสติที่ฝ่าเท้าก่อน

ฝึกสติความรู้สึกตัว ที่ฝ่าเท้า - ศีรษะ

ส่งความรู้สึก.. สติ ก็คือความรู้สึก ส่งความรู้สึกตัวลงไปที่ฝ่าเท้า ดูหนังเท้าของเรา ไม่ต้องก้มหน้าดู ส่งความรู้สึก หนังฝ่าเท้าเราแนบพื้นติดกันมั้ย

น้ำหนักตัวทิ้งอยู่เท้าใดเท้าหนึ่ง เอียงไปข้างหนึ่งข้างใดมากไปมั้ย แล้วส่งความรู้สึกไปหนังเท้า น้ำหนักตัวที่ฝ่าเท้า จากฝ่าเท้าขึ้นมาที่หลังเท้า

ลองดูซิว่านิ้วเท้าทั้ง ๑๐ เราเกร็งมั้ย เราเหยียดยื่นไปข้างหน้าตรงๆ หรือว่างอจุ้ม เกร็ง ส่งความรู้สึกจากนิ้วเท้าทั้ง ๑๐ ก็ขยับขึ้นมาที่ข้อตาตุ่ม ข้อเท้า ๒ ข้าง เป็นไงมีเกร็ง มีบิด มีเบี้ยวมั้ย

จากข้อเท้า ๒ ข้างก็มาดูที่แข้ง ที่น่อง ข้างหน้ากับข้างหลัง ดูซิว่าเรายืนตรงหรือว่างุ้มงอ

ส่งความรู้สึกจากแข้ง จากน่อง ขยับมาอยู่ที่หัวเข่า เราทิ้งน้ำหนักตัวไปเข่าข้างใดข้างหนึ่งมากไปหรือไม่ ทำให้มัน balance คือให้มันสมดุลเสมอกัน

แล้วก็ขยับเลื่อนความรู้สึกจากเข่า ก็มาที่หน้าขา หน้าขา ก้นกบ สะโพก ดูซิ เรายืนแบบสมดุลมั้ย รับน้ำหนักตัวช่วงบนได้อย่างสมดุล ไม่เอนเอียงหรือไม่

จากหน้าขา ก้นกบ สะโพก ช่วงลำตัวด้านล่าง ก็ขยับขึ้นไปช่วงลำตัวท่อนบน ไล่ตั้งแต่หัวเหน่าขึ้นไปจนถึงสะดือด้านหน้า ช่องท้อง กระดูกซี่โครง ทรวงอก ไหปลาร้า ลำคอ ลูกกระเดือก กราม คาง ฟัน กระโหลกศีรษะด้านหน้า ก็คือ โพรงจมูก โหนกแก้ม เบ้าตา โหนกคิ้ว หน้าผาก ไล่ลงไปจนถึงข้างหลัง กระโหลกศีรษะด้านหลัง กระดูกต้นคอ ลงไปจนถึง

หัวไหล่ ไหปลาร้า ท่อนแขนด้านบน ข้อศอก ท่อนแขนด้านล่าง ลงไปจนถึงข้อมือ ฝ่ามือ นิ้วมือ

แล้วก็ไล่ย้อนขึ้นมา จากนิ้วมือ ข้อนิ้วมือ ฝ่ามือทั้ง ๒ ข้าง จนถึงข้อมือ ท่อนแขนด้านล่าง ข้อศอก ท่อนแขนด้านบน ๒ ข้าง ขึ้นมาที่หัวไหล่ ๒ ข้าง บ่า ๒ ข้าง มาถึงกระดูกต้นคอด้านหลังลงไป ที่กระดูกซี่โครงด้านหลัง ลงไปจนถึงกระดูกสันหลัง ลงไปจนถึงก้นกบ ไล่ลงไปจนถึงตะโพก ขาพับ น่อง ส้นเท้า แล้วก็ฝ่าเท้า

ส่งความรู้สึกย้อนไปอย่างนี้ จากข้างหน้ามาข้างหลัง ข้างหลังไปข้างหน้า **ทำยังไงก็ได้ ให้สติตั้งอยู่**

เรามีตัวรู้ ไปอยู่กับสิ่งอื่นๆ เรื่องอื่นๆ มาชั่วชีวิต มันก็ไม่พัฒนาขึ้นซะที **เรามี ตัวรู้ อยู่ภายในกายตัวเองบ้าง**

ทำให้ตัวรู้กับกาย รวมเป็นหนึ่งกันบ้าง

ไม่มีอารมณ์อื่น มีแต่รู้อยู่ว่า ขณะนี้ยืน ยืนอยู่

ถามว่าทำไมต้องยืน

พระพุทธเจ้าสอนให้ปฏิบัติธรรมในอิริยาบถ ๔ คือยืน เดิน นั่ง แล้วจึงนอน

เราเริ่มต้นจากยืน ก็ตรงต่อคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าให้ยืนก่อน เพราะมนุษย์เริ่มต้นชีวิตก็ต้องยืน แล้วจึงจะเดินได้

ยืน ส่งความรู้สึกในท่ายืน รักษาท่ายืนไว้ให้มั่นคง

สำคัญที่สุดคือ กายมั่นคงอย่างเดียวไม่พอ

ต้องจิตมั่นคงด้วย

สรุปก็คือ กายรวมจิต จิตรวมกาย..

กายกับจิตรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน

. . . . .

เวลากายมันรวมกับจิต จะสังเกตว่ากล้ามเนื้อทุกส่วนในร่างกายมันคลายนะ หน้าไม่เมื่อย คิ้วไม่ย่น สมองไม่มึน หัว ตัว ตา ตีน มือ ไม่เกร็งไม่กำ

ทุกอย่างผ่อนคลาย แต่มีตัวรู้เอาไว้ เพราะผ่อนคลายในที่นี้ มันจะใกล้กับถีนมิทธะ คือความง่วง เดี๋ยวจะโยก หลับ งั้นจะต้องสร้าง 'ตัวรู้' ให้มากขึ้น

เราเคยยกกล้ามเนื้อหน้าอยู่เป็นประจำ เกร็งกล้ามเนื้อหน้า ปาก คาง คอ อยู่เป็นประจำ ลองผ่อนคลายมันด้วยการมีแต่ ตัวรู้ เฉยๆ ภายในเราก็จะรู้สึก เออ นี่ มันเป็นภาระนะในการมีชีวิต แค่จะแบกเนื้อ แบกหนังเกร็ง กำเอาไว้ มันก็มีความทุกข์เป็นภาระอย่างยิ่งล่ะ ไม่ต้องไปพูดถึงเรื่องต้องไปทำกรรมอื่นๆ หรือร่วมกิจกรรมอื่นๆ

แค่สมองผ่อนคลาย แล้วไม่คิดอะไร มันก็เป็นความสุข

พระพุทธเจ้า พระองค์ไม่ได้สอนให้สุข แต่สอนให้พ้นทุกข์ แล้วความสุขจะตามมา

และการพ้นทุกข์เบื้องต้น ก็เริ่มต้นจากการรู้ว่า เรามีทุกข์อะไร

ตอนนี้เรามีทุกข์ ก็คือพอเราเกร็งกล้ามเนื้อ เกร็งตัว เส้นเอ็น พังผืดยึดไปหมด ข้อกระดูกทุกส่วน ขมึงทึงไปหมด ตึงเครียด นี่เป็นความทุกข์อย่างหนึ่ง

ทุกข์อีกอย่างหนึ่งก็คือ ความง่วงหงาวหาวนอน นั่นเป็นเพราะว่าเรามีความเพียรน้อย จิตใจไม่แกร่งกล้า เพราะเราอยู่ในการครอบงำของอารมณ์ เราปล่อยให้อารมณ์มาครอบงำเรา

วิธีแก้ก็คือ ทำความเพียรให้มากขึ้น สลัดมันทิ้ง ตรงดิ่งเข้าไปสู่ตัวรู้ ภายในกาย

ไม่ต้องเกร็งไม่ต้องกำ ปล่อยตามธรรมชาติ

ทีนี้เราค่อยๆ หย่อนตัวลงนั่งช้าๆ แบบมีตัวรู้ภายใน มีสติอยู่ในกาย

ไม่ปล่อยอารมณ์ใดๆ เข้ามาครอบงำ นั่งอย่างรู้ตัว

กระบวนการฟอกจิต ขัดเกลาจิต ไม่ใช่อาศัยว่าเราทำชั่วมาทั้งชีวิตแล้วมาทำกรรมฐานจะสำเร็จประโยชน์ ไม่ใช่นะลูก

ทุกอย่างมีขั้นตอน เหมือนเรากรองเอาเพชรออกจากกรวด เพราะเพชรมันอยู่ในหิน มันต้องมาทุบมาสกัด มันมีคลุมมีปก บางครั้งในกรวดมันก็มีเพชรอยู่ในนั้น มันต้องมีขั้นตอนพระพุทธเจ้าทรงวางขั้นตอนพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์ไว้ว่า

ไม่ทำชั่ว ทำดี คือเครื่องซักฟอก

สำรอกจิต สำรอกกายใจตน

เพราะเราเกิดมาทุกคนมีชั่วติดมาทั้งนั้น แต่เพราะรู้จึงพยายามสำรอก ชำระขัดเกลาความอัปรีย์ทั้งหลายก็ลดลง บรรเทาเบาบางลงเพราะรู้ว่าความไม่ดีมันมีโดยธรรมชาติ เหมือนดอกบัวไม่ได้เกิดในกระถางทองคำ เกิดจากปฏิกูลโคลนตม แต่ต้องพัฒนาตัวเองเป็นขั้นตอน จากโคลนมาสู่น้ำ จากน้ำมาสู่ผิวน้ำ และบาน พ้นน้ำสู่แสงอาทิตย์ มันไม่ง่าย

กระบวนการไม่ทำชั่วนี่ก็เหมือนกระบวนการพัฒนา ไม่ทำชั่วแล้วก็ต้องทำดี

วิธีทำดีมีอยู่หลากหลาย ดีทางกาย ดีธรรมชาติ ดีทางจิตใจ

ไม่ทำชั่วก็มีหลากหลาย ไม่ทำชั่วทางกาย ไม่ทำชั่วทางวาจา ไม่ทำชั่วทางจิตใจ

แล้วพัฒนาขึ้นมา เอาล่ะเมื่อไม่ทำชั่ว มีแต่ดี แล้วก็ต้องขจัด เพราะบางครั้งเรามีดีแล้ว เราก็จะยึดถือ เออดีนะ กูเป็นคนดี กูมันวิเศษ กูเป็นผู้นำ กูเป็นคนทำคุณประโยชน์ กูเป็นผู้ให้ กูเป็นผู้สมควรจะได้รับการตอบแทนบ้าง มันก็เลยจะกลายเป็นการสร้างอัตตา สร้างอีโก้ สร้างทิฏฐิ สร้างมานะ คือความถือตัวถือตน ความเห็นที่จะถือตัวถือตน

พระพุทธเจ้าก็บอกอย่างนั้นจะเลว ต้องไปเริ่มต้นนับหนึ่งมาใหม่ ถ้าจะต่อยอดความดีให้สูงขึ้น ก็ต้องขัดเกลาอัตตา ทำลายอีโก้ ความถือตัวถือตน ทำลายทิฏฐิ ความเห็นที่มีมานะ คือความถือตัวถือตนเสีย ความเห็นที่ผิดๆ ทำลายไป นำมาซึ่งวิธีขัดเกลาจิตใจ เรียกว่าชำระล้างจิตของตนให้ผ่องแผ้วและขาวรอบ มันไม่ได้ยาก มันง่ายมากๆ

วันนี้เมื่อสามสิบกว่าปี หลวงปู่เขียนบทโศลกเอาไว้อยู่ที่ถ้ำสิงโตทองว่า...

"ลูกรัก กิจพระศาสนาไม่มีอะไรมาก ไม่เพิ่มขยะใหม่ ทำลายขยะเก่า ทำของดีที่มีอยู่แล้วให้ผ่องใส.."

เรามีขยะเก่าไหม เกิดมาก็มีอาสวะแล้ว เรียกว่าเป็นของเก่า มีความเพียรที่จะกำจัดขยะเก่า แล้วก็ทำของดีที่มีอยู่แล้วให้ผ่องใส คือก่อนที่ขยะมันจะมาเกาะกุมเรา ไม่รู้ว่ากี่ภพกี่ชาติ จิตนี้มันงดงามประภัสสรรุ่งเรืองเจริญ มีอยู่จริง เพชรมันก็อยู่ในตมจริงๆ เหง้าของดอกบัวที่งดงามมันก็มีอยู่ในตมจริงๆ เราก็ต้องขุดค้นมันหามัน

เรียกว่า **“ไม่เพิ่มขยะใหม่ ทำลายขยะเก่า ทำของดีที่มีอยู่แล้วให้ผ่องใส” ขัดเกลาจิต ชำระจิต ฟอกจิตของตน จบกิจพระศาสนา**

งั้น ท่านที่รักทั้งหลายก็ต้องมีความเพียร ต้องขยัน ต้องพยายาม ใช้เวลาว่างที่มี อย่าเอาแต่เม้าท์ ไปนั่งคุยให้เสียเวลากับเรื่องไร้สาระ เดี๋ยวนี้เรามีเครื่องเล่นมาก พวกอินเตอร์เน็ทไอที ระบบการสื่อสารและการติดต่อ โลกของการพูดคุยประชาสัมพันธ์ก็ยิ่งทำให้เราห่างไกลจากความเป็นตัวของตัวเอง ยิ่งหลุดออกไปจากความเป็นตัวของตัวเอง ยิ่งนักบวช ยิ่งคุณพระ ยิ่งผู้อยู่ในศาสนาติดต่อกับโลก โลกกว้างขึ้นก็ติดโรคมากขึ้น

ซึ่งมันผิดวิธีคิดของพระศาสดา พระองค์ทรงปฏิเสธ ไม่ใช่ปฏิเสธโลก ทรงหนีออกมาจากโลกเพื่อไม่ให้ต้องการติดโรค โรคติดต่อทางวาจา โรคติดต่อทางจิตใจ กายเป็นผู้หมักหมมโสโครก มากมีไปด้วยอาสวะกิเลส ทีนี้จะเอาอะไรไปสอนเขาล่ะ ก็จะเอาสิ่งที่ตัวเองอยาก คำสอนที่มากไปด้วยความอยาก เต็มตื้นเต็มไปด้วยความอยาก มันไม่ใช่เป็นคำสอนที่บริสุทธิ์ แม้จะอ้างพุทธพจน์ บทพระบาลีข้อนั้นข้อนี้สุดท้ายก็เพื่อตัวเอง ตัวอย่างเช่น เอาคำว่าบุญกิริยาวัตถุ เรียกว่าทานมัย เอ้า! นี่เป็นพุทธพจน์นะ เป็นบทพระบาลี แต่เอามาเพื่อใช้แสวงหา สะสมพอกพูนให้กับตัวเอง จนกลายเป็นอาสวะกองกิเลสหมักหมม

พระธรรมวินัยนี้ เปรียบประดุจดังดั่งดาบ ขึ้นอยู่กับใครไปจับ คนดีหรือคนชั่ว ถ้าเราใช้ดาบไม่เป็น แทนที่จะเอาดาบมาล้างศัตรู ก็เอาดาบมาฆ่าตัวเอง แต่คนที่คิดว่าจะพัฒนา ถึงแม้ชั่วแต่คิดจะพัฒนาตัวเอง อย่างนี้ก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดจากพระธรรม

สร้างตัวรู้ ก็คือการสร้างสติ

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ปฏิบัติธรรม สร้างตัวรู้ ภายในกาย (ท่ายืน)

ธรรมกายเขาสอนให้ได้บุญ ก็เพราะการบริจาค

พุทธะอิสระสอนให้ได้บุญ ด้วยการลุกขึ้นยืน

ยืน แล้วเดี๋ยวมีบุญ

ยืน แล้วไม่ต้องทำอะไร ส่งความรู้สึก ลงไปที่กาย

รับรู้เรื่อง ภายในกาย รู้ว่าอะไรมันเกิดขึ้นภายในกาย

รู้ว่า สติ เราจับจ้องอยู่ภายในกาย

รู้ว่า กายนี้ประกอบไปด้วยความจริงที่เราปฏิเสธไม่ได้ว่า มันเป็นสมมุติ แต่มันก็เป็นสมมุติที่เราต้องบริหารให้เป็น

ทุกอย่างในโลกเป็นสมมุติทั้งหมด แต่ก็เป็นสมมุติที่เราปฏิเสธไม่ได้ เพราะเราจำเป็นต้องอยู่กับมัน **ปัญหามันอยู่ที่ว่า เราจะโดนมันใช้ หรือเราจะเป็นผู้ใช้มัน**

ตอนนี้เรากำลังจะใช้มัน จะมาดูมัน เพื่อจะทำตัวเองให้อยู่เหนือมัน

ถ้าเราไม่รู้จักมัน ไม่ดูมัน เราก็ไม่มีสิทธิ์จะทำตัวเองให้อยู่เหนือมัน แล้วมันก็ครอบงำเรา

เดี๋ยวมันจะเจ็บ เดี๋ยวมันจะโวยวาย เดี๋ยวมันจะร้อน เดี๋ยวมัน จะหนาว เดี๋ยวมันจะโกรธ เดี๋ยวมันจะชอบ เดี๋ยวมันจะชัง เดี๋ยวมันจะครอบงำ เราก็ต้องยอมตามมัน

เพราะงั้น การทำให้เกิดบุญของพระผู้มีพระภาคเจ้า คือต้องทำให้เรามีอำนาจเหนือสมมุติให้ได้

เมื่อไรที่เรามีอำนาจเหนือสมมุติ **คำว่า สมมุติ คืออะไร** สมมุติ ก็คือเราสมมุติกันว่านาย ก. นาง ก. ตอนอยู่ในท้องแม่ ก็ไม่ได้สมมุติอย่างนี้

ตอนอยู่ในท้องแม่ ก็สมมุติว่านี่คือลูกของแม่ ซึ่งก็ยังไม่รู้ผู้หญิงหรือผู้ชาย ออกมาแล้วก็สมมุติว่า นี่เป็นหญิง นั่นเป็นชาย สมมุติว่าลูกหญิงชื่อนางมาลี ลูกชายชื่อนายสมชาย อย่างนี้เป็นต้น

ก็เรียกขานกันมาจนกระทั่งเติบใหญ่ ก็เป็นนายสมชาย นามสกุลอะไรก็ว่ามา ก็สมมุติทั้งนั้น

ทั้งหมดนี่มันเป็นสมมุติที่เราใช้มันบ้าง มันใช้เราบ้าง เราใช้มันน้อยมาก แต่มันน่ะใช้เราเยอะมาก มันใช้เราไปฆ่า มันใช้เราไปรบ มันใช้เราไปทะเลาะ มันใช้เราไปด่า มันใช้เราไปโวยวาย มันใช้เราไปเสพ มันใช้เราไปแสดงพลัง มันใช้เราไปทำเรื่องหลากหลาย เรื่องราวหลากหลายล้วนแล้วแต่โดนสมมุติมันใช้

เรามีสิทธิ์ใช้มันได้มั้ย?

ได้ ถ้าเมื่อใดที่เรามีอำนาจ เมื่อใดที่เรามีตัวรู้ เมื่อใดที่เรามีสติแข็งแรงตั้งมั่น เมื่อใดที่เรามีปัญญารุ่งเรือง สามารถครอบงำความมืดบอดได้ สามารถขับไล่ความเลวร้าย ความตกเป็นทาสได้

งั้น หน้าที่ในวันนี้ **สร้างตัวรู้ภายในกาย เพื่อจะได้ใช้สมมุติให้เป็น**

รับรู้ ตั้งแต่หัวจรดเท้า เท้าขึ้นมาที่หัว

'รู้' อยู่เฉยๆ ไม่ต้องทำอะไรเลย.. มีแต่ ตัวรู้.. รู้ อยู่เฉยๆ ไม่ต้องทำอะไรเลย

รู้ อยู่ว่า ยืนอยู่.. รู้ อยู่ว่า นั่งอยู่.. รู้ อยู่ว่า กำลังเดินอยู่ก็ได้

แต่เวลานี้เรากำลังยืนอยู่ สร้างตัวรู้ให้เห็นชัด

สร้างตัวรู้ ให้เกิดขึ้นภายในกายตน

ไม่มีอะไรคิด.. ถ้าคิด ก็ยังตกเป็นทาสของสมมุติ

ตอนนี้เราไม่ใช่สมมุติแล้วนะ

ถ้ามีตัวรู้ นี่เป็นปรมัตถ์แล้วนะ

ปรมัตถ์ นี่มันหมายถึง มหาบารมีนะ ของพระโพธิสัตว์ ของพระพุทธเจ้านะ

เรียกว่า ปัญญาปรมัตถบารมี

มีตัวรู้ ปรากฎชัด

ตั้งตัวรู้.. ให้รู้ตั้งแต่ปลายเท้า จนกระทั่งมาถึงศีรษะ

ไม่มีเรื่องอื่นให้รับรู้ นอกจากรู้ภายในสมมุติ หรือรู้ภายในกายที่สมมุติว่าเป็นเรา ไม่มีคำภาวนา ไม่มีคำอธิษฐาน ไม่ต้องยืนเต๊ะท่า

ยืนสบายๆ เฉยๆ แค่มีตัวรู้อยู่ภายใน ก็ใช้ได้แล้ว

นี่คือ วิถีแห่งปัญญา เป็นวิถีแห่งการพ้นทุกข์ เป็นวิถีแห่งการรู้ทันสมมุติ

และไม่ตกเป็นทาสของสมมุติ ไม่โดนสมมุติครอบงำ แล้วเราก็จะมีอำนาจเหนือสมมุติ

ทีนี้ลองหันไปอยู่ฝั่งตรงข้ามของตัวเองซิ ดูว่าเรายัง รู้ อยู่มั้ย

หรือโดนสมมุติครอบงำ กระจายไปแล้ว..ตัวรู้ มันหายไปแล้ว ฟุ้งซ่านไปแล้ว หงุดหงิดไปแล้ว

ไม่มีคำภาวนา ไม่มีคำอธิษฐาน

มีแต่ตัวรู้.. เฉย.. รู้.. เฉย.. รู้.. เฉย.. รู้.. เฉย

รู้ อยู่ภายในนะลูก.. ไม่ใช่ รู้ นอกกาย..

รู้สมมุติ ภายในกายตน

สิ่งที่เรากำลังทำอยู่นี่ คือ การเจริญสติ

เมื่อตอนบ่ายพูดไปแล้วว่าวิถีแห่งการบรรลุพระอริยเจ้ามีอยู่แค่ ๒ อย่าง คือสติกับปัญญา เท่านั้น

สร้างตัวรู้ ก็คือการสร้างสติ เมื่อมีสติ ปัญญาก็จะเกิด

ดั่งพระพุทธพจน์ที่ว่า สติมา สัมปชาโน

มีสติ ปัญญาก็จะตามมา

อยากจะเป็นคนมีปัญญา รู้จัก เข้าใจ ก็ต้องฝึกสติมากๆสร้าง 'ตัวรู้' บ่อยๆ

อย่าใช้เฉพาะแค่วันละเวลา ถ้ามีโอกาส ทำให้ได้ทุกเวลา

ทำได้ทั้งวันยิ่งดีใหญ่ เราจะได้ไม่อยู่ในอำนาจการครอบงำของสมมุติใดๆ ที่มาทางตาเห็น หูฟัง จมูกได้ ลิ้นรับ กายสัมผัส

สมมุติเหล่านั้นก็จะครอบงำจิตเราไม่ได้ เราจะกลายเป็นผู้มีอิสระ มีเสรีภาพ มีอำนาจเหนือสรรพสิ่ง

สติ เป็นอุปการะต่อธรรมทั้งปวง เป็นอุปการะต่ออริยเจ้า เป็นอุปการะต่อความถูกต้อง

เป็นอุปการะต่อความเจริญ เป็นอุปการะต่อความรุ่งเรือง แล้วก็เป็นอุปการะต่อปัญญา

เอ้า ลองหันกลับมาที่เดิม ในทิศทางเดิม ดูซิว่า ตัวรู้ ยังอยู่กับที่มั้ยหรือไปไหนแล้ว

รู้ แล้วเฉย มันก็จะทำให้ทุกอย่างในกายสงบนิ่ง

ความดันจะลดลง เลือดลมจะสูบฉีดน้อยลง การเผาผลาญในร่างกายก็จะลดลง

พลังงานในกายจะสมดุลมากขึ้น ความสับสนว้าวุ่นทุรนทุรายในอารมณ์ ในสมอง ในจิตวิญญาณ ก็จะบรรเทาเบาบางลง

ขอเพียงมี ตัวรู้ เท่านั้น ทุกอย่างก็จะสงบ เย็น ผ่อนคลาย

สงบ เย็น ผ่อนคลาย ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่าย

มันต้องสามารถเอาชนะความยุ่ง ฟุ้งซ่าน หงุดหงิดรำคาญให้ได้ แต่เราไม่ต้องไปชนะมัน..

เรื่องของเรื่อง ง่ายมาก แค่ทำตัวรู้ให้ปรากฏ

รู้ อยู่ตั้งแต่หัวจรดปลายเท้า เดี๋ยวความผ่อนคลาย สงบเย็น ก็เกิดตามมาเอง ไม่ต้องไปรบกับใคร ไม่ต้องไปทะเลาะ ไปอะไร

ในสถานการณ์ต่อสู้ที่เลวร้าย ไม่ว่าจะอยู่ในสนามใดๆ สิ่งสำคัญที่สุด ก็คือ

เราจะมีชัยหรือพ่ายแพ้ ขึ้นอยู่กับว่าเรามีตัวรู้มาก หรือรู้น้อย

ถ้ารู้มาก ชัยชนะก็เกิด..แต่ถ้ารู้น้อย ความพ่ายแพ้ก็เกิด

ก่อนที่จะชนะสิ่งอื่น ต้องรู้จักชนะตัวเองให้ได้ก่อน

ความรู้อยู่ภายใน นี่แหละ คือขบวนการที่ทำให้ตัวเองชนะต่อการครอบงำของสมมุติทั้งปวงได้

ทีนี้ มากำหนดอยู่ที่ลมหายใจ

หายใจเข้า ภาวนาว่า สัตว์ทั้งปวง จงเป็นสุข

หายใจออก ภาวนาว่า สัตว์ทั้งปวง จงพ้นทุกข์

...ยกมือไหว้พระกรรมฐาน

ลงนั่ง ลูก...

ทำบ่อยๆ อย่าคอยเพียงแค่จะมาทำที่วัด กลับไปบ้านอยู่เฉยๆ ว่างๆ นั่งดูโทรทัศน์ เราเบื่อที่จะดู ก็กลับมาอยู่กับตัวเอง ซักแว๊บหนึ่ง ชั่วเวลาแค่ช้างกระดิกหู งูแลบลิ้น อึดลมหายใจหนึ่งก็ได้ประโยชน์แล้ว ดูหนังไป ฟังเพลงไป ดูโทรทัศน์ ละคร ข่าวไป ทำได้นะลูก ไม่ใช่ทำไม่ได้ เอ้อ.. เบื่อเว้ย รำคาญ กลับมาอยู่กับตัวเอง เอ้อ..นั่งท่าไหน นั่งสบายมั้ย ปกติมั้ย กระดูกบิดเบี้ยวมั้ย แค่นี้

หลวงปู่นี่เป็นคนดูโทรทัศน์นะ เพราะต้องดูเพื่อให้รู้ว่าข่าวสารข้อมูลเป็นยังไง แต่บางเรื่องที่ข่าวสารข้อมูลที่เรารับรู้ มันรุนแรง เราจะรู้สึกว่าโดนบีบคั้นทางอารมณ์ เคยรู้สึกมั้ย เรารู้สึกว่า โดนบีบคั้นอารมณ์มันเสียดแทง คือสิ่งที่เรารับมามันเสียดแทงอารมณ์เรา มันเสียดแทงจิตใจและความคิดต่างๆ เราจะหยุดทันที ไม่เอาล่ะ กูไม่รับมึงล่ะ ปิดก๊อก ไม่ใช่ปิดโทรทัศน์นะ ไม่ใช่ปิดสื่อ แต่ปิดก๊อกตัวเอง กูไม่รับมึงล่ะ พอ หยุดกลับมารักษา ไม่ปล่อยให้ตัวเองลื่นไหลถลาและตกเป็นทาสไป อย่างนี้น่ะฝึกบ่อยๆ

ฝึกที่จะชนะตัวเองในการเสพอารมณ์ต่างๆ บ่อยๆ

ฝึกที่จะชนะตัวเองในการเสพอารมณ์ต่างๆ บ่อยๆ ด้วยการสร้างตัวรู้ให้มากขึ้น เท่านี้แหละ วิถีแห่งอริยมรรคก็ไม่ได้ยากในการจะเดินเข้าไปหา ชัยชนะไม่ได้ลำบากที่เราจะก้าวเพิ่มขึ้น แต่ถ้าเมื่อใดที่เราเอาแต่มานั่งวิงวอน โอดครวญ ร่ำร้อง ขอความช่วยเหลือ หรือว่า ภาวนา ขอความรักษา ขอความดูแล ขอความอุปถัมภ์ ชีวิตนี้เราก็คงไม่มีสิทธิ์

เพราะสวรรค์จะให้พรกับผู้ที่เป็นผู้พรั่งพร้อมด้วยสติปัญญา สวรรค์จะให้พรสำหรับคนที่รู้เนื้อรู้ตัว ที่สามารถจะกำจัดขยะภายในให้หมดไป ทำถังให้มันว่างลงได้ พรนั้นจึงจะใส่ลงมา แต่ถ้าตัวเราเป็นถังขยะที่เต็มไปด้วยขยะ ไม่มีสวรรค์ที่ไหนจะให้พรเราได้ แม้พยายามให้ มันก็ล้นหมด

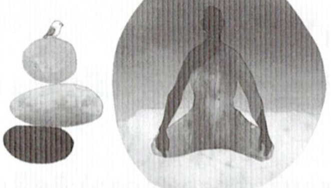
งั้นก็ต้องฝึกบ่อยๆ ศึกษา สั่งสม อบรม เจริญปัญญาอยู่เนืองๆ สติสำคัญมาก่อนปัญญา

สร้างสติ มาแล้ว ‘สัมปชาโน’ ก็คือ ‘ปัญญา’ มันจะเกิดขึ้นเอง

รู้จิต เป็นยอดแห่งความรู้

ปฏิบัติธรรม ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘

ณ ศาลาวัดอ้อน้อย

เอ้า...พร้อมหรือยัง พร้อมแล้วเข้าที่ เตรียมปฏิบัติธรรม

วันนี้ไม่มีอะไรลูก

ไม่ต้องเดินกรรมฐาน แต่มีข้อแม้ว่า

ทุกคนจะออกจากศาลานี้ได้ ต้องมีจิตที่คิดเป็นกุศล

ดูสภาพจิตตัวเอง จะยืนก็ได้ จะเดินก็ได้ หรือจะนั่งก็ได้ จะลงไปนอนก็ได้อนุญาต

นอนลงไปก็ได้ ถ้านั่งแล้วเมื่อย

แต่ให้ดูสภาพจิตตัวเองว่าเวลานี้ จิตเราเป็นกุศลหรือเป็นอกุศล

จำได้มั้ยที่สอนที่ทองผาภูมิ จิตเป็นกุศล หรือเป็นอกุศล หรือเฉยๆ

แล้วถ้าเฉย มันเฉยเพราะเหตุอะไร

เฉย เพราะเราสันหลังยาวเกียจคร้าน หรือเฉย เพราะมันไม่มีเหตุปัจจัยมาชวน

ดูจิตของตัวเอง ไม่ต้องหลับตา

การดูจิต นี่มันทำสบายๆ ไม่มีท่า ไม่มีอาการ ดูสภาพจิต ตัวเองว่าจิตเรามีอะไรอยู่

ง่วง ง่วงเป็นกุศลหรืออกุศล (อกุศล) คิดฟุ้งซ่าน นี่เป็นกุศลหรืออกุศล (อกุศล)

เอ้อ ยังออกจากศาลาไม่ได้ ไม่เป็นมงคล

ถ้าเมื่อใดที่เราจิตสงบระงับ ผ่อนคลาย โปร่ง เบา สบาย เป็นบุญเป็นกุศล มีธรรม มีศีล ตรึกอยู่ในสภาพรู้ของจิตชัดเจนมีตัวรู้ชัดเจน แสดงว่าเป็นกุศล อย่างนั้นออกจากศาลาแล้วเป็นมงคล

ยืนก็ได้ลูก นั่งมานานแล้ว เดินก็ได้ นอนก็ได้ แล้วแต่สภาพ แต่ให้เฉย ดูจิต

ดูจิตของเรา ดูแล้วไม่ต้องคิดอะไร ไม่มีความคิดอะไรปรากฏ มีแต่ตัวรู้

รู้ ถึงสภาพของอารมณ์ที่ปรากฏกับจิตว่า เวลานี้เรามีอารมณ์อะไร โกรธ ไม่พึงพอใจ หงุดหงิด ฟุ้งซ่าน หรือง่วงหงาว หาวนอน หรือระแวงสงสัย หรือวิตกกังวล หรือทุรนทุราย

มีแต่ตัวรู้ รู้.. ดูแล้ว รู้เฉยๆ

กุศลที่มีแต่ ตัวรู้ คือกุศลที่ไม่แสดงอารมณ์ใดๆ มีแต่ตัวรู้ เฉยๆ เขาเรียกว่าเป็น มหากุศลจิต

รู้ลมหายใจ ไม่จำเป็น.. ลมหายใจไม่ต้องรู้ รู้แต่สภาพจิต

แล้วเราจะคิดว่า สภาพจิตมันอยู่ตรงไหน

ในที่นี้ก็เข้าใจกันโดยเหตุ โดยความหมายเท่าเทียมกันว่า จิตตั้งอยู่ที่กาย ภายในกาย

กายอยู่ส่วนไหน ส่วนไหนรู้สึก จิตก็อยู่ตรงส่วนนั้น

ทั่วไปเราจะรู้สึกได้ว่า หัวใจมันเต้นเร็ว เต้นอยู่ตลอดเวลา

เราก็เข้าใจและเชื่อกันว่า จิตมันอยู่ที่หัวใจ เพราะมันรับรู้ได้ตลอดเวลา

จึงกลายเป็นว่า จิตตั้งอยู่ที่หน้าอก

แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่

ถ้าเมื่อใดที่เราโดนตีหัว เราเจ็บที่หัว จิตมันก็วิ่งมาที่หัว คือ รู้ได้ที่หัว

ตะปูตำเท้า รู้สึกได้ที่เท้า จิตก็มาอยู่ที่เท้า

เพราะงั้นจิตมันไปทั่ว

รู้ทุกเรื่อง ไม่ถือว่ารู้ แต่รู้จิต เป็นยอดแห่งความรู้

รู้แล้วจะรู้สึกเหมือนกับเย็นอกเย็นใจ สบายอกสบายใจ ผ่อนคลายจิตใจ นั่นเป็นผล

แต่เหตุของมัน ต้องทำให้ครบ.. รู้ อยู่ภายใน

เมื่อตัวรู้มันเกิดแล้วจะไม่ทุรนทุราย

เมื่อตัวรู้เกิดแล้ว มันจะไม่ง่วง.. ไอ้ที่ง่วง แสดงว่าไม่รู้.. ตัวรู้มันตายมันโดนครอบงำ

ตัวรู้ มันเกิดแล้วจะไม่ฟุ้ง.. ที่ฟุ้งเพราะไม่รู้

ตัวรู้ มันเกิดจะไม่สงสัย.. ที่สงสัยก็ไม่รู้

ตัวรู้ มันเกิดแล้วจะไม่หลง.. ที่หลงก็แสดงว่าไม่มีตัวรู้

ตัวรู้ เมื่อมันเกิดในจิต แล้วมันจะมีอาการ คำว่า เบากายเบาใจ เรียกว่า ลหุตา คือ เบากายเบาใจ

รู้ อย่างนี้แหละเขาเรียกว่า รู้จนสามารถหักห้ามอุปสรรคขวากหนาม

ทำตัวรู้ ให้ปรากฏอยู่ต่อเนื่อง

ตาเห็นรูปไม่ปรุง หูฟังเสียงไม่ปรุง จมูกได้กลิ่นไม่ปรุง ลิ้นรับรสไม่ปรุง กายสัมผัสไม่ปรุง

มีแต่ 'รู้' ภายใน เฉยๆ

พอไม่ปรุง ก็ไม่ฟุ้ง ไม่สร้างอารมณ์เกิดขึ้น เรียกว่า **ไม่ทำอารมณ์ให้เป็นอะไร ก็ไม่มีอะไรๆ ในอารมณ์**

รู้อยู่แก่ตัว อย่ารู้นอกตัว

ถ้ารู้นอกตัว นี่ถือว่ารู้ท่องเที่ยว อย่างนี้เขาเรียกรู้ฟุ้งซ่าน

แต่ถ้า **รู้ในตัวก็คือ รู้เพื่อตื่น**

รู้ มากเท่าไหร่ ก็จะเบามากเท่านั้น

มันจะเบาขึ้นๆ ความหนักมันก็จะน้อยลงๆ

ไม่มีคำภาวนา ไม่ต้องระลึกรู้ลมหายใจ

มีแต่รู้สภาพความเป็นไปของจิต ว่าจิตขณะนี้เป็นกุศล หรือเป็นอกุศล

ส่วนที่เป็นอกุศล คือฟุ้งซ่าน กังวล หงุดหงิด รำคาญ ว้าวุ่น สงสัย ทุรนทุราย หรือง่วงหงาว หาวนอน กลัดกลุ้มวิตกกังวล

ส่วนที่เป็นกุศล ก็คือ รู้ ชัด เฉย

รู้จนกระทั่งมันเย็นในทรวงอก

รู้ อย่างนี้จะไม่ทุรนทุราย ถ้ารู้ออกไปจะทุรนทุราย แต่ถ้ารู้เข้ามาจะสงบเย็นสบาย

หาวิธีเอาชนะ ความไม่รู้ มันให้ได้

อย่าเดินวิถีจิตผิด เคร่งเครียดเกินไปมันอาจจะเหนื่อยล้า แล้วทำให้ง่วง เบาบางเกินไป ก็กลายเป็นความเกียจคร้าน แล้วทำให้ฟุ้งซ่าน

ทำจิตให้เป็นกลางๆ เหมาะสม รู้เฉพาะที่เกิดขึ้นในขณะปัจจุบัน จิตมันมีวิถีของมันลูก เหมือนกับร่องน้ำ มันจะไหลไปตามร่องเท่านั้น ระวังจะเคลิ้มไปเสพเอาแต่ผล

สิ่งที่ต้องรู้เวลานี้ คือลักษณะของจิต

ไม่ใช่ไปเสพเอาแต่ความ นิ่งๆ เฉยๆ

จะกลายเป็นอุปาทานในจิต

คนที่รู้กับไม่รู้ จะมีอาการต่างกันนะลูก

คนที่ถึง ตัวรู้ แล้วเนี่ย ตาจะไม่เหลือกถลน เปิดกว้าง อวัยวะทั้งหลาย เซลล์ประสาท ผิวหนัง กล้ามเนื้อ จะไม่ขมึงทึงตึงเครียด แต่จะผ่อนคลาย การเผาผลาญพลังงานในร่างกายก็จะลดน้อยลง จะลดความทุรนทุราย

อย่ารู้แบบผิวเผิน อย่ารู้แบบเคลิบเคลิ้ม

รู้อาการของจิต ว่าตอนนี้เป็นกุศล หรืออกุศล หรือเฉยๆ

ถ้ารู้แบบผิวเผิน เคลิบเคลิ้ม เดี๋ยวเราก็จะง่วงล่ะ เดี๋ยวเราจะตกภวังค์ล่ะ

คนที่จะหลับ ต้องมีจิตที่ตกภวังค์ในระดับนี้เท่านั้นแหละ จึงจะหลับลงได้

เอ้า ทีนี้ ลองสำรวจดูซิว่า เราปรุงอะไรจากหูที่ได้ยินมั้ย

จิตรู้เฉยมั้ย กับสิ่งที่ได้ยิน

ต่อไป ปรุงอะไรจากตาที่เห็นมั้ย หรือเห็นก็สักแต่ว่าเห็น

เห็นผ่านๆ โดยไม่ยึดติดเอามาเป็นอารมณ์ ไม่นำมาคิด ไม่วิเคราะห์ ไม่ตรึก ไม่สงสัย

สภาพธรรมที่ปรากฏในกาย เรียกว่ากายสัมผัสกับอาการเวทนาที่ปรากฏ จิตทุรนทุรายมั้ย นั่นคือรู้สึกปวด รู้สึกเมื่อย รู้สึกเปลี้ย รู้สึกเพลีย แสดงว่าทุรนทุราย ก็แสดงว่าไม่ใช่กุศลจิตแล้ว

เราเอาเวทนาของกาย มาเป็นเครื่องปรุงของอารมณ์แห่งจิตแล้ว ความทุกข์ของกาย กลายเป็นความทุกข์ของจิตแล้ว แล้วจะหักห้ามมันอย่างไร ถ้าเป็นอย่างนี้ แสดงว่าเราขาดสติแล้ว

ลองหลับตานึกดูว่า เอาความรู้สึกที่มีเข้ามาในจิต สมมุติว่า ในขณะที่ขับรถแล้วไปชนหมา ก็จะย้ำทำย้ำคิดอยู่กับกูชนหมา แต่ล้อรถยังวิ่งอยู่ตลอดเวลา ก็แก้ปัญหาไม่ได้อยู่ดี

แต่ถ้ารู้แล้วเฉย เราก็พร้อมที่จะตั้งมั่น ประคองพวงมาลัยไปข้างหน้าได้อย่างไม่ทุรนทุราย ถูกมั้ย

แต่ถ้ารู้แล้วยังย้ำทำย้ำคิด ปวดเหลือเกินตรงนั้น เจ็บเหลือเกินตรงนี้ ย้ำอยู่อย่างนั้น ยังมีเวลาไปวิเคราะห์เรื่องอื่นมั้ย ยังมีโอกาสไปแก้ปัญหาสิ่งอื่นมั้ย

เสี้ยววินาทีหนึ่งของชีวิต จะรอดได้อย่างไร

แล้วถ้าเกิดตายในช่วงนี้ อะไรจะเกิด

น่ากลัวมั้ย

งั้น ต้องรู้แล้วเฉย

ต้องรักษาตัวรู้ให้อยู่กับจิตให้ได้ ต้องประคับประคองให้ตัวรู้กลับคืนเข้ามา อาการทางกาย ไม่ให้แทรกเข้ามากับใจ

แยกกายกับใจออกจากกันให้ชัด

ที่เมื่อย เมื่อยกาย เมื่อยขา หรือเมื่อยที่ใจ

ที่เจ็บ เจ็บกาย เจ็บขา หรือเจ็บใจ

ที่ปวด ปวดกาย ปวดขา หรือปวดใจ

แสดงว่าเรากำลังเกิดอุปาทานในขันธ์ทั้ง ๕ ล่ะ

เป็นกุศลหรืออกุศล

เมื่อเป็นอกุศล แล้วยังยอมให้มันครอบงำอยู่ได้อย่างไร

วิถีจิต ต้องใช้ปัญญาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา มันจึงจะปลดอุปฆาตกรรมได้ เรียกว่า ปลดอุปสรรคขวากหนามได้ แก้เงื่อนปมของกรรมได้ในระดับที่สามารถจะผลัดผ่อน ละเว้น ชะลอ

ถ้าเป็นกุศลจิตจริงๆ ต้องไม่มีอาการของกายปรากฏในจิต นั่นเรียกว่าจิตล้วนๆ มีแต่ตัวรู้ เรียกว่า วิสุทธิจิต จิตอันบริสุทธิ์

แสดงว่าถ้าเรายังปวดใจ เมื่อยใจ เหนื่อยใจ เรายังถอน**อุปาทานในขันธ์ทั้ง ๕** ออกจากจิตหรือกุญแจที่ล้อคจิตนี้กับกายออกไม่ได้ คือปลดเปลื้องมันไม่ได้ แก้ปมไม่ออก ก็เดินลากมันไป ถูลู่ถูกังไป ปล่อยให้มันทรมานเรา ทำร้ายเรา ทั้งที่เรากับมันคนละเรื่องกันเลย

... พอ สัปหงกอยู่นั่นแหละ ...

มันถอนยากค่ะ มันกำลังเพลินค่ะ กำลังได้ที่เลย

ปัญญา ถ้ามันไม่เกิด ให้เข่นให้ตาย ก็ไม่เกิดหรอกลูก

เพราะอะไร เพราะมันไม่ได้สั่งสมมาเป็นอาจินต์ ไม่ได้สั่งสมจนเป็นวสี คือคุ้นเคยที่จะเสพปัญญา

เมื่อถึงคราว มันก็ยากที่จะดึงมาใช้ เหมือนคนที่มีแต่ฝักดาบแต่ไม่มีมีด ชักออกมาก็มีดไม่มี

คนที่จะฝึกวิถีจิตได้ ต้องมีปัญญาในระดับที่สามารถเอามาใช้ได้ตลอดเวลา

จึงจะสามารถไปลดอำนาจของอุปฆาตกรรมได้ เลื่อนเงื่อนเวลาของอุปฆาตกรรมได้ ผลัดผ่อนกรรมอันหนักในระดับที่เป็น อุปฆาตกรรมได้

ต้องมีปัญญาระดับที่สามารถจะรู้ว่า นี่คือตัวล้อคเราระหว่างจิตกับกาย

ต้องมีปัญญาในระดับที่รู้ว่า สภาพจิตในเวลานี้ที่เราเสพอารมณ์อยู่นี่ อารมณ์ที่เกิดขึ้น สภาพจิตเป็นอย่างไร

เหมือนกับที่หลวงปู่เจริญมนต์เมื่อวานที่ศิริราช ปัญญามันจะต้องบอกตัวหลวงปู่เอง คือต้องเตือนเราว่า เอ๊ะ วันนี้ทำไมช่วงนี้ มนต์บทนี้ขั้นตอนนี้ บรรทัดนี้ ทำไมมันไม่ซึมเข้าไปในวิญญาณ

อ๋อ สภาพจิตเราเป็นเฉยๆ ไม่เป็นกุศล เรียกว่าเฉยๆ

ถ้างั้นมันเฉย เพราะเหตุไร ตามไปดูอีก เฉยเพราะเหตุแห่งการชักชวนของอกุศล

ชักชวนของอกุศล คืออะไร

ความเปลี้ย ความเพลีย ความเมื่อย ความเหนื่อย ความล้า ความร้อน เลยทำให้จิตเฉยๆ

ตามไปดูอีกว่า แล้วมันเกิดเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อไหร่ ต้องหาวิธีวิเคราะห์แบบนี้ ดูแบบนี้

แต่ปัญญาลักษณะแบบนี้ ปัญญาสภาพอย่างนี้ ไม่ใช่อยู่ดีๆ มันลอยเข้ามา

มันต้องฝึก ต้องศึกษา ต้องสั่งสม ต้องอบรม อยู่เนืองๆ ต้องทำอยู่ตลอดเวลา จนมันเป็นวสี เป็นความคุ้นเคย เป็นความเคยชิน

ก็บอกแล้วว่าถ้าเราไม่มีปัญญา ก็เหมือนกับคนตาบอด ไปเข่นให้เห็นแสงยังไงก็คงไม่เห็น

เพราะงั้นต้องทำให้ไม่บอดให้ได้ ต้องฝึกให้ได้มาก

คิดเยอะๆ เวลาอะไรมันเกิดขึ้น คิดมากๆ อย่าไปกลัวกับความคิด

วิเคราะห์เยอะๆ แล้วให้เห็นความเป็นจริงให้ได้ ฝึก

บางที **อารมณ์ มันก็เป็นตัวปิดบังปัญญา**

อารมณ์ง่วง ก็เป็นตัวปิดบังปัญญา อารมณ์โกรธ ก็เป็นตัวปิดบังปัญญา อารมณ์โลภ ก็เป็นตัวปิดบังปัญญา อารมณ์หลง ก็เป็นตัวปิดบังปัญญา

สรุปรวมๆ คือ **คนไม่มีปัญญา คือคนบ้าอารมณ์** คนตกเป็นทาสอารมณ์ คนอยู่ในอำนาจของอารมณ์ คนที่ปลดเปลื้องอารมณ์ไม่ได้

แล้วอารมณ์มันเกิดจากอะไร

ไล่ต่อไป อารมณ์มันก็เกิดจาก ตัณหา ความทะยานอยาก มันบ้าอารมณ์ไม่พอ

มันบ้าตัณหา อยากในอะไรบ้าง

ตัณหามันเกิดจากอะไร

ตัณหา มันก็เกิดจากความไม่รู้ ความไม่เข้าใจ ความไม่รู้จริง อย่างนั้นก็ทำให้รู้มากๆ จึงเป็นที่มาของคำว่า สุสสูสัง ลภเตปัญญัง การฟังด้วยดี ย่อมเกิดปัญญา อย่างนี้เป็นต้น

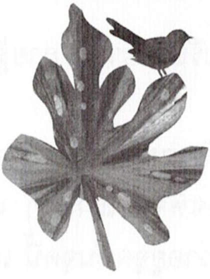
สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา แล้วก็ภาวนามยปัญญา
สุตตะ คือฟัง เรียนรู้ศึกษาสั่งสม
ฟังแล้วก็จินตา ก็คือคิด
ภาวนา ก็ลงมือทำ นี้คือวิถีของปัญญา

“รู้อยู่แก่ตัว อย่ารู้นอกตัว
ถ้ารู้นอกตัว นี่ถือว่ารู้ท่องเที่ยว
อย่างนี้เขาเรียกรู้ฟุ้งซ่าน
แต่ถ้ารู้ในตัว ก็คือ รู้เพื่อตื่น
รู้ มากเท่าไหร่ ก็จะเบามากเท่านั้น
มันจะเบาขึ้นๆ ความหนักมันก็จะน้อยลงๆ”

มหาสติที่มีอุปการคุณกับชีวิต

ปฏิบัติธรรม ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ลุกขึ้นยืน ถามว่า ทำไมต้องยืนทุกครั้งที่ปฏิบัติธรรม สำนักนี้ยืน เดิน นอน นั่งน้อยมาก ก็มันนั่งมาตลอดนี่

คนเรานั่งนานๆ คนอายุมาก นั่งทับเส้นเลือดฝอย ทำให้ปวดเมื่อย เกิดอาการเหน็บชา มีปัญหาเรื่องสุขภาพ การยืน การเดิน การบริหารอิริยาบถทั้ง ๔ ให้ครบทุกองค์ประกอบทุกท่า มันจะทำให้สุขภาพเราไม่มีปัญหา ธรรมะนี่มันเป็นการบริหารกายก็ได้ บริหารจิตก็ได้ มันขึ้นอยู่กับคนโง่หรือคนฉลาด

ถ้าคนโง่ ก็บริหารไม่ได้ ถ้าคนฉลาด ก็จะเอาธรรมะมาบริหารกายก็ได้ บริหารจิตก็ได้

ยืน แล้วก็ส่งความรู้สึกเข้าไปในกาย ทำตัวรู้ ให้เกิดขึ้นภายในกาย ตั้งแต่หัวจรดปลายเท้า

ตัวรู้ เรารู้แค่ไหน มีความรับรู้อย่างไร กายรู้อยู่ว่ายืน รู้ ใจรู้อยู่ว่ากายยืน

ยืน รู้ เฉยๆ รู้ว่า ยืนแล้วเฉยๆ ไม่ต้องคิด ไม่ต้องปรุง ไม่ต้องใคร่ครวญ ไม่ต้องกังวล พินิจพิจารณาใดๆ แค่ รู้ อยู่เฉยๆ พอรู้กว้างๆ ก่อน อย่าเพิ่งไปบอกว่าอยู่จุดนั้นจุดนี้ เอาแค่รู้อยู่เฉยๆ ก่อน คือรวมกายกับใจอยู่เป็นหนึ่งก่อน ค่อยเป็นค่อยไป รู้อยู่เฉยๆ รู้แล้วเฉยๆ

ทำตัวรู้ ให้กลายเป็น ท่านผู้รู้

รู้ แล้ว เฉย ไม่มีอะไรคิด ถ้าคิดแสดงว่าไม่เฉย ไม่มีเจตสิก เครื่องปรุงแห่งจิตมาประกอบ มีแต่ตัวรู้ ชัดแล้วเฉย ถ้ารู้แล้วไม่เฉย ก็แสดงว่ามันไม่อยู่กับตัวล่ะ มันไปไหนต่อไหนล่ะ

ไม่มีคำภาวนา เอา ตัวรู้ มาจับอยู่ที่ช่องท้อง รับรู้อยู่ที่ช่องท้อง ตั้งอยู่ที่ช่องท้อง รู้เฉพาะช่องท้อง เคลื่อนมาที่หน้าอก เคลื่อนตัวรู้ มาอยู่ที่หน้าอก อย่าไปสนใจลมหายใจ ขยับมาที่ลำคอ ด้านหน้า เคลื่อนตัวรู้มาอยู่ที่ลำคอด้านหน้า เคลื่อนมาที่ใบหน้า ย้อนไปที่ต้นคอด้านหลัง จากใบหน้าไปสู่ต้นคอด้านหลัง กระโหลกศีรษะด้านหลังจากต้นคอด้านหลัง ขึ้นมาที่กระโหลกศีรษะด้านหลังเคลื่อนไปที่กลางกระหม่อม รู้อยู่กลางกระหม่อม นิ่งอยู่ที่กลางกระหม่อม ท่านผู้รู้นั่งอยู่กลางกระหม่อม

ค่อยๆ นั่งลง อย่างผู้รู้อยู่กลางกระหม่อม อย่าหลุดนั่ง ทั้งที่มีท่านผู้รู้อยู่กลางกระหม่อม ดูซิว่า ท่านผู้รู้ภาพคมชัดแล้วหรือยัง เคลื่อนท่านผู้รู้จากกลางกระหม่อม ตรงมาที่กระโหลกศีรษะด้านขวา ต้นคอด้านหลัง

ด้านขวา บ่าด้านขวา หัวไหล่ด้านขวา ท่อนแขนด้านบนด้านขวา ข้อศอก ข้อพับด้านขวา ท่อนขาด้านล่างด้านขวา ข้อมือด้านขวา มาหยุดอยู่ที่กลาง ฝ่ามือด้านขวา ท่านผู้รู้อยู่ที่กลางฝ่ามือด้านขวา

เคลื่อนท่านผู้รู้ จากฝ่ามือขวา มาอยู่กลางมือซ้าย ขยับเคลื่อนมาที่ข้อมือซ้าย ท่อนแขนด้านล่างด้านซ้าย ข้อพับแขนด้านซ้าย ท่อนแขนด้านซ้าย หัวไหล่ซ้าย บ่าซ้าย ต้นคอด้านหลังด้านซ้าย กระโหลกศีรษะด้านซ้าย หยุดอยู่ที่กลางกระหม่อม ท่านผู้รู้สถิตนิ่งอยู่ที่กลางกระหม่อมอย่างมั่นคง

พาท่านผู้รู้ลุกขึ้นยืน ท่านผู้รู้ยังอยู่ที่กลางกระหม่อมพาท่านผู้รู้ออกเดิน **ท่านผู้รู้ยังอยู่ที่กลางกระหม่อม ยืนก็ รู้ เดินก็ รู้ นั่งก็ รู้** อย่าทำให้ท่านผู้รู้หลุดเลื่อน หรือเคลื่อนออกจากกลางกระหม่อม ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดๆ ท่านผู้รู้ต้องตั้งมั่นเสมอ เดินกลับมายืนอยู่ในที่ของตนอย่างเป็นผู้รู้ สำรวจดูท่านผู้รู้ ยังมั่นคงอยู่บนกลางกระหม่อมหรือไม่

ประมาณว่า ต้องมั่นคงถึงขนาดได้เห็นรูขุมขนบนหนังศีรษะได้สัมผัสถึงไอร้อนที่พวยพุ่งออกมาจากรูขุมขนทุกเส้นทุกรูได้

ดึงท่านผู้รู้ กลับไปอยู่ภายในกาย ทั่วสรรพางค์กาย สำรวจตั้งแต่หัวจรดปลายเท้า ดูซิว่า มีไอร้อนพวยพุ่งออกจากรูขุมขนทั่วสรรพางค์กายหรือไม่ ท่านผู้รู้ได้ชำแรกเข้าไปทั่วสรรพางค์กาย ต้องรับรู้ให้ได้ถึงรูขุมขนทุกรูขุมขนทั่วสรรพางค์กาย ลองดูกายภายในของตนซิว่า ผิวหนัง เส้นเอ็น ข้อกระดูก หรือกล้ามเนื้อ ตรงไหนที่มันขมึงทึง ตึงเครียด ให้ท่านผู้รู้ เข้าไปผ่อนคลาย

รู้ อย่างผ่อนคลาย ผิวหนัง กล้ามเนื้อ พังผืด เส้นเอ็น ข้อกระดูก ทุกสิ่งผ่อนคลาย พาท่านผู้รู้มาอยู่ที่ปลายจมูก หายใจเข้าก็รู้ชัด, หายใจออกก็รู้ชัด เพิ่มคำภาวนากับลมหายใจเข้า สัตว์ทั้งปวงจงเป็นสุข หายใจ

ออก สัตว์ทั้งปวงจงพ้นทุกข์ ยกมือไหว้พระกรรมฐาน ลงนั่ง ชัดมั้ย.. เห็นลมหายใจชัดมั้ย เห็นคำภาวนา ชัดมั้ย นั่นแหละคือ มหาสติ

มหาสติ อย่างนี้แหละ เป็นมหาสติที่มีอุปการคุณกับชีวิต ในอิริยาบถยืน อิริยาบถนั่ง อิริยาบถนอน และอิริยาบถเดิน พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงสั่งสอนว่า **ผู้มีสติในกาย กายไม่ลำบาก ผู้มีสติในวาจา วาจาไม่ลำบาก ผู้มีสติในใจ ใจนี้ก็ไม่ลำบากเลย**

หน้าที่ของพวกเรา ต้องเจริญมหาสติ และมหาสติอย่างนี้ หลวงปู่เรียกท่านว่า คือ **ท่านผู้รู้ เพราะเรามีท่านผู้รู้ เราจึงรับรู้ได้ทุกเรื่อง อย่างไม่ยึดติดและไม่มีพันธนาการ** แต่ที่ผ่านมาเราไม่เคยมีท่านผู้รู้ แต่เราก็กระเสือกกระสนหาความรู้ สุดท้ายกลายมาเป็นขยะที่ต้องมาผูกพันธนาการ ต้องมาจด มาจำ มารัดรึง แล้วสุดท้ายก็เดินแบกขยะมาเดินแบกขยะไป ยืน เดิน นั่ง นอน อยู่กับขยะ ด้วยเหตุผลเพราะเราไม่มีท่านผู้รู้ เราไม่ได้สร้าง ตัวรู้ และท่านผู้รู้ก็ตายไป

“ รู้จักสมมุติ ใช้สมมุติ
ให้ประโยชน์กับสมมุติ
ได้ประโยชน์จากสมมุติ
แล้วท้ายที่สุด
อย่ายึดติดในสิ่งที่เป็นสมมุติ ”

ดูจิต เป็นพื้นฐานของการพิจารณาธรรมในธรรม

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ณ ศาลาวัดอ้อน้อย

เราลุกขึ้นยืน เดี๋ยวปฏิบัติธรรมกันหน่อย ดูจิตกันหน่อย ดูจิต รู้เรื่องจิต เป็นยอดแห่งความรู้ทั้งปวง

รู้เรื่องอื่นมาเยอะแล้ว รู้ไปทั่วโลก รู้รอบ รู้ทางหู ทางตา ทางจมูก ทางลิ้น

ลองมา รู้ทางใจ ดูบ้าง

รู้ทางตา ก็ตาเห็นรูป รู้ทางหู ก็หูฟังเสียง รู้ทางจมูก ก็จมูกดมกลิ่น รู้ทางลิ้น ก็ลิ้นรับรส

แต่เราไม่รู้ใจเราเลย อะไรมันเกิดกับใจบ้าง อะไรบ้างที่มันเกิดกับใจ

ก็ความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง ความตกเป็นทาส ความห่วงหาอาวรณ์ ความผูกพัน การโดนครอบงำด้วยอารมณ์ อิฏฐารมณ์ และอนิฏฐารมณ์ คือ อารมณ์ที่ชอบกับอารมณ์ที่ไม่ชอบ

อันนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับใจ รวมไปถึง ความอาฆาตพยาบาท จองล้าง จองผลาญ จองเวร ความปรุงแต่งของเจตสิก เครื่องปรุงทั้งปวงที่มาจากตาเห็น หูฟัง จมูกได้ ลิ้นรับ และกายสัมผัส เรารู้มาเยอะมาก

แต่เรื่องรู้ใจ เราไม่ค่อยใส่ใจรู้ พอไม่ค่อยใส่ใจรู้ สิ่งที่รับรู้มามันก็เลยกลายเป็นความหมักหมม และสร้างมลภาวะให้เกิดในชีวิต ทำให้ชีวิตเราอยู่ทุกข์ยากลำบาก ทำก็ผิด พูดก็ผิด คิดก็ผิด ชีวิตก็สับสนวุ่นวาย

ส่งความรู้ทั้งหมดไปที่ใจ แล้วใจมันเป็นยังไง

ใจ ในที่นี้ คือการรับอารมณ์

ใจ มีสภาพอย่างไร จิตมีสภาพอย่างไร

จิต มีสภาพการรับอารมณ์ รู้อารมณ์ คิดอารมณ์ แล้วก็จำอารมณ์

รับ จำ คิด รู้ นี่คือลักษณะสภาพจิตหรือสภาพใจ รับ จำ คิด รู้

ทีนี้เราก็จะเลือกรับ เลือกจำ เลือกคิด เลือกรู้ เฉพาะตัวรู้เฉยๆ

รู้แล้วเฉยๆ ไม่มีรู้เรื่องอื่นมากกว่านี้

ไม่ต้องรู้ทางหู ไม่ต้องรู้ทางกลิ่น ทางจมูก ไม่ต้องรู้ทางสัมผัส ไม่ต้องรู้ทางลิ้น แล้วก็ไม่ต้อง รับอารมณ์มาใส่ใจ

แค่รู้สึกอยู่ในใจ เฉยๆ รับรู้ อยู่

รู้ แล้วเฉยๆ พอ

สร้างตัวรู้ ให้เกิดขึ้นในจิตในใจ

รู้ในใจ ก็คือ ไม่มีอารมณ์ใดๆ

ถ้ามีอารมณ์ก็ไม่ใช่แล้วล่ะ นั่นมันเป็นเจตสิกเครื่องปรุงจิต แสดงว่าไปรู้ในอารมณ์ล่ะ

เพราะใจไม่มีอารมณ์ จิตนี้ต้องไม่มีอารมณ์

จิตนี้มันมีแต่ ตัวรู้ ตัวรับ ตัวจำ แล้วก็ ตัวคิด

แต่ไม่มีอารมณ์

ถ้ามี ก็แสดงว่าแขกแปลกหน้ามันเข้ามา สิ่งที่ไม่พึงปรารถนามันเข้ามา มาชำแรก มาครอบงำจิต

มันทำให้จิตตกเป็นทาส

แล้วที่ตั้งของจิต มันอยู่ตรงไหน

เรา รู้ ตรงไหน จิตก็อยู่ตรงนั้น เช่น รู้ อยู่ในกาย จิตก็อยู่ที่กาย, รู้ อยู่ที่หน้าอก จิตก็อยู่ที่หน้าอก, รู้ อยู่ที่ช่องท้อง จิตก็อยู่ที่ช่องท้อง

ที่ตั้งของจิต ไม่แน่นอน

อย่าให้มันเลื่อน เคลื่อนออกไป ไม่มีอะไรต้องคิด

รู้ อยู่ เฉยๆ

ถ้าคิด ก็แสดงว่าไม่รู้แล้วล่ะ ตกเป็นทาสแล้ว เราโดนน้อมนำ หน่วงเหนี่ยว ฉุดกระชาก ลากถูออกไป สุดท้ายตัวรู้ก็ไม่มีเหลือแล้วล่ะ กลายเป็นผู้ไม่รู้ กลายเป็นผู้ที่อยู่ในอำนาจการครอบงำ

รู้ แล้วมันต้องรู้แบบชนิดที่ไม่มีอะไรครอบงำได้

รู้ เหมือนกับบุคคลที่มองดูลายเส้นอยู่บนฝ่ามือตนในที่แจ้ง

รู้ ให้ชัดอย่างนั้น

รู้ เฉยๆ ไม่มีคำภาวนา

ไม่ต้องไปสนใจเรื่องลมหายใจ เพราะเมื่อใดที่เราต้องการรู้จิต แต่ดันไปรู้ลมหายใจ เดี๋ยวมันก็เคลื่อนออกจากจิต แล้วก็เคลื่อนจากลมหายใจ ทีนี้ก็ไปใหญ่เลย

มันจะสะเปะสะปะไปเลย ทีนี้เลอะเทอะไปไกลเลย

'อยู่' กับ 'ตัวรู้' ไม่มี 'อารมณ์'

ไม่มีรัก ไม่มีโลภ ไม่มีโกรธ ไม่มีหลง ไม่มีตรึก ไม่มีวิเคราะห์ ไม่มีคิด ไม่ตกเป็นทาส ไม่อยู่ในอำนาจการครอบงำใดๆ

ไม่ผูกพัน ไม่มีพยาบาท ไม่มีจองเวร ไม่มีพันธนาการ ไม่มีความง่วงหงาวหาวนอน

ไม่มีสุข ไม่มีทุกข์

มีแต่ตัวรู้ เพราะจิตมีหน้าที่ ก็คือ รู้ รับ จำ คิด แต่ไม่มีอารมณ์

อารมณ์รักไม่มี อารมณ์โลภไม่มี อารมณ์โกรธไม่มี อารมณ์หลงไม่มี

อยู่กับจิตแท้ๆ ของตน เรียกว่า จิตเดิมแท้ จิตที่ไม่ประกอบไปด้วยอารมณ์ปรุงแต่ง จึงเรียกว่า จิตปภัสสร **เป็นวิเสสจิต จิตที่มีอิสระ มีอำนาจเหนือการครอบงำทั้งปวง**

พา 'จิตผู้รู้' ออกเดิน

ใครที่เริ่มมีอารมณ์เข้ามาแทรก ต้องหยุด

แต่มีแค่ ตัวรู้ ก็เดินต่อ มีแต่ท่านผู้รู้ ก็เดินต่อ

ต้องใช้คำว่าประคองตัวรู้ ประคองจิต เพราะจิตคือท่านผู้รู้

เดินประคองจิต ประคองตัวรู้

อย่าให้ท่านผู้รู้กระเพื่อม อย่าให้จิตกระเพื่อม

อย่าให้เจตสิกเครื่องปรุงเข้าแทรก

หรืออย่าให้อารมณ์ใดๆ ปรากฏขึ้นในขณะที่เดิน

เดินพาตัวรู้ กลับมายืนที่

สำรวจดูซิยัง รู้ อยู่มั้ย

รู้ ในที่นี้ ไม่ใช่รู้กาย แต่รู้ในจิต

รู้ กายก็ยังหยาบอยู่

พา ตัวรู้ นั่งลง

ยืนรู้ เดินรู้ นั่งก็ต้องรู้ อย่าทิ้ง ท่านผู้รู้

อยู่กับท่านผู้รู้ ทำ พูด คิด จะไม่ผิดพลาด

จากรู้จิต เคลื่อนมาอยู่ที่ รู้ลมหายใจ

แล้วสังเกตดูว่าระหว่างรู้ที่จิต กับรู้ที่ลมหายใจ

อันไหนหยาบ อันไหนละเอียดกว่ากัน

ทีนี้ ใส่คำภาวนาเข้าไป

หายใจเข้า สัตว์ทั้งปวงจงเป็นสุข

หายใจออก สัตว์ทั้งปวงจงพ้นทุกข์

ยกมือไหว้พระกรรมฐาน ลืมตา

รู้จิต หยาบ หรือรู้ลม หยาบ คนที่รู้จิต เหมือนกับคนได้ใส่แหวนเพชร เพราะมันสุกสกาว มันเบาสบาย มันสว่าง

ใส่ทองมันสวย แต่มันหนัก (รู้ลม) มันหนักเพราะมันเป็นธาตุ แต่จิตนี้มันเป็นธรรมชาติ สภาพจิตเป็นธรรมชาติ ยิ่งรู้ลึกเข้าไปเป็นชั้นๆ จิตนี่มันมีสภาพเหมือนกับหัวหอมใหญ่ มันจะปอกไปทีละชั้นๆ จนกระทั่งถึงแกนของหัวหอม จิตนี้มีสภาพไม่ต่างกัน แต่ละชั้นก็คือแต่ละชาติที่จิตนี้โดนพอกเอาไว้ด้วย ชาติ ชรา มรณะ พยาธิ ตัณหา อุปทาน อวิชชา เหล่านี้คือเปลือก หรือกลีบของหัวหอมที่พอกเอาไว้เป็นชั้นๆ หัวหอมอย่างดีก็ลูกเท่ากำปั้น แต่จิตนี้มันใหญ่มาก เท่าอนันตจักรวาล เพราะอะไร เพราะแต่ละคนมันเกิดตายๆ ไม่รู้กี่ร้อยกี่พันภพชาติ ชาติหนึ่งมันก็พอกเข้ามากลีบหนึ่ง ไม่รู้กี่ร้อยกี่พันชาติ เพราะฉะนั้นต้องค่อยๆ ปอกมันไปทีละชั้นๆ จนกระทั่งถึงแกนกลางของมัน มันก็จะค่อยๆ ละเอียดลงไปเรื่อยๆ

แต่ถ้าผู้ที่ดูจิตแล้ว ไปดูลมก็ตาม ดูเวทนาก็ตาม ดูกายก็ตาม แสดงว่าเรากลับไปสู่กระพี้ของหัวหอมเหมือนเดิม คือกลับเข้าไปเริ่มนับ ๑ ใหม่

พูดอย่างนี้เข้าใจมั้ย เพราะฉะนั้น เราก็จะไปเสียเวลาเปล่า

เรื่องการดูจิต ไม่ใช่เรื่องง่าย

แต่ถ้าทำได้ก็อย่าทิ้ง ต้องทำต่อไป

ไม่งั้นเราจะมาเริ่มต้นใหม่ มันก็เสียเวลา

จิต เป็นเรื่องละเอียดกว่ากาย และเวทนา

ส่วนที่จะละเอียดมากกว่า คือ ธรรมะ

นั่นไม่ใช่สภาพจิต แต่เป็นปัญญา

จิต เป็นพื้นฐานของการพิจารณาธรรมในธรรม

ถ้าจิตนี้ยังมีแต่กระพี้ มีแต่กลีบเปลือกนอกอยู่เป็นชั้นๆ เราจะพิจารณาธรรมใดๆ ก็ไม่ทะลุทะลวง ไม่สามารถที่จะเข้าให้ถึงแก่นแห่งธรรมนั้น จึงจำเป็นต้องปอกเปลือกจิตนี้ให้เห็นจิตแท้ๆ ให้เข้าถึงตัวรู้แท้ๆ ทีนี้ก็จะเอาปัญญาและตัวรู้นั้นไปพิจารณา 'ธรรมในธรรม'

หลักมหาสติปัฏฐาน ๔ ของพระผู้มีพระภาคเจ้า

พิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต แล้วก็พิจารณาธรรม

แต่ไม่ใช่ อยู่ดีๆ จะข้ามมาพิจารณาถึงจิตก็ไม่ใช่ เพราะกายมันเป็นเรื่องหยาบ เราต้องรู้จักจับต้องให้ชอบธรรม เหมาะสม มันก็เป็นการฝึกปรือจิตให้นิ่งและอยู่กับที่อันหยาบ

แล้วก็พัฒนามาถึงสุข ทุกข์ ซึ่งเรารู้กันอยู่ทุกวันนั่นแหละ สุข ทุกข์

แต่เรายังไม่ได้ใช้สติในการมอง เราก็ติดมันบ้าง ปฏิเสธมันบ้าง หลงมันบ้าง

การพิจารณาสุข ทุกข์ มันเผลอได้ง่าย เพราะคนที่ติดในสุขก็จะจมปลักอยู่อย่างนั้น ไม่ขยับเขยื้อนไปไหน ส่วนคนที่ยังย้ำทำ ย้ำคิดอยู่ในความทุกข์ ก็ไม่หาวิธีที่จะพ้นทุกข์ มันจึงดูแล้วไม่มี แก่นสาร คือไม่มีที่มาที่ไปชัดเจน

การจะพิจารณาเวทนาได้อย่างชัดเจนนั้น ถ้าไม่มีจิตอันบริสุทธิ์ยากมาก

เพราะไม่มีใครอยากจะรักทุกข์ ทุกคนรักสุข เมื่อรักสุข ก็แสดงว่าติดสุขใช่มั้ย ใช่ เมื่อติดสุข มันก็ไม่สามารถผ่านด่านแห่งความสุขเวทนาไปได้ สุขเวทนาก็ยังเป็นผู้ครอบงำจิตนี้อยู่ ถ้าพิจารณาทุกขเวทนาไม่ได้แล้วไหนเลยสุขเวทนาจะได้ เพราะเมื่อใดที่สุขเวทนามันเกิดขึ้น มันเป็นอารมณ์มั้ย (เป็น) ทำให้จิตหยาบลงมั้ย (หยาบ) เออ จิตมันก็จะหยาบลง

สุขเวทนาก็ไม่ได้ ทุกขเวทนาก็ไม่ได้ จิตมันก็จะหยาบลง มันเป็นเจตสิก

สุข นี่เป็นเจตสิกมั้ย (เป็น) เป็นเครื่องปรุงจิต

ทุกข์ เป็นเจตสิกมั้ย (เป็น)

แต่ที่เมื่อครู่นี้ เรากระทำนั้นมีเจตสิกมั้ย (ไม่มี) ไม่มีเจตสิก ไม่มีเครื่องปรุงจิตใดๆ จึงเป็นของละเอียด

แม้ลมหายใจก็เป็นเจตสิก เราจึงเห็นชัดว่า เออ มันหยาบ ลมมันหยาบอยู่ แม้ทำให้ถึงที่สุดแห่งลมหายใจ คำว่าทำให้ถึงที่สุดแห่งลมหายใจก็คือ หายใจเหมือนไม่หายใจ ก็ยังหยาบอยู่

ถ้าเทียบกับสภาพจิตถึงคำว่าแกนกลางของหัวหอม ก็ยังหยาบอยู่

แล้วจะพิสูจน์ได้ยังไง

ทำไปเรื่อยๆ ค่อยๆ ปอกเปลือกหัวหอมนี่ไปเรื่อยๆ ปอกไปทีละชั้นๆๆ

วันนี้เราปอกได้ชาติหนึ่ง ภพหนึ่ง พรุ่งนี้ปอกได้อีกชาติหนึ่ง ภพหนึ่ง ปอกมันไปจนกระทั่ง มันไม่มีอะไรให้เราปอก ฟังเข้าใจมั้ย

ส่วนเรื่อง พิจารณาธรรม

'เราจะไม่มีสิทธิ์เห็นธรรมใดๆ อย่างแจ่มแจ้ง แจ่มชัดเลย ถ้าเมื่อใดที่จิตนี้ยังสกปรกอยู่'

การพิจารณาธรรม ไม่ว่าจะเป็น "อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา" ก็ตาม ที่พูดนี่มันเป็นเพียงสักแต่ว่าพูด ไม่ได้พูดเพราะ "ความเห็น" แต่พูดเพราะ "ความจำ"

ถ้าพูดด้วยความเห็น มันจะกลายเป็น "อนิจจัง" อย่างที่พูด มันกลายเป็น "อนัตตา" มันจะกลายเป็น "ทุกขัง" อย่างที่พูด เหมือนเรามองภาพยนตร์ พอพูดถึง "อนิจจัง" ก็จะเห็นเป็นความไม่เที่ยงอย่างชัดเจน

พอพูดถึง "ความทุกข์" เราก็จะเห็นสัตว์ทั้งปวงเป็นทุกข์ ดูซิ อายุมากขนาดนี้ เขาก็ยังเป็นทุกข์ อายุน้อยขนาดนี้ เขาก็ยังเป็นทุกข์ มันจะเห็นแบบนี้จริงๆ เห็นจนกระทั่ง เราไม่มีอะไรในอารมณ์นั้นๆ ที่เห็นอย่างนี้จึงจะเรียกว่า **'พิจารณาธรรมในธรรม'** แต่มันจะถึงขั้นนี้ไม่ได้ตราบใดที่เรายังมีกระพี้ มีเปลือกหัวหอมห่อหุ้มจิตนี้อยู่ ให้พยายามจะพูดพ่นเพราะฉะนั้นคนที่พยายามพูดให้เรารู้ธรรม เข้าใจในธรรม ก็ได้สักแต่ว่ารู้แล้วจำ แต่ไม่ได้รู้จริง

หลวงปู่จึงเขียนบทโศลกไว้เมื่อ ๓๐-๔๐ ปีที่แล้ว สมัยที่อยู่ถ้ำสิงโตทองกับหลวงปู่โต๊ะ ท่านอยู่หน้าถ้ำ หลวงปู่อยู่หลังถ้ำว่า

"ลูกรัก... รู้ไม่จริง ถึงจำ ทำไม่ได้ มีแต่โทษ...
รู้จริง แม้ไม่จำ ทำได้ มีแต่ประโยชน์"

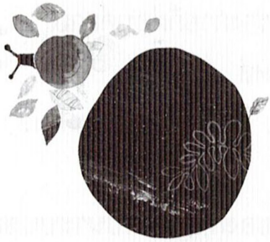
ก็บอกท่านทั้งหลายว่า

'ธรรมะ ไม่ได้มีเอาไว้คุยอวด ไม่ได้โฆษณา แต่มีเอาไว้ทำการเข้าถึงธรรม เป็นผู้ถึงธรรม ไม่ได้ทำง่าย แต่พูดเรื่องธรรม พูดไม่ได้ยากอะไร ใครๆ ก็พูดได้'

เอาล่ะ พอสมควรแก่เวลา เดี๋ยวถวายทาน

รู้กายในกาย

ปฏิบัติธรรม ๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

ลุกขึ้น...ยืน...ปฏิบัติธรรมกันหน่อยลูก เดี๋ยวจะไม่ได้กำไร ยังพอไหว

ส่งความรู้สึกเข้าไปในกาย ลูก รู้อยู่เฉพาะในกาย ไม่มีเรื่องอื่นต้องรู้ นอกจากภายในกายตน ตั้งแต่หัวจรดปลายเท้า

จัดระเบียบของกาย จนเป็นระบบของความคิด

เริ่มต้นตั้งแต่ถ่ายน้ำหนักก่อนก็ได้

เอาว่าน้ำหนักเราอยู่เท้าขวา หรือเท้าซ้าย ถ้ามากก็ขยายถ่ายไปให้มันสมดุลย์กันระหว่างทั้ง ๒ เท้า ให้เหมาะสม

ลำตัว ตั้งตรงเป็นฉากกับพื้น

เท้า แยกจากกันพอสมควร ที่สามารถยืนได้อย่างมั่นคง ไม่เซ

แขน ๒ ข้าง ทิ้งดิ่งข้างลำตัว ไม่กำไม่เกร็ง ไม่เครียด

กล้ามเนื้อ ทุกส่วนในร่างกายก็ผ่อนคลาย

ลำคอ ก็เป็นฉากกับไหล่

ใบหน้า คาง ก็ไม่เงย ไม่เชย ไม่ยก ไม่ก้มต่ำ ให้มันเหมาะสมเกิดสมดุล

เรียกว่า จัดระเบียบของกาย จนเป็นระบบของความคิด

ทำให้ร่างกายเราเกิดสมดุลอย่างเหมาะสม ควบคุมได้ทุกส่วนของร่างกาย

ทุกมัดของกล้ามเนื้อ ทุกข้อของกระดูก

อย่าลืมว่า หลวงปู่บอกว่า ทุกส่วนของร่างกาย ทุกมัดของกล้ามเนื้อทุกข้อของกระดูก

เราสามารถควบคุมมันได้ ก็คือดูมันได้ สัมผัสมันได้ รับรู้มันได้

ถ้ารู้ได้ สัมผัสได้ ก็จัดว่าเป็นกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน

ถ้ารู้ไม่ได้ สัมผัสไม่ได้ รับไม่ได้

ก็แสดงว่าไม่ใช่ล่ะ เราขาดสติล่ะ

เราไม่รู้จักในกายตนล่ะ เราจะไปรู้เรื่องอื่นอย่างไร

ความรู้มันมีอยู่ทั่วไป ทั้งภายในกาย และนอกกาย

สำคัญว่าท่านผู้รู้ มีอยู่มั้ย ตัวรับรู้ พร้อมรู้มั้ย

ถ้าท่านผู้รู้ ไม่มี ตัวรับรู้ ไม่มี ให้ความรู้มากองอยู่ตรงหน้า มันก็ไม่รู้จัก กลายเป็นขยะไป

ปัญหาของเรา หน้าที่ของเราทำให้ท่านผู้รู้ และตัวรู้ปรากฏอยู่ให้ชัดเจนอยู่ภายในกายเรา

ทีนี้เราก็จะพร้อมรับรู้ ทุกเรื่องที่เข้ามาและออกไป

มีตัวรู้ มีท่านผู้รู้ พร้อม รับรู้

ไม่มีคำภาวนา ไม่ต้องท่องบ่นอะไร ไม่ต้องจดจำอะไร

รู้อยู่ เฉพาะภายในกาย

เริ่มรู้ตั้งแต่ฝ่าเท้าขึ้นมาถึงข้อเท้า ถึงท่อนขาด้านล่าง ข้อเข่า ท่อนขาด้านบน ตะโพก ขึ้นมาที่บั้นเอว ลำตัว ขึ้นมาที่ด้านหน้า หน้าอก ขึ้นมาที่หัวไหล่ ต้นคอ ศีรษะ กระหม่อม หน้าผาก โหนกคิ้ว เบ้าตา โหนกแก้ม จมูก ริมฝีปากบน ริมฝีปากล่าง คาง กราม กกหู ลงไปที่บ่า ๒ ข้าง

ไล่รู้ไปเรื่อยๆ รู้ไปๆ

แรกๆ ก็อาจจะ รู้ แบบผิวเผิน

ต่อไปก็รู้ไปยันหนัง สีของผิวหนัง

ขยับชำแรกต่อไป ไชชอนเข้าไป จนรู้ถึงเนื้อเยื่อระหว่างผิวหนังกับกล้ามเนื้อ

แล้วก็รู้ลงไปถึงพังผืด กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น แล้วก็รู้ลงไปถึงข้อกระดูกเป็นชั้นๆๆๆ เข้าไป

อย่างนี้จึงเรียกว่า รู้ กายในกาย รู้จักกายภายในกาย

อย่ารู้แค่ผิวเผิน รู้ว่านี่ตัวเราอย่างนั้นยังไม่ได้ ยังไม่จัดว่าเป็นผู้รู้กาย

รู้จริงๆ มันต้องชำแรกเข้าไปๆ ให้เห็นองค์ประกอบของกายให้ชัดเจน

แล้วไม่ใช่รู้แบบมัวเมาหลงใหล

แต่รู้ให้เห็นลักษณะ เห็นสัญฐาน เห็นที่ตั้ง เห็นตามความเป็นจริงนั่นเอง

ไม่มีคำภาวนา ไม่มีคำอธิบายใดๆ มีแต่ตัวรู้เฉยๆ

ให้มันรู้อยู่เฉพาะในกาย ส่วนใดส่วนหนึ่ง ส่วนไหนก็ได้

แต่ถ้าเมื่อใดที่มันออกไป ก็แสดงว่าไม่ใช่

และขอแนะนำว่า **ถ้ารู้กาย ก็อย่าไปรู้ลม** เพราะถ้ารู้ลม เดี๋ยวมันก็หลุดออกไป

แม้ลมก็เป็นส่วนหนึ่งของกาย แต่มันก็มีวิ่งเข้า แล้วก็วิ่งออก

ตอนเข้าเรารับรู้ดี แต่ตอนออกมันไม่ยอมเข้า

มันออกไปไหนเลย เราก็ดึงมันกลับมาไม่ได้

ทีนี้ก็เตลิดเปิดเปิงไปใหญ่

ปัญหาของมนุษย์นี่มันมีอยู่แค่ ๒ เผ่าพันธุ์เอง คือ **ดีกับชั่ว** ก็มาจาก **โง่กับฉลาด**

ที่วิเศษกับทุเรศ มันก็มาจากเผ่าพันธุ์ ๒ เผ่าพันธ์

ก็คือ เผ่าพันธุ์โง่ กับพันธุ์ฉลาด

แล้วหน้าที่ของเรา ทำอย่างไรให้เรากลายเป็นเผ่าพันธ์ฉลาด

ก็ต้องมี ตัวรู้ สร้างตัวรู้ ทำให้เกิดท่านผู้รู้

เราก็จะกลายเป็นมนุษย์เผ่าพันธ์ฉลาด มนุษย์เผ่าพันธ์ฉลาด ก็เลือกที่จะทำแต่กรรมดี กรรมอัปรีย์ ไม่ดีก็ไม่ทำ เท่านั้นเองแหละ ไม่มีอะไรมาก ไม่ต้องซับซ้อน สับสน

คนที่มีสมาธิน้อย ความตั้งมั่นก็จะน้อย สติเราจะคงที่ได้น้อย ไม่ได้นาน

การรับรู้ภายในกายก็จะเป็นไปได้ยาก มันจะรู้แบบผิวเผิน

งั้นสมาธิ ก็เป็นตัวกำกับให้สติตั้งมั่นได้นานพอสมควร

ฝึกปัญญา มันจะเจริญอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้หรอกลูก ต้องทำทุกอย่างอย่างเป็นผู้รู้ หยิบแล้ววาง ไม่ใช่ หยิบแล้วแบก

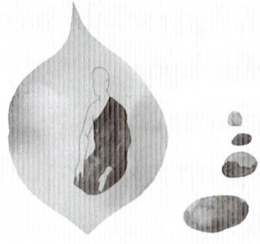
ศีล เราก็ต้องมี สมาธิ เราก็ต้องฝึก สติ เราก็ต้องตั้งมั่น
แล้วผลลัพธ์ ก็จะออกมาเป็น 'ปัญญา'

รู้นิ่งๆ รู้เฉยๆ รู้อยู่ไม่หลงลืม ตัวรู้ไม่เคลื่อน
ไล่รู้ไปทีละเรื่อง ทีละชั้น ทีละส่วน ทีละตำแหน่ง
รู้ให้คล่อง รู้ให้ช่ำชอง รู้ให้ชำนาญ

เอ้า ทีนี้ มาอยู่กับลมหายใจซิ
ลมหายใจเข้าอยู่ หรือออกอยู่
ถ้าหายใจเข้าอยู่ ก็ภาวนาว่า สัตว์ทั้งปวง จงเป็นสุข
หายใจออก ก็ภาวนาว่า สัตว์ทั้งปวง จงพ้นทุกข์
ยกมือไหว้พระกรรมฐาน แล้วลงนั่ง
(กราบ)

สอนดูจิต

ปฏิบัติธรรม ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

มาดูจิตกันหน่อย ขัดเกลาจิต ทำให้จิตผ่องแผ้ว ผ่องใสหน่อย

ดูว่าจิตนี้มีราคะ หรือไม่มีราคะ
จิตนี้มีโทสะ หรือไม่มีโทสะ
จิตนี้มีโมหะ หรือไม่มีโมหะ
จิตนี้มีโลภะ หรือไม่มีโลภะ
จิตนี้ตั้งมั่น หรือไม่ตั้งมั่น
จิตนี้ฟุ้งซ่าน หรือไม่ฟุ้งซ่าน
จิตนี้มีพยาบาท หรือไม่มีพยาบาท
จิตนี้มีความง่วงเหงา ง่วงซึม หดหู่
หรือไม่ง่วงเหงา ไม่ง่วงซึม ไม่หดหู่

ส่งความรู้สึกเข้าไปดู

จิตนี้มีตัวรู้หรือไม่มีตัวรู้ จิตนี้รู้ตั้งมั่นหรือรู้แล้วไม่ตั้งมั่น ส่งไปดูที่จิต

เอาอะไรมาดูจิต

สติความระลึกรู้ สติสัมปชัญญะระลึกได้ ระลึกรู้

เครื่องดูจิต ก็คือ สติ สัมปชัญญะ

สับสนฟุ้งซ่านไหม หรือไม่สับสนไม่ฟุ้งซ่าน

จิตนี้ทุรนทุรายหรือไม่ทุรนทุราย จิตนี้ว้าวุ่นหรือไม่ว้าวุ่น

จิตนี้สงสัยหรือไม่สงสัย

จิตนี้หดหู่หรือไม่หดหู่ จิตนี้เศร้าหมองหรือไม่เศร้าหมอง

จิตนี้มีตัวรู้อยู่หรือไม่รู้อะไร

รู้ชัดไหม ถ้ารู้ไม่ชัด มีเหตุปัจจัยอะไร ถึงไม่ชัด

สติ สัมปชัญญะ ก็ตามรู้

ใหม่ ๆ เอาแค่ภายใน อย่าไปเทียบกับภายนอก

เหตุปัจจัยภายนอกมันมาหลากหลาย จะทำให้เราสับสน รู้ไม่ชัด ไม่เข้าใจกลเกมของมันที่เข้ามาแสดง แทรกเข้ามาในจิต ก็ให้รู้อยู่ที่สภาวะธรรมภายใน รู้ภายในจิตอย่างเดียว สภาวธรรม ที่จะทำให้จิตเราสับสน จิตเราว้าวุ่นไม่ต้องไปรู้ ถ้าขืนรู้แล้วมันจะหลุดเข้าไปยาว

เราเข้าไปภายในว่าขณะนี้จิตเราเป็นอะไร เกิดอะไร มีอะไร อยู่อย่างไร ได้อะไร แล้วก็เสียอะไร

กลับมาอยู่กับลมหายใจ

หายใจเข้าภาวนาว่า สัตว์ทั้งปวงจงเป็นสุข

หายใจออก สัตว์ทั้งปวงจงพ้นทุกข์

ยกมือไหว้พระกรรมฐาน

(แสดงธรรมหลังการปฏิบัติ)

มหาสติปัฏฐานมีอยู่ในทุกขณะ

ยืนก็เป็นมหาสติปัฏฐานได้ เดินก็เป็นมหาสติปัฏฐานได้ ทำการงานประกอบอาชีพก็เป็นมหาสติปัฏฐานได้ ขอเพียงให้มีสติกับสัมปชัญญะอยู่ในการงาน ในการทำในพูด ในคิดนั้น

เท่านั้นก็ถือว่าเป็นมหาสติปัฏฐาน

เมื่อครู่นี้ยกให้เห็นชัดว่าอะไรคือจิต ปกติก็จะใช้จิตดู ใช้สมอง จดจำโน่นนี่นั่นอะไรเยอะแยะมากมาย **เรามีตัวสติ สัมปชัญญะ จะทำหน้าที่ควบคุมดูแลจิต** ฉะนั้นเราฝึกให้สติสัมปชัญญะแกร่งแข็งแรง มันก็จะทำหน้าที่เหมือนๆ กับเป็นพี่เลี้ยง พี่เลี้ยงในจิตนี้ทำหน้าที่อย่างซื่อตรง เช่น ก่อนจะรับก็ต้องรู้จักคิดก่อน รู้ว่าสิ่งที่คิด นั้นถูกหรือผิด เลือกรับแล้วจึงจำเก็บเอาไว้

แต่ถ้าเมื่อใดที่สติสัมปชัญญะมันไม่มี เราก็จะรับมาทุกเรื่อง รับมาแล้วเราก็จะจำ จำแล้วก็เก็บมาคิด ดีก็คิด ไม่ดีก็คิด สุดท้ายชีวิตก็สับสนวุ่นวายเพราะไม่มีสติ ไม่มีสัมปชัญญะกำกับดูจิตนี้ เลยทำหน้าที่ รับ จำ คิด รู้ไม่เป็น

ถ้ามีสติสัมปชัญญะ ก็จะทำหน้าที่คิดก่อนแล้วจึงจะรับว่าดี จึงจะจำแล้วเก็บ แล้วก็รู้ชัดเจน

สติสัมปชัญญะเป็นอุปการะต่อธรรมทั้งปวง

เพราะฉะนั้น หน้าที่ของเราต้องสร้างให้เกิดสติสัมปชัญญะเนืองๆ เพราะ**สติสัมปชัญญะเป็นอุปการะต่อธรรมทั้งปวง** ไม่เว้นศีล สมาธิ และปัญญา ไม่เว้นแม้กระทั่งการทำทาน การบริจาคทานถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะ

อย่างที่เมื่อเช้า เมื่อตอนช่วงแรกกล่าวให้ฟังว่า ทำทานต้องใช้เวลาย่อย ทานบางอย่างต้องใช้เวลาย่อยเป็นปี ทานบางอย่างก็ใช้เวลาไม่นาน แต่สุดท้ายก็ต้องย่อยกว่าจะให้ผล

แต่ศีล สมาธิ ปัญญา ไม่ต้องย่อย

เมื่อครู่นี้เจริญสติสัมปชัญญะดูจิต รู้ว่าจิตมีสุขมีทุกข์ รู้ว่าจิตมีกุศลมีอกุศล รู้ว่าจิตนี้มีหดหู่ แช่มชื่น เบิกบาน ใช้เวลานานไหม มันให้ผลได้เลย แล้วรับผลได้เลยก็จะแช่มชื่นเบิกบาน ชุ่มฉ่ำ องอาจ งดงามขึ้นมาเอง ไม่ต้องรอเวลา แต่ทำทานทำเมื่อไรก็ยังไม่รู้เลย อธิษฐานเจ้าประคู้ณขอให้ชาติหน้า...(ได้โน่นได้นี่) ชาตินี้ ก็ยังไม่รู้ว่าจะได้หรือเปล่า พูดอย่างนี้ก็ไม่ได้ให้สงสัยผลแห่งทาน ทานที่ดีไม่ต้องสงสัย ทานที่ดีคือทานอย่างไร คือของบริสุทธิ์ ผู้ให้ตั้งใจให้ด้วยความศรัทธา ผู้รับมีสุจริตธรรม พระพุทธเจ้าใช้คำว่าสุจริตธรรม ธรรมอันสุจริต

ธรรมอันสุจริตประกอบด้วยอะไร

ศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าเป็นอย่างนี้ก็ถือว่าได้ แต่ถ้าไม่มี โอ้! ไม่รู้จะเสียของหรือเปล่า เอาที่มันไม่เสียของเปล่าจะดีกว่า คือศีล สมาธิ ปัญญา ทำวันนี้ได้วันนี้ ทำเดี๋ยวนี้ได้เดี๋ยวนี้ ทำนาทีนี้ได้นาทีนี้ แต่ก็แปลกที่คนไม่ค่อยได้ทำ

การเจริญสติก็ต้องมีเวลาบ้าง ทุกวันทุกเวลาก็เจริญได้ ทำงานอยู่ พูดอยู่ คิดอยู่ นั่งอยู่ นอนอยู่ เดินอยู่ ยืนอยู่ก็เจริญสติได้ ถ้าเป็นยืน เดิน นั่ง นอน พระพุทธเจ้าเรียกว่า อิริยาบถบรรพ

ถ้ามีสติรู้ในขณะที่เดิน ขณะที่นั่ง ในขณะที่นอน ถ้ายกแขน ลดแขน

ก้าวไปข้างหน้า เหยียดคู้แขน ก็เป็นสัมปชัญญะบรรพ ก็อยู่ในกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน

แม้ที่สุดรู้ลมหายใจ นั่งรถ รถติด ดูลมหายใจ ขึ้นรถเมล์ รถมันติด ดูลมหายใจ ก็เป็นกายานุปัสสนาฯ

แยกแยะตัวเองให้ได้ แต่ละขณะเป็นสัตว์นรก หรือชาวสวรรค์

เราต้องใช้คำว่าเรามาจากที่ไหน มาจากที่ไหน ถ้าสัตว์นรกมันก็ไม่ขวนขวายไม่พัฒนา ถ้าชาวสวรรค์ลงมา มันจะขวนขวาย มันจะพัฒนา มันจะรู้ว่า เออ! นี่ไม่ปล่อยให้เวลาว่าง งั้นมนุษย์หนึ่งคน มีทั้งนรกและสวรรค์นะ อย่าคิดว่าเราจะมาแต่สวรรค์ตลอด หรือมาจากนรกตลอด ไม่มีใครตกนรกมาตั้งแต่กำเนิด ไม่มี มันผลุบๆ โผล่ๆ บ้าง เหมือนกับหนอนขี้สุดท้ายมันก็กลายเป็นแมลงวัน ใช่ไหม มันก็มีพัฒนาการของมัน ส่วนจะนานบ้างหรือช้าบ้าง ก็ขึ้นอยู่กับอุปนิสัย ขึ้นอยู่กับสันดานของหนอนขี้ตัวนั้น สันดานเลว สันดานเสีย สันดานดี ถ้ามีสันดานดี ไม่มีสันดานดิบ มันก็พัฒนาเร็ว ถ้ามีสันดานเลวสันดานดิบ ก็ไม่อยากจะพัฒนา ก็กลายเป็นหนอนขี้ยาวนาน กว่าจะกลายเป็นดักแด้ กว่าจะกลายเป็นแมลงวัน ใช้เวลานาน

งั้นพวกท่านก็ต้องเข้าใจ บางครั้งก็โดนสัตว์นรกฉุดกระชากลากถูบ้าง บางครั้งเราก็โดนชาวสวรรค์ฉุดบ้าง แต่น้อยมาก ส่วนใหญ่สวรรค์ไม่ค่อยมา ส่วนใหญ่นรกทั้งนั้น เราต้องแยกแยะให้ได้

กุศลภายใน กุศลภายนอก

๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

(หลังจากผู้ดำเนินรายการอ่านข้อเขียน "มหาสติ-ปัฏฐาน ๔ ตอนที่ ๑" หลวงปู่อธิบายเพิ่มเติมเรื่องกุศลภายในและภายนอก)

กุศลแปลว่าความฉลาด

เรื่องกุศลภายในเข้าใจมั้ย เรื่องกุศลภายนอกรู้จริงมั้ย อะไรคือกุศลภายใน **กุศล แปลว่า ความฉลาด รู้สภาพธรรมที่กำลังปรากฏตามความเป็นจริง** สภาพธรรมที่ปรากฏคืออะไร ตัวอย่างเช่น เรารู้ว่าจิตนี้กำลังมีความสุข เป็นสภาพธรรมมั้ย การรู้อย่างนี้จัดว่าเป็นกุศลภายในมั้ย (เป็น) เรียกว่ารู้ตามสภาพที่ปรากฏตามความเป็นจริง เป็นความฉลาดภายใน รู้เท่าทันสภาพธรรมที่ปรากฏภายนอก เช่น

รู้ว่ามนุษย์ก็ตาม สัตว์ก็ตาม ไม่ว่าจะดีหรือชั่ว หนุ่มหรือแก่ โง่หรือฉลาด สูงหรือต่ำ ดำหรือขาว สุดท้ายก็มีคำว่า อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ก็คือเกิดขึ้นในเบื้องต้น ตั้งอยู่แล้วแปรปรวนในท่ามกลาง สุดท้ายแตกสลายในที่สุด อย่างนี้เรียกว่า กุศลภายนอก

พิจารณาให้เห็นทั้งกุศลภายในและกุศลทั้งภายนอก คนที่พิจารณาขั้นธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถือว่ามีปัญญารุ่งเรืองดุจดังพระอาทิตย์ยามเที่ยงวันแล้ว คือจะมีปัญญาตื่นรู้อยู่ตลอดเวลา เหมือนดังบทโศลกที่หลวงปู่เขียนว่า

"พระอาทิตย์สว่างกลางวัน พระจันทร์สว่างกลางคืน
แต่คนมีปัญญา สว่างทั้งคืนทั้งวัน"

เพราะฉะนั้น จะทำให้ถึงคำว่ามีปัญญาทั้งคืนทั้งวันได้ มันต้องใช้กระบวนการฝึก ศึกษาสั่งสม อบรม ไม่ใช่อยู่ดีๆ จะเกิดขึ้นเอง ไม่ได้เกิดจากการฟลุ๊ค ไม่ได้เกิดจากการท่องจำ แต่เกิดจากการลงมือกระทำแล้วเฝ้าสังเกต ลงมือกระทำแล้วเฝ้าสังเกต ลงมือกระทำแล้วเฝ้าสังเกต ทำซ้ำซากอยู่อย่างนี้ ในทุกครั้งที่เรากระทำแม้เรื่องเดียวกัน แล้วเฝ้าสังเกต จะได้หนึ่ง ครั้งที่สองก็ได้มากกว่าหนึ่ง ครั้งที่สามก็จะได้มากกว่าครั้งแรกและครั้งที่สอง มีผลแตกต่างกันอยู่เรื่อยๆ เนืองๆๆๆ ต่อเนื่อง อย่างนี้เรียกว่าเฝ้าทำแล้วก็เฝ้าสังเกต ทำซ้ำๆ บ่อยๆ จนกลายเป็นความชำนาญ เป็นวสี เหมือนดั่งพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสอนว่า

วิริเยทุกขมัจเจติ บุคคลล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

อะไรบ้างที่มันซ้ำๆ ลมหายใจของเราซ้ำมั้ย เข้านี่ซ้ำมั้ย (ซ้ำ) ออกซ้ำมั้ย (ซ้ำ) ทำไมเราอยู่กับมันได้ ทั้งๆ ที่มันก็ซ้ำๆ เรารู้มั้ย ไม่รู้เลย เราไม่รู้

เลยว่าลมกำลังเข้าอยู่ ไม่รู้เลยว่าลมนี้มันออกอยู่ ไม่รู้ว่าลมที่เข้ายาว หรือไม่รู้ว่าลมที่ออกยาว ไม่รู้ว่าลมที่เข้าสั้น หรือไม่รู้ว่าลมที่ออกสั้น ไม่รู้ว่าลมที่เข้ายาวหรือออกสั้น ไม่รู้ว่าลมที่เข้าสั้นออกยาว

สรุปแล้วเราไม่รู้อะไรเลย เพราะความไม่รู้อะไรเลยจะให้เราขวนขวายอยากรู้ให้ตายกับเรื่องอื่นๆ สุดท้ายไอ้สิ่งที่รู้ก็กลายเป็นขยะ เพราะเรื่องจริงๆ ในตัวเรายังไม่รู้ แล้วจะไปรู้เรื่องอื่นที่มันอยู่นอกตัวได้อย่างไร แค่เรื่องของตัวเอง แค่ลมหายใจยังรู้ไม่ชัด รู้ไม่จริง รู้ไม่ได้ แล้วเรื่องของคนอื่นเราจะประเมินได้อย่างไร เราจะมองมันออกได้ทุกบทบาท ทุกขั้นตอนหรือ หลวงปู่จึงบอกว่าคนมีปัญญาแค่มองตาก็เห็นลิ้นไก่แล้ว มันอ้าปากก็รู้แล้วว่าจะคิด จะพูดอะไร วิธีแสดงออกก็รู้แล้วว่ามันพวกไหน เผ่าพันธุ์อะไร คนที่มาจากนรกให้ทำพูดคิดเท่าไรก็เป็นสันดานนรก เพราะมันเกิดจากนรกสั่งสมมาเขาเรียกวิสัยนรก แม้จะพยายามทำให้ตาย สุดท้ายก็ไม่ทิ้งสันดานนรก

วิสัยชาวสวรรค์ กับสันดานสัตว์นรก

คนที่มาจากสวรรค์ มอง ทำ พูด คิด แสดงออกยังไงๆ มันก็ยังเป็นวิสัยชาวสวรรค์ เป็นวิสัยของเทพของคนดี เป็นวิสัยเป็นวิถีของผู้พัฒนาได้ พวกนรกนี้พัฒนาได้มั้ย ได้ แต่ใช้เวลานานมาก พวกนรกมีวิสัยอะไรเป็นประจำ ก็ชอบกิน ชอบกาม ชอบโกรธ ชอบเกลียด ชอบเสพ ชอบหมักหมม ชอบมั่ว ชอบสะสมสิ่งที่เป็นอกุศลแล้วก็ยึดถือตัวเองเป็นใหญ่ พวกนี้ถือว่าเป็นวิสัยของสัตว์นรก สัตว์นรกตนใดที่ไม่ยึดถือตัวเองเป็นใหญ่จะพ้นจากสภาพสัตว์นรกทันที เหมือนๆ กับที่พระพุทธเจ้าทรงเปิดโลกทั้งสามให้สัตว์นรกดู

วันที่จะออกพรรษานี้ พระองค์ก็เปิดโลกทั้งสามให้ทั้งมนุษย์ พรหม เทวดา สัตว์นรกได้เห็นกันและกัน ถ้าสัตว์นรกตนใดเห็นแล้ว โอ! เทวดาท่านช่างงดงามเหลือเกิน พระผู้มีพระภาคเจ้า ยิ่งใหญ่เหนือพรหมเทวดามนุษย์และสัตว์ทั้งปวงจริงๆ สัตว์นรกตนนั้นก็จะพ้นจากอัตภาพ

สัตว์นรกตนใดลืมตามาเห็นพรหม เห็นเทวดา เห็นพระพุทธเจ้า เห็นพระอรหันต์ เห็นมนุษย์ ไม่เก็ท สัตว์นรกไม่เก็ท คิดไม่ได้ คิดไม่ได้ก็เป็นอยู่อย่างนั้น

เหมือนเทวดาชวนหนอนขี้ "เอ้ย! ไปเถอะ บนสวรรค์นึกจะกินอะไรก็ได้ดังใจปรารถนา" หนอนขี้มองหน้าเทวดา "เดี๋ยวก็มีคนมาหย่อน กูไม่ต้องเสียเวลานึก อิ่มหมีพีมันไม่ต้องนึก เดี๋ยวใครก็มาขี้ใส่ให้สารพัดรสดีกว่ามึงอีก" นี่หนอนขี้ชัดๆ นี่คือสันดานของสัตว์นรก สันดานสัตว์นรกไม่ขวนขวาย เอาธรรมะมาเทียบกับอธรรม วิริเยนะ ทุกขมัจเจติ มาเทียบกับ อวิริเยนะ ทุกขมัจเจติ คนไม่ขวนขวายไม่แสวงหา

คนขวนขวายคนแสวงหานั่นพ้นทุกข์ คนไม่ขวนขวาย ไม่แสวงหามันจะพ้นทุกข์ได้มั้ย ไม่ได้ นั่นคือสันดานสัตว์นรกล้วนๆ

มีลูกสองคน คนหนึ่งขยันมาก มันทำงาน รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน มีสติปัญญา รู้ว่ากูนี่มีลูกดีนะ สวรรค์ส่งมาเกิด อีกคนหนึ่งกินนอน กินนอนเป็นหมูเลย หนอนขี้ชัดๆ ไม่ไปไหนเลย เป็นหนอนขี้ สัตว์นรกล้วนๆ โอ้โหกูนี่มีบาปมีกรรมอะไรถึงได้สัตว์นรกมาเกิด ให้รู้ไปเลย มันบอกยี่ห้อ

เรื่องนี้ย่าสอนมาตั้งแต่หลวงปู่เป็นเด็กๆ กูจึงกลัวเป็นสัตว์นรกไงกูเลยไม่ยอมอยู่นิ่งเลย กูก็ทำไอ้โน่น นี่ นั่นของกูไปเรื่อย ไม่มีอะไรทำก็มานั่งเขียนหนังสือ ไม่มีอะไรทำก็มานั่งแต่งต้นไม้ อะไรเรื่อยเปื่อย ปลูกต้นไม้แจกชาวบ้าน ไปตัดไผ่ร้อยสองร้อยกิ่งเอามาชำ เดี๋ยวปีหน้าเอาไปไล่แจก

ชาวบ้าน ตอนกิ่งมะนาว ตอนกิ่งมะขามยักษ์ ตอนเยอะ ร้อยสองร้อยกิ่ง ปีที่แล้วก็แจกชาวบ้าน ปีนี้เอาต้นสะเดา เอาผักไปแจก แจกชาวบ้าน ทำแล้วมันมีความสุข

บรรดาสัตว์นรกมองไม่ออกหรอก มองเฉยๆ “เฮ้อ! ฟันต้นมันทิ้งไปเลย” ประมาณนั้น แต่สันดานที่มาจากสวรรค์ ไอ้กิ่งนั้นมันสูงนะ เดี๋ยวจะไปละสายไฟ ไปตอนมัน ตอนมันทำไม จะตัดทิ้งก็ทิ้งเปล่า ก็ยังได้เอาไปให้ชาวบ้านที่เขายากจนไปปลูกต่อ

นี่สัตว์นรกคิดตัด มาจากสวรรค์คิดตอน เห็นชัดมั้ย เอ้อ! มันต่างกันอย่างนี้แหละ เป็นลูก ๒ คนมาจากนรกหรือสวรรค์ ไม่มีลูก ดูผัวก็ได้นะ ดูผัวว่ามาจากนรกหรือสวรรค์ นี่มันละสายไฟ ตัดโครมมันลงไปเลย มึงมาจากนรกแท้ๆ เลย ไม่เอา เอาไปคืนแม่มึง (ฮา) กูมีผัวสัตว์นรกมาตั้งนานแล้ว

ชาวสวรรค์เขามีพัฒนาการอยู่ตลอดเวลา แต่นรกจำไว้ว่า ขี้เกียจสันหลังยาว โง่งี่เง่า หลงงมงายเชื่อง่าย พวกนี้สวรรค์มันยึดติดไม่อยากไปไหน เหมือนกับหนอนขี้ที่ไม่อยากไปไหน ทั้งๆ ที่เป็นนรกมั้ย (นรก) เพราะฉะนั้นเราจะถามตัวเองอยู่เนืองๆ ได้

ธัมมนานุปัสสนาสติปัฏฐาน สามารถเทียบสอบตนเองได้ว่ามาจากไหน

นี่ยังคุยอยู่ในธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานนะ อยู่ในข้อธรรมนะว่าเราจะสามารถทดสอบเทียบตัวเองได้ว่า **เรามาจากสวรรค์หรือนรก**

ทุกวันๆ ทุกเวลา ทุกนาที ถ้าเมื่อใดที่เรามีพัฒนาการทางกาย มีพัฒนาการทางวาจา มีพัฒนาการทางจิตใจ แสดงว่าเราเป็นเทวทูตหรือเป็นเทวดาจุติมาจากสวรรค์

แต่ถ้าเมื่อใดที่มืดบอดตลอด มืดมนอนธกาล มีแต่เสพ แต่หลง มีแต่มักมาก มีแต่ทะเยอทะยานอยาก อยากได้ คือสิ่งที่ชั่วร้าย

คำว่าทะเยอทะยานกับคำว่าขี้เกียจ วิริเยนะ ทุกขมัจเจติ คนละอย่างนะ สัตว์นรก ถ้าใช้จะใช้คำว่าทะเยอทะยาน แต่พวกสวรรค์จะใช้คำว่า วิริยะอุตสาหะ มันคนละธรรม คุณสมบัติต่างกันมั้ย ไอ้ทะเยอทะยานมันอยากใฝ่ต่ำ อยากที่จะใฝ่ต่ำ เช่น หนอนขี้ไปคุยกันว่า "เฮ้ย! ไอ้หลุมนี้ดูมันจะร้างๆ นะ" "เอ้อ! คนไม่ค่อยมาใช้บริการเลยขี้แห้งเลย กูก็ติดขี้แห้งไม่ขยับเขยื้อนเลื่อนไปไหนเลย" ไอ้หนอนขี้อีกตัวก็ว่า "ไปเหอะ" "ไปไหนล่ะ" "ก็ไปหาหลุมใหม่อยู่ซิ"

ไม่พ้นขี้อีกแหละ

อย่างนี้ทะเยอทะยานมั้ย ทะเยอทะยาน ทะเยอทะยานเพื่อที่จะไปหาหลุมขี้ใหม่อยู่ แต่ถ้าบังเอิญมันมีหนอนขี้ที่บอกว่า "กูเบื่อแล้วล่ะ ไม่เอาแล้ว เดี๋ยวไปอยู่ที่ใหม่ก็ขี้แห้งอีก" มีปัญญาเทียบเปรียบได้ เดี๋ยวเจอขี้แห้งอีก ฉะนั้นจะไปอยู่ที่อื่นที่ไม่ใช่ หลุมขี้แล้ว อย่างนี้เขาเรียกว่า วิริเยนะ ทุกขมัจเจติ บุคคลล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร นี่แหละธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน มันเรื่องง่ายๆ ไม่ได้คิดอะไรมากมาย แต่ให้มันมีหลักมีฐาน มีหลักการถูกต้อง ตามทำนองคลองธรรม ไม่ใช่มั่วคิดส่งเดชไป คิดแบบควาย หลงงมงายกินหญ้า ไม่ได้สติปัญญาแยกแยะ ถ้าอย่างนั้นนรกชัดๆ ไม่ไปไหน เป็นมนุษย์ที่ง่อยเปลี้ยเสียขา เป็นมนุษย์ที่พิกลพิการ

เป็นพุทธบริษัทต้องมีพัฒนาการ

เราต้องมีพัฒนาการ เราใช้ยี่ห้อว่าพุทธบริษัท บริษัทผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ต้องพัฒนาการอยู่ตลอด อย่าให้จมปลักจมนั่งอยู่กับที่

จากทานมาศีล จากศีลมาสมาธิ

จากสมาธิมาปัญญา จากสติมาสัมปชัญญะ อย่างนี้เป็นต้น

จากไม่มีคุณธรรม มามีคุณธรรม จากไม่ละอายชั่ว มาละอายชั่ว

จากไม่มีความเกรงกลัวบาป ก็มาเกรงกลัวบาป พัฒนาไปเรื่อยๆ

แต่เมื่อไหร่ๆ ก็เท่าเดิม อย่างนี้สัตว์นรกชัด ๆ

ฉะนั้นคนโบราณที่เขาด่ามันมีที่มาที่ไป เขาไม่ได้ด่าแบบส่งเดช ด่าให้สาดเสียเทเสียหรือให้ร้าย เช่น อีสัตว์นรก คนฟังคำด่าชอบใจมั้ย ไม่ชอบ แต่ไม่ได้ดูตัวเองว่าเหมือนตรงไหน เมื่อวานกูทำอะไร วันนี้กูยังอยู่เท่าเก่า นี่เขาเตือนแล้วว่าเราเป็นสัตว์นรกแท้ๆ ตัวแท้เลย ไม่ใช่ของปลอม เราต้องหาวิธีแก้ไขปรับปรุง คนโบราณเขาไม่ได้ด่าสาดเสียเทเสีย เขาด่าเพื่อสอน เหมือนกับตาชอบด่าหลวงปู่ สมัยก่อนด่า “ไอ้สันดาน” เราก็ฟัง วันดีคืนดีแกอารมณ์ดีๆ เราก็ถามแก “ตาๆ ถามอะไรหน่อยซิ สันดานนี่ดีหรือเสีย” สันดานเฉยๆ แปลว่าดีหรือเสีย ยังไม่ได้บอกใช่มั้ย “ก็กูยังไม่ได้บอก ถ้าเมื่อไรที่กูบอกว่าสันดานเลวคือเสีย แต่วันนี้กูเรียกแค่คำว่า ‘ไอ้สันดาน’ ก็ยังไม่ดีไม่เสียเข้าใจมั้ย” “ก็ยังกลางๆ ซิ” “เออ ใช่ประมาณนั้น กลางๆ สันดานเฉยๆ” ถามว่าทำไม ก็มึงเปลี่ยนไม่ได้เลย เป็นยังไงมึงก็เป็นของมึงอย่างนี้ มันเปลี่ยนไม่ได้ แต่ส่วนจะดีหรือเลว ยังไม่ได้ด่าต่อ ถ้าผลออกมาเสียกูก็จะเติมลงไปว่าสันดานเสีย เพราะเราเปลี่ยนไม่ได้

อิริยาบถบรรพ สัมปชัญญบรรพ

๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

ปฏิบัติธรรม วันเทโวโรหณะ

ปฏิบัติธรรม ท่านอน

ครั้งก่อนถึงท่านอน นอนแบบไหนจะได้สติ มหาสติปัฏฐานสูตรไม่ต้องใช้อุปกรณ์

ไม่ต้องใช้กระบวนการ แค่มีตัวระลึกได้ รู้ตัว ก็เป็นมหาสติปัฏฐาน

กิริยา อิริยาบถ เป็นองค์ประกอบเพื่อสร้างความระลึกได้ รู้ตัว ทำให้การระลึกได้รู้ตัวเจริญรุ่งเรือง

กายนี้สักแต่ว่ากาย คือระลึกได้ รู้ตัวเท่านั้น ไม่ได้สำคัญอะไรกว่าการระลึกได้รู้ตัว ถ้ามีกายนี้แล้วไม่มีการระลึกได้ รู้ตัว ก็ถือว่า ไม่สำเร็จประโยชน์

เทวดากับสัตวเดรัจฉานทำไม่ได้ เพราะมีข้อจำกัด เทวดาไม่ได้รู้ทุกเรื่อง คนรู้มากกว่า เทวดามีบุญ เป็นเทวดาเหมือนคนมีเงิน เวลาได้เงินเสพความสุขจากการมีเงิน จะไม่คิดอะไร ไม่รู้ใครสุขทุกข์ ไม่กังวลบ้านเมืองจะพินาศเสียหาย มีเงินก็ไปช้อปปิ้ง จะตายกี่ศพก็ไม่สน เทวดาค่อนข้างเห็นแก่ตัวมาก ถ้าเทวดาไม่เห็นแก่ตัว เห็นมนุษย์ลำบากก็จะต้องไปช่วย จึงมีทิพยอาสน์ไว้ดัดสันดานเทวดา ให้นอนสะดุ้งเหมือนหนามทุเรียนคอยทิ่มแทง พระอินทร์ต้องเล็งแลพระเนตรส่องดู ทนไม่ได้ก็ลงไปช่วย เทวดาไม่ใช่ว่าจะรู้หมดทุกเรื่อง ไม่ใช่เป็นเผ่าพันธุ์ดี เห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ เห็นแก่สิ่งที่ตนมี มนุษย์ก็เหมือนกัน

ถ้าเทวดาไม่เห็นแก่ตัว ทุกคนวิงวอนก็ต้องได้ตามที่ขอ แต่เราก็ยังเหมือนเดิม พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า อย่าไปพึ่งเทวดา อัตตาหิ อัตโนนาโถ ให้ทำทานรักษาศีล แผ่เมตตา บำเพ็ญภาวนา เพื่อให้ตนนำพาพึ่งได้ในภพภูมิต่อไป

มหาสติปัฏฐาน ให้คำจำกัดความ 'กาย' ไม่ได้มาก กายมีหน้าที่แค่ระลึกได้ รู้ตัว เมื่อมีกายแต่ไม่รู้ตัว ไม่สำเร็จประโยชน์ ก็เป็นเดรัจฉาโนไม่มีบุญมาก มีความทุกข์เดือดร้อนเป็นเจ้าเรือน

เทวดามีทุกข์ แต่ไม่มากเท่ามนุษย์หรือสัตว์เดรัจฉาน เหมือนกับเทวดามาชวนเพื่อนหนอนขี้ให้ไปสวรรค์ แต่เพื่อนหนอนขี้ไม่ไป บอกว่าที่หลุมขี้ดีกว่า ไม่ต้องกระเสือกกระสนนึกคิดอย่างเทวดาที่สามารถนึกอะไรได้ตามใจปรารถนา

เมื่อใดที่ไม่ขวนขวาย ไม่มี วิริเยนะ ทุกฺขมจฺเจติ บุคคลล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร ไม่มีสิทธิ์เป็นมนุษย์ที่มีกายทำหน้าที่ ระลึกได้ รู้ตัว จะกลายเป็นสัตว์เดรัจฉาน .. ตอนนี้หนังตาเริ่มจะตก...ลุกขึ้น..ยืน

อิริยาบถ-ยืน

ยืนแล้วสำเหนียกในกาย สักแต่ว่าระลึก และรู้ว่ายืนอยู่ ทีนี้จะทำสัมปชัญญบรรพ เริ่มจากท่ายืนออกเดิน เท้าไหนไปข้างหน้ารู้ว่าเท้านั้นไป ขวาไป..รู้ ซ้ายไป..รู้ รู้แค่ขวากับซ้ายให้ชัดเจน ขวาก้าวรู้ ซ้ายก้าว ขวาก้าว ซ้ายก้าวอยู่ ขวากำลังก้าว ขวาก้าวอยู่ ซ้ายกำลังก้าวต่อไป จะทำให้ช้าหรือเร็วก็ได้ แต่ต้องรู้ชัด ระลึกได้ ซ้ายก้าว ขวาก้าว ไม่ต้องภาวนา แค่ระลึกได้ รู้ได้

ท่านเจ้าคุณโชดก วัดมหาธาตุ เวลาจะก้าวกำหนด ซ้ายย่างหนอ ขวาย่างหนอ ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค ไม่มีย่างหรือหนอ รู้แต่ว่ากำลังเหยียดเท้าไปข้างหน้า เท้าไหนอยู่ข้างหลังรู้ชัด จะกลับเอี้ยวตัว หมุนตัวกลับหลัง หันทางขวาหรือซ้าย ก็รู้ตัว มีความรู้เฉพาะ กลับทางขวา รู้ว่าทางขวานะ แล้วก็เดินไปด้วยเท้าซ้ายหรือขวาก่อน

ให้มันต่อเนื่อง ไม่ต้องหยุดนึก ทำให้มหาสติปัฏฐานกลายเป็นสิ่งมีชีวิต มีวิญญาณ ไม่ใช่หุ่นยนต์หรือหุ่นไล่กา

กำลังกลับหลังหันอยู่ เท้าไหนก้าวล่ะ เป็นความต่อเนื่อง สืบเนื่องเป็นระบบสันตติ

ท่านเจ้าคุณโชดก เพิ่มคำภาวนาเข้าไป ปราชญ์ผู้รู้บอกว่า การภาวนาทำการคลาดเคลื่อนจากกาย เพราะสติไปอยู่กับคำภาวนา แต่เราไม่รู้เพราะระบบสันตติสืบเนื่อง เลยกลายเป็นว่าภาวนากับกายเป็นของอย่างเดียวกัน

ภาวนาเป็นนาม กายเป็นรูป มหาสติฯ กำลังระลึกรู้อยู่ในรูปนี้คือร่างกายเรา คำภาวนาเป็นแค่นาม ไม่ใช่ร่างกาย ก็ไม่จำเป็นต้องใส่เข้าไป

ให้เป็นภาระเพิ่มอีก เพราะแค่นี้ก็รู้ไม่ทันแล้ว เป็นภาระพะรุงพะรัง เข้าไปอีก ...

สมัยก่อนหลวงปู่เป็นวัยรุ่น ไปเรียนรู้ ยังมานึกว่าทำอย่างกับเราเป็นหุ่นยนต์ เพิ่มมาสะสมเยอะแยะ แต่ก็เฉยๆ เรารู้แล้วก็ต้องค้นคว้าศึกษา ไม่ใช่รู้แล้วเชื่อ

ถามว่าดีไหม ดี สำหรับคนที่จิตฟุ้งซ่านมากๆ เหมือนวัวพยายามหน่วงเหนี่ยวหาเชือกมาผูก ดันจนจมูกฉีก ก็เอาเชือกมามัดขา เขา คอ ดึงหาง ให้วัวอยู่กับที่

เท้าขวาก้าวระลึกรู้ เท้าซ้ายก้าวก็ระลึกรู้ว่า ก้าวอยู่ ทำให้มีตัวระลึกต่อเนื่องก็ใช้ได้แล้ว

ที่ให้เดินเจริญตัวระลึกรู้ เพราะสถานการณ์น่าเป็นห่วงจะเผลอ ถ้าให้อยู่นิ่งๆ เดี๋ยวจะโดนอะไรเข้าสิง ต้องใช้วิธีทรมานมัน ถีนมิทธะ-ความง่วงเหงาหาวนอน

เมื่อรู้ว่าเดินอยู่ ก็ระลึกรู้ว่า เราจะเอากายนี้กลับมาอยู่กับเท้า เราก้าวเท้าข้างไหน แล้วมาหยุดยืนอยู่เท้าข้างไหน เริ่มต้นแล้วก็รู้ชัด รู้เหตุรู้ปัจจัย รู้ที่มา ที่ไป **ท่านทั้งหลายคงไม่รู้หรอก ว่าฝึกแบบนี้ทำให้รู้ชาติภพของตน** จะยืนอยู่ตรงนี้ได้อย่างไร เหตุปัจจัยเท้าข้างไหนมาก่อน ขวาหรือซ้ายมายืนก่อน ถือว่ามาเกิดแล้ว ของเก่าตายไปแล้ว

รู้ต่อมาคือ การยืนของเรายืนได้อย่างมั่นคงหรือไม่ ลองดูสิว่า ยกส้นเท้าสองข้าง ยืนด้วยปลายเท้า กิริยาอย่างนี้เป็นการฝึกว่าเรามั่นคงหรือไม่ เสร็จแล้วค่อยๆ ลดส้นเท้าลง แล้วลองดูสิว่า แขนสองข้างเหยียดหรืองอ นิ้วทั้งสิบเกร็งกำหรือผ่อนคลาย หัวไหล่ตึงเครียดหรือลู่ไปข้างใดข้างหนึ่ง เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ต้องเกร็ง

คอเราไม่เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง เป็นฉากกับไหล่หรือไม่ มีปกติอย่างผ่อนคลาย กล้ามเนื้อใบหน้าเรามีอาการต้องเกร็ง รู้สึกว่าเราต้องขมึงตึง หรือปล่อยเป็นโดยธรรมชาติ

ต่อไป ดูต่อไปว่าหนังตาเรากำลังกระพริบอยู่ หลับอยู่ หรือลืมตาอยู่โดยไม่กระพริบเลย

เราก็มาดูว่าลองกลืนน้ำลายในกระพุ้งปาก **ตามดูอาการว่ากลืนน้ำลายลงไปถึงไหน** จากกระพุ้งปากเข้าไปในลำคอเขาเรียกว่า **รู้กายในกาย** ลิ้นเกร็งยกขึ้น กระดกลง หรืออยู่เฉยๆ กำลังรับรสอะไรอยู่ ไม่ต้องเคี้ยว ไม่ต้องอ้าปาก กลืนน้ำลายอีกครั้ง ตามลงไปดู สุดรู้แค่ไหน รู้แค่นั้น ไม่ต้องค้นหา เดี๋ยวจะกลายเป็นมโนนึก

กลับออกมาที่กล้ามเนื้อใบหน้า ยังมีการเกร็งกล้ามเนื้อใบหน้าไหม หนังตากระพริบถี่ไหม กลืนน้ำลายอีกครั้งหนึ่งดู ระลึกได้ รับรู้ชัดเจน

ดูว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับหูมีเสียงอะไรบ้าง เข้าทางหูไหน หูซ้ายหรือหูขวา ค่อนข้างยากแต่ต้องทำให้ได้ เสียงที่ปรากฏอยู่มีเสียงอะไรบ้าง นอกจากที่หลวงปู่พูด

ต้องได้ยินแม้เสียงลมหายใจของตน จึงจะเรียกว่าผ่านขั้นตอนนี้

ทีนี้มาดู อาการสัมผัสทางกาย

สัมผัสอากาศนอกตัวเรา หนาว ร้อน หรืออบอ้าวแฉะชื้น อ่อนหรือแข็ง ดูโดยรวม ตั้งแต่หัวจรดปลายเท้า ไม่ใช่จุดใดจุดหนึ่ง

กลับมาดูหน้าตาเรา เฝ้าสังเกตดูว่า ช่วงเวลานี้กระพริบตากี่ครั้ง ปล่อยโดยธรรมชาติ ไม่ต้องทำให้มันกระพริบ ไม่ต้องนับก็ได้ ให้รู้ว่ากำลังกระพริบ

ทำให้ชัดเจนถือว่าใช้ได้ ถ้านับจะเพิ่มคำภาวนาเข้าไปในกาย นับเป็นนาม กายเป็นรูป

ลองดู ให้ค้นหา ไม่เช่นนั้นจะไม่เรียกว่า เป็นขั้นตอนของปัญญา มีแต่ระลึกได้ รู้ตัวว่าหนังตาที่กำลังกระพริบ ถ้าเพิ่มการนับจะกลายเป็นนาม คือตัวนับเป็นคำภาวนา ไม่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อ ลูกตา ปล่อยให้เป็นธรรมชาติ เพียงแต่ระลึกรู้ว่ากระพริบกี่ครั้ง

น้ำลายมันเยอะ ก็ระลึกรู้ กลืนสักทีหนึ่ง

กลับไปดูที่หน้าตาใหม่ ยิ่งทำไปๆ จะยิ่งเห็นภาระของกาย เป็นภาระแห่งกาย ความจริงจะเกิดไปเรื่อย จะมีนิพพิทาญาณไปทีละนิด

กลับมาอยู่ที่น้ำลาย ต้องกลืนอีก มีลมหายใจเข้ามาอีก ลมต้องเข้าตาต้องกระพริบ น้ำลายก็ต้องกลืน เสียงอีก

นอนเถอะนอน รำคาญหัวใจ ให้กระพริบตา ก็ตาเหลือก...

นอนซะเลย..นอน

อิริยาบถ-นอน

ดูซิว่านอนท่าไหน นอนอย่างไร ท่านจึงว่าในพระคัมภีร์ว่า คนมีปัญญานี่หาได้ยาก คนโง่นี่มีอยู่มาก ฝึกให้มีปัญญานี่หาได้ยาก เอ้า ลองบิดขี้เกียจในท่านอนดู เอาให้เต็มที่

ถามว่านอนแล้วทำสัมปชัญญบรรพได้ไหม

มองบนเพดาน กลืนน้ำลายให้ครบ ๕ ครั้ง ตามดูว่าการกลืนน้ำลายมันลึกสุดแค่ไหน

ลองกระพริบตาสัก ๑๕ ครั้งซิ เสร็จแล้วลองดูว่าหูรับฟังเสียงอะไร

ลองวางมือวางแขนสองข้างลงกับพื้น เหยียดมือให้ตึงตรงค่อยๆ งอนิ้วโป้งซ้ายขวาเข้ามาแตะใจกลางฝ่ามือ ค่อยๆ คลายออก... ช้าๆ

งอนิ้วชี้ซ้ายขวาเข้ามาแตะใจกลางฝ่ามือ คลายนิ้วชี้ออก... ช้าๆ

งอนิ้วนางซ้ายขวาเข้ามาแตะใจกลางฝ่ามือ ค่อยๆ คลายออก... ช้าๆ

งอนิ้วก้อยซ้ายขวาเข้ามาแตะใจกลางฝ่ามือ ค่อยๆ คลายออก...ช้าๆ

นิ้วโป้งชี้กลางนางก้อย รวบปลายนิ้วเข้ามาเหมือนกับปากกา คลายออกช้าๆ

งอนิ้วกลางมาแตะกลางฝ่ามือ คลายนิ้วกลาง

งอนิ้วโป้งกับนิ้วก้อย แตะปลายนิ้วกัน นิ้วทั้งสามยังเหยียดตรง แล้วก็คลายออกช้าๆ

นิ้วชี้กับนิ้วโป้ง ปลายนิ้วแตะกัน แล้วก็คลายออกช้าๆ

นิ้วกลางมาแตะปลายนิ้วโป้ง ทั้งสองนิ้ว แล้วก็คลายออก ...ช้าๆ

งอปลายนิ้วนางมาแตะปลายนิ้วโป้ง แล้วก็คลายออก...ช้าๆ

ปลายนิ้วก้อยมาแตะปลายนิ้วโป้ง แล้วก็คลายออก...ช้าๆ

งอนิ้วโป้งมาแตะกลางฝ่ามือพร้อมลมหายใจเข้า เมื่อคลายออกก็หายใจออก

ต่อมาก็นิ้วกลางแตะกลางฝ่ามือ หายใจเข้า หายใจออกก็คลายนิ้วช้าๆ

ต่อไปนิ้วนางแตะกลางฝ่ามือ หายใจเข้า หายใจออกก็คลายนิ้วออกช้าๆ

นิ้วชี้แตะกลางฝ่ามือหายใจเข้า หายใจออกก็คลาย

นิ้วก้อยงอมาแตะกลางฝ่ามือหายใจเข้า หายใจออกก็คลาย

รวบนิ้วทั้งห้าให้ปลายนิ้วชนกันทำเหมือนปากกา หายใจเข้า หายใจออกก็คลาย

กำนิ้วทั้งสิบเข้ามาให้แน่น กำแล้วเกร็งมือเกร็งหมัด หายใจออกก็ผ่อนคลาย

งอข้อศอกขวา งอขึ้นมามือแตะที่กลางหน้าอก ฝ่ามือปิดที่กลางหน้าอก หายใจเข้าหายใจออกคลายข้อศอกออกไป

งอข้อศอกซ้าย ฝ่ามือมาแตะที่กลางหน้าอกหายใจเข้า ฝ่ามือปิดที่กลางหน้าอก หายใจออกก็เหยียดข้อศอกออกไป

เกร็งปลายฝ่าเท้าให้แนบติดกัน ให้ฝ่าเท้าชนกันคล้ายประณมเท้า ไม่ต้องชักขาเข้ามา เหยียดขาตรงๆ แล้วผ่อนคลาย

กระดิกหัวเฉพาะหัวแม่โป้ง (เล่นทั้งตีนเลยเหรอ ไปทั้งหมดเลยค่ะ) ทั้งตีนก็ทั้งตีน กระดกนิ้วเท้างอเข้าหาตัว แล้วยืดออกไปข้างหน้าให้ปลายนิ้วแตะพื้น เอ้า..กลับมาตรง

บิดฝ่าเท้าหันเข้าหากัน แต่ไม่ต้องให้เท้าแตะกัน กลับมาตรง

ทีนี้บิดไปข้างนอกให้ฝ่าเท้าหันออกไปข้างนอก เอ้ากลับมาตรง บิดฝ่าเท้าก็ปากเบี้ยวไปด้วย ก็ไม่เข้าใจว่าตีนกับปากสัมพันธ์กันตรงไหน

พลิกตัวไปทางขวา ตะแคงขวา ส่งความระลึกรู้ไปในกายว่ากำลังตะแคงขวา ทีนี้ดูว่ากระพริบตากี่ครั้ง ลืมตา

ตะแคงขวาเป็นอิริยาบถ กระพริบตาเป็นสัมปชัญญบรรพ นับการกระพริบตาให้ได้ ๒๕ ครั้งและกลืนน้ำลาย ๑ ครั้ง เสร็จแล้วก็พลิกตัวกลับมาตรง

ตะแคงซ้าย ส่งความรู้สึกไประลึกรู้ลงไปในกายว่าเรากำลังนอนตะแคงด้านซ้าย อย่าลืมว่าสิ่งที่เรากำลังฝึก คือ ระลึกและรู้ตัว ดูสิว่าเราระลึกได้ และรู้ตัวในท่านอนตะแคงข้างซ้ายสมบูรณ์ไหม กระพริบตาให้ได้ ๒๕ ครั้งและกลืนน้ำลาย

ลองสำเหนียกดูเมื่อครบ ๒๕ ครั้งแล้ว ดูว่าเสียงที่เกิดขึ้นทางหูมีเสียงอะไรบ้าง

มีเสียงลมรอบกายและเสียงลมหายใจภายใน ลองดูสิว่าลมหายใจเข้าอยู่ หรือลมหายใจออกอยู่

ตามดูลมหายใจที่เข้า ว่ามันเข้าไปสุดแค่ไหน แล้วออกหมดหรือไม่ ทิ้งลมหายใจกลับมาอยู่ในกาย แล้วค่อยๆ พลิกตัวนอนหงาย

ดูลมหายใจ

จะเห็นว่าหลวงปู่จะไม่ปล่อยให้สติระลึกได้ สัมชัญญะความรู้ตัวออกจากกาย จะอยู่ในอิริยาบถตลอด ในแต่ละอิริยบถ อิริยาบถนอนหงาย ระลึกได้รู้ตัวก็ต้องอยู่กับนอนหงาย ตะแคง ซ้าย-ขวา ไม่หลุดจากกายเลย จึงจะเรียก 'มหาสติปัฏฐาน'

ระลึกลมหายใจก็ต้องรู้ว่า หายใจออกอยู่ หรือเข้าอยู่ ทุกอิริยาบถต้องมีคำว่าระลึกได้ รู้ตัวตลอด หายใจเข้าออก กระพริบตา กล้ามเนื้อใบหน้าขมึงทึงหรือผ่อนคลาย ทิ้งลมหายใจ นอนตะแคงข้างขวา ระลึกได้รู้ตัวกลับไปอยู่ที่นอนตะแคงข้างขวา

รู้นอนตะแคงข้างขวาแล้ว รู้ต่อไปว่า หูเราฟังเสียงอะไรอยู่ เสียงที่เกิดขึ้นกับหู ตากำลังกระพริบอยู่หรือเปล่า กล้ามเนื้อใบหน้า ตึงไหม หายใจเข้าอยู่หรือหายใจออกอยู่

ทีนี้ค่อยๆ พยุงตัวลุกขึ้นนั่ง มีสติระลึกได้ รู้ตัว ในขณะที่พยุงตัวลุกขึ้นนั่ง

สงบไหม ... สงบสิ ทำไมจะไม่สงบ นอนนิ่งไม่ไหวติงเลย

มหาสติปัฏฐาน อิริยบถบรรพ ปฏิกูลสัญญา นวสีวัฏฐิกา จตุธาตุวัฏฐาน คือเรื่องเดียวกันลูก ขอเพียงมีความระลึกได้ รู้ตัว สามารถผูกเข้าหากันได้ตลอด

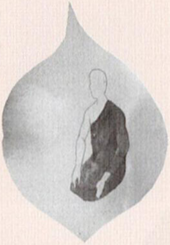
นอนทำอานาปานสติได้ไหม นอนทำอิริยาบถได้ไหม (ได้) ครั้งต่อไปจะสอนทำปฏิกูลสัญญา อิริยาบถ จตุธาตุวัฏฐาน นวสีวัฏฐิกา

ทำครบ กายานุปัสสนา ไม่ต้องเกรงฟ้ากลัวดิน ไม่ต้องสะดุ้ง หวั่นหวาด หวั่นไหวกับเหตุเพทภัยทั้งหลาย ไม่อาจทำอันตรายต่อเราได้ เพราะเราจะไม่สะดุ้งไม่ตกใจ ไม่ลนลาน ไม่ขาดสติ มีความตั้งมั่น กล้าเผชิญเหตุ ทำทุกวัน ทำให้เชี่ยวชาญ

ฝึกระลึกได้รู้ตัวพอสมควร กลับไปบ้านให้ไปทำให้กลาย เป็นวสีชำนาญ ทั้งกายอารมณ์ หูฟังเสียง ศัตรูมิตรแยกได้ฉับพลันทันที ฝึกจนเป็นนักรบผู้กล้าผู้องอาจ เป็นศากยวงศ์ เราจะองอาจไม่ได้เลยถ้าไม่รู้กายรู้สัมผัส

ฝึกไปเรื่อย ฝึกทางหู ทางตา จมูก ลิ้น กาย ใจ เคยเขียนไว้ว่า บรรลุทาง ๖ ทวาร

ทำไปเถอะ แล้วจะรู้เองว่า บรรลุได้อย่างไรใน ๖ ทวาร

“ จะเห็นว่าหลวงปู่จะไม่ปล่อย
ให้สติระลึกได้ สัมชัญญะความรู้ตัว
ออกจากกาย จะอยู่ในอิริยาบถตลอด
ในแต่ละอิริยบถ อิริยาบถนอนหงาย
ระลึกได้รู้ตัวก็ต้องอยู่กับนอนหงาย
ตะแคงซ้าย-ขวา ไม่หลุดจากกายเลย
จึงจะเรียก ‘มหาสติปัฏฐาน’ ”

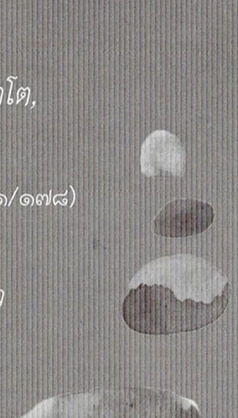
หมวด ๓

อุดมการณ์โพธิสัตว์

โย โว อานนฺท มยา ธมฺโม จ วินโย จ เทสิโต ปญฺญตฺโต,
โส โว มมจฺจเยน สตฺถา

(ที.ม.๑๐/๑๔๑/๑๗๘)

"ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยใดที่เราได้แสดงแล้ว
บัญญัติแล้ว แก่เธอทั้งหลาย, ธรรมและวินัยนั้น
เป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย เมื่อเราล่วงลับไป"

สู้อุตส่าห์ลงทุนสู้ด้วยชีวิต
ถ้าไม่ชนะควรจะถอดจีวรนอนป่าดีกว่า
เพราะอยู่ไปก็อายใจตัวเอง

มีพวกนักบวชระดับเจ้าคณะปกครองบอกว่า

พุทธะอิสระมันอยากเป็นสังฆราช อยากมีอำนาจ อยากเป็นผู้ปกครองสังฆมณฑล อยากเป็นใหญ่เป็นโต ฉันฟังแล้วอยากขำให้ขี้แตก สงสัยสมองของพวกนี้คงมีแต่ก้อนขี้ จึงคิดว่าคนอื่นเขาชื่นชอบขี้เหมือนพวกตน

คนอย่างพุทธะอิสระ พญาราชสีห์แห่งเวทีแจ้งวัฒนะ ยืนต้องไม่อายฟ้า นั่งต้องไม่อายดิน หากมีชีวิตอยู่แล้วไม่ภาคภูมิก็ไม่รู้จะอยู่ไปทำไม

ถ้าไม่ใช่เพราะชาติ เพราะศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักยิ่งกว่าชีวิต ก็ไม่รู้จะออกไปสู้รบให้ทุกข์ยาก เสี่ยงเป็นเสี่ยงตาย เป็นหนี้เป็นสิน โดนดูถูกเหยียดหยาม ด่าว่าประณามสาปแช่งไปทำไม

และถ้าไม่เพราะพระธรรมวินัย และสัจจะที่ให้ไว้แก่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ก็ไม่รู้จะออกไปสู้ ไปเสี่ยง เพื่อประโยชน์อะไร

มาถึงวันนี้ฉันไม่คิดอะไรแล้ว ตายเป็นตาย

พฤติกรรมใดๆ ที่พวกอลัชชียำยีพระธรรมวินัย เดินหน้าลากไส้เน่ามันลูกเดียว

โดนขี้ราดหน้าวัดก็โดนมาแล้ว

โดนลอบเข้ามาเผากุฏิก็โดนมาแล้ว

โดนยิงถล่มที่เวทีด้วยเอ็มเจ็ดเก้า ๘ ครั้ง ๑๔ ลูก

ก็โดนมาแล้ว

โดนเอ็มสิบหกยิงเข้ามาที่ฉันนอนจนข้างฝา หลังคาเป็นรูพรุน จนถึงทุกวันนี้ยังไม่ได้ซ่อม ก็โดนมาแล้ว

โดนยิงถล่มหน้าวัดก็โดนมาไม่รู้จักกี่ครั้งแล้ว

โดนลอบวางยาก็โดนมาแล้ว

โดนเขียนจดหมายด่า ข่มขู่จะฆ่า ส่งดอกไม้จันทน์มาให้

ก็โดนมาแล้ว

ขอบอกต่อพวกลิ่วล้ออลัชชีว่า

ต่อให้เอาปืนมาจี้หัวหรือจับฉันไปทรมานปางตาย ฉันก็ไม่หยุดที่จะกำจัดอลัชชีตัวกาลีของพระธรรมวินัย ฉันจะใช้ทุกอย่างที่ฉันมี ทำหน้าที่ปกป้องพระธรรมวินัยจนสุดชีวิต บอกแล้วไง ตายเป็นตาย

และถ้าจะถามฉันว่าฉันต้องการอะไร

สิ่งที่ฉันต้องการคือความถูกต้องบริสุทธิ์บริบูรณ์ของพระธรรมวินัยและสังฆมณฑลกลับคืนมา และอยู่อย่างภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ของลูกไทยหลานไทยที่มีโอกาสตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน ปกป้องชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์เอาไว้ให้ลูกหลานไทยในอนาคต

แค่นี้ตายก็คุ้ม อยู่ก็ภาคภูมิ เป็นผีก็เป็นผีไทยใจรักชาติ

แล้วไม่ต้องกลัวนะว่าฉันจะเสนอหน้าออกรับรางวัลหรือตำแหน่งใดๆ หรือทำเพื่อให้ใครเคารพบูชา หรือต้องการทรัพย์สินเงินทอง ยศถาบรรดาศักดิ์

ขอบอก ฉันไม่ใช่พวกหนอนขี้ที่ชื่นชอบกินขี้และหลุมขี้
บอกหลายครั้งแล้วว่า
คนอย่างพุทธะอิสระ
ไม่ได้อยู่ให้ใครไหว้
ขอเพียงไหว้ตัวเองได้อย่างภาคภูมิ
แค่นี้ก็พอใจแล้ว

พุทธะอิสระ
๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

ย้อนคดีธรรมกาย

๑. ปี ๒๕๔๒ ธัมมชโยยักยอกทรัพย์สินของวัดพระธรรมกายไปเป็นสมบัติส่วนตัว

ต้นตอของคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๑ โดยพระอดิศักดิ์ วิริสโก อดีตพระลูกวัดพระธรรมกาย ออกมากล่าวหาธมฺมชโยว่า ยักยอกเงินและที่ดินที่บรรดาญาติโยมบริจาคให้วัด และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น มั่วสีกา และอวดอุตริมนุสธรรม ต่อมา กรมที่ดินได้สำรวจพบว่าธัมมชโยมีชื่อเป็นเจ้าของโฉนดที่ดินและเจ้าของบริษัท และที่ดินที่ซื้อโดยเงินของวัดแต่ใช้ชื่อของธัมมชโยกว่า ๔๐๐ แปลง เนื้อที่กว่า ๒ พันไร่ ใน จังหวัดพิจิตร และเชียงใหม่

ซึ่งทรัพย์ที่ยักยอกไปจากวัดมิได้มีแค่ที่ดินอย่างเดียว ยังมีเงินอีก ๓๕ ล้านบาท ที่อดีตทนายความวัดธรรมกายและประชาชนที่เคยเลื่อมใส เข้าแจ้งตวามดำเนินคดีฐานฉ้อโกง โดยแยกเป็นคดีความทั้งหมด ๕ คดี แต่คดีเหล่านี้ถูกถอนฟ้องไปด้วยการชดใช้ค่าเสียหายทางแพ่ง จึงไม่ได้ถูกกล่าวถึงอีก

ความผิดเพี้ยนพระพุทธธรรมคำทรงสอน โดยกล่าวหาว่าพระไตรปิฎกบกพร่อง เป็นการทำให้สงฆ์ที่หลงเชื่อคำผิดเพี้ยน แตกแยกออกไป กลายเป็นสอง มีความเข้าใจ ความเชื่อถือพระพุทธศาสนาตรงกันข้าม เป็นการทำลายพระพุทธศาสนา ทำสงฆ์ให้แตกแยก เป็นอนันตริยกรรม มีโทษทั้งปัจจุบัน และอนาคต ที่หนัก

ส่วนที่มิใช่เป็นการลงโทษ แต่เป็นการทำที่ถูกต้อง คือต้องมอบสมบัติทั้งหมดที่เกิดขึ้นในขณะเป็นพระ ให้แก่วัด ทันที (5 เมษายน พ.ศ.2542)

ไม่คิดให้มีโทษ เพราะคิดในแง่ยกประโยชน์ให้ ว่าในขั้นต้นอาจมิใช่มีเจตนาถือเอาสมบัติของวัดเป็นของตนจริงๆ แต่เมื่อถึงอย่างไรก็ไม่ยอมมอบคืนสมบัติทั้งหมดที่เกิดขึ้นในขณะเป็นพระ ให้แก่วัด ก็แสดงชัดแจ้ง ว่าต้องอาบัติปาราชิก ต้องพ้นจากความเป็นสมณะโดยอัตโนมัติ ต้องถูกจัดการอย่างเด็ดขาด เช่นเดียวกับผู้ไม่ใช่พระปลอมเป็นพระ ด้วยการนำผ้ากาสาวพัสตร์ไปครอง ทำความเศร้าหมองเสื่อมเสีย ให้เกิดแก่สงฆ์ในพระพุทธศาสนา

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร กทม.

26 เมษายน พ.ศ.2542

ความผิดธัมมชโย ว่าด้วยพระลิขิตสมเด็จพระสังฆราช

กรมศาสนาได้ทำหนังสือกราบทูลรายงานถึงความผิดของธัมมชโย ในการยักยอกทรัพย์สินของวัดพระธรรมกายไปเป็นสมบัติส่วนตัว ซึ่งก็มีทั้งเงินและที่ดิน สมเด็จพระสังฆราช ทรงชี้มูลความผิดธัมมชโย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ผ่านพระลิขิต ทั้ง ๖ ฉบับ ในเรื่องความผิดของ ธัมมชโย สองเรื่องได้แก่ บิดเบือนพระพุทธธรรมคำสอน และโกงสมบัติผู้อื่น

ในพระลิขิตฉบับที่ ๒ ลว. ๕ เมษายน ๒๕๔๒ มีใจความสำคัญว่า "ให้มอบสมบัติคืนให้แก่วัดทันที" แต่ก็ยังไม่ยอมคืน

จนกระทั่งต้องมีพระลิขิตฉบับที่ ๓ ลว. ๒๖ เมษายน ๒๕๔๒ ความว่า "ก็ยังไม่ยอมมอบสมบัติทั้งหมดที่เกิดขึ้นในขณะเป็นพระ คืนให้แก่วัด ก็แสดงชัดแจ้งว่าต้องอาบัติปาราชิก"

แม้กระทั่งต้องทรงมีพระลิขิต ฉบับที่ ๔ เพื่อทรงย้ำชัดเจนอีกครั้งว่า "การโกงสมบัติผู้อื่น ตั้งแต่ ๕ มาสกขึ้นไป อันมีมูลค่าประมาณไม่ถึง ๓๐๐ บาทในปัจจุบัน ภิกษุต้องอาบัติปาราชิก ฐานผิดพระธรรมวินัย พ้นจากความเป็นพระทันที ในกรณีนี้ ไม่ว่าจะมีผู้รู้เห็นหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการสั่งให้สึก จะมีการจับสึกหรือไม่ก็ตาม ภิกษุผู้ละเมิดพระธรรมวินัยข้อนี้ ต้องอาบัติปาราชิก พ้นจากความเป็นพระโดยอัตโนมัติ"

ฉบับที่ ๙

ในกรณีเกี่ยวกับเรื่องวัดพระธรรมกาย เราได้ทำหน้าที่ของสมเด็จพระสังฆราชสมบูรณ์ตามอำนาจแล้ว จึงไม่มีอะไรจะพูดอีกขณะนี้

ขออนุโมทนาทุกท่านที่สนใจห่วงใยพระพุทธศาสนา แสดงความเป็นคนดี ด้วยมีกตัญญูกตเวทิตาธรรม

สก. พระญาณสังวร

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร

1 พฤษภาคม พ.ศ.2542

ได้แจ้งให้เป็นที่เข้าใจชัดเจนดีทั่วกันแล้วก่อนหน้านี้ ว่าในตำแหน่งผู้เป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องอดีตเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย เพื่อเทิดทูนรักษาพระพุทธศาสนาให้พ้นถูกทำลาย สมบูรณ์ดีที่สุดแล้วตามอำนาจ

ท่านกรรมการมหาเถรสมาคมทั้งหลายจะทำอะไรต่อไปตามความต้องการ จะไม่มานั่งรับรู้รับฟังในที่ประชุมวันนี้ ที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2542

สก. พระญาณสังวร

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร

10 พฤษภาคม พ.ศ.2542

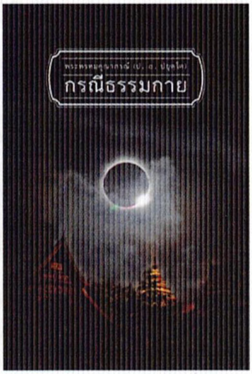
ฉบับที่ ๕ ลว. ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ สมเด็จพระสังฆราช ได้มีพระลิขิตอีกครั้ง ความว่า "เราได้ทำหน้าที่ของสมเด็จพระสังฆราชสมบูรณ์ตามอำนาจแล้ว จึงไม่มีอะไรจะพูดอีก"

ฉบับที่ ๖ ลว. ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ใจความว่า "ในตำแหน่งผู้เป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องอดีตเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย เพื่อเทิดทูนรักษาพระพุทธศาสนาให้พ้นจากการถูกทำลาย สมบูรณ์ดีที่สุดแล้วตามอำนาจหน้าที่ที่มีท่านกรรมการมหาเถรสมาคมทั้งหลายจะทำอะไรต่อไปก็แล้วแต่ตามความต้องการ จะไม่มานั่งรับรู้รับฟังในที่ประชุมวันนี้ ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒"

หมายเหตุ : พระสังฆราชทรงมีพระลิขิตปฏิเสธที่จะเข้าร่วมประชุมในกรรมการมหาเถรสมาคม เนื่องจากการช่วยปกป้อง ปกปิดอาบัติปาราชิกของธัมมชโย โดยพระวินัยถือว่าผู้ช่วยปกป้อง ปกปิดอาบัติชั่วหยาบของภิกษุอื่นโดยเจตนา ถือว่าเป็นผู้แก้ยาก ไม่มีความละอาย ไม่เอื้อเฟื้อต่อพระธรรมวินัย จึงไม่ควรจะคบหาสมาคมด้วยและต้องอาบัติ โดยหากปกปิดอาบัติปาราชิกผู้รู้แล้วปกปิดจะต้องอาบัติสังฆาทิเสส

(ที่มา : บทความหลวงปู่ ตอน เงื่อนงำคดีธรรมกาย ทำไมถึงได้ถูกถอนฟ้อง
วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๘)

การประพฤติวิปริตของธรรมกาย

ท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) เขียนอธิบายความถึงการประพฤติวิปริตของธรรมกายไว้ใน**หนังสือกรณีธรรมกาย** http://www.watnyanaves.net/th/book_detail/10 โดยหลวงปู่พุทธะอิสระได้คัดมาบางส่วนในบทความอ่านเอาเรื่องธรรมกาย ตอนที่ ๒ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และ อ่านเอาเรื่อง ภาคที่ ๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ดังนี้ว่า

- เรื่องความประพฤติส่วนตัวของพระ

- เรื่องการดำเนินงานด้านความโปร่งใสขององค์กร คือ วัดและมูลนิธิ เช่น เรื่องเกี่ยวกับการครอบครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและที่ดิน

- การดำเนินธุรกิจต่างๆ การแสวงหาเงินทองโดยวิธีที่น่าสงสัยว่าจะไม่ถูกต้อง ในแง่มุมของกฎหมายบ้าง ในแง่มุมของพระวินัยบ้าง

- การอวดอ้างอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ขึ้นมาเผยแพร่ ในลักษณะชักจูงให้คนมาบริจาคเงิน

- การใช้วิธีกึ่งเกณฑ์ให้เด็กนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนข้าราชการจำนวนมากๆ ให้มาร่วมกิจกรรม โดยมีเป้าหมายที่น่าสงสัยว่าจะมุ่งไปที่การให้บริจาคเงินหรือไม่

- สุดท้ายปัญหาที่เกี่ยวกับพระธรรมวินัย โดยเฉพาะด้วยการทำให้พระธรรมวินัยวิปริต ตัวอย่างเช่น การสอนว่า นิพพานเป็นอัตตา ไม่ใช่อนัตตา

หลักคำสอนที่ผิดของธรรมกาย

วัดพระธรรมกายเผยแพร่คำสอนที่คลาดเคลื่อนไปจากหลักการเดิมของพระพุทธศาสนาหลายประการ เช่น

๑. สอนว่านิพพานเป็นอัตตา

๒. สอนเรื่องธรรมกาย ให้มีตัวมีตนเป็นอัตตาของพระพุทธเจ้ามากมายหลายพระองค์ไปรวมกันอยู่ในอายตนะนิพพาน

๓. สอนเรื่องอายตนะนิพพาน ที่สำนักธรรมกายปรุงถ้อยคำขึ้นมาเอง ให้เป็นดินแดนที่จะเข้าสมาธิไปเฝ้าพระพุทธเจ้าได้ ถึงขนาดมีพิธีถวายข้าวพระพุทธเจ้าในอายตนะนิพพานได้ด้วย

https://iandme2012.wordpress.com/2013/09/19

บทบาทของมหาเถรสมาคมและกรมศาสนา ต่อการดำเนินคดีกับธรรมกาย ปี ๒๕๔๑ ถึง ๒๕๔๗

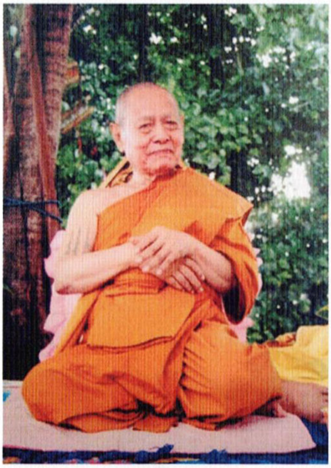
ถึงแม้สมเด็จพระสังฆราชฯ จะทรงมีพระลิขิตออกมาถึง ๖ ฉบับ รวมทั้งพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ได้ออกมาชี้มูลความผิดของธรรมกายอย่างละเอียดโดยการเขียนหนังสือเพื่อรักษาพระธรรมวินัยให้ดำรงความถูกต้องไม่ผิดเพี้ยน ทำให้สังคมได้รับรู้ข้อมูลและ เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง ในปี ๒๕๔๒ แต่กระนั้นกระบวนการสอบสวนและเอาผิดวัดพระธรรมกายและธัมมชโย โดยมหาเถรสมาคม เพื่อให้เป็นไปตามพระลิขิตสมเด็จพระสังฆราช เพื่อปกป้องพระธรรมวินัยให้บริสุทธิ์ก็ไม่สามารถทำได้สำเร็จ

• **วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓** สมเด็จพระมหาธีราจารย์ วัดชนะสงคราม ในฐานะเจ้าคณะใหญ่หนกลาง ได้มีคำสั่ง **"ปลด"** พระพรหมโมลี (วิลาศ ญาณวโร) วัดยานนาวา เจ้าคณะภาค ๑ ออกจากตำแหน่งเจ้าคณะภาค ๑ ด้วยข้อหาไม่ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคมที่ให้ฆราวาสสามารถฟ้องพระสงฆ์ และต่อมาได้แต่งตั้ง พระธรรมโมลี (สมศักดิ์ อุปสโม) เจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม เจ้าคณะภาค ๑๕ รักษาการเจ้าคณะภาค ๑ เปิดศาลสงฆ์ขึ้นเพื่อพิจารณาคดีวัดพระธรรมกายและนายธัมมชโยที่ วัดสามพระยาในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ โดยมีการพิจารณาใน ๓ ข้อกล่าวหาคือ

๑. บิดเบือนลบล้างคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

๒. อวดอุตริมนุสธรรมที่ไม่มีในตน

๓. ลักทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ ฉ้อโกง และหลอกลวงประชาชน

สมเด็จพระมหาธีราจารย์ วัดชนะสงคราม

หลังจากพิจารณาข้ออธิกรณ์ คือความผิดของวัดธรรมกายและธัมมชโย ขึ้นมาพิจารณาแล้ว แต่สุดท้ายเรื่องก็เงียบไป พระธรรมโมลีรายงานต่อพระมหาเมธีจารย์ วัดชนะสงครามว่า มีฆราวาสไปแจ้งความร้องทุกข์แก่กองปราบ และอัยการกำลังพิจารณาสั่งฟ้องคดียักยอกทรัพย์ โดยอ้างต้องรอให้คดีอาญาทางโลกจบก่อน แล้วศาลสงฆ์จึงจะว่ากันต่อไป ซึ่งไม่มีธรรมเนียมปฏิบัติเช่นนี้

(คัดลอกคัดลอกเรียบเรียงจากบทความ เงื่อนงำคดีธรรมกาย ทำไมถึงได้ถูกถอนฟ้อง วันที่ ๑๕ ถึง ๑๖ เมษายน ๒๕๕๘)

• **วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘** มหาเถรสมาคมได้มีการประชุมพิจารณากรณีพระเทพญาณมหามุนี(ไชยบูลย์ ธมฺมชโย) เจ้าอาวาสวัดธรรมกาย และประธานมูลนิธิธรรมกายต้องโทษปาราชิกตามในพระลิขิตของสมเด็จพระสังฆราช ตามที่นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีระบุ ผลการประชุมยืนยันว่า ธัมมชโยไม่มีความผิดและพ้นมลทินให้ดำรงสถานะภาพปัจจุบันตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดและดำรงสมณศักดิ์เช่นเดิม รวมทั้งคดีอาญาซึ่งมีนายสมพร เทพสิทธา และนายมาณพ พลไพรินทร์เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง ก็สิ้นสุดพ้นมลทินแล้วเช่นกัน เนื่องจากนายมาณพ หนึ่งในโจทก์ร่วมฟ้องได้ถอนฟ้องเพราะได้คืนทรัพย์สินให้ อัยการได้พิจาณาแล้วจึงได้ถอนฟ้องคดีดังกล่าว

๒. ปี ๒๕๕๖ กรณีคดีสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น

ตรวจสอบเส้นทางเงินพบเกี่ยวพันวัดธรรมกาย และธัมมชโย

เริ่มจากในปี ๒๕๕๖ เกิดเหตุสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด (สคจ.) จำนวนมาก ไม่สามารถเบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของตัวเองได้ และเมื่อสอบสวนต่อไป พบว่าปัญหาเกิดจากการทุจริตของผู้บริหาร "ศุภชัย ศรีศุภอักษร" อดีตประธาน สคจ.พร้อมพวกได้เบิกจ่ายเงินของสหกรณ์อันเป็นเท็จ และตกแต่งบัญชีเพื่อปกปิด

ส่งผลให้มีเงินรั่วไหลออกไปทั้งสิ้น ๑๖,๗๒๔ ล้านบาท ผ่านช่องทาง ๔ ทาง คือ

๑. การปล่อยกู้สมาชิกสมทบ ซึ่งเป็นนิติบุคคล ๒๘ ราย ประมาณ ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท

๒. การเบิกจ่ายเงินยืมทดรอง ๓,๒๙๘ ล้านบาท

๓. นำเงินไปบริจาควัดพระธรรมกาย เจ้าอาวาส และพระเลขาฯ เป็นเงิน ๙๓๕ ล้านบาท และ ๔. การนำไปลงทุน โดยการซื้อหุ้นในบริษัทสหประกันชีวิต จำนวน ๓๐๐ ล้านบาท และทำให้เกิดปัญหาขาดสภาพคล่อง

• **วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘** มีการเจรจาไกล่เกลี่ยคดีฟ้องร้องระหว่างสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่นกับวัด พระธรรมกายและธัมมชโยวงเงิน ๘๑๔ ล้านบาท รวมดอกเบี้ยเป็น ๘๑๘ ล้านบาท ก็ประสบความสำเร็จ โดยลูกศิษย์วัดตั้งกองทุนจ่ายคืนสหกรณ์ฯ คลองจั่น ทั้งสิ้น ๖๘๔ ล้านบาท โดยสหกรณ์ฯ คลองจั่นถอนฟ้องวัดพระธรรมกายและธัมมชโยออกจากรายชื่อจำเลย แต่ยังคงรายชื่อนายศุภชัย ศรีศุภอักษร
เพื่อดำเนินคดีต่อไป

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘

ดีเอสไอส่งสำนวนฟ้องคดียักยอกทรัพย์ อดีตประธานสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่นกับพวก รวม ๑๒ คน ส่วนกรณีวัดพระธรรมกายยังคงมีความผิดทางอาญา ทั้งนี้แม้ว่าทางวัดจะมีการคืนเงินกันไปแล้วก็ตาม แต่ความผิดทางอาญาก็ยังปรากฏ ไม่สามารถยอมความได้

http://www.springnews.co.th/crime/245510

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

ดีเอสไอสรุปสำนวน "ศุภชัย" จ่ายเช็คโกงสหกรณ์คลองจั่น กว่า ๑ หมื่นล้านให้อัยการสำนวนชี้ "ธรรมกาย-ธัมมชโย" เข้าข่ายหนุนให้ยักยอกทรัพย์-ลักทรัพย์ ฟอกเงิน

http://www.dailynews.co.th/crime/357445

บทบาทหลวงปู่พุทธะอิสระต่อคดีธรรมกาย

การแถลงของมหาเถรสมาคมเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่ให้ธัมมชโยพ้นผิดจากข้อกล่าวหาตามพระลิขิตสมเด็จพระสังฆราชทั้ง ๖ ฉบับ เป็นสาเหตุทำให้หลวงปู่พุทธะอิสระต้องออกมาเคลื่อนไหวกล่าวโทษมหาเถรสมาคมในฐานะองค์กรปกครองสงฆ์ที่ออกมาปกป้องผู้กระทำผิดพระธรรมวินัย และได้เริ่มต้นบทบาทการต่อสู้เพื่อปกป้องพระธรรมวินัยและสังฆมณฑล และเพื่อมิให้สมเด็จพระสังฆราช ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ฐานแกล้งกล่าวโจทก์ภิกษุอื่นด้วยอาบัติปาราชิกโดยไม่มีมูล

ยุทธวิธีนวดตัวงูแล้วตีหัวงู สู้ธรรมกาย

ในการต่อสู้กับขบวนการพุทธพาณิชย์ เช่นธรรมกาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลจำนวนมากซึ่งได้หยั่งรากฝังลึกในสังคมไทยยาวนานกว่าสามสิบปี มีผู้ที่หลงผิดเคารพศรัทธาจำนวนมาก จึงไม่ใช่เรื่องง่ายๆ หลวงปู่พุทธะอิสระได้เขียนเล่าถึงยุทธศาสตร์การเคลื่อนไหวต่อสู้ไว้ในบทความเรื่อง "สารจากใจ" ในเฟสบุ๊คหลวงปู่พุทธะอิสระ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ สรุปความบางตอนว่า

"เห็นความกังวลว้าวุ่นของหลายท่าน ถึงความคืบหน้าในเรื่องคดีความของธัมมชโยซึ่งแต่ละคนล้วนรู้สึกเป็นห่วง

ฉันจึงขอเปิดใจขยายความเพื่อให้พี่น้องได้รับรู้ถึงวิธีคิด ยุทธศาสตร์และความต้องการของฉันให้ได้เข้าใจกันอย่างถ่องแท้ จะได้สบายใจ ฉันเองก็ไม่ต้องมาอึดอัดไปกับพวกคุณด้วย

ยุทธวิธีนวดตัวงูแล้วตีหัวงู ที่ฉันนำมาใช้กับธรรมกาย มหาเถร และพรรคพวก

มันต้องใช้เวลา ต้องใช้ความพยายาม ต้องใช้วิริยะอุตสาหะความอดทนอย่างสูงต่อการที่จะทลายภูเขาขี้ที่มันแห้งแล้ว ซ้ำยังยึดติดเกาะกุมกันแน่นหนา แถมยังมีพญางูเฒ่าเฝ้าปกป้องรักษา

อีกทั้งยังมีผู้มืดบอดจำนวนมากที่เห็นผิด คิดว่ากองขี้นี้เป็นภูเขาทอง หลงตนลืมตัวตกเป็นทาส

หากจะทำลายภูเขาขี้กองนี้ และตีงูใหญ่ให้ตาย ก็ต้องใช้เวลาอธิบายความ ทำความจริงให้กระจ่าง ให้ผู้ที่มืดบอดเห็นผิดทั้งหลายได้เข้าใจและผ่อนคลายความยึดถือ

หากพวกคุณมีสติปัญญาสังเกตพิจารณา จะเห็นว่าฉันได้เปิดฉากการต่อสู้กับหนอนขี้พวกนี้ด้วยการเอาน้ำราดให้ขี้ เปียก กลิ่นขี้จะได้กระจาย คนที่หลงผิดจะได้หันมาดูมาดมทำความเข้าใจว่านี่มันขี้มิใช่ทอง แล้วก็ผ่อนคลายความยึดถือ ถอยห่าง ตีตัวออกห่างจากกองขี้ไปเอง

ทีนี้ก็จะเหลือแต่พวกหนอนขี้ตัวเอ้และพญางูเฒ่า เราก็เอาความจริงมาตีแผ่ แหย่ให้บริวารหวาดระแวงสงสัย จะได้ไม่ต้องมาปกป้องคุ้มภัย พวกเราก็จะเลือกตีได้ตามชอบใจ ตัวอย่างเช่น

การที่ฉันใช้เวลา ๑ ปีเศษที่ผ่านมา ในการแฉเรื่องความเลวร้ายของสำนักพุทธ กรรมการมหาเถรสมาคมบางคน และผู้ปกป้องเกี่ยวข้องกับธรรมกาย

จนทำให้ผู้ที่หลงเชื่อหลงผิดไปกับองค์กรและบุคคลเหล่านี้หันมามองอย่างสงสัย แล้วตั้งคำถามเอากับกลุ่มอลัชชีพวกนี้ว่าจริงไหม ทำไมไม่พิสูจน์ชี้แจงในสิ่งที่ถูกกล่าวหา เมื่อไม่มีคำตอบที่ชัดเจนจึงถอยห่าง ไม่แวดล้อมปกป้องกันอีกต่อไป

เหล่านี้แหละคือเหตุผลที่ว่า

- ทำไมฉันถึงได้เดินทางไปถวายสังฆทานชุดใหญ่ที่วัดปากน้ำ

- ทำไมฉันถึงต้องวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของมหาเถร ที่เลอะเทอะ เหลวแหลก ทุจริตคอรัปชั่น

- ทำไมฉันถึงได้เปิดโปงพฤติกรรมของเจ้าคณะปกครอง และความฉาวโฉ่ของสังฆมณฑลบางคน และเจ้าหน้าที่สำนักพุทธ

- ทำไมฉันจึงเดินทางไปยื่นหนังสือร้องเรียนต่อ ป.ป.ช. สตง. กองปราบ และสำนักงานอัยการสูงสุด

- ทำไมฉันถึงได้ไปยุ่งวุ่นวายกับเรื่องคดีรถหรู

- ทำไมฉันถึงได้พาสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไปแจ้งความร้องทุกข์กับดีเอสไอ

- และทำไมฉันถึงได้ไปร้องทุกข์กล่าวโทษกับธรรมกาย ธัมมชโย และพวกถึง ๑๑ คดี

ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นเป้าหมาย มีที่มาที่ไปอย่างชัดเจน สิ่งที่ฉันทำล้วนเป็นเครือข่ายของธรรมกายทั้งหมด ไม่ใช่สะเปะสะปะมั่วซั่วอย่างที่หลายคนตำหนิ ติว่าฉันโง่เง่าไม่มีการศึกษา

บางคนถึงกับว่าฉันว่าทำไมไม่จัดการกับธัมมชโยคนเดียว ตีเขามั่วไปหมดจะกลายเป็นการสร้างศัตรูเพิ่ม ทำให้รับมือยาก

ฉันฟังแล้วเฉยๆ เพราะเรารู้ดีว่าลำพังฉันคนเดียวคงไม่มีสติปัญญาและกำลังมากพอที่จะไปสู้รบ ปรบมือกับกองภูเขาขี้ที่มีหมู่หนอนขี้ยั้วเยี้ยมากมาย และคงไม่สามารถทำให้ธรรมกาย ธัมมชโย สะดุ้งสะเทือนได้ เพราะเขามีทั้งเงิน ทั้งอำนาจ ทั้งบริวาร ดุจดังภูเขาขี้กองใหญ่ ส่วนฉันเป็นแค่ผึ้งตัวน้อยๆ คนเดียว ไม่มีทุกๆ อย่าง อย่างที่เขามี แม้กระทั่งสมเด็จสองพระองค์ คือ สมเด็จพระสังฆราชและสมเด็จวัดชนะยังทำอะไรเขาไม่ได้ แล้วฉันจะมีอะไรไปสู้กับเขา

ฉันยังจำได้ว่าเมื่อครั้งที่เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชขอให้ฉันช่วยจัดการกับธรรมกาย ฉันยังคิดเลยว่าฉันจะเอาอะไรไปต่อสู้กับเขา

จึงเป็นเหตุที่ฉันต้องออกไปรวบรวมพลพรรคคนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ในเวทีแจ้งวัฒนะ เพื่อจะอาศัยกำลังคนไทยผู้มีหัวใจรักชาติทั้งหลายให้ออกมาช่วยกันปกป้องพระ ธรรมวินัย สถาบันชาติ ศาสนา และกษัตริย์

ซึ่งยุทธศาสตร์นี้กำลังเดินมาจนใกล้ถึงปลายอุโมงค์แล้ว และพวกเราก็สามารถทำให้สังคมตื่นตัว ต่างพากันออกมาเคลื่อนไหวต่อสู้ ขัดขวาง ขับไล่กิจกรรมของสำนักธรรมกายกันทั่วแผ่นดิน อีกทั้งยังช่วยกันเปิดโปงประจานความเลวร้ายของธรรมกายและพวกกันอย่างต่อเนื่อง

นี่ต่างหากเล่าคือสิ่งที่พวกเราต้องการ

เมื่อทุกอย่างเร่งเร้า บีบคั้นจนสุกงอม ผลสุดท้ายพวกเจ้าหน้าที่รัฐมหาเถร และผู้หลงผิดก็ต้องยินยอมที่จะเลือก

ทีนี้พวกเราก็ต้องทำให้เขาเลือกพระธรรมวินัย หลักการ ไม่ใช่เงินและตัวบุคคลหรือองค์กร

ซึ่งก็ต้องขอขอบคุณในความเสียสละ ของพี่น้องเพื่อนพ้องเผ่าไทยผู้มีหัวใจรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ทุกคน ที่ได้ช่วยกันออกมาต่อสู้ต่อต้านกิจกรรมของเผ่าพันธุ์อลัชชี แต่แค่นี้ยังไม่เพียงพอ ยังต้องช่วยกันรุกไล่ให้เข้มข้นมากขึ้น เท่านี้ผู้มีอำนาจและคนหลงผิดก็จะหันมาจัดการกับธัมมชโยเอง ซึ่งก็มีให้เห็นแล้ว ยุทธศาสตร์อันต่อไปคือตีหัวงู หลังจากที่พวกเรานวดตัวงูจนน่วมแล้วทั้งตัวยังเหลือแค่ตีหัวงูให้อยู่หมัดแล้วจับมันสับ”

ผลสำเร็จสำคัญจากการต่อสู้คดีธรรมกาย

จากการเคลื่อนไหวไปยื่นเรื่องร้องเรียนให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เร่งรัดดำเนินการคดีธรรมกาย ธัมมชโย มหาเถรและสำนักพุทธ และมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักนายก ผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ป.ป.ช. สำนักงานกองปราบ และสำนักพุทธ

มีหลักฐานสำคัญปรากฏในฐานความผิดแยกเป็นคดีสำคัญๆ สรุปได้ทั้งสิ้น ๑๒ ประเด็น (ตุลาคม ๕๘)

แต่มีดีสำคัญ ๔ คดี ที่หลวงปู่ฯ พยายามติดตามให้หน่วยงานภาครัฐเร่งรัดดำเนินการ คือ

๑. คดีความผิด พรบ.คอมพิวเตอร์

๒. คดีแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์

๓. คดียักยอกเงินสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

๔. คดีรถหรู

หลวงปู่ฯได้เขียนถึงความสำคัญของคดีเหล่านี้ไว้ในบทความในเฟสบุ๊คว่า

“คดีความผิด พรบ.คอมพิวเตอร์ และคดีแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์ ที่กำลังเร่งรัดดำเนินการอยู่ เมื่อเจ้าหน้าที่สรุปสำนวนสั่งอัยการ เจ้าพนักงานอัยการสั่งฟ้องจำเลย คือธัมมชโยและพวก ก็ถือว่าคดีมีมูล สิ่งที่สมเด็จพระสังฆราชทรงโจทก์ถือว่ามีมูล อาบัติสังฆาทิเสสที่พระองค์ทรงต้องอยู่ก็จะหยุดลงไปโดยปริยายจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

หากผลคดีออกมาว่าธัมมชโยผิด ก็ต้องอาบัติปาราชิก ติดคุก ชดใช้ค่าเสียหายตามประมวลกฎหมายแพ่งและอาญา

แต่ถ้าหากพิสูจน์กันในชั้นศาลแล้วว่าธัมมชโยไม่ผิด ท่านเจ้าประคุณสมเด็จก็ต้องเป็นอาบัติสังฆาทิเสส ฐานแกล้งโจทก์ภิกษุอื่นด้วยอาบัติปาราชิกโดยไม่มีมูล

"การที่ฉันพยายามรื้อฟื้นคดีขึ้นมาก็เพื่อช่วยเปลื้องภาระที่ท่านเจ้าประคุณ สมเด็จพระสังฆราชเพื่อให้ทรงพ้นมลทินทั้งปวง ถือว่าภาระมลทินอันพระองค์ได้ทรงเปลื้องออกเสร็จสิ้นแล้วตามพุทธบัญญัติ"

ส่วนคดียักยอกเงินสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และคดีรถหรู มิได้เกี่ยวข้องกับท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช แต่ถ้าพิสูจน์มาแล้วว่าคดีมีมูล อัยการสั่งฟ้องจำเลยคือธัมมชโยและผู้เกี่ยวข้อง ก็จะมีโทษทั้งทางโลกและทางธรรม

ทางโลกมีความผิดทั้งทางแพ่งและอาญา ทางธรรมเป็นอาบัติปาราชิก สังฆาทิเสส จนถึงปาจิตตีย์

ซึ่งทั้ง ๒ คดีนี้เจ้าประคุณสมเด็จ พระองค์มิได้ทรงเป็นผู้กล่าวหาจึงไม่มีภาระมลทินที่จักทรงต้องเปลื้อง

สำหรับประเด็นที่เหลืออีก ๘ ประเด็น เช่น หลอกลวงเท็จทูลเบื้องสูง ต้มตุ๋น หลองลวงชาวบ้าน เรี่ยไร และอื่น ๆ

หลังจากศาลมีคำพิพากษาทั้ง ๔ คดีแรกว่าจำเลยมีความผิด หลวงปู่พุทธะอิสระจะแจ้งความร้องทุกข์ให้เอาผิดเพิ่มเติมแก่ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งก็มีตั้งแต่กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะปกครองตามลำดับชั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และ ผอ.สำนักพุทธ บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคน

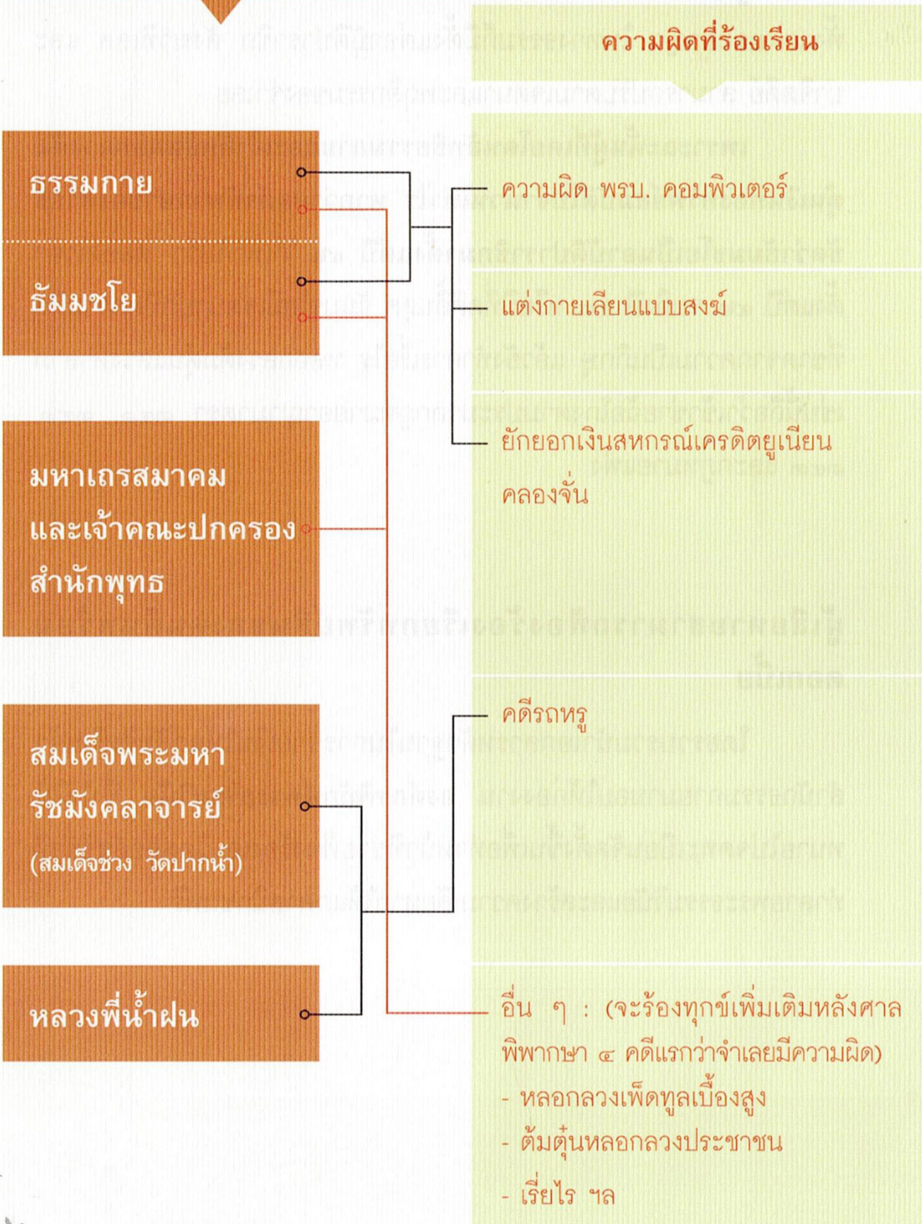
ฐานความผิดนี้ซึ่งก็มีความผิดทั้งทางโลกและทางธรรม ในทางโลกมีทั้งแพ่งและอาญา ในทางธรรมก็มีตั้งแต่อาบัติปาราชิก สังฆาทิเสส และปาจิตตีย์ สามารถปรับตามเจตนาและพฤติกรรมของจำเลย

เพราะฉะนั้นผู้ที่เคยโดนลัทธิธรรมกายและเจ้าลัทธิหลอกลวงต้มตุ๋นเงินทองทรัพย์สมบัติไปจำนวนเท่าไร หากว่าผลคำพิพากษาของศาลชี้ชัดว่าธัมมชโยเป็นอาบัติปาราชิกมาตั้งแต่ปี ๔๒ ก็เท่ากับว่า ตลอดเวลาตั้งแต่ปี ๔๒ จนถึงปี ๕๘ หรือปีที่คดีสิ้นสุด ธัมมชโยมีเจตนาปกปิดความผิดที่ขาดจากความเป็นภิกษุ แล้วยังทำการเรี่ยไร หลอกลวงต้มตุ๋นแสวงหาลาภเช่นนี้ถือว่าเข้าข่ายฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๑, ๓๔๒, ๓๔๓ และกฎหมายแพ่ง

ผู้เสียหายสามารถฟ้องร้องเรียกทรัพย์สินของตนคืนพร้อมดอกเบี้ย

โดยรวบรวมนำเอกสารหลักฐานในการจ่ายเงินให้แก่ลัทธิหรือเจ้าสำนักธรรมกายมามอบให้กองงาน **องค์กรพิทักษ์พระธรรมวินัย** ซึ่งได้ให้ทนายไปจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ช่วยฟ้องร้องเอาผิดต่ออลัชชีชั่วที่ทำลายพระธรรมวินัยและสร้างความเสียหายให้แก่ศาสนิกชนฟรี

สรุปภาพรวม คดีธรรมกาย ปี ๒๕๕๘

ความผิดทางกฎหมาย		ธรรมวินัย	ผลกระทบต่อพระศาสนา /สังคม
แพ่ง	อาญา	อาบัติ ปาราชิก สังฆาทิเสส จนถึง อาบัติ ปาจิตตีย์	- ถ้าธัมมชโยมีมูลความผิด : สมเด็จพระสังฆราชทรงพ้นอาบัติสังฆาทิเสส - ถ้าธัมมชโยไม่ผิด : สมเด็จพระสังฆราชทรงต้องอาบัติสังฆาทิเสส ฐานแกล้งโจทก์ภิกษุอื่นด้วยอาบัติปาราชิกโดยไม่มีมูล
แพ่ง	อาญา	อาบัติ ปาราชิก สังฆาทิเสส จนถึง อาบัติ ปาจิตตีย์	- วัดพระธรรมกายมีส่วนในการรับเช็ค ๒๒ ฉบับ มูลค่า ๑,๒๐๐ล้านบาท - ธรรมกายและธัมมชโย เข้าข่ายหนุนให้ยักยอกทรัพย์ (เดลินิวส์ ๒๙ ตค. ๕๘)
แพ่ง	อาญา	อาบัติ ปาราชิก สังฆาทิเสส จนถึง อาบัติ ปาจิตตีย์	- DSI ตรวจสอบรถจดประกอบที่อายัดมาได้ พบรถ Mercedez Benz ของสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ - พบรถ Jaquar ของพระครูปลัดสิทธิวัฒน์ หรือหลวงพี่น้ำฝน (๑๕ ตค.๕๘)
แพ่ง	อาญา	อาบัติ ปาราชิก สังฆาทิเสส จนถึง อาบัติ ปาจิตตีย์	หากผลคำพิพากษาชี้ชัดว่า ธัมมชโย ขาดจากความเป็นภิกษุ เป็นอาบัติปาราชิกตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ประชาชนผู้เสียหายถูกหลอกเรี่ยไร ทำบุญ สามารถร้องเรียกทรัพย์สินคืนพร้อมดอกเบี้ย

ลำดับการเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อปกป้องพระวินัยของหลวงปู่พุทธะอิสระต่อคดีธรรมกาย (โดยย่อ)

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

มหาเถรสมาคมแถลงผลการประชุมพิจารณาให้ธัมมชโยพ้นผิดจากข้อกล่าวหาตามพระลิขิตสมเด็จพระสังฆราชทั้ง ๖ ฉบับ

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

หลวงปู่พุทธะอิสระต้องออกมาเคลื่อนไหวกล่าวโทษมหาเถรสมาคมในฐานะองค์กรปกครองสงฆ์ที่ออกมาปกป้องผู้กระทำผิดพระธรรมวินัย โดยท่านได้เขียนบทความตอน **เห็นพระลิขิตของเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชแล้ว ไม่รู้ว่ามหาเถรสมาคมจะรับผิดชอบอย่างไร** โดยมีใจความสำคัญว่า

พระลิขิตของสมเด็จพระสังฆราชมีมาตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๒ แต่ที่ธรรมกายยังยืนยงอยู่ได้เพราะอำนาจการเมือง อำนาจเงิน อำนาจประชาธิปไตยแบบพวกกูมาก ธรรมกายผิดที่

๑. ทำลายศรัทธาพุทธศาสนิกชน ที่มีความเคารพยอมรับในพระไตรปิฎกมาอย่างยาวนาน โดยสำนักธรรมกายมีคำสอนว่า เนื้อหาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกผิดเพี้ยน ไม่ตรงต่อพุทธวจนะ

๒. ยกตนอยู่เหนือพระบรมศาสดา สำนักนี้มีคำสอนที่สังคมพุทธผู้มีปัญญายอมรับไม่ได้ เช่น สอนว่าพระพุทธเจ้าสมณโคดม แย่งพระศรีอริยเมตไตรยลงมาตรัสรู้ โดยอ้างว่าทั้งสององค์เป็นพี่น้องกัน สามารถไปค้นคำสอนเก่าที่ธัมมชโยสอนไว้ได้

๓. พระนิพพานเป็นอัตตา มิใช่อนัตตาอย่างที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอน เมื่อใดที่มีสติปัญญาทำให้พันธนาการทั้งหลายทั้งในฝ่ายกุศล อกุศลหมดไป เป็นการทำลายเหตุปัจจัยของทุกข์จากการเกิด เมื่อไม่มีเหตุปัจจัยใดๆ มาครอบงำปรุงแต่ง ทั้งภายในและภายนอกซึ่งล้วนมีสภาพไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่มีตัวตน เช่นนี้เรียกว่าข้อปฏิบัติให้ทุกข์ดับ ความหลุดพ้นดับเย็นจักพึงบังเกิดขึ้น เช่นนี้จึงเรียกว่านิพพานที่เป็นคำอธิบายแบบย่อ ฉะนั้นนิพพานจึงเป็นสภาวะอนัตตาธรรม มิใช่อัตตาธรรมอย่างที่สำนักธรรมกายสั่งสอนกัน

๔. ที่ใดๆ ก็ไม่สามารถถวายข้าวและอาหารพระพุทธเจ้าได้นอกจากที่วัดธรรมกาย

๕. บุญดิลิเวอร์ลี่ บริการรีดไถ เช่นเอาบุญ เอาความกลัว ความโลภของผู้คนมาเป็นเครื่องมือ โดยให้บริวารโทรไปรีดไถบรรดาผู้ศรัทธาให้บริจาคเงินต่อยอดบุญเป็นรายเดือน "คุณพี่ครับ เดือนนี้ยังไม่บริจาคต่อยอดบุญเลยหากขาดตอนเดี๋ยวเสียประโยชน์ที่ควรจะได้ และอาจมีเหตุการณ์เลวร้ายไม่ดีใดๆ เกิดขึ้น" เป็นต้น

๖. เมื่อได้เงินมา นายธัมมชโยก็นำไปซื้อที่ดิน ซื้อหุ้น ซื้อทอง และธนบัตรในชื่อของตนอย่างมหาศาล ด้วยเจตนายักยอกเงินวัด จนนำมาซึ่งพระลิขิตเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ให้คืนทรัพย์สินทั้งหมดแก่วัด และให้พ้นจากความเป็นพระเพราะต้องอาบัติปาราชิกด้วยข้อหายักยอกทรัพย์

๗. ใช้เงินที่ชาวบ้านบริจาคด้วยจิตศรัทธา นำไปซื้อตำแหน่ง ยศศักดิ์ และลบล้างความผิดของตน ด้วยการทุ่มเงินซื้อบุคคลในคณะกรรมการมหาเถรสมาคม ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ จนนำมาซึ่งให้ตนพ้นผิด แม้จะมีลิขิตของสมเด็จพระสังฆราชค้ำคอยืนยันว่าพ้นจากความเป็นพระแล้วก็ตาม

เหล่านี้คือข้อหาความผิดพลาดของสำนักวัดพระธรรมกาย ซึ่งกระทำโดยนายธัมมชโยและพวก จำเป็นที่สังคมควรจะต้องรู้ และพร้อมกันช่วยแก้ไขเปลี่ยนแปลง เริ่มจากความผิดของมหาเถรสมาคมที่ละเลย ละเว้น ไม่ปฏิบัติตามพระลิขิตสมเด็จพระสังฆราช ทั้งที่เป็นกฎหมาย เป็นอำนาจที่มีกฎหมายรองรับ นอกจากจะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสมเด็จพระสังฆราชแล้ว ยังสนับสนุน ส่งเสริมให้นายธัมมชโยและสำนักนี้ยิ่งใหญ่ ได้รับยศถาบรรดาศักดิ์สูงขึ้นอีก

ถ้าองค์กรปกครองสงฆ์ยังจะทำมัวเมาปกป้องกันอยู่ ฉันคงต้องออกไปถือป้ายประท้วงหน้ามหาเถรสมาคม เพื่อกล่าวโทษมหาเถรเสียเองในฐานความผิดที่ว่า

ความผิดฐานละเมิดจรรยาบรรณพระสังฆาธิการ

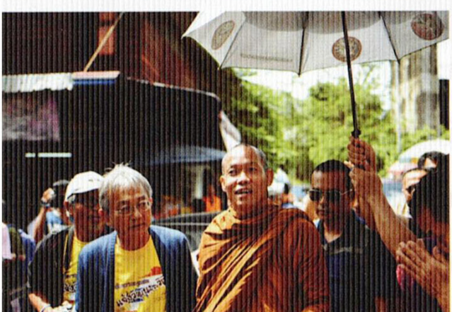
ความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ความผิดฐานไม่เอื้อเฟื้อต่อพระธรรมวินัย

ความผิดฐานทำลายศรัทธาไทยที่มีต่อมหาเถรสมาคม

ทั้งหมดนี้คือความผิดของกรรมการมหาเถรสมาคมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน...

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

หลวงปู่พุทธะอิสระ และพุทธบริษัทจำนวนหลายร้อยคนเดินทางไปวัดปากน้ำ เพื่อขอพบสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เพื่อกราบนมัสการถวายสังฆทาน และสอบถามกรณีมติ มส. โดยพระพรหมโมลี (สุชาติ ธมฺมรตโน) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ในฐานะเลขานุการผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ได้ลงมารับหนังสือ และถังสังฆทานแทน ซึ่งประกอบด้วยกางเกง กางเกงใน ปลากระป๋อง ที่นอน รองเท้า ดอกไม้จัน สากกะเบือ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เงิน ๑๐๐๐ บาท และกระเช้าผลิตภัณฑ์บำรุงสุขภาพ

โดยหลวงปู่พุทธะอิสระ มีคำถาม ๕ ข้อ ที่ต้องการถามคือ

๑. มติมหาเถรสมาคม เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ที่ผ่านมา ถือว่าเป็นใหญ่กว่าพระธรรมวินัยใช่หรือไม่

๒. พระบัญชา พระลิขิต สมเด็จพระสังฆราช พระสงฆ์ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามใช่หรือไม่

๓. ภิกษุผู้ต้องอาบัติปาราชิก ข้อหายักยอกทรัพย์ เมื่อคืนสินทรัพย์แล้วถือว่าพ้นผิด ไม่ต้องอาบัติ ใช่หรือไม่

๔. เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงโจทก์ภิกษุธัมมชโยด้วยอาบัติปาราชิก ด้วยพระลิขิตถึง ๓ ครั้ง ๓ คราา ตามพระวินัย ภิกษุโจทก์ภิกษุอื่นด้วยอาบัติปาราชิกโดยไม่มีมูล เช่นนี้ควรต้องอาบัติสังฆาทิเสส คำถามคือเมื่อมหาเถรมีมติว่านายธัมมชโยไม่เป็นปาราชิก นั่นก็แสดงว่า ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงต้องอาบัติสังฆาทิเสสใช่หรือไม่

๕. การวินิจฉัยคดีและออกมติของมหาเถรสมาคม ๒ ครั้งมานี้ ถือเป็นบรรทัดฐานใช้ปกครองคณะสงฆ์ต่อไปถูกต้องไหม

พระพรหมโมลีได้แจ้งว่า : ***ยืนยันว่าคดีความสิ้นสุดไปเมื่อผู้ถูกโจทก์(จำเลย) คืนทรัพย์ให้ จึงถือว่าไม่มีเจตนาที่จะลักทรัพย์ แม้จะยอมคืนทรัพย์ให้เมื่อเวลาผ่านไปเกือบสิบปีก็ตาม และพระลิขิตไม่ถือว่าเป็นคำสั่งตัดสินให้เอาผิด แต่เป็นการเสนอความเห็นเท่านั้นเพราะมีคำว่า "ถ้า"***

คำอธิบายของถังสังฆทานถวายวัดปากน้ำ

ข้าวเน่า คือความวางเฉย ละเว้น ไม่ปฏิบัติ ต่อหน้าที่ของตนอย่างซื่อตรง ที่จะรักษาพระธรรมวินัย และอำนาจที่ ที่ควรจะให้ประโยชน์กลับกลายเป็นไร้ประโยชน์ อยู่เพื่อรอวันเน่าทั้งยังสื่อไปถึงบรรดาเจ้าคุณพระครู สมเด็จ มหาเถรทั้งหลาย ที่ทุกองค์ล้วนมีลูกศิษย์ลูกหาเป็นใหญ่เป็นโตที่ปล่อยให้การบริหารจัดการข้าวของรัฐบาลปูไม่มีประสิทธิภาพ

ปลากระป๋องบวม เส้นหมี่หมดอายุ สื่อว่า อย่าคิดว่ามีอำนาจตำแหน่งอยู่มั่นคงปลอดภัยแล้ว เห็นหรือไม่ว่า ขนาดเส้นหมี่ปลากระป๋องเขาผลิตบรรจุใส่หีบห่ออย่างดี ยังเน่าเสียเลย ประสาอะไรกับบรรดามหาเถรทั้งหลาย หากอยู่แล้วไม่ใช้อำนาจที่มีอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อพระธรรมวินัย สังฆมณฑล ศาสนจักร แม้จะมีการอารักขาดูแลรักษา เส้นใหญ่ขนาดไหน สุดท้ายมันก็ "เน่าใน" จนได้

ลูกฟักเหี่ยว สื่อว่า อย่าคิดแต่หาวิธีล้วงทรัพย์สินเงินทองจากกระเป๋าชาวบ้านอย่างเดียว ให้รู้จักบริจาค แบ่งปัน เสียสละให้แก่ผู้ตกทุกข์ได้ยากทั้งพระและชาวบ้านเขาบ้าง โดยเฉพาะนักบวชผู้น้อย กรรมการมหาเถรสมาคมควรจะรู้จักบริจาคช่วยเหลือ สงเคราะห์ เพื่อนักบวชด้วยกันบ้าง เมื่อเจ้าคุณสมเด็จไปรับกิจนิมนต์ พวกท่านเป็นผู้ใหญ่ ควรมีจิตใจกว้างขวาง ต้องรู้จักแบ่งปันด้วยใจเมตตา ไม่ใช่ไปแต่ละวัดก็ไปเอาเงินทองของเขา อย่างเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ที่พระองค์เสด็จมาที่วัดเห็นว่าวัดกำลังพัฒนา ทรงนำเงินมา ๓ แสน พร้อมจีวรมาถวาย

เสื้อกางเกงเก่ายังไม่ได้ซัก สัญลักษณ์แสดงให้กรรมการมหาเถรรู้ว่า ชีวิต ลมหายใจ ร่างกาย จิตวิญญาณ แม้มันจะเป็นสิ่งสมมุติ เป็นของที่เราต้องใช้สอยตลอด แต่หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง ไม่รู้จักรักษาชำระล้าง ซักฟอกตนเองบ้าง สุดท้ายก็มีสภาพอะไรไม่ต่างจากเสื้อผ้ากางเกงเก่าๆ เน่าๆ ที่ดูไร้

รองเท้าแตะเก่า สื่อว่า อำนาจวาสนาที่เหยียบยืนอยู่นั้น มันไม่จีรัง หากมีแล้วไม่รู้จักใช้มันให้ถูกต้อง ซื่อตรง สุดท้ายพวกท่านทั้งหลายก็มีสภาพไม่ต่างอะไรกับรองเท้าเก่าๆ ที่คนเขาโยนทิ้ง

กางเกงในเก่ามีขี้ติด ต้องการจะบอกให้กับท่านทั้งหลายผู้ชอบสร้างภาพให้คนดู ว่าเป็นผู้สงบเสงี่ยมดูเรียบร้อยสวยงามดุจดังคนที่แต่งหน้าแต่งตัวเอาไว้คอยรับแขก พร้อมทำกิริยาจริตจะก้านให้ใครๆ ดูว่าเรียบร้อยสงบเสงี่ยม สวยงาม แต่ข้างในใจนั้นหมักหมม โสโครก ละโมบ รัก โลภ หลงเต็มพุง เบื้องนอกแต่งกายให้งามซักเท่าไร แต่ข้างในก็เน่าเหม็นมีแต่ขี้อยู่ดีแหละ พุทธศาสนานี้พระพุทธองค์ทรงให้สะอาดนอก สะอาดใน ไม่ใช่อยู่แบบเสแสร้ง สร้างภาพให้ดูว่า ข้าเป็นผู้สะอาด ฉลาด สงบ อย่างที่บรรดานักบวชหลายๆ คนกำลังกระทำอยู่ ไม่เว้นแม้แต่กรรมการมหาเถรสมาคม แต่เรื่องจริงคือ นั่งนอนทับอาจมโดยไม่รู้สึกตัว

ดอกไม้จันทน์ ต้องการจะบอกกรรมการมหาเถร เจ้าคุณ พระครู และบรรดาสมเด็จทั้งหลายให้รู้จัก เจริญมรณานุสติ ไว้ด้วย ดังพระราชนิพนธ์ของล้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ ที่ว่านรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์ สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

ธูป ๑ ดอก เทียน ๑ เล่ม สื่อถึงคำสอนสูงสุดของพระผู้มีพระภาคเจ้า ๒ ข้อ คือคำสอนสูงสุดของพระพุทธศาสนา

๑. ปัญญา เพราะมีปัญญาจึงเห็นทุกข์ เห็นเหตุเกิดทุกข์ เห็นทางดับทุกข์ เห็นหลักปฏิบัติให้ทุกข์นี้ดับ

๒. นิพพาน ด้วยเพราะปัญญาที่เห็นสรรพสิ่ง สรรพชีวิตตามความเป็นจริง จึงรู้ได้ชัดว่าทุก ๆ สิ่งไม่มีอะไร ไม่ได้อะไร ไม่เหลืออะไร กูต้องตายแน่ ๆ ขณะยังมีชีวิตอยู่ก็ควรขวนขวายทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ตน และให้ประโยชน์ท่านจนถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท ไม่ขาดสติ ไม่ใช่แสวงหาลาภยศ สรรเสริญ สุข จนหลงลืมไปว่า ทั้งหมดนั้นคือทุกข์

เทียนที่มีแต่ไม่ได้จุด ไม่ให้แสงสว่างได้ฉันใด คนที่บวชเข้ามาไม่ฝึกฝนศึกษา สั่งสม อบรม เจริญปัญญา สุดท้ายก็ไม่ต่างอะไรกับเทียนที่ไม่ได้จุด แม้ธูปจะหอมแต่ก็ใช้ประโยชน์ได้แค่แคบ ๆ ไม่กว้างไกล หากไม่ได้จุดฉันใด การสร้างภาพ ทำให้ผู้คนเขาดูเราว่าดี สุดท้ายก็ได้ประโยชน์สั้น ๆ แคบ ๆ เฉพาะตนเองชั่วขณะ หาได้ประโยชน์แก่คนหมู่มากไม่ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์จอมปลอม ประโยชน์ของพวกลวงโลก ทุรชนคนชั่วเสียส่วนใหญ่

สากกะเบือ เพื่อให้รู้ว่า สากมันตำพริก ตำปู ตำปลา สร้างคุณค่าให้อาหาร แต่ถ้าถามมันว่าได้เคยลิ้มรสชาติของที่ตำบ้างหรือไม่ เช่นเดียวกันผู้ที่บวชเข้ามาได้เป็นพระครู เจ้าคุณ สมเด็จ เกจิอาจารย์ พูดสอนชาวบ้านสารพัด แต่ทำได้บ้างไหม เคยได้รับรู้รสชาติของพระสัทธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าบ้างไหม อย่าทำตัวเหมือนสากกะเบือที่ไม่รู้รสพริก

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ยื่นหนังสือถึงนายไพบูลย์ นิติตะวัน ประธาน คณะกรรมการปฏิรูปแนวทางและมาตรการปกป้องพิทักษ์กิจการพุทธศาสนา ที่รัฐสภา

๑. ขอให้ตรวจสอบ ทรัพย์สินและเส้นทางการเงินของกรรมการเถรสมาคม รวมทั้งวัดธรรมกาย

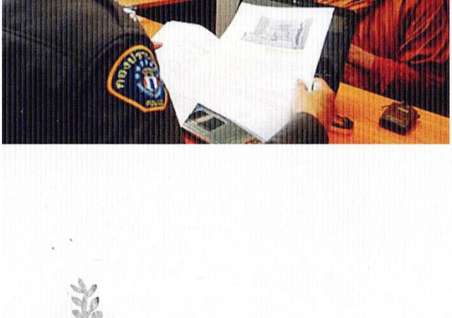
๒. ขอให้รื้อฟื้นคดีของวัดพระธรรมกายขึ้นมาพิจารณาอย่างเป็นธรรม

๓. เรียกร้องให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ จัดตั้งองค์กรคณะพิทักษ์พระพุทธศาสนา หรือชื่ออื่นตามความเหมาะสม บรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อแบ่งเบาภาระของมหาเถรสมาคม โดยให้มีการวางโครงสร้างและคัดสรรคณะบุคคลเข้ามาทำหน้าที่บริหารปกครองการศึกษา กระบวนการร่างกฎหมายและการพิจารณาคดี

๔. ขอให้ตรวจสอบที่มาที่ไป ของพระพุทธรูปทองคำที่วัดปากน้ำ

- ยื่นหนังสือถึงนายก ฯ ผ่านนายเทียนฉาย กีระนันทน์ และดีเอสไอให้รับเรื่องของวัดพระธรรมการเป็นคดีพิเศษและยังขอให้มีการตรวจสอบเส้นทางการเงินของ มหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้งมหามงกุฎราชวิทยาลัยและมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ว่าการใช้งบประมาณเพื่อไปดูงานในต่างประเทศหลายสิบล้านบ้านนั้นเหมาะสมเพียงใด

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ทีพึงสุดท้าย

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ยื่นหนังสือต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ผ่านนายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาฯ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบกรณีอัยการสูงสุด นายพชร ยุติธรรมดำรง ที่มีคำสั่งถอนฟ้องธัมมชโย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยอ้างว่าธัมมชโยได้ปฏิบัติตามพระลิขิตของสมเด็จพระสังฆราชแล้ว จึงต้องการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินตรวจสอบสำนวนหลักฐานว่า การมีคำสั่งของอัยการชุดแรกมีเหตุผลอย่างไร และในการถอนฟ้องของอัยการชุดที่สองมีเหตุผลอย่างไร เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากการพิจารณาของมหาเถรสมาคม หรือ มส. อ้างเหตุที่ไม่ดำเนินการต่อธัมมชโย เพราะเหตุจากที่อัยการถอนฟ้อง

- พระพุทธอิสระ เดินทางเข้าพบ ร.ต.ท. ปรีชา ศรีอุดม พนักงานสอบสวน กก.๑ บก.ป. เพื่อร้องทุกข์กล่าวโทษ ให้ดำเนินคดีกับพระพรหมโมลี (สุชาติ ธมฺมรตโน) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ พระพรหมเมธี (จำนง ธัมมจารี) กรรมการและโฆษกมหาเถรสมาคม และนายสมชาย สุรชาตรี โฆษกสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในความผิดฐาน ใส่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหรือแตกแยก ตาม พรบ. คณะสงฆ์มาตรา ๔๔ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

๔ มีนาคม ๒๕๕๘

หลวงปู่พุทธะอิสระเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนที่มาร่วมทำบุญที่วัดอ้อน้อย เนื่องในวันมาฆบูชา ช่วยกันเขียนไปรษณียบัตรต่อต้าน “ธัมมชโย” เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย และมหาเถรสมาคม ส่งไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี จากกรณีที่ได้กระทำผิดต่อพระธรรมวินัย และสอนผิดจากพระไตรปิฎก และถ้ายังไม่สามารถบังคับให้ “ธัมมชโย” สึกจากความเป็นพระได้ จะยอมลาสิกขาทันที เพราะละอายที่ไม่สามารถช่วยรักษาพระธรรมวินัยได้

๖ มีนาคม ๒๕๕๘

ดร.พระมหาโชว์ ทสฺสนีโย ที่ปรึกษาสมาคมนักวิชาการเพื่อพระพุทธศาสนา และ.ผช.ศ.ดร.เสถียร วิพรมหา รักษาการนายกสมาคมนักวิชาการเพื่อพระพุทธศาสานา เดินทางเข้าพบ ร.ต.ท.วีรยุทธ ไชยสุระ พนักงานสอบสวน กก.๑ บก.ป. เพื่อร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับ พระสุวิทย์ ธีรธมฺโม หรือ “พระพุทธะอิสระ” กรณีนำมวลชนไปบุกรุกวัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นที่พำนักของผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๑ ก.พ. ที่ผ่านมา พร้อมทั้งแสดงความเห็นว่า หลวงปู่เข้าข่ายอาบัติปาราชิกแล้ว ตั้งแต่การขัดขวางการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และการนำมวลชนไปยังโรงแรมเอสซีปาร์คเพื่อเรียกรับเงิน

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘

ฟ้องกลับมหาโชว์และพวกในความผิดฐานแจ้งความเท็จและหมิ่นประมาทผู้อื่น

ที่ศาลอาญา หลวงปู่พุทธะอิสระ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องพระมหาโชว์ ทสฺสนีโย ผอ.สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และนายเสถียร วิพรมหา อาจารย์ประจำภาควิชาสาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ของมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นจำเลยที่ ๑ และ ๒ ในความผิดฐานแจ้งความเท็จ และหมิ่นประมาทผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๒ ๑๗๔ และ ๓๒๖

ทั้งนี้ศาลได้รับคำฟ้องในสารบบคดีหมายเลขดำ อ.๙๘๕/ ๒๕๕๘ เพื่อมีคำสั่งต่อไปว่าจะนัดไต่สวนมูลฟ้องโจทก์หรือไม่

จากนั้นหลวงปู่ยังได้ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลแพ่ง จากการกระทำละเมิดดังกล่าว โดยเรียกค่าเสียหายคนละ ๖๐ ล้านบาทอีกด้วย

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เดินทางเข้ายื่นหนังสือถึงผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อติดตามความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ และเดินทางเข้าพบ พ.ต.ต. วรณัน ศรีล้ำ ผอ.ศูนย์บริหารคดีพิเศษ เพื่อติดตามความคืบหน้า กรณียื่นหนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมของมหาเถรสมาคมและเจ้าคณะ ปกครอง ทำเรื่องขอพระราชทานสถาปนาเลื่อนสมณศักดิ์ให้แก่ธัมมชโย ซึ่งขาดจากการเป็นพระ และขอทราบความคืบหน้าในการตรวจสอบเส้นทางการเงิน และ

ทรัพย์สินของเจ้าอาวาสวัดปากน้ำภาษีเจริญ กรรมการมหาเถรสมาคม กรณีวัดพระธรรมกายจ่ายเงินให้กับกรรมการมหาเถรสมาคมและเจ้าคณะปกครอง

นอกจากนี้ยังขอให้ตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างธัมมชโยกับนายศุภชัย ว่าร่วมมือกันฉ้อโกงประชาชนหรือไม่

๗ เมษายน ๒๕๕๘

ยื่นหนังสือถึงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)ให้ดำเนินการตรวจสอบตรวจสอบการใช้งบประมาณของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) และมหาเถรสมาคม (มส.) ที่รัฐบาลอนุมัติให้ปีละ ๑,๕๐๐ ล้านบาท ว่าใช้จ่ายอย่างถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เข้าพบ เข้าพบ พ.ต.ท.สมนึก สันติภาตะนันท์ พนักงานสอบสวน กก.๒ บก.ป. ที่กองปราบปราม เพื่อให้ติดตามความคืบหน้ากรณีแจ้งความดำเนินคดีต่อธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย แต่งกายเลียนแบบสงฆ์ฉ้อโกงประชาชน พร้อมส่งมอบเอกสารเพิ่มเติมรวมทั้งพระลิขิตพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช ฯ

ติดตามทวงถามความคืบหน้ากรณีที่พระมหาโชว์ ทสฺสนีโย แจ้งความเอาผิดว่าไปตบทรัพย์ ซึ่งคดีนี้ยังไม่มีการเรียกสอบปากคำ **หากไม่มีการสอบปากคำ ก็จะแจ้งความกลับพระมหาโชว์ว่าแจ้งความเท็จ**

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เข้าพบพนักงานสอบสวนที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ อาคารบี ถ.แจ้งวัฒนะ โดยให้ปากคำเพิ่มเติมกรณีธัมมชโย แต่งกายเลียนแบบสงฆ์ ละเมิดพระธรรมวินัย ทุจริตคอรัปชั่นและการขอพระราชสมณศักดิ์เป็นชั้นเทพ

- พนักงานสอบสวนได้แจ้งความคืบหน้าการดำเนินคดีว่า เดินหน้าไปแล้วกว่าร้อยละ ๙๐ ที่เหลืออยู่ระหว่างการสอบปากคำพยานสำคัญๆที่อยู่ในวัดปากน้ำภาษีเจริญ

- หลวงปู่ประกาศว่า หากหรือไม่สามารถทำให้ธัมมชโยสึกได้ ก็จะสึกเอง เพราะยอมไม่ได้ที่จะอยู่ใต้อำนาจของอลัชชีสงฆ์ หรือพระนอกรีต

- ขอให้ประชาชนคนรักชาติช่วยกันรวบรวมรายชื่อจำนวน ๕ ล้านรายชื่อ เพื่อจะส่งมอบให้รัฐบาลภายใน ๒ เดือนนี้ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการปฏิรูปทุกมิติรวมทั้งวงการคณะสงฆ์ก่อนการเลือกตั้ง

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แถลงผลการตรวจสอบเห็นว่าธัมมชโยต้องอาบัติปาราชิกตามพระลิขิต (๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

นายรักษเกชา แฉ่ฉาย เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แถลงผลการตรวจสอบ พิจารณาแล้วถือว่าผิดตาม กม. อาญา ๑๔๗ ๑๕๗ และเห็นว่าธัมมชโยต้องอาบัติปาราชิกตามพระลิขิตฉบับลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๑ พฤษภาคม และ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ รวมทั้งผอ.สำนักงานพระพุทธศาสนา และสำนักงานพระพุทธศาสนาไม่ได้ดำเนินการตามพระลิขิต จึงถือได้ว่าสำนักงานพระพุทธศาสนาละเลย ไม่ใส่ใจต่อการประพฤติผิดพระธรรมวินัยของพระสงฆ์บางรูป จึงทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคสช. เพื่อให้ขอให้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) ๒๕๕๗ มาตรา ๔๔ ตั้งคณะกรรมการร่วมสองฝ่าย ประกอบด้วยฝ่ายคฤหัสถ์และบรรพชิต เพื่อหาข้อยุติโดยกล่าวว่าไม่มีอำนาจดำเนินการด้วยตัวเอง

อย่างไรก็ตามรัฐบาลมีมติไม่ใช่มาตรา ๔๔ ในคดีธรรมกาย :

ด้วยเหตุผลว่ามีกฎหมายอยู่แล้ว ต้องว่าไปตามขั้นตอนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งมีการสอบสวนมาแล้วระยะหนึ่ง

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

– **ยื่นหนังสือต่ออัยการสูงสุด เพื่อขอให้อัยการเร่งรัดการตรวจสอบคดีธัมมชโย** เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกายซึ่งมีการดำเนินคดีนานกว่า ๗ ปี สืบพยานบุคคลไปแล้ว ๙๒ ปาก แต่นายพชร ยุติธรรมดำรง อดีตอัยการสูงสุด กลับมีคำสั่งให้ถอนฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๔๙ ในสมัยรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณชินวัตร ซึ่งให้เหตุผลว่าเพื่อให้เกิดความปรองดองในประเทศ

– **รองโฆษกสำนักงานอัยการสูงสุด** กล่าวว่า ขณะนี้คณะทำงานได้ตรวจสอบการสั่งถอนฟ้องคดีธัมมชโยเสร็จสิ้นแล้ว และได้นำเสนอมติให้อัยการ สูงสุดพิจารณา แต่ในขั้นตอนนี้ ยังไม่สามารถเปิดเผยมติดังกล่าวได้จนกว่า อัยการสูงสุดจะมีความเห็น เชื่อว่าคดีจะมีข้อยุติเร็วๆ นี้ ส่วนมติ ครม. ปี ๒๕๔๙ ที่ให้อัยการสูงสุดถอนฟ้องนั้น จะขอกลับไปตรวจสอบอีกครั้ง

– **เร่งรัดคดีกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ)** ตามที่ได้ยื่นคำร้องไว้ก่อนหน้านี้ รวม ๓ ประเด็น คือ ๑.การใช้คำสั่งถอนฟ้องธัมมชโย ๒. การเข้าไปเกี่ยวพันกับการยักยอกทรัพย์สหกรณ์ฯ ๓. การถวายรถยนต์ให้พระสงฆ์ชั้นผู้ในมหาเถรสมาคมที่เข้าข่ายเป็นการจูงใจเจ้าพนักงาน

ที่ ยธ ๐๓๐๑/๗๙๕๒

นมัสการ พระสุวิทย์ ธีรธัมโม

ตามหนังสือของท่านฉบับลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขอความอนุเคราะห์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เร่งรัดติดตามการดำเนินคดีของพระเทพญาณมหามุนี หรือพระธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะมีพิธีถวายพระเพลิงพระศพของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ในเดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา) ได้รับทราบเรื่องของท่านแล้ว และได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม พิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว หากท่านประสงค์จะติดตามความคืบหน้าประการใด สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้โดยตรงที่สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๕๑๑๔ - ๓๕

จึงนมัสการมาเพื่อทราบ

สำนักงานรัฐมนตรี

บลก.

20 สิงหาคม ๒๕๕๘

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรม
กลุ่มงานนิติการและดำเนินงานร้องทุกข์
โทร. ๐ ๒๑๔๓๖๔๓๙
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๘๓

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ยื่นเอกสารเกี่ยวกับคดีธัมมชโย ให้กับพล.อ.ไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพื่อรับไปดำเนินการเร่งรัดหน่วยงานในการตรวจสอบคดี

- และไปกองปราบฯ เพื่อติดตามทวงถามความคืบหน้ากรณีที่ได้แจ้งความดำเนินคดีธัมมชโย ในความผิดฐานแต่งกายเลียนแบบสงฆ์ และฉ้อโกงประชาชน โดยแจ้งข้อหาเพิ่ม หมิ่นเบื้องสูงตามกม.อาญา ม. ๑๑๒ บังอาจขอพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นชั้นเทพ

๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

ยื่นหนังสือถึง ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ช่วยเร่งรัดคดีนี้ให้แล้วเสร็จก่อนวันถวายพระเพลิงพระศพของเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ นี้ เพื่อไม่ให้เป็นผลเสียต่อพระธรรมวินัยและพระเกียรติภูมิของท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช ด้วยพระวินัยกำหนดเอาไว้ชัดเจนว่าภิกษุโจทก์ภิกษุอื่นด้วยอาบัติปาราชิกแล้วไม่มีมูล ภิกษุผู้โจทก์จะต้องอาบัติสังฆาทิเสส

วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

นางสุวณา สุวรรณจูฑะ อธิบดีดีเอสไอ พร้อมด้วย พ.ต.ท. สมบูรณ์ สาระสิทธิ์ ผู้บัญชาการสำนักคดีอาญาพิเศษ ๓ และ พ.ต.ท. ปกรณ์ สุชีวกุล ผู้บัญชาการสำนักคดีการเงินการธนาคาร ร่วมกันแถลงผลการปฏิบัติการของพนักงานสอบสวนในคดีทุจริตสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น

พบเอกสารการสัญญา รวมถึงสำเนาเช็คสั่งจ่ายเงินจากสหกรณ์คลองจั่นฯ ให้กับธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย มูลนิธิรัตนคีรี มียอดการรับเช็คเพิ่มเติมจากเดิมที่พบว่ามีกว่า ๖๐๐ ล้านบาท ล่าสุดพบยอดรับเช็ครวม ๑,๒๑๖ ล้านบาท รวมทั้งสำเนาหนังสือซื้อขายที่ดิน หลักฐานเกี่ยวกับการจ่ายเงินทดรองจ่ายให้กับนายศุภชัยด้วย

ศาลอาญารัชดา ศาลได้วินิจฉัยคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๙๘๕/๒๕๕๘ ที่หลวงปู่ฟ้องนายเสถียร วิพรมหา กับมหาโชว์ ทัสสนีโย ในข้อหาหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาและแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ศาลได้พิจารณาหลักฐานแล้วเห็นว่าคดีมีมูล จึงได้ประทับรับฟ้อง

วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘

เจ้าหน้าที่ดีเอสไอเดินทางมาหาเพื่อนำเอกสารการแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษคดีธรรมกายมาหลวงปู่ได้เซ็นเพิ่มเติม และแจ้งว่าคดีน่าจะจบก่อนงานถวายพระเพลิงพระศพสมเด็จพระสังฆราช

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เข้าพบนางสุวณา สุวรรณจูฑะ อธิบดีดีเอสไอ เพื่อสอบถามความคืบหน้าในคดีที่เกี่ยวข้องกับธัมมชโยเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย โดยมี พ.ต.ต.วรณัน ศรีล้ำ ผอ.ศูนย์บริการคดีพิเศษ เป็นผู้รับเรื่องดังนี้

- การใช้คำสั่งถอนฟ้องธัมมชโย และกรณีเข้าไปเกี่ยวพันกับการยักยอกทรัพย์สหกรณ์เคดิตยูเนี่ยนคลองจั่น รวมถึงการถวายรถยนต์ให้พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ในมหาเถรสมาคมที่เข้าข่ายเป็นการจูงใจเจ้าพนักงาน

- ให้ดีเอสไอเร่งรัดเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาคณะกรรมการคดีพิเศษ เพื่อมีมติรับเป็นคดีพิเศษ เพื่อให้เกิดการพิจารณา สั่งคดี ตามพยานหลักฐาน

- ต้องการให้การตรวจสอบแล้วเสร็จก่อนมีการถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระสังฆราชเพื่อพระองค์จะไม่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘

ดีเอสไอส่งสำนวนฟ้องคดียักยอกทรัพย์ อดีตประธานสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่นกับพวก รวม ๑๒ คน ส่วนกรณีวัดพระธรรมกายยังคงมีความผิดทางอาญา

วันที่ ๑๔ ต.ค. ๕๘ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ DSI นำสำนวนคดีสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น คดีพิเศษที่ ๖๓/๒๕๕๗ ข้อหาฉ้อโกงประชาชน จำนวนกว่า ๕๘ แฟ้ม หรือประมาณ ๒๐,๐๐๐ แผ่น พร้อมนำผู้ต้องหา ๑๑ คน ไปส่งมอบต่อพนักงานอัยการคดีพิเศษให้มีความเห็นทางคดี โดยสำนวนคดีนี้ นายศุภชัย ศรีศุภอักษร อดีตประธานสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่นกับพวก ซึ่งเป็นอดีตกรรมการและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น ๑๒ คน ร่วมกันฉ้อโกงประชาชน

ทั้งนี้ ฉ้อโกงโดยการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ ตกแต่งบัญชีว่าการดำเนินงานมีผลกำไร ทำให้สามารถจ่ายเงินปันผลได้ถึง ๑๐% ทั้งที่ความจริงนั้นขาดทุนมาโดยตลอด แต่ต้องการทำให้ประชาชนหลงเชื่อ เพื่อนำเงินมาฝากเป็นจำนวนมาก เพราะเชื่อว่ามีผลประกอบการดี ขณะเดียวกัน นายศุภชัยยังเปิดบัญชีธนาคาร เชื่อมโยงกับบัญชีหลักของสหกรณ์ โดยใช้ชื่อว่า “เพื่อความมั่นคง” และโอนถ่ายเงินจากบัญชีนี้อีกทอดหนึ่ง รวมมูลค่าความเสียหายรวมแล้วกว่า ๖,๐๐๐ ล้านบาท แต่ในส่วนของนายศุภชัย ซึ่งเป็นผู้ต้องหาคนสำคัญ ขณะนี้ถูกฝากขังอยู่ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ พนักงานอัยการไม่ได้เบิกตัวมาขึ้นศาล

ด้าน พ.ต.ท.บรรณฑูรย์ ฉิมกรา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ของดีเอสไอ เปิดเผยว่า สำนวนนี้เป็นสำนวนที่ ๓ ซึ่งนำมาส่งฟ้องต่ออัยการ โดยก่อนหน้า

นี้ส่งฟ้องไปแล้ว ๒ สำนวน คือสำนวนคดียักยอกทรัพย์กว่า ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท และยักยอกทรัพย์อีก ๒๗ ล้านบาท โดยสำนวนทั้ง ๓ จะนำมารวมกันหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอัยการ

โดยหลังจากนี้ ทาง DSI จะดำเนินคดีข้อหาฟอกเงินต่อไป โดยแยกเป็นอีกสำนวนหนึ่ง และจะยื่นขอให้อัยการสั่งยึดทรัพย์ที่ดิน ๑๒ แปลงของนายศุภชัยกับพวก ตลอดจนตรวจสอบเส้นทางการเงิน ที่ถูกโอนถ่ายไปทั้งในและต่างประเทศ **รวมถึงกรณีที่เชื่อมโยงไปยังวัดพระธรรมกายด้วย ทั้งนี้ แม้ว่าทางวัดจะมีการคืนเงินกันไปแล้วก็ตาม แต่ความผิดทางอาญาก็ยังปรากฏ ไม่สามารถยอมความได้**

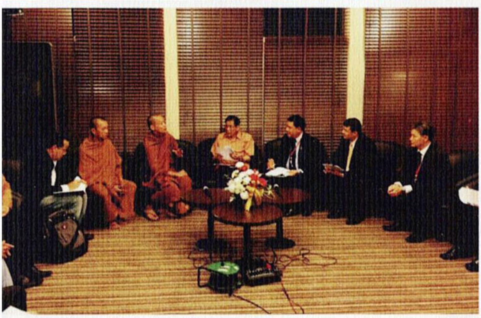
http://www.springnews.co.th/crime/245510

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

ดีเอสไออายัดรถหรูจดประกอบจำนวนหรู คันที่ ๑ Mercedes-Benz ความจุกระบอกสูบ ๒,๙๙๕ CC ครอบครองโดย “สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์” เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ

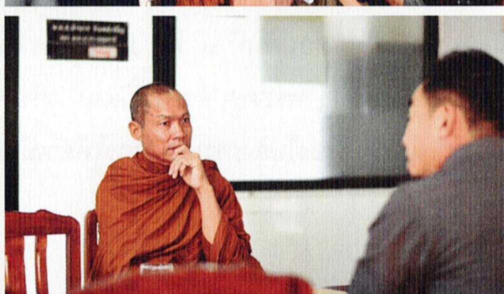
ส่วนคันที่ ๒ คือ Jaquar ความจุกระบอกสูบ ๔,๒๐๐ CC ถูกครอบครองโดย “พระครูปลัดสิทธิวัฒน์” หรือหลวงพี่น้ำฝน ซึ่งจะทำการตรวจสอบและยื่นเรื่องไปยังกรมศุลกากรให้ดำเนินการต่อไป

1. ความล่าช้าคือความอยุติธรรม
พระพุทธศาสนา

๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

หลวงปู่เดินทางพร้อมพี่น้องประชาชนร่วม ๓๐๐ คนไปที่ ดีเอสไอ เพื่อถามความคืบหน้ากรณีธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกายรับเช็คจากนายศุภชัย ศรีศุภอักษร อดีตประธานสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด และคดีรถหรูของพระน้ำฝน รวมทั้งคดีปาราชิกของธัมมชโย สรุปผลได้ดังนี้

๑. เรื่องคดีธัมมชโย

นายกอบเกียรติ กสิวิวัฒน์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม รักษาราชการแทนอธิบดีดีเอสไอ กล่าวว่า ในเรื่องของคดีพระลิขิตของสมเด็จพระสังฆราชฯ ได้ข้อสรุปว่ายังขาดองค์ประกอบทางคดี ๒ เรื่องคือ

๑.๑ หาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ที่นำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์

๑.๒ ต้องศึกษาเรื่องคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งถ้าครบองค์ประกอบทั้งสองเรื่องนี้ ทางพนักงานสอบสวนจึงจะสามารถดำเนินการสั่งคดีได้ อีกทั้ง ยังต้องมีผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษในคดีนี้ด้วย ซึ่งหลวงปู่ได้ลงนามเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ พร้อมให้ปากคำกับพนักงานสอบสวน และ ดีเอสไอได้รับปากว่าจะเร่งทำคดีนี้ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๓๐ พ.ย.นี้

๒. เรื่องคดีสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

พ.ต.ท.สมบูรณ์ สาระสิทธิ์ ผบ.สำนักคดีอาญาพิเศ ษ๓ กล่าวชี้แจงความคืบหน้าในคดีสหกรณ์ฯคลองจั่น ว่า ทางดีเอสไอได้ดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีสหกรณ์ฯคลองจั่น ทั้งหมด ๗ คดี แบ่งเป็นคดีฟอกเงิน ๔ คดี คดีอาญา

ฉ้อโกง สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
เอาเงินไปให้ ธรรมกาย
ใช่หรือไม่

www.isranews.org

ฉ้อโกง สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
เอาเงินไปให้ ธรรมกาย
ใช่หรือไม่

๓ คดี ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินคดีทั้งหมดครบแล้ว โดยในคดีที่ ๑๔๖/๒๕๕๗ ซึ่งเป็นคดีที่ทางวัดพระธรรมกายมีส่วนในการรับเช็ค ๒๒ ฉบับ มูลค่ากว่า ๑,๒๐๐ ล้านบาท พนักงานสอบสวนจะนำหลักฐานส่งให้พนักงานอัยการ เพื่อสั่งดำเนินคดีต่อไป คาดว่าในปลายเดือน ตุลาคมนี้

๓. เรื่องคดีรถหรู

พ.ต.ต. วรณัน ศรีล้ำ โฆษกดีเอสไอชี้แจงว่า คดีรถหรูของพระน้ำฝนจะนำไปรวมกับคดีรถหรูอื่นๆ ที่ราคาต่ำกว่า ๔ ล้านบาท ซึ่งมีรถของพระ ๒ รูปอยู่ในจำนวนดังกล่าวที่เข้าข่ายส่งฟ้องจำนวนกว่า ๖,๘๐๐ พันคัน เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ศุลกากรกับดีเอสไอ โดยทางเจ้าหน้าที่ศุลกากรหลังตรวจสอบข้อมูลรถแต่ละคันเสร็จจะรวบรวมทยอยส่งมาให้ทางดีเอสไอรวบรวมส่งฟ้องต่อไป

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

- กลุ่มประชาชนต่อต้านธรรมกาย รักษาพระธรรมวินัย ชาวสมุทรสาครและพื้นที่ใกล้เคียงประมาณ ๕๐ คน ได้เดินทางไปที่หน้าโรงพักสมุทรสาครพร้อมกับร้องทุกข์กรณีที่ธรรมกายจัดงานใส่บาตรพระจำนวน ๑๐,๐๐๐ รูป

- หลวงปู่พุทธะอิสระ มอบหมายให้ทนายไปดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้ง องค์กรพิทักษ์พระธรรมวินัย เพื่อจะได้ทำคดีเกี่ยวกับความประพฤติวิปริตของนักบวชในสังฆมณฑลต่อไป

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

ส่งฟ้อง'ศุภชัย'โกงสหกรณ์ 'ธรรมกาย-ธัมมชโย'รับเช็ค

ดีเอสไอสรุปสำนวน "ศุภชัย" จ่ายเช็คโกงสหกรณ์คลองจั่น กว่า 1 หมื่นล้านให้อัยการ สำนวนชี้ "ธรรมกาย-ธัมมชโย" เข้าข่ายหนุนให้ยักยอกทรัพย์-ลักทรัพย์ ฟอกเงิน

เมื่อวันที่ ๒๙ ต.ค. ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) พ.ต.อ.ไพสิฐ วงศ์เมือง รักษาราชการแทนอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปิดเผยว่า พ.ต.ท.ปกรณ์สุชีวกุล ผบ.สำนักคดีการเงินการธนาคาร ในฐานะหัวหน้าชุดตรวจสอบเส้นทางการเงินสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ได้สรุปผลการสอบสวนเส้นทางเงินกรณีนายศุภชัย ศรีศุภอักษร อดีตประธานสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด สั่งจ่ายเช็ครวม ๘๗๘ ฉบับเป็นเงิน ๑๑,๓๖๗ ล้านบาทให้กับกลุ่มบุคคลและนิติบุคคลรวม ๗ กลุ่ม ซึ่งเข้าข่ายเป็นการยักยอกทรัพย์หรือสนับสนุนให้ลักทรัพย์ เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวไม่มีมูลหนี้ต่อกันจริง โดยทั้งหมดแบ่งเป็น กลุ่มวัดพระธรรมกาย พระเทพญานมหามุณี (พระธัมมชโย), มูลนิธิมหารัตนอุบาสิกาจันทร์ขนนกยูง และพระเครือข่าย, กลุ่มสหกรณ์อื่นๆ, กลุ่มผู้ต้องหา และผู้อยู่ในข่ายผู้ต้องหา, กลุ่มบุคคล, กลุ่มนายหน้าที่ดิน และกลุ่มนิติบุคคลที่ไม่มีมูลหนี้ ทั้งนี้พนักงานสอบสวนจะสรุปสำนวนเพื่อส่งให้อัยการพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย

สำหรับกลุ่มวัดพระธรรมกาย, พระธัมมชโย และมูลนิธิมหารัตน-อุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูงนั้นพนักงานสอบสวนตรวจสอบเส้นทางการเงินเสร็จแล้วพบว่า ตั้งแต่วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๕๒–๑๕ ก.พ. ๒๕๕๔ กลุ่มดังกล่าวได้รับเช็คจากสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่นรวม ๒๑ ครั้ง เป็นเงิน ๑,๒๐๕,๑๖๐,๐๐๐ บาท

โดยที่ไม่มีมูลหนี้กับทางสหกรณ์ฯ คณะพนักงานสอบสวนจึงหารือร่วมกับนายขจรศักดิ์พุทธานุภาพ หัวหน้าพนักงานอัยการร่วมสอบสวนพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ดังกล่าวของพระธัมมชโยกับพวกอาจมีส่วนเป็นผู้สนับสนุนนายศุภชัยในการยักยอกทรัพย์ของสหกรณ์ หรือสนับสนุนให้ลักทรัพย์นายจ้างหรือรับของโจร, ความผิดฐานฟอกเงินและความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริตหลังจากนี้พนักงานสอบสวนดีเอสไอจะสรุปผลการสอบ ยื่นให้อัยการพิจารณาในสัปดาห์หน้า ส่วนจะมีการฟ้องร้องบุคคลใดเพิ่มเติมหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอัยการ

http://www.dailynews.co.th/crime/357445

๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

"ไพบูลย์"นำเครือข่ายสตรีปกป้องศาสนา จี้สปท.ตั้งอนุปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา-สอบ "ธัมมชโย"พ้นความเป็นสงฆ์-รื้อพรบ.สงฆ์

นายไพบูลย์ นิติตะวัน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปท.) ได้นำเครือข่ายสตรีปกป้องพระพุทธศาสนา ยื่นจดหมายเปิดผนึกถึงร.ต.ทินพันธุ์ นาคาตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เพื่อเรียกร้องให้สปท. ตั้งคณะอนุกรรมาธิการเพื่อศึกษาการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนารวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ การเร่งรัดติดตามเรื่องสถานะภาพของพระธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดธรรมกาย ที่ก่อนหน้าที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช เคยมีพระลิขิตให้เจ้าอาวาสพระธรรมกายต้องอาบัติปาราชิกเพราะประพฤติวิปริตจากพระธรรมวินัย

แม้ที่ผ่านมาผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้วินิจฉัยและแจ้งให้ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ทราบถึงกรณีที่ต้องดำเนินการ ผ่านคณะกรรมการร่วม 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบรรพชิต และฝ่ายคฤหัสถ์ แต่ยังไม่พบการดำเนินงานดังกล่าว รวมถึงขอให้ศึกษาเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม กับภาวะปัจจุบันและไม่เป็นไปตามหลักธรรมที่แท้จริง

http://www.bangkokbiznews.com/mobile/view/news/676893

๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

ดีเอสไอแจงคดี"ธัมมชโย"เผยแพร่คำสอน บิดเบือนหลักศาสนาผ่านเว็บไซต์ ยังอยู่ในชั้นสืบสวน

พ.ต.ต.วรณัน ศรีล้ำ ผอ.ศูนย์บริหารคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) กล่าวถึงความคืบหน้าการดำเนินคดีกับพระธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ว่า หลวงปู่พุทธะอิสระยื่นเรื่องให้ดีเอสไอตรวจสอบพฤติกรรมของพระธัมมชโยรวม 10 ประเด็น โดยเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจการสอบสวนของดีเอสไอ 1 ประเด็น คือ การบิดเบือนคำสอนให้ไม่สอดคล้องกับหลักศาสนาและได้นำไปเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ซึ่งน่าจะมีมูลความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ **ชุดสืบสวนจึงเสนอให้พ.ต.อ.ไพสิฐ วงศ์เมือง อธิบดีดีเอสไอ พิจารณาอนุมัติให้รับคดีไว้สอบสวน ตามพ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ** เพื่อนำไปสู่การรวบรวมพยานหลักฐานและเรียกผู้ถูกกล่าวหาให้นำพยานหลักฐาน เข้าชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ในชั้นนี้ยังเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการของดีเอสไอ ยังไม่มีการชี้มูลความผิดส่งให้อัยการพิจารณาสำนวน

ด้านพ.ต.อ.ไพสิฐ อธิบดีดีเอสไอ กล่าวว่า คดีดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยคณะกรรมการกลั่นกรองคดีพิเศษเห็นว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจการสอบสวน จึงตั้งเรื่องเสนอให้รับเป็นคดีพิเศษ แต่จากการตรวจสอบข้อมูลในชั้นสืบสวนเห็นว่ายังขาดพยานหลักฐานบางส่วน **จึงสั่งการให้สืบสวนเพิ่มเติมเพื่อให้มีประเด็นครบถ้วนก่อนลงนามอนุมัติรับเป็นคดีพิเศษ**

http://www.bangkokbiznews.com/mobile/view/news/677256

ธรรมะย่อมชนะอธรรมกันอีกที

๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

"๒ ปีเต็มๆ ที่พวกเราเพียรพยายามลงทุนลงแรง ทั้งกายใจและทรัพย์สินไปกับการที่จะทำทุกวิถีทาง ใช้สารพัดวิธีที่มีช่องทาง

เริ่มตั้งแต่ไปถวายสังฆทานชุดใหญ่วัดปากน้ำ

ตามด้วยการรวบรวมหลักฐานให้กับผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา เพื่อให้พิสูจน์พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชว่าเป็นของจริงหรือปลอม

นำเรื่องไปร้องทุกข์กล่าวโทษกับกองปราบ

นำหลักฐานการทุจริตในคณะสงฆ์ไปยื่นให้กับ ป.ป.ช. และ สตง. ตรวจสอบการใช้งบประมาณและทำหน้าที่โดยมิชอบ

เรียกร้องให้อัยการรื้อฟื้นคดีธัมมชโยกลับมาพิจารณาใหม่

นำหลักฐานไปแจ้งความร้องทุกข์กับดีเอสไอใน ๑๑ กรณี

นำเรื่องเข้าร้องเรียนต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะกำกับดูแลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

นำเรื่องไปร้องเรียนสภาปฏิรูปแห่งชาติและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ส่งสัญญาณเตือนกรรมการมหาเถรสมาคมและสำนักพุทธให้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ซื่อตรงต่อพระธรรมวินัย รักษาหลักการพระธรรมวินัยให้มากกว่ารักษาบุคคล

ฉันส่งสัญญาณไปเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นเตือนให้สติกับกรรมการมหาเถรสมาคมได้รู้สึกตัว กลับมาทำหน้าที่ให้ถูกต้อง แต่สิ่งที่ได้รับคือเงียบ

มาวันนี้ ดีเอสไอรับคดีนี้ไว้เป็นคดีพิเศษ และพร้อมที่จะส่งให้อัยการสั่งฟ้องต่อไป

ซึ่งก็ต้องไปสู้กันในชั้นศาลทั้ง ๑๑ คดี ทุกอย่างว่ากันไปตามหลักฐานทั้งพยานวัตถุและพยานบุคคล

ใครดีใครอยู่ หากชั่วก็เตรียมตัวตาย

ภารกิจของฉันที่ยังต้องทำอีกคือ

ต้องติดตามคดีในชั้นอัยการและชั้นพนักงานสอบสวนในคดีอื่น ๆ ที่แจ้งความร้องทุกข์กับพวกพ้องของธรรมกาย มีทั้งกรรมการมหาเถรบางรูปและสำนักพุทธ เรียกว่างานนี้ต้องกวาดยกเข่ง

ต่อมาต้องตามดูซึ่งผู้ที่นายกจะนำขึ้นทูลเกล้าถวายพระเจ้าอยู่หัวให้ทรงลงพระนามว่าเป็นผู้บริสุทธิ์บริบูรณ์ เป็นที่ยอมรับของพุทธบริษัททั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์หรือไม่

ตามด้วยการผลักดันให้ปฏิรูปกฎหมายคณะสงฆ์ ปฏิรูปวงการคณะสงฆ์และกิจการพระพุทธศาสนา

ไม่ว่าจะเสี่ยงขนาดไหน

ไม่ว่าจะทุกข์ยากลำบากลำบนปานใด

ไม่ว่าจะมีอุปสรรคขวางกั้นหรือไม่

พุทธะอิสระ พญาราชสีห์แห่งเวทีแจ้งวัฒนะ จะไม่ยอมทิ้งปณิธานและสัจจะวาจาที่ได้ถวายไว้แด่องค์พระสังฆราชผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐจนสำเร็จลุล่วง”

พุทธะอิสระ

กิจกรรมการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ
วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2557
บริหารส่วนตำบลแม่วิน ร่วมกับ หน่วยราชการ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน กำนัน
โครงการปลูกป่าให้พ่อ
โดย : มูลนิธิธรรมอิสระ
BOY

โครงการลูกปลูกป่าถวายพ่อหลวงแม่หลวง

"พระศาสนานั้นเกิดในป่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่า พระพุทธเจ้าประสูติในป่า และพระพุทธเจ้าก็ได้นิพพานในป่า เพราะฉะนั้น ป่าก็เปรียบเสมือนบ้านของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะพระเองต้องมีสำนึก"

หลวงปู่พุทธะอิสระ

"..อย่างเช่น ป่าเมืองกาญจน์นั้นเป็นป่าต้นน้ำที่ไหลลงสู่เขื่อน และถ้าหากน้ำแห้งจะเอาน้ำที่ไหนไปเลี้ยงคนภาคกลาง และไฟฟ้าเราจะเอาที่ไหนใช้ จึงอยากให้ทุกคนช่วยกันคิด มาช่วยกันปลูกฝังจิตวิญญาณให้ทุกคนตระหนักรู้ว่า เราจะอยู่กับสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติได้อย่างไร โดยเฉพาะนักบวชจะต้องเป็นหัวจักรทำให้ทุกคนรู้จักวิถีธรรมชาติ ให้รู้ว่าคุณของธรรมชาตินั้นมีประโยชน์อย่างไร ไม่ใช่ไปสนับสนุนให้คนไปแผ้วถางทำลายป่า ดังนั้น คนที่เป็นคุณครูเอง จะต้องช่วยกันสอนเด็ก ๆ ให้รู้จักคุณค่าของผืนป่าว่ามีประโยชน์อย่างไร ครูบาอาจารย์ต้องถือว่า เป็นกระบวนการเรียนการสอน ให้มีจิตสาธารณะ อุทิศตนทำประโยชน์ต่อสาธารณะ มองเห็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นความสำคัญ.."

โครงการ ลูกปลูกป่าให้พ่อ
โดย...มูลนิธิธรรมอิสระ, บริษัทบุญกุศล จำกัด, บริษัทพฤกษ์เวช จำกัด
(ได้ซื้อกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนี้จาก...นางกรุณา เกียรติเวชช์...จำนวน ไร่)

โครงการปลูกป่า "ลูกปลูกป่าให้พ่อ"

หลวงปู่พุทธะอิสระที่ได้เล็งเห็นภัยอันที่เกิดขึ้นจากการตัดไม้ทำลายป่าและทำลายสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบนิเวศน์ ท่านจึงได้นำญาติธรรม ปลูกป่าฟื้นฟูสภาพแวดล้อมควบคู่ไปกับการเผยแผ่ธรรมะ

ในปี ๒๕๔๐ องค์หลวงปู่และมูลนิธิธรรมอิสระ ได้นำพุทธบริษัทร่วมกันปลูกป่าจำนวนหลายร้อยไร่ ที่ธุดงคสถานถ้ำไก่หล่น บ้านหนองพลับ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ และที่ธุดงคสถานลำอีซู จ.กาญขนบุรี ซึ่งปัจจุบันได้กลายเป็นป่าอุดมสมบูรณ์

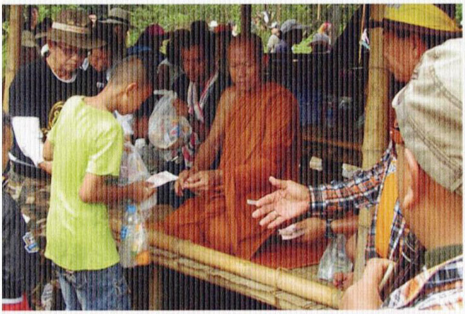
ในปี ๒๕๕๕ ท่านยังได้จัดตั้ง กองทุนโครงการ "ลูกปลูกป่าให้พ่อ" โดยนำเงินส่วนหนึ่งจากการขายผลิตภัณฑ์ "หอมจัง" ของบริษัทพฤกชเวช จำกัด มาจัดซื้อที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมจากนายทุนและและชาวบ้านที่เข้าไปรุกที่ป่า เพื่อปลูกป่าถวายให้แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมจ้างชาวบ้านดูแลจนต้นไม้เจริญเติบโต แล้วจึงส่งมอบคืนให้แก่รัฐ ทั้งนี้กำหนดเงื่อนไขการซื้อที่ดินว่าผู้ที่จะนำที่ดินมาขายให้โครงการต้องมีที่ดินเหลือเอาไว้ทำกิน หรือไม่มีผู้สืบทอดอาชีพเกษตรกร **โครงการลูกปลูกป่าให้พ่อ** เริ่มดำเนินการปลูกป่าที่อำเภอแม่วิน จังหวัดเชียงใหม่ ๑๒ แปลง จำนวน ๑๑๒ ไร่ และต่อมาได้ร่วมกับองค์กร ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ขยายพื้นที่ดำเนินโครงการในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ปลูกป่าที่พุปูราชินี ต.ห้วยเขย่ง อ.เมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยร่วมกับบริษัท ช. การช่าง สนับสนุนต้นกล้าและเงินทุนเพื่อการดูแลผืนป่าอย่างต่อเนื่อง

โครงการปลูกป่าไม้เนื้อแข็ง"ลูกช่วยพ่อปลูกป่าและดูแล"
มูลนิธิธรรมอิสระ มูลนิธิอโรคยา บริษัท บุญกุศลอุทิศ จำกัด และ
ริษัท ช.การช่าง จำกัด ได้จัดพิธีมอบกล้าไม้เนื้อแข็งและวัสดุปรับปรุงดินให้กับประชาชน
ร่วมโครงการปลูกป่าถาวรตามพื้นที่ว่างและหัวไรปลายนา
พระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมราชินีนาถ
สนุนโดย บริษัท บุญกุศลอุทิศ และ บริษัท ช.การช่าง จำกัด

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ นำข้าราชการ ทหาร ตำรวจ เด็กนักเรียน ประชาชนจำนวน ร่วมปลูกป่าตามโครงการ "ลูกช่วยพ่อปลูกป่า" ที่บริเวณพื้นที่หมู่ ๘ ต.หนองลู อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี โดยมีผู้แทนจากกองพลทหารราบที่ ๙ ค่ายสุรสีห์ ผู้แทนจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี ผู้แทนทหารหน่วยเฉพาะกิจลาดหญ้า ผู้แทนสถานีตำรวจภูธรอำเภอสังขละบุรี และเจ้าหน้าที่อำเภอสังขละบุรีเข้าร่วม

โครงการปลูกป่า
เฉลิมพระเกียรติ

สัก
Tectona grandis L.f.
ปลูกโดย
หลวงปู่พุทธอิสระ
วันที่ 29 มิถุนายน 2557

โครงการ "ลูกปลูกป่าถวายพ่อและแม่"

ในปี ๒๕๕๗ หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจเวทีแจ้งวัฒนะ หลวงปู่ได้นำมวลชนที่ติดตามมาจากเวทีแจ้งวัฒนะ ร่วมกับญาติธรรมปลูกป่าคืนผืนป่าสู่แผ่นดิน โดยใช้ชื่อโครงการว่า "ลูกปลูกป่าถวายพ่อและแม่" เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเฉลิมพระเกียรติ ๑๒ สิงหามหาราชินี เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๒ พรรษา

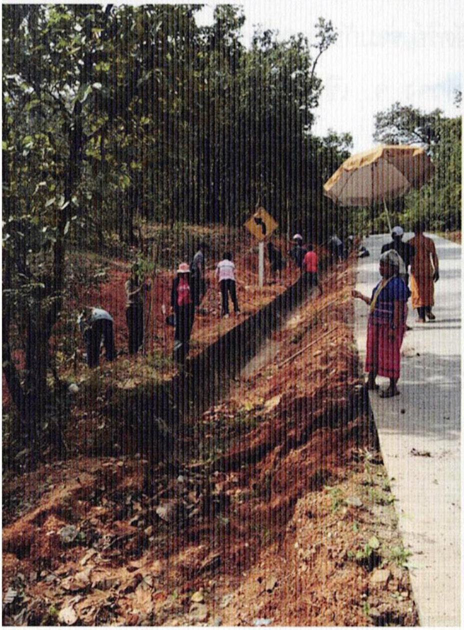
ปี ๒๕๕๗

- วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ ร่วมกับนายก อบต. กำนันผู้ใหญ่บ้าน ครูอาจารย์ เด็กนักเรียน สาธารณสุข หัวหน้าป่าไม้ ปลัดอำเภอ นายอำเภอ และทหาร กอ.รมน. ผู้มีใจรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ร่วมกันปลูกป่าซ่อม ในแปลงที่ถูกเผาทำลาย ณ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จ. เชียงใหม่ และแจกทุนการศึกษาให้นักเรียน

- วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ นำมวลชนร่วมปลูกป่าร่วมกับหน่วยราชการ ที่บ้านซองกาเลีย หมู่ ๘ ต.หนองลู อ.สังขละบุรี จ. กาญจนบุรี และแจกถุงยังชีพให้แก่เด็กนักเรียนบ้านซองกาเลีย

- วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ร่วมกับรองนายกเทศมนตรีฯ สมาชิกสภาเทศบาลฯ และคณะเจ้าหน้าที่ ปลูกป่าที่บ้านห้วยน้ำริน (เขตตำบลทุ่งปี๊) อ. แม่วาง จ. เชียงใหม่

กิจกรรมการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ
วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2557
ร่วมกับ หน่วยราชการ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน กำนัน
โครงการปลูกป่าให้พ่อ
โดย : มูลนิธิธรรมอิสระ
BOY

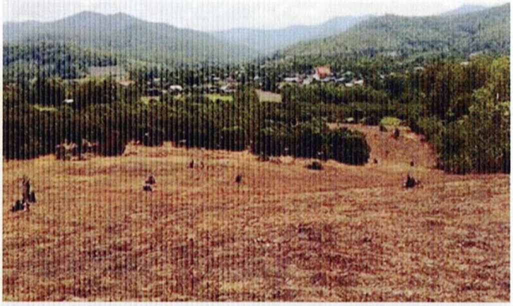

- วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ นำคณะร่วมปลูกป่ากับเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านส่องตาแล ที่เขาน้อยศรีเกษตร ตำบลปางมะค่า อำเภอขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร

- วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ นำพาเหล่าอาสาสมัครข้าราชการ อบต.และชาวบ้าน ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ร่วมกันปลูกต้นคูนตามข้างทางขึ้นดอยอินทนนท์ ๓,๐๐๐ ต้น

- วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๗ ร่วมกับข้าราชการและประชาชน ทำกิจกรรมปลูกป่าและจิตอาสา ที่อ่างเก็บน้ำห้วยกระแทก จ. ลพบุรี

ปี ๒๕๕๘

- วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ปลูกป่าที่บ้านใหม่วังผาปูน ต.แม่วิน อ.แม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

- วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ร่วมปลูกป่ากับพี่น้องสมาชิกเกษตรกรประชาชนคนลพบุรี และทหารศูนย์สงครามพิเศษลพบุรี และมอบทุนการศึกษาให้เด็กนักเรียน

- วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ปลูกป่าที่ป่าชุมชนบ้านหนองเตียน ต.ท่าไม้รวก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี

- วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๘ หลังส่งมอบสระน้ำให้กับส่งมอบสระน้ำโรงเรียนบ้านใหม่ศรีนคร นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม "ปลูกป่าให้พ่อหลวง-แม่หลวง" คืนความสุขให้แผ่นดินและธรรมชาติ ณ ป่าชุมชนบ้านปางชัย อ.ชุมตาบง จ. นครสวรรค์

- วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘ ร่วมกันปลูกป่าที่เขาพระยาเดินธง ศูนย์การเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี

โครงการขุดบ่อน้ำเกษตรกร ในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยประสบปัญหาภัยแล้งทั่วทุกภาค ประกอบกับที่ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลายาวนานจึงทำให้น้ำที่มีอยู่ในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำต่าง ๆ มีปริมาณต่ำไม่เพียงพอที่จะส่งให้เกษตรกรทำการเกษตรได้ หลวงปู่พุทธะอิสระ ได้ทราบถึงความเดือดร้อนของเกษตรกร ชาวบ้านที่ขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ จึงได้ดำริให้ดำเนินการโครงการ **ขุดบ่อน้ำให้เกษตรกร ในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง** โดยการจัดหารถขุดดินไปช่วยขุดบ่อน้ำให้กับชาวบ้านในชนบทโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพื่อให้แต่ละชุมชนมีพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ใช้เพียงพอต่อการทำการเกษตรและการอุปโภคบริโภค เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนจากปัญหาภัยแล้ง

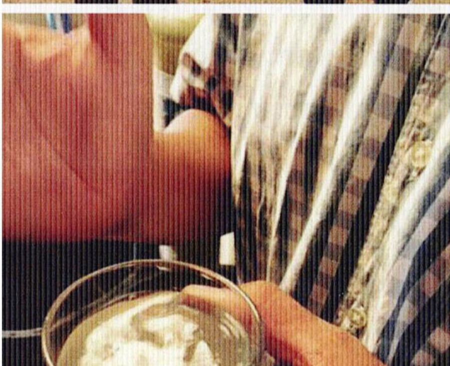
โดยแต่ละหมู่บ้าน หรือชุมชนที่เข้าร่วมโครงการต้องปฏิบัติตามกติกาดังนี้

๑. ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ปลูกไม้ยืนต้นเนื้อแข็งอย่างน้อยบ้านละไม่ต่ำกว่า ๕๐ ต้น

๓. รู้จักวิธีบริหารจัดการน้ำ และใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่า และใช้ให้เป็นประโยชน์สูงสุด โดยโครงการจะทำการขุดสระน้ำให้ขนาดกว้างXยาว ครึ่งไร่ ลึก ๔ เมตร และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์ไก่ไข่ พันธุ์วัวที่ให้ไปเลี้ยงเพื่อเพาะเป็นพ่อแม่พันธุ์

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

- ขุดลำธารส่งน้ำและขุดสระน้ำ ขนาด ๑ งานเศษ ลึก ๔ เมตร ให้กลุ่มเกษตรกร ๘๐ ครอบครัว จ.ลพบุรี

- เดินทางไปสำรวจดูอ่างเก็บน้ำของหมู่บ้านแม่วงก์ นครสวรรค์ เนื้อที่ ๑๙ ไร่ ใช้กักเก็บน้ำฝนและลำธารเล็ก ๆ ที่ไหลลงมาจากเขา ซึ่งเกิดการตื้นเขิน เพื่อใช้อุปโภคบริโภค ๖ หมู่บ้าน

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

- เดินทางไปอำเภอเนินขาม ต.สุขเดือนห้า จ.ชัยนาท ร่วมประชุมกับชาวบ้าน อบต.และผู้ใหญ่บ้าน ๔-๕ หมู่บ้าน พร้อมชาวบ้านและครูใหญ่โรงเรียนวัดบ้านหนองยาง เนื่องจากบ่อน้ำประปาหมู่บ้านอยู่ในสภาวะวิกฤติ โรงเรียนยังต้องใช้น้ำที่มีสีไม่ต่างอะไรกับน้ำล้างแก้วโกโก้(ดังในภาพ) พร้อมกับจัดหาเครื่องกรองน้ำตัวใหม่ให้แก่โรงเรียน ให้เด็กนักเรียน ๓๐๐ กว่าคนและครู ได้ดื่มน้ำที่สะอาดต่อไป

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เดินทางลงพื้นที่นำรถแบคโฮไปช่วยชาวบ้านขุดสระกักเก็บน้ำ ปรับรูปที่ดินเพื่อให้เหมาะสมในการทำเกษตรผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แก่ครอบครัวนายไพลิน สิมาเล่าเต่า ๔๖ ต.ลำเหย อ.ดอนตูม จ.นครปฐม

KOMATSU
PC 130

๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

ร่วมกับแกนนำจังหวัดลพบุรีในนามกลุ่มทหารเอกพระนารายณ์ นำรถแบคโฮไปขุดสระกักเก็บน้ำให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยผู้ที่ร่วมใช้น้ำจะช่วยกันปลูกต้นไม้สร้างเนื้อที่ป่าให้มากขึ้น

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

พระครูนิคุณ สิระวิสุทธิ์ เจ้าคณะตำบลปางสวรรค์ นิมนต์หลวงปู่เดินทางไปจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อประชุมแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้และน้ำทำการเกษตร ในพื้นที่ ๕ หมู่บ้านได้แก่ ม.ธารมะยม ต.วังซ่าน อ.แม่วงก์, ม.ทรัพย์มาก ต.เขาชนกัน อ.แม่วงก์ ม.ปางมะละกอ ต.แม่เล่ย์ อ.แม่วงก์ ม.คลองบ่วงสามัคคี ต.ปางสวรรค์ อ.แม่วงก์ และม.ปางชัย ต.ปางสวรรค์ อ.ชุมตาบง รวมประชากรประมาณ ๓,๐๐๐ กว่าคน

หลวงปู่ ได้ให้เกษตรกรไปรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ ๑๐ ครอบครัว โดยโครงการจะขุดสระน้ำให้กลุ่มละ ๑ สระ เพื่อทำเกษตรผสมผสาน และมอบวัวให้กลุ่มละ ๕ ตัว เพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์ เมื่อตกลูกแล้วต้องส่งคืนวัด นอกจากนี้แต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันแก้ไขภัยแล้งด้วยการปลูกต้นไม้ที่มีรากหยั่งลึกลงดิน เช่น ไม้เนื้อแข็งผสมผสานกับหญ้าแฝก ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ท่านได้ทำการวิจัยไว้ด้วย

โครงการแหล่งน้ำชุมชน
เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง

JCB

โครงการแหล่งน้ำชุมชน
เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

- ส่งมอบสระเก็บน้ำที่ได้ขุดลอกเสร็จแล้วให้แก่เจ้าอาวาสวัดป่าเขาปางชัย และชาวบ้าน ณ หมู่บ้านบ่วงสามัคคี จ.นครสวรรค์ พร้อมทั้งมอบวัว ๑๔ ตัว และแจกพันธุ์ต้นมะขามฝักใหญ่กับต้นสะเดาให้ชาวบ้านนำไปปลูกเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

- เดินทางไปหมู่บ้านปางมะกอ เพื่อประชุมรับทราบปัญหา พร้อมตรวจดูการขุดลอกสระ

- อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านปางชัย มายื่นหนังสือขอความช่วยเหลือให้ไปช่วยขุดลอกสระน้ำของโรงเรียนที่ตื้นเขิน ซึ่ง จะเป็นแหล่งน้ำสำคัญของชาวบ้าน ๓ หมู่บ้าน โดยมีนายนที ศรีพรหมมา นายก อบต.ปางมะกอ ส่งรถแบคโฮมาช่วยขุดอีกคันหนึ่ง ทำให้งานเดินหน้าไปได้เร็ว เสร็จเรียบร้อยทันฤดูฝนปีนี้

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

- เดินทางไปประชุมชาวบ้าน ๖ หมู่บ้านที่ ต.ดอนมะเกลือ อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี ร่วมกับนายธีรชัย ทศรฐ นายอำเภออู่ทอง เพื่อทำการขุดลอกคลองส่งน้ำสาธารณะเป็นระยะทางยาว ๒ กิโลเมตร

โครงการแหล่งน้ำชุมชน
เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง

๑๙ กันยายน ๒๕๕๘

- ส่งมอบสระน้ำให้กับโรงเรียนบ้านใหม่ศรีนคร ณ ป่าชุมชนบ้านปางขัย นครสวรรค์

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

พบชาวบ้านมูเซอและเมี่ยน หมู่บ้านคลองปลาร้า หมู่ที่ ๑๓ ต.คลองลาน อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้และน้ำใช้ในภาคเกษตร โดยมีชาวบ้านที่ประสบภัยแล้ง ๔๒๖ ครัวเรือน พร้อมทั้งเสนอให้ผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำให้แต่ละชนเผ่ารวมกันผลิตสินค้าหัตถกรรมและเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ซึ่งหลวงปู่จะช่วยหาตลาดให้ด้วย

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

พบผู้ใหญ่บ้าน คณะครูโรงเรียนบ้านท่าข้าม และผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒ บ้านโป่งน้ำร้อน อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร เพื่อไปดูพื้นที่บ่อน้ำตื้นเขินซึ่งเป็นที่กักเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับชนเผ่าและชาวไทยภาคเหนือ รวม ๙,๘๒๐ คน ทั้งนี้หลวงปู่ฯ ได้เมตตาให้ดำเนินการขุดต่อไปหลังการขุดบ่อของขาวมูเซอ

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

จัดหาแม่วัวให้แก่กลุ่มชาวบ้าน อ.แม่วิน ๑๘ ครอบครัว ๆ ละ ๕-๑๐ ตัว พร้อมทั้งให้ประชาชนรวมกลุ่มกันเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ปลูกป่าไว้ โดยทำการปลูกพืชผักสวนครัว ถั่วแระ มันเทศ มันฝรั่ง ในระยะที่ต้นไม้ยังไม่โต จนกว่าจะสามารถส่งมอบให้กรมป่าไม้ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาอีก ๔-๕ ปี

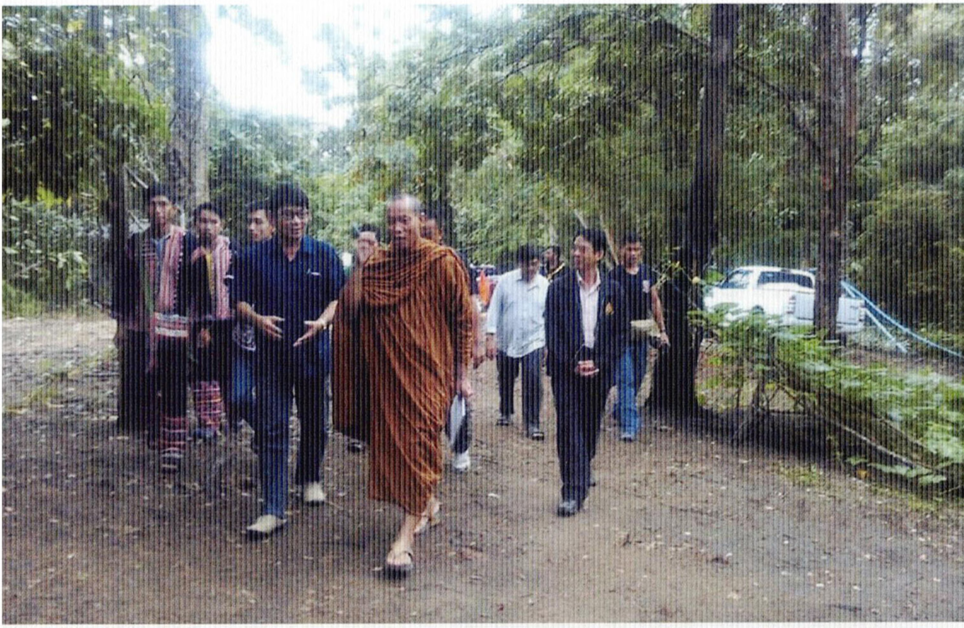
๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สำรวจลำน้ำแม่เปรียงกับลำน้ำมูล ต่อลำน้ำแม่วิน ระยะทาง ๔ กิโลเมตร เพื่อวางแผนการขุดลอกแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเนื่องจากลำน้ำทั้ง ๓ มีสภาพตื้นเขินไม่เคยมีการขุดลอกมาเป็นเวลาร้อยปีแล้ว ในฤดูน้ำหลากจึงเกิดการไหลบ่าขึ้นท่วมพื้นที่สร้างความเสียหายเดือดร้อนให้กับชาวบ้าน ๔๐๐ กว่าครัวเรือนเป็นประจำทุกปี

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- พบกำนัน ชาวบ้าน และเจ้าอาวาสวัดหนองมะค่า ต.โปร่งแดน อ.เมือง จ.ตาก เพื่อสำรวจพื้นที่ในการขุดลอกลำธารทำเป็นแก้มลิง โดยขุดลอกลำธารให้ลึก แล้วทำฝายกักเก็บน้ำไว้เป็นระยะ เพื่อรองรับการใช้น้ำ ๒๐๐ กว่าครัวเรือน

- เดินทางไปบ้านโปร่งแดง อ.เมือง จ.ตาก ชาวบ้านจำนวน ๒๒๗ ครัวเรือน ต้องการให้ขุดสระน้ำซึ่งปัจจุบันตื้นเขิน หลวงปู่ให้ประชุมชาวบ้านทำประชาพิจารณ์ และเขียนโครงการเพื่อดำเนินการช่วยเหลือต่อไป

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- ประชุมกับชาวเผ่ามูเซอและครูโรงเรียนแปลง ๔ ต.คลองลาน อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร เรื่องขุดสระน้ำ ที่ดินทำกิน และเรื่องอาชีพเสริม โดยได้ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการศูนย์สงเคราะห์ชาวเขาให้จัดที่ดินทำกินให้กับชาวเขาเผ่ามูเซอ ๑๒๗ ครอบครัว

- ประชุมที่หมู่บ้านคลองด้วน หมู่ ๒๘ ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร และสำรวจสภาพสระน้ำจำนวน ๑๒ ไร่ ที่ต้องทำการขยายสระให้กับชาวบ้านจำนวน ๒๘๐ ครอบครัว

- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านโปร่งน้ำร้อน ได้นำโครงการขุดลอกสระน้ำทำประปาของหมู่บ้านมาให้ช่วยขุดลอก หลวงปู่ให้ไปทำประชาคมและขออนุญาตเจ้าของที่ดินเป็นลายลักษณ์อักษร

สรุปผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๘

การขุดสระ ลอกคลอง ขยายบ่อน้ำ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ช่วงกลางพรรษาปีนี้ ขุดไปทั้งสิ้น ๓๘ บ่อ ใช้เงินไป ไม่ต่ำกว่า ๘,๐๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้โครงการที่จังหวัด นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก และเชียงใหม่ กำหนดแล้วเสร็จภายในสิ้นปีนี้

ในปี ๒๕๕๙ เพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้งที่จะรุนแรงเพิ่มขึ้น หลวงปู่พุทธะอิสระได้เมตตาให้ดำเนินโครงการขุดบ่อน้ำเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง โดยมีพื้นที่ที่รอการสำรวจเพื่อแก้ปัญหา คือ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พร้อมกับเพิ่มโครงการขุดบ่อบาดาลให้กับหมู่บ้าน หรือชุมชนในบางพื้นที่ซึ่งไม่มีน้ำผิวดิน หรือไม่สามารถกักเก็บน้ำบนดินได้เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งน้ำบนดินและน้ำใต้ดินอย่างครบวงจร

“ พระศาสนานั้นเกิดในป่า
พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่า
พระพุทธเจ้าประสูติในป่า
และพระพุทธเจ้าก็ได้นิพพานในป่า
เพราะฉะนั้น
ป่าก็เปรียบเสมือนบ้าน
ของพระพุทธศาสนา
โดยเฉพาะพระเองต้องมีสำนึก ”

หลวงปู่พุทธะอิสระ

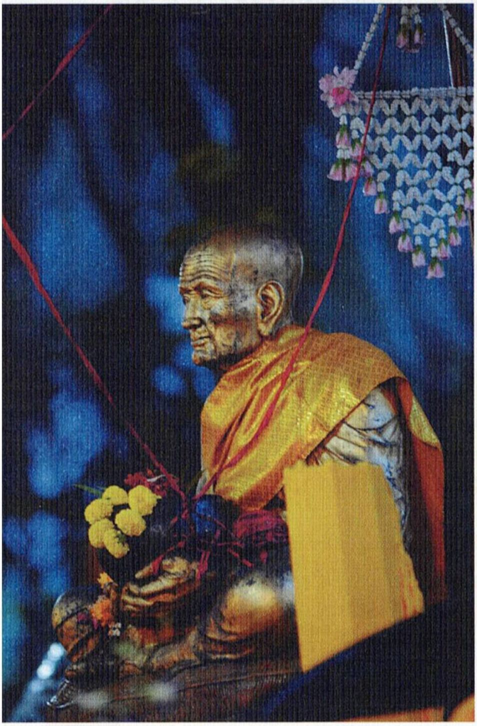

วัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ)

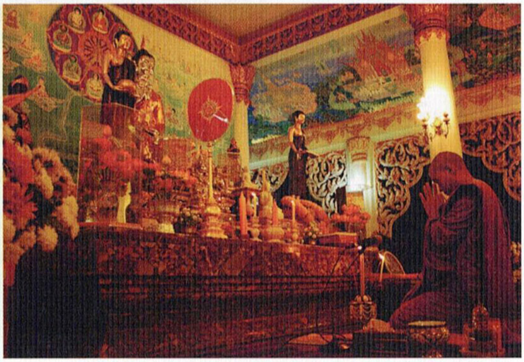
วัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ) เป็นหนึ่งในมรดกธรรมที่พระคุณเจ้า**หลวงปู่พุทธะอิสระ** ได้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ณ พื้นที่ตำบลห้วยขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยได้รับบริจาคที่ดินเริ่มแรกจำนวน ๙ ไร่ ในระยะเวลาเพียง ๒ ทศวรรษได้พัฒนาจากที่ดินเดิมที่มีน้ำท่วมสูงไม่มีต้นไม้สักต้นกลายเป็นวัดที่มีความงดงามร่มรื่นด้วยต้นไม้น้อยใหญ่มีพื้นที่รวมกว่า ๒๐๐ ไร่

วัดอ้อน้อยฯ เป็นวัดในโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ในปีพ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก **สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก** เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานจุดเทียนชัย ในพิธีพุทธาภิเษกและผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ) เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เวลา ๑๗.๐๐ น.

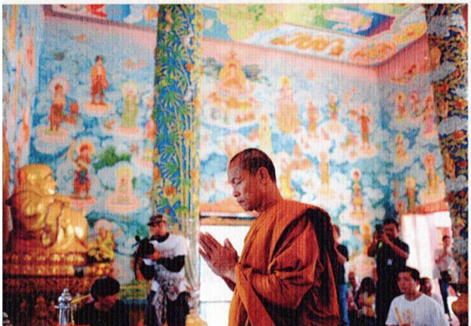

ภายในวัดวัดประดิษฐาน อัฐิธาตุหลวงปู่ทวด ที่ใต้ต้นโพธิ์ใหญ่ ซึ่งหลวงปู่พุทธะอิสระได้มาในขณะที่ออกธุดงค์และพำนักค้างคืนอยู่ในถ้ำทางภาคใต้ ท่านได้นิมิตเห็นพระภิกษุชราและชี้ไปที่จอมปลวกในถ้ำ เมื่อรุ่งเช้าได้ไปขุดพบอัฐิข้อนิ้วก้อยเป็นทองแดง ต่อมาเมื่อเริ่มสร้างวัดท่านได้ปลูกต้นโพธิ์และนำอัฐิธาตุหลวงปู่ทวดมาบรรจุไว้ที่ใต้ต้นโพธิ์นี้เพื่อเป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชน

ในด้านการเผยแผ่ธรรม ปัจจุบันวัดอ้อน้อย เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ศึกษา สั่งสมอบรมวิถีสติปัญญาในแนวทางสติปัฏฐานสี่ เปิดให้พุทธบริษัทมาอบรมปฏิบัติธรรมได้ตลอดทั้งปี ผ่านกรรมฐานหลากหลายรูปแบบที่หลวงปู่ได้คิดค้นขึ้น เช่น วิชาขีดจิต (อาณาปานสติ) สมาธิพระโพธิสัตว์ ปราณโอสถ ลมเจ็ดฐาน เท้านารี สุญญตสมาธิ อาการจิต๑๐ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นกุศโลบายที่เหมาะควรกับจริตนิสัยการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ หลวงปู่พุทธะอิสระ ยังเน้นย้ำให้ใช้การงานในชีวิตประจำวัน เป็นหนทางการศึกษาเรียนรู้และฝึกฝนตนเองให้แข็งแกร่งอย่างเป็นผู้รู้ ตื่น และเบิกบาน โดยท่านได้เป็นตัวอย่างในการทำหน้าที่ของพระภิกษุศากยวงศ์ ที่ชี้นำหนทางแห่งสติปัญญาพร้อมกับการทำหน้าที่การงาน เพื่ออนุเคราะห์สังคมมากมาย ตรงตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่า

“เธอทั้งหลายจงยังประโยชน์ตน และประโยชน์ท่าน ให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท”

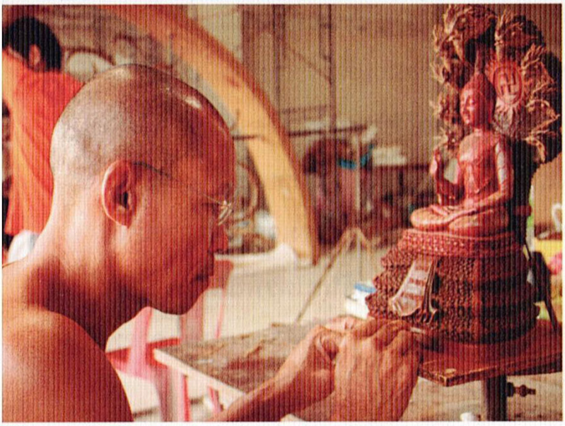

โรงเจหอคุณธรรมฟ้า

ในปีพ.ศ. ๒๕๔๕ หลวงปู่พุทธะอิสระ ได้ก่อสร้าง **โรงเจหอคุณธรรมฟ้า** บริเวณด้านหน้าวัดอ้อน้อยฯ เพื่อให้ได้พุทธศาสนิกชนได้ศึกษาเรียนรู้แนวทางคำสอนของพระพุทธเจ้าอันเป็นสากลทั้ง ๒ กระแสธาร ภายในโรงเจมีภาพเขียน และประติมากรรมรูปพระโพธิสัตว์ เป็นงานศิลปะไทย จีน และธิเบตอันวิจิตรงดงามที่หาชมได้ยาก สะท้อนถึงคุณธรรมปรัชญาธรรมของพระ-โพธิสัตว์ที่มุ่งบำเพ็ญทศบารมีในแนวทางพุทธศาสนามหายาน ปัจจุบันมีพุทธศาสนิกชนทุกนิกายมาถือศีล สวดมนต์ ทำบุญ ที่โรงเจหอคุณธรรมฟ้าตลอดทั้งปี โดยเฉพาะรูปพระโพธิสัตว์กวนอิมปางพันเนตรพันกร ซึ่งเป็นพระประธานในวิหารพระโพธิสัตว์นั้นมีความงดงามเป็นเลิศและเป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนอย่างยิ่ง

รุ่ง
เรือง
ชัย
ชนะ

พระมหาพุทธพิมพ์ พระปกเกล้าปกแผ่นดิน

เป็นพระพุทธรูปสำคัญของวัดอ้อน้อย ซึ่งองค์หลวงปู่พุทธะอิสระเป็นผู้ก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เพื่อปกป้องคุ้มครองแผ่นดินไทยและราชวงศ์จักรี นับเป็นพระนาคปรกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ประดิษฐานอยู่บนอาคารพระนาคปรก ติดกับโรงเจหอคุณธรรมฟ้า ด้านหน้าวัดอ้อน้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

พระพุทธรูปปางนาคปรก มีพุทธลักษณะเป็นพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย ประทับนั่งขัดสมาธิ พระกรขวาประทานพร หน้าตักกว้าง ๓๒ เมตร ความสูงขององค์พระ ๖๐ เมตร และความสูงตั้งแต่ฐานถึงยอดพญานาค ๑๘๐ เมตร ทำด้วยทองแดงและทองเหลืองน้ำหนักกว่า ๗๐๐ ตัน ซึ่งได้รับบริจาคจากศรัทธาของสาธุชนทั่วทุกสารทิศ

ปัจจุบันการหล่อชิ้นส่วนองค์พระนาคปรกได้แล้วเสร็จสมบูรณ์ อยู่ระหว่างการยกขึ้นประดิษฐาน และการหล่อองค์พญานาค เพื่อถวายพระเกียรติยศต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และแสดงถึงความกตัญญูที่มีต่อแผ่นดิน หลวงปู่พุทธะอิสระ ได้ดำริให้ใช้เหรียญสตางค์ซึ่งมีพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ติดเป็นเกล็ดพญานาค ซึ่งมีจำนวนนับหมื่นเหรียญ เมื่อพุทธศาสนิกชนทั่วทุกสารทิศมาเจริญพุทธมนต์กราบไหว้พระนาคปรก ก็เท่ากับเราได้บูชาองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยไม่ต้องสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์

ขั้นล่างของอาคารฐานพระนาคปรก กำลังก่อสร้างเพื่อเป็นที่ตั้งของ **โครงการธนาคารยาเพื่อชุมชน และโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยอโรคยาเภสัช** เพื่อให้บริการแพทย์ทางเลือกให้แก่ชุมชนในพื้นที่ต่อไป

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือ

นพ.สิทธิชัย	กุลพรศิริกุล	30,000	บาท
คุณแขลดา	จิตตปัญญา และครอบครัว	30,000	บาท
คุณแม่เพ็ญศรี	ชัยวาระนนท์ และครอบครัว	20,000	บาท
ดร.โฉมยง	โต๊ะทอง และครอบครัว	10,000	บาท
คุณมยุรี	ภักดี	10,000	บาท
คนหล่อ	คนดี	10,000	บาท
คุณแม่สมจิตร์	แซ่ลี้ และครอบครัว	10,000	บาท
คุณนิชาภา	อิสระธรรม และครอบครัว	10,000	บาท
ด.ช.ธีรเดช	เจียรพินิจนันท์ และพ่อแม่	5,000	บาท
อาม่าเอี๊ยงเค็ง	แซ่ลิ้ม	5,000	บาท
ญาติธรรมคณะผู้บวชเนกขัมมะทองผาภูมิ		28,000	บาท
คุณอัมพัน	บุญยิ่งสถิตย์	1,000	บาท
คุณปราณี	บุญยิ่งสถิตย์	1,000	บาท
คุณปิยะวัฒน์	ฐิตะสัทธาวรกุล	1,000	บาท
คุณจินตนา	ฐิตะสัทธาวรกุล	1,000	บาท
คุณกฤติยา	ฐิตะสัทธาวรกุล	1,000	บาท
คุณเวทิน	ชาติกุล	1,000	บาท
คุณกรลักษณ์	ตันติเสรี	1,000	บาท
ไม่ประสงค์ออกนาม		1,000	บาท
คุณถาวร-ปองสุข-ด.ช. กฤติ กนกวลีวงศ์		1,000	บาท
คุณปภัสมนต์	จันทวี	500	บาท
คุณภิมุข	ดำรงอ่องตระกลู	500	บาท
คุณชินพัฒน์	ต่อรัตน์	500	บาท
คุณภัครัลญ์	โห้หาญ	300	บาท
คุณจริญญา	จันทวี และจำรูญ จันทวี	100	บาท
รท.อนุวัต	จันทวี	100	บาท

วัดอ้อน้อย

- วัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ) ต.ห้วยขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

  โทร. ๐๓๔-๒๐๔-๗๓๘, ๐๓๔-๒๐๔-๘๒๓

  www.onoi.org

- **เฟสบุ๊ค หลวงปู่พุทธะอิสระ** www.facebook.com/buddha.isara

- **สถานีวิทยุ อิสระธรรม** FM 95.25 MHz (วิทยุชุมชน อ.กำแพงแสน)

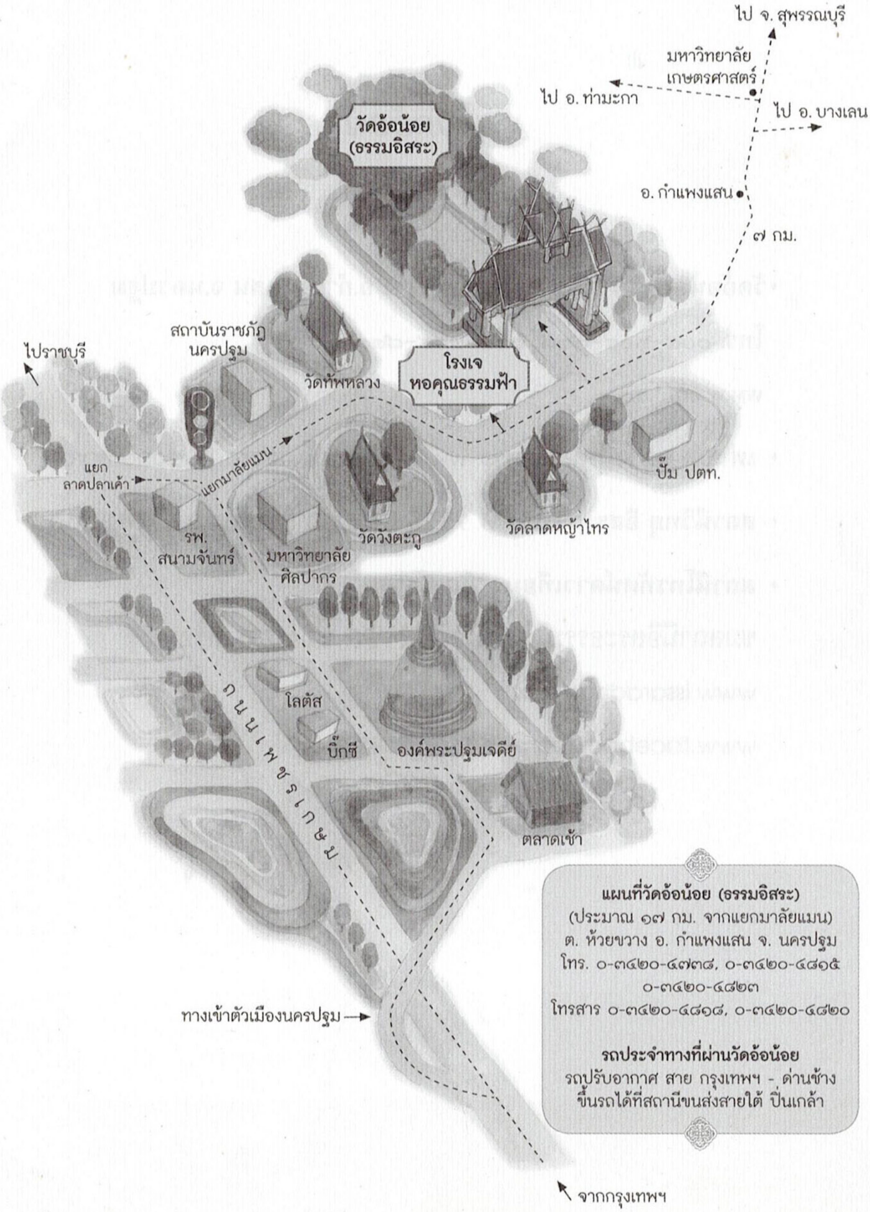
- **สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม "อิสระธรรม"**

  ชมสถานีอิสระธรรมได้ทาง จานดำ PSI ช่อง 235 หรือ

  www.issaradham.com

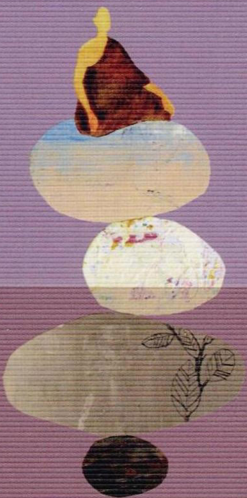
  www.facebook.com/สถานีอิสระธรรม

วัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ)

แผนที่วัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ)
(ประมาณ ๑๗ กม. จากแยกมาลัยแมน)
ต. ห้วยขวาง อ. กำแพงแสน จ. นครปฐม
โทร. ๐-๓๔๒๐-๔๗๓๘, ๐-๓๔๒๐-๔๘๑๕
๐-๓๔๒๐-๔๘๒๓
โทรสาร ๐-๓๔๒๐-๔๘๑๘, ๐-๓๔๒๐-๔๘๒๐

รถประจำทางที่ผ่านวัดอ้อน้อย
รถปรับอากาศ สาย กรุงเทพฯ - ด่านช้าง
ขึ้นรถได้ที่สถานีขนส่งสายใต้ ปิ่นเกล้า

ลูกรัก . . .

ธรรมะ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์
สรุปลงตรงที่สอนให้ นั่งให้เป็น ยืนให้เป็น
กินให้เป็น เดินให้เป็น นอนให้เป็น
. . สุดท้าย ตายให้เป็น . . . .

พุทธะอิสระ

www.onoi.org
www.facebook.com/buddha.isara

มหาสติปัฏฐาน ๔ | โพธิสัตว์ธรรมบารมี

หลวงปู่พุทธะอิสระ